

**Micheal Crichton**

**Lumea pierdută**

*Lui Carolyn Conger*

Ceea ce mă interesează cu adevărat este dacă Dumnezeu a avut vreun cuvînt de spus în crearea lumii.

ALBERT EINSTEIN

În profunzimea haosului, ușoare schimbări în structură duc aproape întotdeauna la modificări majore în comportament. Comportamentul complex controlabil pare a fi exclus.

STUART KAUFFMAN

Sechelele sînt în mod inerent imprevizibile.

IAN MALCOLM

## Introducere

### *“Disparația speciilor la granița K-T”*

Sfârșitul secolului douăzeci a fost martorul unei remarcabile creșteri a interesului științific față de dispariția speciilor.

Subiectul nu este nou - primul care a demonstrat dispariția speciilor a fost baronul Georges Cuvier, încă din 1786, la puțin timp după Revoluția Americană. De aceea, faptul dispariției speciilor a fost acceptat de savanți cu aproape trei sferturi de secol înainte ca Darwin să-și prezinte teoria asupra evoluției. Iar după Darwin, cele mai multe controverse privind această teorie nu au căutat să găsească soluții.

Dimpotrivă, dispariția speciilor a fost considerată de către toată lumea drept lipsită de importanță, aidoma unei mașini rămase fără carburant. Ea dovedea pur și simplu incapacitate de adaptare. Modul de adaptare a speciilor a fost intens studiat și puternic dezbătut. Dar faptului că unele specii nu au reușit i s-a acordat prea puțină atenție. Ce se putea spune despre asta? Și totuși, începînd din anii '70, două proiecte au început să atragă atenția asupra dispariției speciilor, dintr-un nou punct de vedere.

Primul era recunoașterea faptului că ființele umane au devenit foarte numeroase și astfel alterează starea planetei, într-un ritm foarte rapid - eliminînd habitaturile tradiționale, defrișînd pădurile, poluînd aerul și apa, chiar schimbînd climatul global. În decursul acestui proces, multe specii de animale au dispărut. Unii savanți au tras un semnal de alarmă; alții, deși neliniștiți, au tăcut. Cît de fragil era ecosistemul terestru? Oare specia umană se angajase într-un proces comportamental care avea să o ducă la propria sa dispariție?

Nimeni nu era sigur. De vreme ce nici un om de știință nu se obosise să studieze dispariția speciilor în mod

organizat, informațiile referitoare la rata disparițiilor în alte ere geologice erau reduse. Astfel că savanții au început să cerceteze cu atenție dispariția speciilor din trecut, sperînd să răspundă neliniștilor prezentului.

A doua idee privea noile date apărute despre moartea dinozaurilor. Se cunoștea de multă vreme că toate speciile de dinozauri dispăruseră într-un interval de timp relativ scurt, la sfîrșitul erei cretacice, cu aproximativ 65 de milioane de ani în urmă. Iuțeala cu care se petrecuse această dispariție a fost subiect de îndelungi dezbateri: unii paleontologi credeau într-o dispariție catastrofal de rapidă, alții erau de părere că dinozaurii dispăruseră în mod gradat, de-a lungul unei perioade cuprinse între zece mii și zece milioane de ani - interval greu de considerat a fi un eveniment rapid.

Apoi, în 1980, fizicianul Luis Alvarez, împreună cu trei dintre colaboratorii săi, a descoperit înalte concentrații de iridiu în rocile de la sfîrșitul cretacului și de la începutul terțiarului - așa-numita graniță K-T (cretacul a fost prescurtat K, pentru a se evita confuzia cu cambrianul și alte perioade geologice). Iridiul este un material rar pe Terra, dar abundent în meteoriți. Echipa lui Alvarez a tras concluzia că o cantitate atît de mare de iridium în rocile de la granița K-T sugera ciocnirea Pămîntului, în acea perioadă, cu un meteorit uriaș, de mai multe mii în diametru. Ei au presupus că praful și resturile rezultate acoperiseră cerul, inhibaseră fotosinteza, ucisese plantele și animalele, punînd astfel capăt domniei dinozaurilor.

Această teorie dramatică a cucerit mass-media, iar imaginația publicului a iscat o controversă ce a continuat vreme de mulți ani. Unde se afla craterul acestui meteorit? Au fost propuse mai multe candidate. Existaseră cinci mari perioade de dispariție a speciilor - să le fi cauzat pe toate meteoriții? Să existe cumva un ciclu de douăzeci și șase de milioane de ani pentru catastrofe? Oare planeta aștepta acum un alt impact

devastator?

Chiar și după mai mult de un deceniu, aceste întrebări au rămas fără răspuns. Dezbaterile au continuat furtunoase - pînă în august 1993, cînd, la un seminar săptămînal de la Institutul Santa Fe, un matematician iconoclast, pe numele său Ian Malcolm, a anunțat că nici una dintre aceste întrebări nu are valoare și că dezbaterea asupra impactului meteoritic era doar „o speculație frivolă și lipsită de relevanță”.

- Să luăm în considerare cifrele, spuse Malcolm, aplecîndu-se peste tribună și privind înainte, către audiență. Pe planeta noastră există în momentul de față cincizeci de milioane de specii de plante și animale. Credem că aceasta reprezintă o diversitate remarcabilă, însă, chiar și așa, incomparabilă cu cea de dinainte. Estimăm că au existat cincizeci de miliarde de specii pe această planetă de cînd a apărut viața. Asta înseamnă că din fiecare o mie de specii care au viețuit pe planetă, doar una a mai rămas în zilele noastre. De aceea, 99,9 la sută din numărul total de specii care au existat vreodată a dispărut. Iar uciderea în masă este responsabilă pentru doar cinci procente din acest total. Copleșitoarea majoritate a speciilor a dispărut încetul cu încetul.

Adevărul, a mai spus Malcolm, era că viața terestră a fost marcată de o rată continuă, constantă, de dispariții. În mare, durata medie de viață a unei specii a fost de patru milioane de ani. Pentru mamifere, aceasta a scăzut pînă la un milion de ani. În medie, în fiecare zi, de-a lungul întregii istorii a vieții pe Pămînt, a dispărut cîte o specie.

- Dar de ce? întrebă el. Ce lege guvernează înălțarea și decăderea speciilor terestre, într-un ciclu de patru milioane de ani? Un răspuns ar fi că nu recunoaștem faptul că planeta noastră este continuu activă. Doar în ultimii cincizeci de mii de ani - o clipă din punct de vedere geologic - pădurea tropicală s-a restrîns drastic,

apoi s-a extins din nou. Pădurea tropicală nu este un obiect lipsit de vîrstă; de fapt, este chiar recent. Cu doar zece mii de ani în urmă, pe cînd pe continentul american existau oameni ce se ocupau în principal cu vînătoarea, o pătură de gheață a coborît pînă în dreptul actualului oraș New York. Multe specii de animale au dispărut în acea perioadă.

Deci, o mare parte a istoriei Pămîntului ne demonstrează că speciile de animale trăiesc și mor pe un fundal foarte activ. Acest lucru explică probabil nouăzeci la suta din totalul disparițiilor. Dacă mările seacă sau devin mai sărate, atunci, firește, planctonul oceanic va dispărea în întregime. Dar situația animalelor complexe, asemenea dinozaurilor, este cu totul alta, pentru că aceste animale complexe sînt ferite - la propriu și la figurat - de asemenea schimbări. De ce mor speciile complexe de animale? De ce nu se adaptează? Din punct de vedere fizic, par a avea capacitatea de a supraviețui. Nu există vreun motiv evident pentru dispariția lor. Și totuși, aceasta se întîmplă.

Ideea pe care doresc să o propun este aceea că speciile complexe de animale dispar nu din pricina vreunei schimbări în adaptarea lor Fizică la mediu, ci din pricina comportamentului lor. Aș spune că ultimele concepte ale teoriei haosului sau ale dinamicii neliniare, dau indicii uimitoare despre felul în care se petrec lucrurile.

Teoria haosului sugerează că acest comportament al animalelor complexe se poate schimba foarte rapid și nu întotdeauna spre mai bine. Că el poate înceta de a mai fi un răspuns la modificările din mediu, conducînd la declin și moarte. De asemenea, că animalele pot înceta să se mai adapteze. Asta sa se fi întîmplat cu dinozaurii? Să fie asta cauza reală a dispariției lor? S-ar putea să nu aflăm niciodată. Dar nu este un accident faptul că Ființele umane sînt atît de interesate de dispariția dinozaurilor. Declinul acestora a permis mamiferelor - inclusiv oamenilor - să se dezvolte nestingherit. Iar asta

ne conduce la întrebarea dacă o dispariție precum cea a dinozaurilor are să se repete, mai devreme sau mai târziu, avîndu-ne de astă dată pe noi drept subiect. Dacă, la cel mai profund nivel, greșeala stă nu în soarta oarbă - în căderea din ceruri a vreunui meteorit uriaș - ci în propriul nostru comportament. În acest moment nu avem nici un răspuns.

Zîmbi.

– Eu însă am cîteva sugestii...

## Prolog

### *„Viața la Marginea Haosului”*

Institutul Santa Fe era găzduit într-o serie de clădiri de pe Canyon Road, clădiri care aparținuseră unei mînăstiri, iar seminarele se țineau într-o încăpere ce servise drept capelă. Acum, stînd la tribună, în bătaia razelor de soare strecurate prin ferestre, Ian Malcolm făcu o pauză dramatică, înainte să-și continue prelegerea.

Malcolm avea patruzeci de ani și era o figură obișnuită pentru cei de la Institut. Fusesse unul dintre pionierii teoriei haosului, dar cariera lui promițătoare fusesse întreruptă de un accident grav pe care-l suferise în timpul unei călătorii în Costa Rica; de fapt, Malcolm fusesse declarat mort la cîteva buletine de știri.

– Îmi pare rău că am stricat sărbătorirea evenimentului în departamentele de matematică din țară, spusese el mai tîrziu, dar s-a dovedit că eram doar pe jumătate mort. Chirurghii au făcut minuni, ei au să fie primii care or să vă spună asta. Așa că m-am întors - la o viață nouă, s-ar putea spune.

Îmbrăcat complet în negru, sprijinindu-se într-un baston, Malcolm dădea impresia de severitate. Era cunoscut în Institut pentru analizele lui neconvenționale și pentru tendințele pesimiste. Discursul lui din acel august, purtînd titlul „Viața la Marginea Haosului”, era tipic pentru modul în care gîndea. În acel discurs, Malcolm își prezenta analiza proprie, din punct de vedere al teoriei haosului, aplicată la evoluția speciilor.

Nimeni nu și-ar fi putut dori o audiență mai valoroasă. Institutul Santa Fe fusesse ridicat pe la mijlocul anilor '80 de către un grup de savanți interesați în implicațiile teoriei haosului. Savanții veniseră din mai multe domenii - fizică, economie, biologie, informatică. Aveau în comun credința că diversitatea lumii ascundea o ordine misterioasă care pînă atunci eludase știința și care putea



fi adusa la lumină prin teoria haosului, cunoscută și sub numele de teoria complexității. După spusele unuia dintre ei, teoria complexității era „știința secolului douăzeci și unu.”

Institutul explorase comportamentul unei mari varietăți de sisteme complexe - corporații din cadrul pieței, neuroni din creierul uman, cascade enzimatice din interiorul unei singure celule, comportamentul de grup al păsărilor migratoare - sisteme atât de complexe încît fuseseră imposibil de studiat înainte de apariția computerelor. Cercetarea era o noutate, iar descoperirile - surprinzătoare.

Nu a trecut mult timp pînă ce savanții au început să observe că sistemele complexe evidențiau unele elemente comportamentale comune. Au început să vadă în aceste elemente de comportament caracteristici ale tuturor sistemelor complexe. Și-au dat seama că aceste comportamente nu puteau fi explicate prin analizarea separata a componentelor sistemului. Venerabila metodă științifică a reducerii - demontarea ceasului pentru a vedea cum funcționează - nu ducea la nici un rezultat în domeniul sistemelor complexe, din pricină că trăsătura de cercetat părea să rezulte din interacțiunea spontană a componentelor. Trăsătură nu era nici plănuită, nici dirijată; exista pur și simplu. De aceea, numiră un asemenea comportament drept „autoorganizat”.

- Dintre toate trăsăturile auto-organizate, spuse Ian Malcolm, două prezintă un interes deosebit pentru studiul evoluției. Una este adaptarea. O vedem peste tot. Corporațiile se adaptează la piață, celulele cerebrale se adaptează la traficul de semnale nervoase, sistemul imunitar se adaptează la infecții, animalele se adaptează la posibilitățile de hrană. Am ajuns să gîndim că puterea de adaptare este o caracteristică a sistemelor complexe - și s-ar putea ca acesta să fie unul dintre motivele pentru care evoluția conduce la organisme tot mai complexe.

Malcolm se mișca, trecîndu-și greutatea în baston.

– Dar și mai important, spuse el, este felul în care sistemele complexe par să atace echilibrul dintre nevoia de organizare și imperativul schimbării. Sistemele complexe tind să se localizeze într-o zonă pe care noi o numim „marginea haosului”. Ne imaginăm marginea haosului drept un loc în care există suficienta inovație pentru a păstra în stare de vibrație un sistem viu, precum și suficientă stabilitate pentru a-l feri de prăbușirea în anarhie. Este o zonă de conflict și prefacere, în care vechiul și noul se află în mod constant în război. Găsirea punctului de echilibru este, cu siguranță, o problemă delicată - dacă un sistem viu alunecă prea aproape, riscă să se prăbușească în incoerență și nehotărîre; dar dacă sistemul se mută prea departe de margine, devine rigid, înghețat, totalitarist. Ambele condiții duc la dispariția speciei. Prea multe schimbări sînt la fel de distructive ca și prea puține. Doar la marginea haosului pot înflori sistemele complexe.

Făcu o pauză.

– Drept urmare, dispariția este rezultatul inevitabil al uneia sau alteia dintre strategii - prea multe schimbări sau prea puține.

În sala, audiența clătină capul în semn de aprobare. Acest fel de a gîndi era familiar celor mai mulți cercetători aflați de față. Într-adevăr, conceptul marginii haosului era aproape o dogmă a Institutului Santa Fe.

– Din nefericire, continuă Malcolm, prăpastia dintre acest eșafodaj teoretic și realitatea dispariției speciilor este imensă. Nu avem nici o posibilitate de a afla dacă modul nostru de gîndire e corect. Dovezile fosile ne pot spune că o specie animală a dispărut la un moment dat, dar nu și de ce. Simulările computerizate au o valoare limitată. Nici nu putem face experiențe pe organisme vii. De aceea, sîntem obligați să admitem ca dispariția speciilor - imposibil de testat, neacceptînd experimentul - poate chiar să nu reprezinte un subiect științific. Acest lucru ar putea explica de ce subiectul a fost implicat în

cea mai intensă controversă religioasă și politică. Aș vrea să amintesc că nu a existat nici o dezbatere religioasă asupra numărului lui Avogadro sau asupra constantei lui Planck, nici asupra funcțiilor pancreasului. Dar asupra dispariției speciilor există o controversă continuă de două sute de ani încoace. Și mă întreb cum se va rezolva dacă... Da? Ce doriți?

Din spatele sălii se ridicase o mînă, clătînîndu-se nerăbdătoare. Malcolm se încruntă, vizibil deranjat. Prin tradiția Institutului, întrebările trebuiau să aștepte pînă la terminarea discursului; se considera că întreruperea vorbitorului era o dovadă de impolitețe.

– Aveți vreo întrebare? făcu Malcolm.

Din spatele sălii, se ridică în picioare un tînăr la vreo treizeci de ani.

– De fapt, spuse tînărul, am de făcut o observație.

Cel care vorbise era brunet și slab, îmbrăcat în cămașă și pantaloni scurți, ambele kaki, arătînd precizie în mișcări și în felul de a fi. Malcolm îl recunoscuse pe Levine, paleontologul de la Berkeley care-și petrecuse toată vara în Institut. Malcolm nu-i vorbise niciodată, dar îi știa reputația: Levine era recunoscut drept cel mai bun paleobiolog al generației sale, poate chiar cel mai bun din lume. Dar cei mai mulți savanți ai institutului nu-l agreau, găsindu-l pompos și arogant.

– Sînt de acord, continuă Levine, cu ideea că dovezile fosile nu sînt de mare ajutor în explicarea dispariției speciilor. Mai ales dacă luăm drept adevărată teza în care susțineți că trăsăturile de comportament reprezintă cauza dispariției - pentru că oasele nu ne spun prea mult despre comportament. Dar nu sînt de acord și cu ideea că teza comportamentală este imposibil de testat. De fapt, aveți nevoie de un lucru palpabil. Deși poate nu v-ați gîndit încă la asta.

În sală se lăsă tăcerea. La tribună, Malcolm se încruntă. Eminentul matematician nu era obișnuit să fie atenționat

că nu-și gîndise în detaliu ideile.

– Ce vreți să spuneți? întrebă el.

Levine părea indiferent fața de tensiunea din sală.

– Doar atît, spuse el. În cretac, Dinosauria a fost larg răspîndită pe planetă. Le-am găsit rămășițele pe toate continentele și în toate zonele climatice - pînă și în Antarctica. Ei, dacă dispariția lor a fost într-adevăr un rezultat al comportamentului și nu consecința unei catastrofe, a unei boli, a unei schimbări în vegetație sau a oricărei alte cauze cu efecte pe scară largă, atunci mi se pare foarte improbabil ca toate speciile să-și fi schimbat comportamentul în același timp și peste tot. Iar asta înseamnă că pe Pămînt ar mai putea exista unele animale vii aparținînd acestor specii. De ce nu le căutați?

– Fă-o dumneata, replică Malcolm cu răceală, dacă asta te distrează. Și dacă nu ai altceva mai bun de făcut.

– Nu, nu, spuse Levine pe un ton preocupat. Vorbesc foarte serios. Ce-ar fi dacă dinozaurii n-au dispărut cu totul? Dacă mai există încă? Undeva, într-un loc izolat al planetei?

– Vorbești despre Lumea Pierdută, spuse Malcolm, iar audiența clătină din cap cu o expresie avizată.

Savanții Institutului dezvoltaseră un fel de cod de referință pentru scenariile evolutive mai cunoscute. Vorbeau despre Cîmpul de Proiectile, despre Ruina Jucătorului de Noroc, despre Jocul Vieții, despre Lumea Pierdută, despre Regina Roșie și despre Zgomotul Negru. Erau teorii bine definite asupra evoluției. Dar toate aceste teorii erau...

– Nu, insistă cu încăpăținare Levine. Vorbesc despre o realitate.

– Atunci ai luat-o razna complet, zise Malcolm cu un gest de respingere din mîină.

Se întoarse cu spatele către public și păși încet către tablă.

– Acum, dacă luăm în considerație implicațiile teoriei marginii haosului, putem începe prin a ne întreba care

este unitatea de bază a vieții? Cele mai multe definiții contemporane ale vieții îmbrățișează prezența ADN-ului, dar există două exemple care sugerează îngustimea acestei definiții. Dacă luăm în considerație cazul virusilor și al așa-numiților prioni, este limpede ca viața poate exista și fără ADN...

În spatele sălii, Levine rămase cu privirea ținută preț de o clipă. Apoi, șovăitor, se așeză și începu să ia notițe.

## **Ipoteza lumii pierdute**

Malcolm terminase conferința și traversa șchiopătînd curtea Institutului, la puțin timp după ora prînzului. Alături de el pășea Sarah Harding, o tînăra din grupul biologiilor naturaliști venită în vizită din Africa. Malcolm o cunoștea de cîțiva ani, de cînd i se ceruse să-și spună părerea, ca unul neimplicat, asupra tezei ei de doctorat de la Berkeley.

Perechea ce traversa curtea în bătaia fierbinte a soarelui de vară părea nepotrivită: Malcolm, îmbrăcat în negru, aplecat de spate și cu aer de ascet, sprijinindu-se în baston; Harding, îndesată și musculoasă, respirînd tinerețe și energie, îmbrăcată cu pantaloni scurți și tricou, cu părul ei scurt și negru ridicat de pe frunte de ochelarii de soare. Domeniul său de studiu erau animalele de pradă africane, lei și hienele. Era programată să se întoarcă la Nairobi în ziua următoare.

De la operația pe care o suferise Malcolm, cei doi fuseseră apropiați. Harding își luase un an de concediu și rămăsese în Austin, unde avusese grijă de Malcolm pînă la însănătoșire. O vreme, toată lumea crezuse într-o nouă idilă și în faptul că Malcolm, celibatar convins, avea să se așeze la casa lui. Dar, după aceea, Harding se întorsese în Africa, iar Malcolm la Santa Fe. Oricare ar fi fost relațiile lor de mai înainte, acum erau doar prieteni.

Discutau întrebările care se puseseră după încheierea conferinței. Din punctul de vedere al lui Malcolm, obiecțiile fuseseră previzibile: acea dispariție în masă a dinozaurilor era într-adevăr importantă; ființele umane își datorau existența tocmai acestor dispariții din cretacic, care șterseseră de pe fața pămîntului dinozaurii și lăsaseră conducerea mamiferelor. Așa cum formulase pompos unul dintre cei care puneau întrebări, „evenimentele din cretacic au oferit conștiinței noastre posibilitatea de a se ridica pe cele mai înalte culmi”.

Replica lui Malcolm fusese imediată:

– Ce vă face să credeți că ființele umane sînt conștiente și raționale? Nu avem nici o dovadă în acest sens. Ființele umane nu gîndesc niciodată pentru sine, procesul acesta li se pare prea greu de controlat. În cea mai mare parte, membrii speciei noastre nu fac decît să repete pur și simplu ceea ce li s-a spus - și se revoltă atunci cînd sînt expuși unei alte concepții. Trăsătura umană caracteristică nu este conștiința, ci conformismul, iar rezultatul caracteristic este religia. Alte animale luptă pentru teritoriu și hrană; spre deosebire de animale, ființele umane luptă pentru „credință”. Comportamentul este dirijat de credințe, factorul cu cea mai mare importanță evolutivă pentru oameni; dar acum, în clipa în care comportamentul nostru e pe cale să ne ducă la pierzanie, nu văd nici un motiv de a presupune că am fi dotați cu oarecare conștiință. Nu sîntem decît niște conformiști încăpățînați, autodestructivi. Orice altă imagine pe care specia noastră o are față de sine nu este decît lăudăroșenie. Următoarea întrebare...

Acum, traversînd curtea, Sarah Harding rîdea.

– Nu prea le-a plăcut asta...

– Recunosc că este descurajant, clătină el din cap. Dar nu se poate face nimic. Erau de față cîțiva dintre cei mai mari savanți din țara și totuși... n-a apărut nici o idee demnă de interes. Că veni vorba, cine-i tipul care m-a întrerupt?

– Cine, Richard Levine? rîse ea. Enervant, nu? Are o reputație mondială de a fi o pacoste.

– Așa s-ar spune, mormăi Malcolm.

– E bogat, asta-i marea problemă, spuse Harding. Știi păpușile Becky?

– Nu, răspunse Malcolm, aruncîndu-i o privire scurtă.

– Ei, toate fetițele din America le știu. Sînt serii întregi: Becky și Sally și Frances și alte cîteva. Astea sînt păpuși Americana. Levine este moștenitorul companiei. Așa că o face pe copilul răsfățat și bogat. Impetuos, face tot ce vrea.

Malcolm dădu din cap.

– Ai timp să luăm prânzul împreună?

– Sigur, aş fi...

– Doctore Malcolm! Aşteptaţi-mă o clipă! Vă rog! Doctore Malcolm! Malcolm se întoarse. Silueta lăbărţată a lui Richard Levine traversa curtea în fugă, îndreptându-se spre ei.

– Ah, la naiba, făcu Malcolm.

– Doctore Malcolm, spuse Levine, ajungându-i din urmă. Am fost surprins că nu mi-aţi luat propunerea mai în serios.

– Cum aş fi putut s-o fac? răspunse Malcolm. E absurdă!

– Da, dar...

– Domnişoara Harding şi cu mine tocmai plecam să luăm prânzul, spuse Malcolm, arătînd către Sarah.

– Da, dar cred ca ar trebui să vă mai gîndiţi, insistă Levine. Sînt de părere că argumentele mele stau în picioare - este posibil, ba chiar probabil ca dinozaurii să existe încă. Aţi aflat, cu siguranţă, despre zvonurile referitoare la animalele din Costa Rica, loc în care ştiu că aţi petrecut ceva timp.

– Da, iar în cazul Costa Rica vă pot spune...

– Ca şi în Congo, continuă Levine. De ani de zile apar rapoarte din partea pigmeilor despre un mare sauropod, poate chiar un apatozaur, în pădurile dese din jurul localităţii Bokambu. Şi chiar în jungla înaltă din Irian Jaya se presupune ca ar exista un animal de mărimea rinocerului care poate fi un supravieţuitor al speciei ceratops...

– Fantezii, spuse Malcolm. Pure fantezii. Nimic nu a fost văzut vreodată. Nu exista fotografii. Nici o dovadă palpabilă.

– Poate că nu, spuse Levine. Dar absenţa dovezii nu este o dovadă a absenţei. Cred că ar putea exista un loc în care să fi supravieţuit animale din vremurile trecute.

Malcolm ridică din umeri.



– Orice este posibil, admise el.  
– Supraviețuirea este într-adevăr posibilă, insistă Levine.  
Primesc în continuare informații din Costa Rica despre animale necunoscute. Rămășițe, fragmente...

Malcolm făcu o pauză.

– Recent?  
– Nu chiar în ultima vreme.  
– Hm, făcu Malcolm. Am bănuț eu...  
– Ultimul anunț a fost acum nouă luni, spuse Levine.  
Eram în Siberia, cercetam puiul de mamut înghețat și nu am putut ajunge înapoi la timp. Dar mi s-a spus că au găsit cadavrul unei șopîrle foarte mari, neobișnuite, în jungla din Costa Rica.

– Și? Ce s-a întîmplat?  
– Cadavrul a fost ars.  
– Deci nu a mai rămas nimic?  
– Nimic.  
– Nici o fotografie? Nici o dovadă?  
– Se pare că nu.  
– Deci nu e decît o poveste, spuse Malcolm.  
– Poate. Dar cred că merită să se facă o expediție, să se afle mai multe detalii despre acești supraviețuitori.

Malcolm îl privi fix.

– O expediție? Pentru a găsi o ipotetică Lume Pierdută?  
Cine o să finanțeze așa ceva?

– Eu, răspunse Le vin. Am și început planificările preliminare.

– Dar s-ar putea să coste o avere...  
– Nu-mi pasă cît costă, spuse Levine. Important este că există supraviețuitori; dacă fenomenul s-a petrecut la atîtea alte specii, tot la fel de bine ar putea să se fi petrecut și la cele din crețacic.

– Fantezii, repetă Malcolm, scuturînd din cap.

Le vin făcu o pauză și privi țintă spre Malcolm.

– Doctore Malcolm, trebuie să spun că sînt foarte surprins de atitudinea dumneavoastră. Tocmai ați prezentat o teorie, iar eu vă ofer șansa să o dovediți. Am

crezut c-o să vă agățați cu disperare de această oportunitate.

– Vremurile când mă aruncam în felul ăsta au trecut de mult, replică Malcolm.

– Dar în loc să mă susțineți, dumneavoastră...

– Nu mă interesează dinozaurii, i-o reteza Malcolm.

– Dar toată lumea este interesată de dinozaurii!...

– Nu și eu.

Se răsuci sprijinindu-se în baston și dădu să se îndepărteze.

– Că veni vorba, spuse Levine. Ce făceați în Costa Rica? Am auzit c-ați stat acolo aproape un an...

– Am zăcut într-un pat de spital. N-au putut să mă scutească de îngrijirile intensive timp de șase luni. Nici măcar atît cît să mă urc într-un avion.

– Da, spuse Levine. Știu că ați fost rănit. Dar pentru ce v-ați dus acolo? Nu cumva în căutare de dinozauri?

Malcolm îl privi încruntat din pricina soarelui și se sprijini mai bine în baston.

– Nu, răspunse el, nu făceam asta.

Stăteau toți trei la o măsuță vopsită, din colțul cafenelei Guadelupe, de cealaltă parte a riului. Sarah Harding sorbea berea Corona direct din sticlă și îi privea pe cei doi bărbați așezați de partea cealaltă a mesei. Levine părea încîntat că se afla în prezența lor, ca și cum locul lui la acea masă ar fi însemnat o victorie. Malcolm părea plictisit, ca un tată care petrecuse prea mult timp cu un copil neastîmpărat.

– Vreți să știți ce am auzit? spuse Levine. Am auzit că, în urmă cu doi ani, o companie numită InGen a înviat prin inginerie genetică niște dinozauri pe care i-a izolat pe o insulă în Costa Rica. Dar ceva a mers prost, o mulțime de oameni au fost uciși și dinozaurii au fost distruși. Iar acum nimeni nu vrea să vorbească despre asta, din pricina unui pact. O înțelegere de neamestec sau ceva de genul ăsta. Iar guvernul costarican nu vrea să aducă prejudicii turismului. Așa că nimeni nu suflă o vorbă.

Asta am auzit!

Malcolm îl privi ținută.

– Și crezi în asemenea chestii?

– La început n-am crezut, spuse Levine. Dar ceva tot s-a întâmplat, primesc vești în permanență. Zvonurile continuă să circule. Se presupune că dumneavoastră și Alan Grant, împreună cu un grup, ați fost acolo.

– L-ai întrebat pe Grant despre asta?

– L-am întrebat, anul trecut, la o conferință ținută la Peking. Mi-a spus că e absurd.

Malcolm dădu încetișor din cap.

– Asta o să-mi spuneți și dumneavoastră? Întrebă Levine și sorbi din halbă. Adică, îl cunoașteți pe Grant, nu?

– Nu. Nu l-am întâlnit niciodată.

Levine îl privi pe Malcolm cu atenție.

– Deci nu este adevărat?

Malcolm oftă.

– Ai auzit de conceptul de tehnomit? A fost dezvoltat de Geller la Princeton. Ideea de bază este că am pierdut toate miturile vechi, i-am pierdut pe Orfeu și Euridice, pe Perseu și Medusa. Așa că umplem prăpastia cu tehnomituri moderne. Pe lista lui Geller se află vreo duzină. Unul dintre ele spune că într-un hangar de la baza aeriană Wright-Patterson trăiește un extraterestru. Un altul, că a fost inventat un carburator cu ajutorul căruia o mașină poate rula o sută cincizeci de mile cu un singur galon de benzina, dar companiile de automobile au cumpărat patentul și îl țin dosit. Mai este povestea copiilor ruși, antrenați pentru puteri paranormale într-o bază secretă din Siberia, copii care pot ucide oameni de oriunde din lume doar prin puterea gândului. Povestea cu liniile din Nazca, Peru, care ar fi trasee ale unui spațioport extraterestru. Că CIA a împrăștiat virusul SIDA pentru a ucide homosexualii. Că Nikola Tesla a descoperit o sursă incredibilă de energie, dar că notițele lui s-au pierdut. Că în Istanbul există un desen din secolul zece, care înfățișează Pământul văzut din spațiu. Că Institutul

de Cercetări Stanford a dat peste un individ al cărui trup luminează în întuneric. Ai înțeles cum vine treaba?

– Vreți să spuneți că dinozaurii de la InGen sînt un mit? insistă Levine.

– Firește că sînt un mit. Trebuie să fie. Crezi că se poate construi prin inginerie genetică un dinozaur?

– Toți experții mi-au spus că nu.

– Și au dreptate, făcu Malcolm.

Aruncă o privire către Harding, ca și cum ar fi cerut o confirmare din partea ei. Femeia nu spuse nimic, doar sorbi din bere.

De fapt, Harding știa și mai multe amănunte despre aceste zvonuri cu dinozauri. După operație, Malcolm delirase, mormăise tot felul de prostii din pricina anesteziei și analgezicelor. Fusese speriat, se răsucise în pat, repetînd numele cîtorva specii de dinozauri. Harding vorbise atunci cu infirmiera; i se spusese că așa se întîmpla după fiecare operație. Personalul spitalului presupunea un delir datorat medicamentelor - cu toate astea, Harding avea convingerea că Malcolm dezvăluia fără să vrea o experiență reală și îngrozitoare. Sentimentul era întărit de argoul în care Malcolm făcea referire la dinozauri: îi numea „raptori” și „compi” și „trici”. Și parcă se temea în mod deosebit de raptori...

Mai tîrziu, cînd se întorsese acasă, Sarah îl întrebase despre delirul lui. Malcolm se mulțumise să ridice din umeri, făcînd o glumă proastă:

– Cel puțin n-am pomenit despre o altă femeie, nu?

Apoi aruncase în treacăt că fusese un puști înnebunit după dinozauri și că boala poate produce întoarceri în timp la nivel mintal. Întreaga lui atitudine era construită atent ca să mimeze indiferența, ca și cum nimic n-ar fi avut importanță; Sarah avusese totuși senzația că Malcolm încerca să scape. Dar nu era genul care să forțeze lucrurile; pe atunci, era îndrăgostita de el și, de aceea, indulgentă.

Acum, el o privea întrebător, ca și cum ar fi vrut să se

asigure că nu avea să-l contrazică. Harding nu făcu decît să ridice din sprinceană și se uită în spate. Probabil că Malcolm avea motivele lui. Putea să aștepte să i le spună din proprie inițiativă.

Levine se aplecă peste masă către Malcolm și spuse:

– Deci povestea InGen este cu totul neadevărată?

– Cu totul neadevărată, repetă Malcolm, dînd grav din cap. Cu totul neadevărată...

Malcolm nega această speculație de trei ani. Ajunsese să se descurce foarte bine; plictiseala lui nu mai era exagerată, ci reală. Adevărul era că, în vara anului 1989, fusese consultant la International Genetic Technologies din Palo Alto și făcuse o călătorie în Costa Rica în serviciul lor, călătorie care se încheiase dezastruos. În perioada următoare, toți cei implicați s-au grăbit să ascundă povestea. InGen voia să-i limiteze credibilitatea. Guvernul costarican dorea să păstreze reputația ținutului, cunoscut drept un paradis al turiștilor. Iar savanții fuseseră încorsetați printr-o înțelegere de a nu divulga secretul, înțelegere completată mai apoi cu garanții generoase. În cazul lui Malcolm, nota de plată pentru cei doi ani petrecuți în spital fusese onorată de către companie.

Între timp, clădirile InGen de pe insula costaricană au fost distruse. Nu mai exista nici o creatură vie pe insulă. Compania îl angajase pe George Baselton, eminentul profesor de la Stanford, un biolog și eseist ale cărui dese apariții televizate îl transformaseră într-un popular autor de subiecte științifice. Baselton a pretins că vizitase insula și a negat vehement zvonurile care răspîndeau ideea că acolo își făcuseră veacul animale de mult dispărute. Remarca lui, pufnind în rîs: „Tigri cu colți-sabie, firește” era deosebit de eficientă.

O dată cu trecerea timpului, interesul pentru poveste s-a pierdut. InGen dăduse de mult faliment; investitorii principali din Europa și Asia suportaseră pierderile. Deși proprietățile, clădirile și echipamentul de laborator se

vînduseră bucată cu bucată, compania hotărîse ca tehnologia dezvoltată să nu fie înstrăinată niciodată. Pe scurt, capitolul InGen era închis.

Nu mai era nimic de comentat.

– Deci nu e adevărat, spuse Levine, mușcînd din turta de porumb cu carne. Ca să vă spun adevărul, doctore Malcolm, asta mă face să mă simt mai bine.

– De ce? întrebă Malcolm.

– Înseamnă că supraviețuitorii care tot apar în Costa Rica trebuie să existe cu adevărat. Dinozauri în carne și oase. Am acolo un prieten de la Yale, un naturalist care declară că i-a văzut. Eu îl cred.

Malcolm ridică din umeri.

– Ma îndoiesc, spuse el, că vor mai apărea și alte asemenea animale în Costa Rica.

– E adevărat că n-au mai apărut de aproape un an. Dar, dacă mai apare vreunul, eu mă duc acolo. Și pînă una-alta, am să pun la cale o expediție. M-am gîndit mult la felul în care trebuie plănuită. Vehiculele speciale vor fi construite și vor fi gata de drum peste un an. Am aranjat deja cu Doc Thorne. Apoi am să adun o echipă, în care să intre, poate, și doctor Harding aici de față sau un alt naturalist la fel de bun, precum și cîțiva studenți...

Malcolm asculta, clătînînd din cap.

– Credeți că-mi pierd vremea, spuse Levine.

– Așa este, da.

– Dar haideți să presupunem - doar să presupunem - că animalele încep din nou să apară.

– Asta n-o să se întîmple.

– Dar dacă apar? insistă Levine. Ați fi interesat să mă ajutați? Să punem la cale o expediție?

Malcolm își termină porția și împinse farfuria deoparte. Îl privi fix pe Levine.

– Da, făcu el în sfîrșit. Dacă animalele vor începe din nou să apară, aș fi interesat să te ajut.

– Grozav! spuse Levine. Asta-i tot ce voiam să știu.

Afară, în soarele puternic de pe strada Guadelupe,

Malcolm pășea alături de Sarah, către vechiul lui Ford Sedan. Levine urcă într-un Ferrari roșu, strălucitor, făcând vesel din mână și porni în trombă.

– Crezi c-o să se întâmple vreodată? întrebă Sarah Harding. Ca aceste... mă rog, animale să apară din nou?

– Nu, spuse Malcolm, sînt sigur că n-o să se întâmple niciodată.

– O spui de parcă ai dori-o.

El clătină din cap, urcă stîngaci în mașină, trăgîndu-și piciorul beteag sub volan. Harding urcă alături de el. Malcolm o privi și răsuci cheia în contact. Porniră înapoi către Institut.

A doua zi, Sarah se întoarse în Africa. În cele optsprezece luni care urmară, avu destul de puține vești despre pregătirile lui Levine, și asta pentru că, din cînd în cînd, primea de la el cîte un telefon ca să-i pună întrebări despre pregătirile pentru teren sau despre cauciucurile vehiculelor sau despre cel mai bun anesteziec pentru animalele sălbatice. Uneori, primea cîte un telefon de la Doc Thorne, cel care construia vehiculele. De obicei, vocea acestuia trăda neliniște și iritare.

De la Malcolm nu primi nici o veste, deși de ziua ei îi trimisese o felicitare, ajunsă cu întîrziere de o lună. Mizgălise în josul paginii: „La mulți ani! Fii fericită că nu ești prin preajmă. Tipul ăsta mă scoate din minți.”

## **PRIMA CONFIGURAȚIE**

„În regiunea conservatoare, departe de marginea haosului, elementele individuale se agregă lent, fără să demonstreze un model clar.”

IAN MALCOLM



## Forme aberante

Scăldat în lumina slabă a după-amiezii, elicopterul survola la mică înălțime coasta, urmărind linia de întâlnire dintre jungla deasă și plajă. Ultimul dintre satele de pescari rămăsese fulgerător în urmă, cu zece minute mai devreme. Acum nu se mai vedea decît impenetrabila junglă costaricană, mlaștinile cu mangrove și mile întregi de nisip pustiu. Stînd alături de pilot, Marty Guitierrez privea pe geam la defilarea coastei. Nu exista nici măcar un drum în această regiune, cel puțin nici unul pe care Guitierrez să-l poată vedea.

Guitierrez era un american de treizeci și șase de ani, tăcut, bărbos, un naturalist care trăise în ultimii opt ani în Costa Rica. Venise aici cu gîndul să studieze tucanii din pădurea tropicală, dar rămăsese drept consultant la Reserva Biologica de Carara, parcul național din nord. Porni microfonul și se adresă pilotului:

- Cît mai avem de mers?
- Cinci minute, senor Guitierrez.

Marty se întoarse și spuse:

- Nu mai avem mult.

Dar bărbatul înalt, ghemuit pe locul din spate al elicopterului, nu răspunse ori poate nici măcar nu băgă de seamă că i se vorbise. Se mulțumea să stea cu bărbia sprijinită în palmă și să privească încruntat pe fereastră.

Richard Levine purta un hanorac decolorat de soare și o pălărie australiană trasă bine pe cap. Un binoclu uzat îi atîrna la gît. Dar, în ciuda înfățișării sale, Levine inspira un aer de savant absorbit de munca sa. Înapoia ochelarilor cu ramă metalică, trăsăturile îi erau ascuțite, expresia atentă și critică.

- Ce loc e ăsta?
  - Se numește Rojas.
  - Deci sîntem departe în sud?
  - Da. Doar la cincizeci de mile de granița cu Panama.
- Levine privi țintă către junglă.

– Nu văd drumuri, spuse el. Cum a fost găsit obiectul?  
– O pereche de excursioniști, spuse Guitierrez. Au venit cu barca, au tras pe plajă...

– Când asta?

– Ieri. Au aruncat o privire, apoi au fugit ca de dracu'.

Levine dădu aprobator din cap. Așa cum stătea, cu picioarele lui lungi strînse la piept, cu mîinile proptite sub bărbie, arăta ca o călugăriță<sup>(1)</sup>. Asta îi și fusese porecla în liceu: în parte din pricina înfățișării, în parte din cauză că ar fi fost în stare să rupă gîtul oricui n-ar fi fost de acord cu el.

– Ai mai fost pînă acum în Costa Rica? întrebă Guitierrez.

– Nu. E pentru prima dată, răspunse Levine, făcînd apoi a lehamite din mîină, ca și cum ar fi vrut să spună că nu mai voia să fie deranjat cu discuții fără rost.

Guitierrez zîmbi. După atîția ani, Levine nu se schimbase deloc. Rămăsese unul dintre cei mai străluciți și mai enervanți savanți. Cei doi fuseseră colegi de facultate la Yale, pînă ce Levine își părăsise programul de doctorat ca să-și ia diploma în zoologie comparată. Levine anunțase atunci că nu este interesat în cercetările faunei contemporane, care îl atrăgeau atît de mult pe Guitierrez. În felul lui caracteristic, descrisese odată munca lui Guitierrez drept „colecționarea de pene de papagal din toată lumea.”

Adevărul era ca Levine - strălucit și fastidios - era atras de trecut, de lumea care nu mai exista. Și studiasse această lume cu o intensitate obsesivă. Era recunoscut pentru memoria lui fotografică, pentru aroganța lui, pentru limba ascutită și pentru plăcerea nestăpînită cu care scotea în evidență greșelile colegilor. După cum spunea odată un coleg al său, „Levine nu uită niciodată un os - și nici pe tine nu te lasă să-l uiți”.

Cercetătorii de teren nu-l plăceau pe Levine, iar el le răspundea cu același sentiment. În adîncul sufletului era un om al detaliilor, un catalogator; cel mai fericit era

atunci cînd cotrobăia prin colecțiile muzeelor, refăcînd ordinea speciilor, schimbînd pozițiile scheletelor expuse. Ura mizeria și disconfortul muncii de teren. Dacă ar fi fost după el, Levine n-ar fi părăsit în veci muzeul. Dar soarta îl făcuse să trăiască în perioada celor mai mari descoperiri din istoria paleontologiei. Numărul speciilor de dinozauri cunoscute se dublase în ultimii douăzeci de ani și noile specii apăreau acum într-un ritm de una la șapte săptămîni. De aceea, reputația mondială a lui Levine îl forța să călătorească neconținut prin lume, să cerceteze noile descoperiri și să-și dea cu părerea, în calitate de expert; necazul cercetătorilor era că, într-adevăr, Levine era indispensabil muncii lor.

– De unde vii? îl întrebă Guitierrez.

– Din Mongolia, spuse Levine. Am fost la Culmile Aprinse, în deșertul Gobi, la trei ore distantă de Ulan Bator.

– Da? Ce-i acolo?

– John Roxton a făcut niște săpături. A găsit scheletul incomplet al unui animal pe care el îl crede făcînd parte dintr-o specie nouă de velociraptor, a vrut să arunc și eu o privire.

– Și?

Levine ridică din umeri.

– Roxton n-a stat niciodată bine cu anatomia. Este un entuziast care se pricepe să facă rost de fonduri, dar dacă reușește să descopere ceva, este prea incompetent ca să continue.

– I-ai spus asta?

– De ce nu? Ăsta-i adevărul.

– Și scheletul?

– Scheletul nu era deloc al unui raptor, spuse Levine. Metatarsienele aveau altă formă, pubisul avea poziția prea ventrală, ischionul ducea lipsă de un obturator potrivit, iar oasele lungi erau mult prea subțiri. În ceea ce privește craniul... Levine dădu ochii peste cap. Palatul dur era prea gros, gaura preorbitală în poziție rostrală

exagerată, orificiul distal prea mic - o, și-așa mai departe. Iar ghearele nu erau de găsit. Asta e. Nu știu ce-a gândit Roxton. Cred că a găsit mai degrabă o subspecie de stenonychosaums, deși nu m-am hotărât încă.

– Stenonychosaums? făcu Guitierrez.

– Un carnivor mic din triasic - doi metri înălțime. De fapt, un theropod obișnuit. Iar descoperirea lui Roxton n-a fost una deosebit de interesantă. Deși există un detaliu curios. Materialul cuprinde și un fragment integumental - o amprentă a pielii dinozaurului. Fragmentul în sine nu este rar.

Avem pînă acum vreo duzină de amprente de piele în stare bună, mai ales de la hadrosauridae. Dar nici una nu-i ca asta. Mi-am dat seama că pielea acestui animal are niște caracteristici neobișnuite, nebanuite pînă acum la dinozauri...

– Senores, îi întrerupse pilotul. Avem în față golful Juan Fernandez.

– Putem să dăm mai întîi un ocol?

Levine privi afară pe geam, din nou preocupat, uitînd de conversație. Zburau peste jungla întinsă pe dealuri pînă la orizont. Elicopterul se aplecă pe o parte, înconjurînd plaja.

– Uite, spuse Guitierrez, arătînd pe geam.

Plaja era o semilună curată, albă, complet pustie, scăldată în lumina după-amiezii. Către sud, văzură o masă întunecată, întinsă pe nisip. Din aer părea o stîncă sau, poate, o grămadă de alge. Forma era neclară, cam de cinci picioare lățime, împrejur se vedeau o mulțime de urme de pași.

– Cine a mai fost pe-aici? oftă Levine.

– Cei de la Serviciul de Sănătate Publică; au trecut puțin mai devreme.

– Au făcut ceva? L-au atins, l-au deranjat în vreun fel?

– N-aș putea să spun, răspunse Guitierrez.

– Serviciul de Sănătate Publică, repetă Levine, scuturînd

din cap. Ce știi ei? N-ar fi trebuit să-i lași niciodată să se apropie, Marty.

– Ascultă, făcu Guitierrez. Nu eu guvernez tara asta. Am făcut tot ce-am putut. Voiau să-l distrugă încă înainte să ajungi tu aici. Măcar am reușit să-l păstrez intact pînă ce sosești tu. Deși nu știu cît o să mai aștepte...

– Atunci, ar fi mai bine să ne apucăm de treabă, spuse Levine. Apăsă butonul microfonului. De ce tot ocolim? Pierdem lumina. Coboară pe plajă. Vreau să văd imediat obiectul!

Richard Levine fugi peste nisip către forma întunecată, cu binoclul săltîndu-i la piept. Simțea de departe mirosul de putreziciune. Și deja își făcuse primele impresii. Cadavrul zăcea pe jumătate îngropat în nisip, acoperit de un nor de muște; în plus, gazele care-l umflaseră făceau identificarea dificilă.

Se opri la cîtiva iarzi distanță de creatură și-și scoase aparatul de fotografiat. Imediat, pilotul elicopterului se apropie și-i apăsă mîna în jos.

– No permitido.

– Ce?

– Îmi pare rău, senor. Nu e voie să fotografiați.

– De ce naiba nu? sări Levine și se întoarse către Guitierrez, care se grăbea către ei. Marty, de ce n-am voie să fotografiez? Ar putea fi important...

– Fără poze, spuse din nou pilotul și trase aparatul de fotografiat din mîna lui Levine.

– Marty, asta-i o tîmpenie!

– Tu continuă-ți examinarea, spuse Guitierrez și porni să vorbească în spaniolă cu pilotul, care răspundea tăios și furios, făcînd semne largi din mînă.

Levine îi privi o clipă, apoi se întoarse. Să-i ia naiba, gîndi el. Puteau să se certe la nesfîrșit. Continuă să se apropie grăbit, respirînd pe gură. Mirosul deveni mult mai puternic. Deși cadavrul era mare, observă lipsa păsărilor, a șobolanilor și a altor prădători mici. Erau numai muște

- atît de multe încît acopereau pielea și ascundeau forma animalului mort.

Chiar și așa, se vedea limpede că fusese o creatură de mari dimensiuni, cam de mărimea unei vite sau a unui cal, asta înainte să se umfle. Pielea uscată crăpase la soare și se cojise, expunînd stratul de grăsime galbenă, rîncedă, de dedesubt.

Of, ce duhoare! se strîmbă Levine. Se foiță să se apropie și mai mult, îndreptîndu-și întreaga atenție asupra animalului.

Deși de mărimea unei vite, se vedea clar că nu fusese un mamifer. Pielea era lipsită de păr. Culoarea originală a pielii părea să fi fost verde, cu unele striuri mai întunecate. Suprafața epidermei era împărțită în tuberculi poligonali de diferite mărimi, model moștenit de la șopîrle. Textura varia în diferitele părți ale trapului, poligoanele cele mai largi și mai puțin distincte aflîndu-se pe pîntece. În dreptul gîtului, al umerilor și al coapselor, pielea făcea pliuri groase - iarăși, aidoma șopîrelor.

Cadavrul era mare. Levine estimă greutatea animalului cam la o sută de kilograme. Nici o șopîrlă nu atingea aceste dimensiuni, cu excepția dragonilor de Komodo din Indonezia. *Varanus komodoensis* erau șopîrle cu lungimea de nouă picioare, carnivore, cu înfățișare de crocodil, care nu se dădeau în lături să atace caprele, porcii și, cîteodată, și oamenii. Dar în Lumea Nouă nu existau astfel de șopîrle. Firește, se putea accepta apartenența la grupul iguanidaelor. Iguanele puteau fi găsite prin toată America de Sud, iar cele marine putea ajunge la dimensiuni respectabile. Chiar și așa, aceasta ar fi bătut recordul.

Levine dădu încet ocol cadavrului, îndreptîndu-se către partea din față. Nu, gîndi el, nu era o șopîrlă. Cadavrul zăcea pe o rină, cu partea stîngă a cutiei toracice în sus. Era îngropat aproape pe jumătate; șirul de protuberante care marcau procesele spinale dorsale ale coloanei vertebrale se afla la doar cîțiva inci deasupra nisipului.

Gîtul lung era curbat, capul ascuns sub trupul ghemuit, asemenea capului unei rațe, ascuns sub pene. Levine văzu un picior din față - părea subdezvoltat. Partea din spate era îngropată în nisip. Ar fi vrut să sape și s-o cerceteze, dar ar fi vrut să ia și cîteva fotografii înainte să miște specimenul din loc.

De fapt, cu cît cerceta mai mult cadavrul, cu atît se gîndea să procedeze cu mai multă grijă. Un lucru era clar - animalul era foarte rar, poate chiar necunoscut. Levine se simțea, în același timp, încordat și emoționat. Dacă această descoperire era chiar atît de însemnată după cum credea, atunci avea nevoie să se documenteze corespunzător.

Pe plajă, Guitierrez încă se mai răstrea la pilot, însă acesta din urmă continua să scuture din cap cu încăpăținare. Birocrați de republică bananieră, gîndi Levine. De ce să nu facă fotografii? Nu putea produce nici un rău. În plus, era vital să aibă dovada degradării creaturii...

Auzi un huruit și ridică privirile; văzu un al doilea elicopter dînd roată golfului, aruncîndu-și umbra peste nisip. Elicopterul era alb ca o ambulanță, cu un marcaj roșu pe laturi. Din pricina soarelui, nu reuși să citească înscrisul.

Reveni la cadavru, observînd cît de puternice erau labele din spate, cu totul diferite de cele din față. Acest lucru sugera faptul că animalul avusese o poziție verticală și pășise echilibrîndu-se pe labele puternice din spate. Firește, multe șopîrle se ridicau în două labe, dar nici una nu era atît de mare ca aceasta. De fapt, privind forma generală a cadavrului, Levine se simțea din ce în ce mai sigur că nu avea în față o șopîrlă.

Grăbi ritmul, pentru că soarele apunea și el mai avea destule lucruri de făcut. Pentru fiecare specimen studiat, existau întotdeauna două întrebări majore, ambele la fel de importante. Prima, ce fel de animal era acesta? A doua, de ce murise?

Ajungînd în dreptul pulpei, văzu epiderma crăpată, fără îndoială din pricina acumulării de gaz subcutanat. Dar, pe cînd privea mai atent, își dădu seama că ruptura era de fapt o zgîrietură adîncă, întinsă pe traseul arterei femurale, expunînd mușchiul roșu și fascia<sup>(2)</sup> palidă de dedesubt. Ignoră duhoarea și viermii albi care se răsuceau prin țesuturile expuse ale rănii, pentru că își dădu seama...

– Îmi pare rău, se apropie Guitierrez. Dar pilotul refuză cu încăpăținare.

Pilotul îl urma furios pe Guitierrez, ținîndu-se scai și supraveghindu-l cu atenție.

– Marty, zise Levine. Am mare nevoie să iau cîteva poze aici...

– Mi-e teamă că n-ai să poți, spuse Guitierrez cu o ridicare din umeri.

– E important, Marty.

– Regret. Am făcut tot ce-am putut.

Elicopterul alb ateriză ceva mai departe, pe plajă și hurelul lui tînguitor se micșoră. Dinăuntru ieșiră Air mulți bărbați în uniformă.

– Marty... Ce animal crezi că-i ăsta?

– Păi, nu pot decît să presupun, șovăi Guitierrez. După dimensiuni aș spune că e o iguană dintr-o specie necunoscută. Este foarte mare și e limpede că nu provine din Costa Rica. Bănuiesc că animalul vine din Galapagos, sau de pe una dintre...

– Nu, Marty, spuse Levine. Nu e o iguană.

– Înainte să continuu, făcu Guitierrez, aruncînd o privire către pilot, cred c-ar trebui să afli că prin zonă s-au mai arătat și alte șopîrle de felul ăsta. Nimeni nu știe precis de ce. Poate din pricina pădurii tropicale care se defrișează, poate din altă pricină. Dar apar noi specii. Cu cîteva ani în urmă, am început să găsim specii neidentificate de...

– Marty... Asta nu-i o amărîtă de șopîrlă!

Guitierrez clipi.



– Ce vrei să spui? Firește că e o șopîrlă.  
– Nu cred, insistă Levine.  
– Probabil că te înșeli din pricina dimensiunilor, spuse Guitierrez. De fapt, aici în Costa Rica, întîlnim cîteodată forme aberante...

– Marty, rosti Levine cu răceală. Eu nu mă înșel niciodată.

– Mă rog, n-am vrut să...  
– Și-ți mai spun o dată, asta nu-i o șopîrlă.  
– Îmi pare rău, clătină din cap Guitierrez. Dar nu pot fi de acord.

Lîngă elicopterul alb, oamenii adunați își trăgeau pe figură măști chirurgicale albe.

– Nu-ți cer SĂ fii de acord, spuse Levine și se răsuci din nou către cadavru. Diagnosticul se pune destul de ușor, tot ce trebuie să facem este să dezgropăm capul sau oricare dintre membre, de exemplu pulpa asta de-aici, pe care cred că...

Se opri și se aplecă mai mult. Privi cu atenție spatele pulpei.

– Ce e? făcu Guitierrez.  
– Dă-mi cuțitul!  
– De ce? întrebă Guitierrez.  
– Dă-mi-l cînd îți spun!

Guitierrez pescui din buzunar briceagul și-l întinse cu minerul înainte către mîna întinsă a lui Levine. Levine privea fix la cadavru.

– Cred c-o să ți se pară interesant.  
– Ce?  
– Chiar pe linia dermică posterioară, este o...

Brusc, auziră strigăte pe plajă și ridicară privirile; cei care veniseră cu elicopterul alb alergau pe plajă către ei. Cărau în spate niște tuburi și strigau în spaniolă.

– Ce spun? întrebă Levine încruntat.

Guitierrez oftă.

– Spun să ne îndepărtăm.

– Spune-le că sîntem ocupați, făcu Levine și se aplecă

din nou peste cadavru.

Dar soldații continuau să strige și brusc se auzi un vîjîit; Levine ridică privirile și văzu aruncătoarele de flăcări aprinzîndu-se, aruncînd jeturi mari de flăcări roșii în lumina serii. Dădu ocol cadavrului și veni în întîmpinarea lor, strigînd:

– Nu! Nu! Dar echipa nu-i dădu nici o atenție.

– Nu, e neprețuit..., strigă el.

Primul dintre oamenii în uniformă îl apucă pe Levine de pieptul hainei și-l azvîrli brutal pe nisip.

– Ce naiba faci? țipă Levine, ridicîndu-se în picioare, împleticit.

Chiar pe cînd rostea aceste cuvinte, își dădu seama că era prea tîrziu: primul jet de flăcări atinsese cadavru, înnegriind pielea, aprinzînd cu o flacără albastră pungile de metan de dedesubt. Fumul porni să se ridice gros către cer.

– Opriți! Opriți! Levine se întoarse către Guitierrez. Fă-i să se oprească!

Dar Guitierrez nu făcu nici o mișcare, se mulțumi doar să privească spre cadavru. Consumat de flăcări, torsul pocnea și grăsimea bolborosea; după ce pielea arse, ieșiră la iveală coastele negre, plate, apoi întregul tors se răsuci și, brusc, gîtul animalului se ridică, înconjurat de flăcări, mișcîndu-se din pricina contractării pielii. În spatele flăcărilor, Levine zări un bot lung, ascuțit, cu șiruri de dinți de animal de pradă; zări și orbitele goale; întregul trup ardea, ca un dragon din legendele medievale înălțîndu-se parcă, în flăcări, la cer.

## San Jose

Levine stătea în fața unei beri în restaurantul din aeroportul San Jose, așteptînd să fie anunțat avionul care să-l ducă înapoi în State. Guitierrez stătea lângă el la măsută, fără să spună prea multe. De cîteva minute se lăsase o liniște stîmjenitoare. Guitierrez privea rucsacul lui Levine, așezat pe podea, lângă picioare. Era fabricat dintr-un material special, cauciucat, marca Gore-Tex, de un verde-închis, cu buzunare aplicate pentru adăpostirea a tot felul de instrumente electronice.

– Drăguț rucsac, făcu Guitierrez. De unde-l ai? Parcă ar fi un Thome...

Levine sorbi din paharul cu bere.

– Chiar este.

– Drăguț, repetă Guitierrez nedezipindu-și privirea de obiect. Ce ai acolo, în buzunarul de sus? Un telefon de satelit? Ce naiba or să mai descopere ăștia? Destul de fin. Probabil că te-a costat...

– Marty, izbucni Levine pe un ton exasperat. Termină cu pălăvrăgeala. Îmi spui sau nu?

– Ce să-ți spun?

– Vreau să știu ce naiba se întîmplă aici.

– Uite ce-i, Richard, îmi pare rău că...

– Nu, îi tăie vorba Levine. Pe plaja aceea a fost distrus un specimen foarte important, Marty. Nu înțeleg de ce i-ai lăsat s-o facă...

Guitierrez oftă. Privi împrejur către turiștii de la celelalte mese și spuse:

– Rămîne între noi, bine?

– Bine.

– Avem o mare problemă aici.

– Care?

– Au apărut... forme aberante... pe coastă. Prea des. Asta de cîțiva ani încoace.

– Forme aberante? repetă Levine, clătînd din cap a neîncredere.

– Țasta-i termenul oficial pentru aceste specimene, spuse Guitierrez. Nimeni din guvern nu vrea să fie mai precis. Tot cercul a început acum cinci ani. Au dat peste niște animale în munți, lângă o stațiune agricolă experimentală care testa specii noi de soia.

– Soia, repetă Levine.

Guitierrez aprobă tăcut, printr-o mișcare a capului.

– Se pare că animalele erau atrase de plantele acelea și de unele ierburi din preajmă. S-a presupus că dieta lor necesită aminoacidul lizină. Dar nimeni nu-i sigur. Poate că le place mai mult recolta asta...

– Marty, spuse Levine. Nu-mi pasă dacă preferă berea și pătrunjelul. Singura întrebare importantă este: de unde vin animalele astea?

– Nimeni nu știe, răspunse Guitierrez.

Levine trecu pentru moment peste subiect.

– Ce s-a întâmplat cu animalele acelea?

– Au fost ucise. După cîte știu, timp de ani de zile după aceea n-au mai dat peste altele. Dar se pare că bălciul a început iarăși. Anul ăsta am găsit rămășițele a patru animale, printre care și pe acela pe care l-ai văzut azi.

– Și ce s-a făcut cu ele?

– Formele astea... aberante... sînt întotdeauna distruse. Așa după cum ai putut să vezi. De la început, guvernul a făcut tot ce-a putut pentru ca nimeni să nu afle despre asta. Cu cîtiva ani în urma, niște ziariști americani au început să raporteze întâmplări ciudate petrecute pe o insulă, Isla Nublar. Menendez a invitat o mînă de ziariști să facă un tur al insulei - și a aranjat ca zborul să-i ducă pe o alta. Nu și-au dat seama de diferență. Vreau să spun că guvernul e foarte serios în treburi din astea.

– De ce?

– Sînt îngrijorați.

– Îngrijorați? De ce-ar fi?

Guitierrez ridică mîinile, se foi în scaun, se apropie.

– Boală, Richard.

– Boală?

– Mda. Costa Rica are unul dintre cele mai bune sisteme de îngrijire a sănătății din lume, spuse Guitierrez. Epidemiologii au detectat un tip ciudat de encefalită care pare să se răspîndească, mai ales de-a lungul coastei.

– Encefalită? Cu ce origine? Virală? Guitierrez clătină din cap.

– Nu s-a găsit nici un agent cauzal.

– Marty...

– Dacă-ți zic, Richard. Nimeni nu știe. Nu-i un virus, pentru că titrul anticorpilor<sup>(3)</sup> nu urcă, iar numărul relativ de leucocite nu se modifică. Nu e nici de origine bacterială, pentru că nu a apărut nimic în cultură<sup>(4)</sup>. E un mister complet. Tot ce știu epidemiologii este că boala pare să-i afecteze mai ales pe fermieri: cei care stau în preajma vitelor și a nutrețului. Și e o encefalită adevărată - cu cefalee teribilă, confuzie, febră, delir...

– Mortalitate?

– După datele pe care le avem pînă acum, boala pare limitată, durează doar vreo trei săptămîni. Dar chiar și așa, guvernul e îngrijorat. Țara asta e dependentă de turism, Richard. Nimeni nu vrea să audă vorbindu-se despre boli necunoscute.

– Deci se crede că encefalita este legată într-un fel de aceste forme... aberante?

– Șopîrlele sînt purtători ai multor boli virale, spuse Guitierrez, ridicînd din umeri. Sînt un vector cunoscut. N-ar fi o idee trăznită, s-ar putea să existe vreo legătură.

– Dar ai spus că nu-i o boală virală...

– Orice-ar fi, ei cred că are o legătură.

– Cu atît mai mult, există motive să aflăm de unde vin șopîrlele astea, spuse Levine. Probabil că le-au căutat...

– Căutat? rîse Guitierrez. Firește că le-au căutat. Au cotrobăit fiecare centimetru pătrat al țării ăsteia, și nu numai o dată. Au trimis zeci de echipe de cercetare - cîteva dintre ele le-am condus chiar eu. Au făcut recunoașteri aeriene. Au survolat jungla. Au survolat insulele de lîngă țarm. Asta e o muncă serioasă. Sînt

destul de multe insule, știi și tu, mai ales pe coasta de vest. Le-au cercetat chiar și pe acelea proprietate privată...

– Există insule particulare? întreba Levine.

– Cîteva. Vreo trei sau patru. De pildă, Isla Nublar - a fost concesionată unei companii americane, InGen, pentru ani de zile.

– Dar ai spus că a fost cercetată...

– Și încă foarte atent. Nu s-a găsit nimic.

– Și celelalte?

– Păi, să vedem, făcu Guitierrez, numărîndu-le pe degete. Isla Talamanca, pe coasta de est; au un Club Med acolo. Apoi e Sorna, pe coasta vestică; e concesionată unei companii miniere germane. Și mai este Morazan, sus în nord; este proprietatea unei familii bogate din Costa Rica. Poate că mai e vreo insulă de care să fi uitat.

– Și cercetările au condus la vreun rezultat?

– La nici unul, spuse Guitierrez. Nu s-a găsit nimic. S-a presupus deci că animalele astea vin de undeva, din adîncul junglei. De aceea n-am fost în stare să le dibuim pînă acum.

– În cazul ăsta, mult noroc, mormăi Levine.

– Știu, spuse Guitierrez. Pădurea tropicală este un loc incredibil de bun pentru a te ascunde. O echipă de căutare ar putea trece la o depărtare de zece metri de un animal de mari dimensiuni, fără să-l vadă. Nici chiar cea mai avansată tehnologie de detecție la distanță nu ajută prea mult, din pricina mulțimii de straturi care trebuie penetrate - nori, coroanele copacilor, flora de la nivelele inferioare. Nu-i nici o cale de a ocoli piedicile: aproape că nu există lucru care să nu poată fi ascuns în pădurea tropicală. Oricum, spuse el, guvernul e speriat. Și, firește, el nu-i singura parte interesată.

Levine ridică brusc privirea.

– Nu mai spune!

– Ba spun. Nu știu de ce, dar există un mare interes față de animalele astea.

– Ce fel de interes? întrebă Levine pe un ton cât mai nepăsător.

– Anul trecut, guvernul a dat permis unei echipe de botaniști de la Berkeley să facă o recunoaștere aeriană a junglei în zona podișului central. Recunoașterea a ținut cam o lună, pînă ce s-a pornit o ceartă - ceva legat de nota de plată pentru combustibilul de avion, sau cam așa ceva. Oricum, un birocrat din San Jose a telefonat la Berkeley să se plîngă. Iar cei de la Berkeley au spus că nici n-au auzit vreodată de echipa aceea de cercetare. Între timp, echipa a dispărut din țară.

– Deci nimeni nu știe cine erau de fapt?

– Nu. Apoi, iarna trecută, au apărut doi geologi elvețieni, să colecteze probe de gaz de pe insulele de lîngă coastă; spuneau că se ocupă cu cercetarea activității vulcanice din America Centrala. Toate insulele de coastă sînt vulcanice, iar multe dintre ele pe jumătate active, așa că cererea lor a părut rezonabilă. Dar s-a descoperit că „geologii” lucrau de fapt pentru o companie americană de cercetare genetică, numită Biosyn, și că erau în căutarea... animalelor mari de pe insule.

– De ce s-ar interesa de asta o companie care se ocupă de biotehnologie? întrebă Levine. Nu pare să aibă sens.

– Poate că n-are sens pentru noi, răspunse Guitierrez, dar Biosyn e o companie cu reputație deosebit de proastă. Șeful cercetărilor de la ei este un tip numit Lewis Dodgson...

– A, da, făcu Levine. Știu. E tipul care a făcut testul antirabic în Chile cu cîțiva ani în urmă. Cel în care fermierii au fost expuși turbării fără să li se spună...

– El e. A mai pornit prin magazine o campanie de teste cu o specie de roșii manipulată genetic, fără să spună nimănui că era alterată. Copiii au suferit o diaree ușoară; vreo doi dintre ei au fost internați în spital. După asta, compania a trebuit să-l angajeze pe George Baselton ca să le aranjeze imaginea publică.

– Se pare ca toată lumea îl angajează pe Baselton, spuse

Levine.

Guitierrez ridică din umeri.

– E la modă supravegherea din partea profesorilor universitari renumiți. Face parte din afacere. Și Baselton este profesor doctor docent în biologie. Compania a avut nevoie de el ca să limpezească apele, din pricină că Dodgson și-a luat obiceiul să încalce legea. Are oameni plătiți în toată lumea. Fură cercetările altor companii, fără nici un scrupul. Se spune că Biosyn e singura companie genetică cu mai mulți avocați decît savanți...

– Și ce interese avea în Costa Rica? întrebă Levine.

Guitierrez ridică din nou din umeri.

– Nu știu, dar atitudinea față de cercetare s-a schimbat radical, Richard. Aici se vede limpede. Costa Rica are unul dintre cele mai bogate sisteme ecologice din lume. O jumătate de milion de specii în douăsprezece medii diferite. Cinci la sută dintre speciile planetei există aici. Țara asta a fost un centru de cercetări biologice vreme de ani de zile și pot să-ți spun că lucrurile s-au schimbat. Pe vremuri, cei care veneau aici erau savanți pasionați să afle cîte ceva de dragul științei - despre maimuțe urlătoare, viespi polistine sau planta sombrilla. Oamenii aceia își alegeau domeniul de cercetare pentru că le plăcea. Cu siguranță, nu voiau să se îmbogățească din asta. Dar acum, orice element al biosferei are o valoare potențială. Nimeni nu știe de unde o să apară următorul medicament, de aceea companiile farmaceutice fac tot felul de cercetări. Poate că oul vreunei păsări are o proteină cu proprietăți hidroizolante... Poate că vreun păianjen produce o peptidă care inhibă coagularea... Poate că suprafața ceroasa a unei ferigi conține un analgezic... Se întîmplă destul de des ca atitudinea față de cercetare să se schimbe. Oamenii nu mai studiază natura, o exploatează. E mentalitatea animalelor de pradă. Orice lucru nou sau necunoscut devine brusc interesant pentru că s-ar putea să aibă oarece valoare. Poate că valorează o avere...



Guitierrez își bău pînă la capăt berea.

– Lumea s-a întors cu fundu-n sus, spuse el. O mulțime de oameni vor să știe ce înseamnă animalele astea aberante - și de unde vin ele.

Megafoanele anunțară avionul lui Levine. Cei doi bărbați se ridicară de la masă.

– Ai să ții secretul? întrebă Guitierrez. Mă refer la ceea ce ai văzut astăzi...

– Ca să fiu cinstit, spuse Levine, nici nu știu prea bine ce-am văzut azi. Ar putea fi orice...

Guitierrez zîmbi forțat.

– Călătorie plăcută, Richard.

– Să ai grijă de tine, Marty.

## **Plecarea**

Cu rucsacul atârnat pe umăr, Levine păși către culoarul de îmbarcare. Se întoarse să-i facă un semn de adio lui Guitierrez, dar prietenul lui se îndrepta deja către ușă, cu mîna ridicată după un taxi. Levine ridică din umeri și se întoarse.

Chiar în față se aflau ghișeul și coada la care călătorii așteptau să le fie vizate pașapoartele. Era programat pentru un zbor de noapte către San Francisco, cu o escală lungă în Mexico City; nu se înghesuiau prea mulți doritori la cursa lui. Probabil că îi rămînea destul timp să sune la birou și să lase un mesaj secretarei, Linda, că avea să urce în avionul acela; și gîndi el, poate avea să-l sune pe Malcolm. Privind împrejur, văzu pe zidul din dreapta un șir de telefoane publice purtînd inscripția ICT TELEFONOS INTERNATIONAL, dar acestea erau puține și ocupate toate. Mai bine să folosească telefonul pentru satelit din bagaj, gîndi el în vreme ce-și cobora rucsacul de pe umăr, și poate că...

Se opri încruntat.

Privi înapoi către zid.

Patru persoane foloseau telefoanele. La primul se afla o femeie blondă cu pantaloni scurți și tricou, legănînd în brațe un copil ars de soare. La cel de alături stătea un bărbos în haină safari, care arunca priviri dese ceasului de aur marca Rolex. La următorul vorbea în spaniolă o femeie cu păr sur și înfățișare de bunică, avînd lîngă ea pe cei doi fii maturi, care dădeau din cap cu emfază.

Ultima persoană era pilotul elicopterului. Își scosese jacheta și rămăsese într-o cămașă cu mîneci scurte și cravată. Era întors cu spatele, privind către perete, cu umerii aplecați în față.

Levine se apropie și-l auzi vorbind în engleză. Lăsă jos rucsacul și se aplecă peste el, prefăcîndu-se a-i potrivi curelele, în vreme ce asculta. Pilotul continua să vorbească, întors cu spatele.

Îl auzi spunînd:

– Nu, nu, profesore. Nu e așa. Nu...

Făcu apoi o pauză.

– Nu, continuă pilotul. Vă spun că nu. Îmi pare rău, profesore Baselton, dar asta nu se știe. E o insulă, dar care dintre ele... Trebuie să mai așteptăm. Nu, pleacă în noaptea asta. Nu, cred că nu știe nimic și nici fotografii nu are. Nu înțeleg. Adios!

Levine lăsă capul în jos atunci cînd pilotul trecu grăbit către ghișeuul LACSA de la celălalt capăt al aeroportului.

„Ce naiba?” gîndi el.

„O insulă, dar care dintre ele...”

De unde știa că e vorba de o insulă? Nici Levine nu era prea sigur. Și doar “lucrase intens la prelucrarea datelor, zi și noapte, punînd cap la cap toate datele pe care le avusese la îndemînă. De unde veniseră animalele... De ce se-ntîmpla ceea ce se-ntîmpla...”

Se opri după colț, la adăpost de priviri indiscrete, și scoase telefonul din rucsac. Formă la iuțea un număr din San Francisco.

Apelul declanșă un clinchet o dată cu legătura la satelit. Auzi sunînd, apoi un bip. O voce electronică spuse:

– Vă rog să introduceți codul de acces.

Levine formă pe taste un număr de șase cifre.

Se auzi un alt bip. Vocea electronică interveni din nou:

– Lăsați mesajul.

– Am sunat să-ți spun rezultatele călătoriei, vorbe Levine. Un singur specimen, în condiție nu prea bună. Locația: BB-17 pe harta ta. Asta e departe în sud, ceea ce se potrivește cu ipotezele noastre. N-am reușit să fac o identificare precisă înainte ca ei să incinereze specimenul. Dar bănuiesc că era un omitholestes. După cum știi, animalul nu se află pe listă - descoperirea este importantă.

Aruncă o privire împrejur, dar nu zări pe nimeni în preajmă care să-i acorde atenție.

– Mai mult, zona laterală a femurului avea o tăietură

adîncă. Asta e tulburător.

Ezită, nu voia să spună prea multe.

– Am să trimit o probă care necesită examinare atentă. Mai cred că sînt și alții interesați. Oricum, orice s-ar întîmpla aici, e un fenomen nou, Ian. De peste un an de zile n-au mai apărut specimene de felul ăsta, acum apar din nou. Se întîmpla ceva și noi nu înțelegem.

Sau înțelegem? gîndi Levine. Apăsă butonul care întrerupea legătura, strînse telefonul și-l puse înapoi în buzunarul exterior al rucsacului. Poate, gîndi el, știm mai multe decît ne dăm seama. Privi cu grija către poarta de acces. Venise vremea să prindă cursa aeriană.

## **Palo Alto**

La ora două dimineața, Ed James opri în parcare aproape goală a restaurantului Mărie Callender de pe Carter Road. BMW-ul negru se afla deja acolo, parcat aproape de intrare. Dincolo de fereastră, îl zări pe Dodgson așezat la o masă, încruntat. Nu-l vedeai niciodată pe Dodgson bine dispus. În clipa aceea, vorbea cu bărbatul solid de lângă el și arunca priviri către ceasul de la mână. Bărbatul solid era Baselton. Profesorul care apăruse la televizor. James se simțea întotdeauna ușurat când îl avea în preajmă pe profesorul Baselton. Dodgson îi dădea fiori, dar îi venea greu să-și imagineze că Baselton ar putea fi amestecat în lucruri murdare.

James opri motorul, potrive oglinza retrovizoare ca să verifice dacă era încheiat la nasturele de la gulerul cămășii și-și îndreptă cravata. Își zări figura în oglindă - figura unui om obosit, răvășit, cu barbă de două zile. Ce naiba? gîndi el. De ce să nu pară obosit? Era miezul nopții.

Dodgson își programa întotdeauna întâlnirile în toiul nopții și întotdeauna la blestematul de restaurant Mărie Callender. James nu înțelesese niciodată de ce făcea asta; cafeaua era îngrozitoare. Oricum, erau multe lucruri pe care nu le înțelegea.

Luă plicul și ieși din mașină, trîntind ușa. Se îndreptă către intrare, clătînind din cap. De cîteva săptămîni, Dodgson îl plătea cu cinci sute de dolari pe zi ca să urmărească o mînă de savanți. La început, James crezuse că era vorba despre un fel de spionaj economic. Dar nici unul dintre savanți nu lucra pentru industrie; cu toții lucrau în universități, în domenii destul de plicticoase. Așa cum era paleobotanista Sattler, a cărei specialitate era studiul polenului preistoric. James asistase odată la una dintre conferințele ei și abia dacă reușise să rămînă treaz. Un diapozitiv după altul, înfățișînd sfere palide ca niște mingi de vată, în vreme ce ea bolborosea ceva

despre unghiul legăturilor din polizaharide și despre granița Campanian-Maastrichtiană. Doamne, ce plictisitor!

Cu siguranță că nu valora cinci sute de dolari pe zi, gândi el. Intră, clipi orbit de lumină și se apropie de masă. Se așază, îi salută cu o mișcare a capului pe Dodgson și Baselton și făcu semn chelneriței ca să-i aducă o cafea.

Dodgson îi aruncă o privire scurtă.

– N-am la dispoziție toată noaptea, spuse el. Hai să-i dăm drumul.

– Bine, spuse James, lăsându-și mâna în jos. Cum doriți.

Deschise plicul, începu să scoată foi de hîrtie și fotografii, întinzîndu-le lui Dodgson peste masă, în vreme ce vorbea.

– Alan Grant: paleontolog la universitatea din Montana, în clipa asta este în concediu și se află la Paris, să studieze ultimele descoperiri despre dinozauri. Se pare că are niște idei noi despre tiranozaurii care ar fi fost prădători și...

– Treci peste asta, spuse Dodgson. Continuă.

– Ellen Sattler Reiman, spuse James, împingînd înainte o fotografie. Botanist, amestecată cînd va într-o relație amoroasă cu Grant. Acum e căsătorită cu un fizician de la Berkeley și are un băiat și o fată. Lucrează o jumătate de normă la universitate. Petrece restul timpului acasă pentru că...

– Treci peste amănunte.

– Bine. Mai toți ceilalți au murit. Donald Gennaro, avocat... a murit de dizenterie într-o călătorie de afaceri. Dennis Nedry, angajat la Integrated Computer Systems... a murit și el. John Hammond, care a pus bazele companiei International Genetic Technologies... a murit în vreme ce vizita laboratoarele de cercetări din Costa Rica. La vremea aceea, Hammond era cu nepotul său; copilul trăiește cu mama lui în est și...

– I-a contactat cineva? Vreunul de la InGen?

– Nu, nici un contact. Băiatul a început colegiul și fata

este la școala pregătitoare. Iar InGen a înaintat un dosar în instanță invocînd paragraful 11. De la moartea lui Hammond se tot judecă. Bunurile cele mai importante au fost în sfîrșit vîndute. De fapt, afacerea s-a încheiat abia cu două săptămîni în urmă.

Baselton vorbi pentru prima dată:

– În vînzarea asta a fost implicată și Zona B?

James privi în gol.

– Zona B?

– Da. A pomenit cineva despre ea?

– Nu. N-am mai auzit despre asta. Ce înseamnă?

– Dacă auzi ceva despre Zona B, spuse Baselton, vrem să aflăm.

Stînd alături de Baselton în separeu, Dodgson răsfoi printre fotografiile și hîrtii, apoi le dădu la o parte nerăbdător. Ridică privirile către James.

– Ce alte informații mai ai?

– Asta-i tot, doctore Dodgson.

– Asta-i tot? făcu Dodgson. Și despre Malcolm? Dar despre Levine? Mai sînt încă prieteni?

James își consultă notițele.

– Nu sînt sigur.

Baselton se încruntă.

– Nu ești sigur? făcu el. Ce înseamnă că nu ești sigur?

– Malcolm l-a întîlnit pe Levine la Institutul Santa Fe. Au petrecut ceva timp acolo cu vreo doi ani în urmă. Dar Malcolm n-a mai dat în ultima vreme pe la Santa Fe. E în schimb de experiență la departamentul de biologie de la Berkeley. Predă modelele matematice ale evoluției. Și se pare c-a pierdut legătura cu Levine.

– S-au despărțit?

– Poate. Mi s-a spus că s-au certat de la expediția lui Levine.

– Ce expediție? întrebă Dodgson, aplecîndu-se peste masă.

– De vreun an încoace, Levine pune la cale o expediție. A comandat vehicule speciale la o companie numită Mobile

Field Systems. E o întreprindere mică în Woodside, condusă de unul, Jack Thorne. Thorne pregătește jeepuri și camioane pentru oamenii de știință care fac cercetări pe teren. Savanții din Africa, din Sichuan și din Chile au cu toții legături cu el.

– Malcolm știe despre expediția asta?

– Cu siguranță. Din cînd în cînd, trece pe la Thorne. Cam o dată pe lună. Și, firește, Levine trece pe acolo în fiecare zi. Așa a și căpătat o condamnare.

– Condamnare? făcu Baselton.

– Mda, făcu James, aruncînd o privire prin notițe. Să vedem. Pe zece februarie, Levine a fost arestat pentru depășirea vitezei legale. Conducea cu o sută douăzeci de mile pe oră într-o zonă cu restricție de cincisprezece mile pe ora. Chiar în fața Colegiului Woodside Junior. Judecătorul i-a confiscat Ferrari-ul, i-a ridicat carnetul și l-a condamnat la muncă forțată. De fapt, i-a ordonat să țină un curs la școală.

Baselton zîmbi.

– Levine, profesor la colegiu. Mi-ar plăcea s-o văd și pe asta.

– E destul de conștiincios. Firește, oricum petrecea mult timp în Woodside, cu Thorne. Asta pînă ce a părăsit țara.

– Cînd a plecat din țară? întrebă Dodgson.

– Acum două zile. A plecat în Costa Rica. O călătorie scurtă, trebuia să se-ntoarcă azi dimineață.

– Și unde-i acum?

– Nu știu. Mi-e teamă că va fi greu să aflăm.

– De ce?

James ezită, tuși.

– Pentru că era pe lista de pasageri a zborului din Costa Rica, dar nu era în avion atunci cînd acesta a aterizat. Legătura mea din Costa Rica spune că a verificat la hotelul din San Jose după plecarea avionului și că nu s-a întors. Nici n-a luat vreun alt avion. Așa că, pentru moment, mi-e teamă că l-am pierdut pe Levine.

Se așternu o tăcere lungă. Dodgson se lăsa pe spate în



scaun, șuierînd printre dinți. Privi către Baselton, care clătina din cap. Dodgson ridică cu grijă toate hîrțiile, le bătu de tăblia mesei ca să le stivuiască. Le strecură înapoi în plic și plicul i-l înmînă lui James.

– Acum asculta, idiotule, spuse Dodgson. Un singur lucru mai vreau de la tine. E foarte simplu. Ești atent? James înghiți în sec.

– Ascult.

Dodgson se aplecă peste masă.

– Găsește-l, șuiera el.

## **Berkeley**

Aflat în biroul lui înghesuit, Malcolm ridică privirile către asistenta sa, Beverly, care intră în încăpere, urmată de un bărbat de la DHL ducînd în mînă o cutie.

– Îmi pare rău că vă deranjez, doctore Malcolm, dar trebuie să semnați hîrutiile astea... E o mostră venită din Costa Rica.

Malcolm se ridică și ocoli biroul. În ultimele săptămîni, reușise să pășească bine fără baston. Piciorul îl mai durea din cînd în cînd, dar era hotărît să depășească situația. Chiar și medicul terapeut, Cindy, o femeie întotdeauna veselă, remarcase mirată progresele lui.

– Măi să fie, după toți anii ăștia, brusc ați căpătat o motivație, doctore Malcolm, spusese ea. Ce se petrece?

– Știți, îi spusese Malcolm. Nu te poți baza la nesfîrșit pe un baston...

Adevărul era altul. Confruntat cu entuziasmul neobosit al lui Levine față de ipoteza lumii pierdute, cu telefoanele lui agitate la ore nepotrivite din zi și din noapte, Malcolm începuse să-și reconsidere propriile vederi. Ajunsese chiar să creadă în posibilitatea - ba chiar în probabilitatea - existenței unor animale considerate dispărute, într-un loc îndepărtat și nebănuț de nimeni. De fapt, Malcolm avea propriile lui motive de a crede asta, motive pe care i le pomenise doar în treacăt lui Levine.

Dar posibilitatea existenței unei alte insule îl făcuse să-și dorească mersul fără sprijin. Voia să se pregătească pentru călătoria viitoare spre acea insulă. Și, astfel, începuse să facă eforturi, zi de zi.

Împreună cu Levine, își îndreptase atenția asupra unui șir de insule aflat de-a lungul coastei costaricane, iar Levine era, ca de obicei, entuziasmat. Dar, pentru Malcolm, toate astea rămîneau la stadiul de ipoteză.

Refuza să se entuziasmeze și el pînă ce nu avea o dovadă solidă - fotografii sau chiar probe de țesuturi - care să demonstreze existența acelor animale. Și, pînă

acum, Malcolm nu văzuse nimic. Nu era sigur dacă asta îi aducea dezamăgire sau liniște.

Oricum, proba lui Levine sosise.

Malcolm luă planșeta din mîna poștaşului și semna iute primul formular: „Livrare de materiale excluse / Probe: cercetări biologice.”

– Trebuie să completați formularul, spuse poștaşul.

Malcolm privi lista de întrebări din josul paginii, fiecare flancată de o căsuță liberă. Dacă specimenul era viu. Dacă specimenul era mediu de cultură pentru bacterii, fungi, viruși sau protozoare. Dacă specimenul era înregistrat într-un protocol de cercetare. Dacă specimenul era contagios. Dacă specimenul a fost luat dintr-o fermă sau dintr-o crescătorie. Dacă specimenul era material vegetal, semințe cu capacități de propagare sau bulbi. Dacă specimenul era insectă sau cu legături în regnul precizat...

Marcă „Nu” la toate punctele.

– Și pe pagina următoare, domnule, spuse poștaşul, privind împrejur prin birou, la teancurile de hîrtii stivuite neglijent, la hărțile de pe pereți cu bolduri colorate înfipse din loc în loc. Faceți cercetări medicale aici?

Malcolm dădu pagina, mîzgăli semnătura pe formularul următor.

– Și asta, și altele, domnule...

Al treilea formular era o adeverință de primire de la curier. Malcolm o semnă și pe aceea.

– O zi bună, spuse poștaşul și plecă.

Imediat, Malcolm oftă, sprijinindu-și greutatea pe marginea biroului. Se schimonosi.

– Încă mai doare? întrebă Beverly, așezînd specimenul pe masa de alături, împingînd cîteva hîrtii mai încolo și începînd să despacheteze.

– Mi-e bine.

Privi către bastonul care se odihnea lîngă scaunul din spatele biroului. Apoi trase adînc aer în piept și traversă încet încăperea.

Beverly termină de despachetat, descoperind un cilindru mic de oțel, de mărimea unui pumn. Pe capacul înșurubat era desenat semnul cu trei raze al biohazardului. Prins de cilindru era un al doilea recipient cu valvă metalică în care se afla gaz refrigerant.

Malcolm îndreptă lumina lămpii de birou asupra cilindrului și spuse:

– Ia să vedem de ce era el atât de entuziasmat.

Rupse sigiliul și deșurubă capacul. Se auzi un șuierat și un norișor alb de condens scăpă din cilindru. Exteriorul cilindrului se acoperi cu gheață.

Aruncă o privire înăuntru și văzu un săculeț de plastic și o foaie de hîrtie. Răsturnă cilindrul, vărsînd conținutul pe masă. Săculețul conținea o bucată sfișiată de carne verzuie, cam de doi inci pătrați, cu o etichetă mică, verde, prinsă de ea. O ridică la lumină, o cercetă cu o lupă, apoi o așeză din nou jos. Privi pielea verde, cu textură de pavaj.

Poate, gîndi el.

Poate...

– Beverly, sun-o pe Elizabeth Gelman, la grădina zoologică. Spune-i că am ceva la care vreau să se uite. Și mai spune-i că afacerea este confidențială.

Beverly dădu din cap și ieși din încăpere, îndreptîndu-se către telefon. Rămas singur, Malcolm despături bucata de hîrtie care însoțea mostra. Foaia fusese ruptă dintr-un carnețel galben. Cu litere de tipar, se spunea:

EU AM AVUT DREPTATE, TU AI GREȘIT. Malcolm se încruntă. Ticălosul, gîndi el. - Beverly? După ce-o suni pe Elizabeth, caută-l pe Richard Levine la biroul lui. Vreau să vorbesc cu el imediat.

## **Lumea pierdută**

Richard Levine își presă fața de piatra caldă și se opri să-și tragă răsuflarea. La cinci sute de picioare dedesubt, oceanul fierbea, valurile cu luciri albe izbeau stîncile întunecate. Vasul care îl adusese pînă la țarm se îndepărta deja, o pată mică, albă, la orizont. Fusesse nevoit să se întoarcă, nu găsiseră nici un loc bun pentru ancorare lîngă această insulă părăsită și neprimitoare.

Acum erau singuri.

Levine trase puternic aer în piept și privi în jos către Diego, aflat la douăzeci de picioare sub el, pe stîncă. Diego era împovărat cu rucsacul care conținea echipamentul, dar era tînăr și puternic. Zîmbi vesel și ridică bărbia.

– Curaj. Nu mai e departe, senior.

– Sper, făcu Levine. Cînd cercetase de pe vas insula cu binoclul, i se păruse un loc ușor de escaladat. De fapt, stîncă era aproape verticală și incredibil de primejdioasă, pentru că roca vulcanică se disloca ușor și era friabilă.

Levine ridică brațul, cu degetele îndreptate în sus, căutînd să se agațe de următorul sprijin. Se prinse de stîncă; piatra se sfărîmă și mîna îi alunecă. Se prinse din nou, apoi se trase în sus. Răsufla greu, de epuizare și de teamă.

– Încă douăzeci de metri, senior, spuse Diego încurajator. O să reușiți.

– Sigur c-o să reușesc, mormăi Levine. N-am altă alternativă.

Cu cît se apropia de vîrf, vîntul bătea mai tare, îi şuiera pe la urechi, îi răvășea hainele, de parcă ar fi vrut să-l smulgă de pe stîncă. Ridică privirea, văzu desîșul care creștea pornind chiar de pe marginea stîncii.

Aproape am ajuns, gîndi el. Aproape.

Apoi, cu o ultimă opintire, se trase peste margine și se prăbuși, rostogolindu-se în ferigile moi și umede. Gîfind, privi înapoi și-l văzu pe Diego apărînd cu mișcări agile;

sări pe iarba moale și zîmbi. Levine se întoarse, privind către ferigile uriașe de deasupra capului, și încercă să scape de tensiunea acumulată în timpul urcușului prin răsuflări lungi și zguduitoare. Picioarele îi ardeau.

Dar nu conta - ajunsese! în sfîrșit!

Privi jungla din jurul lui. Era o pădure virgină. Exact așa cum arătaseră fotografiile din satelit. Levine fusese forțat să se bazeze pe aceste fotografii din satelit pentru că nu existau hărți ale insulelor proprietate particulară, precum aceasta. Insula era un fel de lume pierdută, izolată în mijlocul oceanului Pacific.

Levine ascultă șuieratul vîntului, fișitul frunzelor de palmier de pe care-i picura apă peste față. Apoi auzi un alt sunet, depărtat, ca un strigăt de pasăre, dar mai profund, mai rezonant. Ascultă și-l auzi din nou.

Un sfîrșit tăios îl făcu să-și întoarcă privirile. Diego aprinsese un chibrit și-l ridică să-și aprindă o țigară. Iute, Levine se ridică, împinse deoparte mîna tînărului și clătină din cap în semn de negație.

Diego se încruntă, nedumerit.

Levine puse un deget la buze.

Arată în direcția din care se auzea pasărea.

Diego ridică din umeri cu o expresie indiferentă. Nu era impresionat. Nu vedea nici un motiv de îngrijorare.

Asta din pricină că nu înțelege spre ce se-ndreaptă, gîndi Levine pe cînd deschidea fermoarul rucsacului verde-închis și începea să monteze pușca Lindstradt de mare calibru. Pușca fusese fabricată special pentru el în Suedia și reprezenta ultima noutate în tehnologia de control al animalelor. Înșurubă camera încărcătorului în locaș, introduse un încărcător Flugger, verifică rezerva de gaz și înmînă arma lui Diego. Tînărul o luă, ridicînd din nou din umeri.

În acest timp, Levine scoase pistolul Lindstradt negru, împreună cu tocul pe care-l prinse în jurul mijlocului. Scoase pistolul, îi verifică de două ori piedica și-l puse înapoi în toc. Levine se ridică în picioare, făcu un gest

către Diego să-l urmeze. Diego închise fermoarul rucsacului și-l puse din nou pe umăr.

Cei doi bărbați începură să coboare panta abruptă a dealului, sa se îndepărteze de stînci. Aproape imediat, hainele se îmbibară cu umezeala frunzișului ud. Nu aveau vizibilitate; erau înconjurați din toate părțile de jungla deasă și nu puteau vedea decît la cîțiva iarzi înainte. Desigurile de ferigi erau enorme, plantele aveau grosimea unui trup uman, înălțimea de douăzeci de picioare și tulpini aspre și pline de țepi. Mult deasupra ferigilor, coroanele arborilor opreau cea mai mare parte a luminii soarelui. Mergeau prin semiîntuneric, fără zgomot, pe pămîntul îmbibat ca un burete.

Levine se oprea des ca să-și consulte busola de la mînă. Se îndreptau spre vest, coborînd o pantă abruptă către interiorul insulei. Știa că insula era un străvechi crater vulcanic, erodat și preschimbat de secole întregi de vînt și ploaie.

Interiorul nu era decît un șir de creste care duceau în jos către podeaua craterului. Dar mai ales aici, pe versantul răsăritean, relieful era abrupt, aspru și înșelător.

Levine putea simți sentimentul izolării, al întoarcerii la o lume primordială. Inima îi bătea cu putere; continuă să coboare panta, trecu peste un pîriu nămolos, apoi urcă din nou. Pe vîrfurile culmii următoare, găsi un luminiș și simți o binevenită briză. Din locul în care se afla, putea să vadă pînă în partea cealaltă a insulei, un inel de stînci mari și negre, la depărtare de cîteva mile. Între luminiș și stînci nu văzu nimic altceva decît jungla unduitoare.

Alături de el, Diego spuse:

– Fantastico!

Levine îi făcu iute semn să tacă.

– Dar senor, protestă Diego, arătînd priveliștea. Sintem singuri aici...

Levine scutură din cap, enervat. Mai discutase asta o dată cu Diego, în timp ce traversau cu barca. O dată

ajunși pe insulă, să nu mai vorbească. Să nu folosească pomadă de păr, apă de colonie sau țigări. Toată hrana să fie bine sigilată în saci de plastic. Totul să fie împachetat cu mare grijă. Nimic care să producă miros sau zgomot... Îl prevenise pe Diego, de mai multe ori, de importanța acestor măsuri de precauție.

Dar acum era clar că Diego nu lua în serios nimic. Nu înțelesese. Levine îl zgudui cu furie și clătină din nou din cap.

Diego zîmbi.

– Senor, vă rog. Nu sînt decît păsări aici!

În clipa aceea, un sunet adînc, zguduitor, un strigăt nepămîntean se ridică din pădurea de sub ei. După o clipă, strigătul primi răspuns, din altă parte a pădurii.

Diego făcu ochii mari.

Levine mimă cu buzele:

– Păsări?

Diego tăcu. Își mușcă buzele și rămase cu privirea ținută către pădure.

Înspre sud, vîrfurile copacilor porniră să unduiască, o întreagă parte a pădurii păru să învie, ca și cum ar fi fost răvășită de vînt. Dar restul pădurii era nemișcat. Nu era deci vîntul...

Diego își făcu iute cruce.

Auziră mai multe strigăte; concertul ținu aproape un minut, apoi liniștea se lăsă din nou.

Levine coborî de pe culme și pomi în jos către junglă, adîncindu-se în interiorul insulei.

Înainta iute, privind în pămînt, atent la șerpi, cînd auzi un șuierat ușor înapoia lui. Se întoarse și-l văzu pe Diego arătînd către stînga.

Levine se întoarse pe drum, se strecură prin frunziș și-l urmă pe Diego spre sud. În scurt timp, ajunseră lîngă două șanțuri paralele, de mult acoperite de ierburi și ferigi, dar încă ușor de recunoscut: erau urmele unui jeep care străbătuse jungla. Firește, trebuiau să le urmeze. Aveau să înainteze mult mai rapid pe o cărare decît prin



desiș.

Levine făcu un gest și Diego se despovără de rucsac. Era rîndul lui Levine; își potrive greutatea pe umeri, ajustă curelele.

În tăcere, porniră pe cărare.

Din loc în loc, jungla era atît de deasă, încît urmele jeepului abia dacă se mai cunoșteau. Era limpede că nimeni nu mai folosisese de mulți ani drumul, iar jungla era întotdeauna dispusă să-și recupereze teritoriul.

Înapoia lui, Diego mormăi ceva, înjură încetișor. Levine se întoarse și-l văzu scuturîndu-și scîrbit piciorul; călcase pînă la jumătatea gleznei în balegă verde.

Diego își curăță cizma cu un șomoioag de ferigi. Balega părea compusă din paie decolorate amestecate cu verdețuri. Materialul era ușor și sfărîmicios - uscat, vechi. Nu mirosea.

Levine cercetă terenul cu grijă pînă ce găsi vechile urme de atunci. Bălegarul era bine închegat, în grămăjoare de doisprezece centimetri în diametru. Era limpede că acestea fuseseră lăsate în urmă de un ierbivor mare.

Diego tăcea, cu ochii larg deschiși.

Levine clătină din cap și continuă să meargă. Atîta vreme cît dădeau peste urme de ierbivore, nu aveau de ce să se îngrijoreze. Cel puțin, nu prea mult. Cu toate astea, își sprijini degetele de patul pistolului, ca să fie mai liniștit.

Ajunseră la un pîrîu cu maluri noroioase. Aici, Levine se opri. Văzu în noroi urme clare cu trei degete, unele dintre ele destul de mari. Palma lui, cu degetele răsfirate, ar fi încăput înăuntrul uneia dintre aceste urme fără să-i atingă marginile.

Cînd ridică privirile, Diego își făcea cruce cu o mîna, ținînd pușca în cealaltă.

Așteptară la pîrîu, ascultînd gîlgîitul ușor al apei. Ceva luci în apă, atrăgîndu-i privirea. Se aplecă și scoase obiectul. Era un tub de sticlă, spart, de mărimea unui creion. Unul dintre capete era spart. Latura era gradată.

Își dădu seama că avea dinainte o pipetă, dintre acelea folosite în toate laboratoarele din lume. Levine o ridică în lumină, răsucind-o între degete. Ciudat, gândi el. O pipetă ca asta înseamnă...

Levine se întoarse și zări cu coada ochiului mișcare. O creatură mică și maronie scurta prin noroiul de pe mal. O creatură de mărimea unui șobolan...

Diego icni de surpriză. Animalul dispăru în tufișuri.

Levine înaintă și se aplecă spre mîlul pîriului. Privi îndelung urmele lăsate de animalul cel mic. Urmele aveau trei degete, ca acelea ale unei păsări. Văzu și alte urme cu trei degete, chiar și unele mai mari, de cițiva inci.

Levine mai văzuse asemenea urme, în straturile de la Purgatoire River din Colorado, unde străvechiul mal era acum fosilizat, păstrînd urmele pietrificate ale dinozaurilor. Dar aceste urme fuseseră făcute în noroi proaspăt de către animale încă vii!

Stînd pe vine, Levine auzi un chirăit ușor venind de undeva dinspre dreapta. Întoarse privirile și văzu ferigile foșnind ușor. Rămase nemișcat, așteptînd. După un timp, din desiș se ivi un animal mic. Era de mărimea unui șoarece; pielea îi era lucioasă, lipsită de păr, iar ochii mari i se ridicau proeminenți pe cap. Avea o culoare verde-maronie și scotea sunete continue, enervante, îndreptate către Levine, ca și cum ar fi vrut să-l îndepărteze. Levine rămase nemișcat, abia îndrăznind să răsuflă.

Recunoscuse creatura, firește. Era un mussaurus, un mic prosauropod din triasicul tîrziu. Se găsiseră astfel de schelete doar în America de Sud. Era unul dintre cei mai mici dinozauri cunoscuți.

Un dinozaur, gândi el.

Chiar dacă se așteptase să-i vadă pe insulă, era uimit de confruntarea cu un membru viu al Dinosauriei. Mai ales cu unul atît de mic. Nu-și putea desprinde privirile de la el. Parcă se afla în transă. După toți acești ani, după toate scheletele acelea prăfuite - un dinozaur viu!

Micul musaur se aventură mai departe de frunzișul protector. Acum, Levine reuși să vadă că era mai lung decît își închipuise la început. Avea vreo zece centimetri lungime, cu o coadă surprinzător de groasă. Semăna destul de mult cu o șopîrlă. Stătea ridicat pe labele din spate și scurma. Văzu cutia toracică mișcîndu-i-se o dată cu respirația. Își clătina labele din față, subțiri, agitîndu-le în aer către Levine și chirăia repetat.

Încet, foarte încet, Levine întinse mîna. Creatura scheună din nou, dar nu fugi. Părea mai degrabă curioasă, ridicîndu-și capul, așa cum o făceau foarte puține animale, pe cînd mîna lui Levine se apropia.

În sfîrșit, degetele lui Levine atinseră frunzișul. Musaurul stătea pe labele din spate, ținîndu-și echilibrul pe coada întinsă. Fără să arate nici un semn de teamă, păși ușor în palma lui Levine și rămase în căuș. Abia dacă îi simțea greutatea, atît era de ușor. Musaurul se plimbă, îi mirosi degetele. Levine zîmbi, fermecat.

Apoi, brusc, creatura cea mică șuieră speriată și-i sări din mînă, dispărînd printre copaci. Levine clipi, nereușind să înțeleagă motivul.

Simți un miros ciudat și auzi un foșnet greu în tufele de pe malul celălalt, apoi un mîrîit ușor. Alt foșnet.

Într-o clipă, Levine își aminti că animalele carnivore vînau pe lîngă apele curgătoare, atacîndu-și prada în postura ei cea mai vulnerabilă, atunci cînd se apleca să bea apă. Dar ideea îi veni prea tîrziu; auzi un strigăt ascuțit de groază și, cînd se întoarse, îl văzu pe Diego țipînd, în vreme ce trupul îi era tîrît în tufișuri. Diego se lupta; tufele se scuturau furioase; Levine prinse fulgerarea unui picior uriaș, a unui deget mijlociu cu gheară scurtă și curbată. Apoi piciorul se retrase. Tufele continuă să se scuture.

Brusc, pădurea se cutremură de mugete înspăimîntătoare.

Levine zări un animal uriaș care se repezea spre el. Se întoarse și fugi, simțind adrenalina invadîndu-l de panică;

nu știa încotro fugea, știa doar că nu mai avea nici o speranță. Simți o greutate mare sfișiindu-i rucsacul, forțându-l să îngenuncheze în noroi și-și dădu seama în acel moment că, în ciuda tuturor planurilor și deducțiilor deștepte, lucrurile merseseră îngrozitor de prost și că era pe cale să moară.

## **Școala**

– Când luăm în discuție dispariția în masă cauzată de un impact meteoritic, spuse Richard Levine, trebuie să ne punem mai multe întrebări. Mai întâi, exista pe planeta noastră vreun crater de impact cu diametru mai mare de nouăzeci de mile - dimensiunea minimă necesară pentru a cauza un eveniment de acest tip la scară planetară? Și a doua întrebare, perioada formării craterelor este aceeași cu cea a dispariției? Vom afla că există o duzină de cratere în lume, dintre care cinci sînt contemporane cu dispariția speciilor în cauza...

Kelly Curtis căscă în întunericul clasei a șaptea. Stînd la pupitrul ei, își sprijini bărbia în miini și încercă sa rămînă trează. Știa deja lucrurile astea. Televizorul din fața clasei arăta un lan de porumb, filmat din avion, cu rîndurile abia vizibile. Recunoscuse craterul din Manson. Din întuneric, vocea înregistrată a doctorului Levine spunea:

– Acesta este craterul din Manson, statul Iowa, datînd de acum șazeci și cinci de milioane de ani, din aceeași perioadă cu dispariția dinozaurilor. Să fi fost acest meteorit cel care a ucis dinozaurii?

Nu, gîndi Kelly, căscînd. Probabil acela din peninsula Yucatan. Manson era prea mic.

– Credem că acest crater are dimensiuni insuficiente, iar candidatul actual este craterul de lîngă Merida, în Yucatan. Pare greu de imaginat, dar impactul a golit întregul Golf Mexic, producînd valuri de două mii de picioare care au spălat întregul Pămînt. Trebuie să fi fost incredibil. Dar exista dispute și în jurul problemei acestui crater, mai ales asupra structurii sale inelare și a ratei dispariției fitoplanctonului din depozitele oceanice. S-ar putea să sune complicat, dar nu vă bateți capul cu asta acum. Vom intra în detalii data viitoare. Asta a fost tot pentru azi.

Se aprinseră luminile. Profesoara, doamna Menzies, păși în fața clasei și stinse computerul care afișase datele, ca

și casetofonul.

– Ei bine, spuse ea, mă bucur că doctorul Levine ne-a dat aceste înregistrări. Mi-a spus că s-ar putea să nu ajungă la timp pentru lecția de astăzi, dar cu siguranță că va fi din nou cu noi atunci când o să ne întoarcem din vacanța de primăvară, săptămîna viitoare. Kelly, tu și cu Arby lucrați pentru doctorul Levine, așa v-a spus el?

Kelly aruncă o privire către Arby, care se cufundase în scaun, încruntat.

– Da, doamna Menzies, spuse Kelly.

– Bine. Acum ascultați cu toții, tema pentru vacanță este capitolul șapte integral - în clasă se auziră mormăituri de nemulțumire - plus toate exercițiile de la sfîrșitul primei părți, ca și cele din partea a doua. Să aduceți neapărat temele cu voi, atunci când vă întoarceți. Vacanță plăcută. Ne vedem peste o săptămîină.

Sună clopoțelul; clasa se ridică în picioare, tîrșîind scaunele, umplînd brusc sala de zgomot. Arby se strecură lîngă Kelly. O privi îmbufnat. Arby era cu un cap mai scund decît Kelly; era, de fapt, cel mai scund elev din clasă. Și cel mai tînăr. Kelly avea treisprezece ani, la fel ca și ceilalți elevi de clasa a șaptea, Arby, în schimb, nu avea decît unsprezece. Sărise deja peste două clase, din pricină că era prea isteț. Și mergea zvonul că era pe cale să sară din nou un an. Arby era un geniu, mai ales în domeniul computerelor.

Arby își puse stiloul în buzunarul cămășii albe, închisă în nasturi pînă jos și-și împinse spre rădăcina nasului ochelarii cu ramă de os. R.B. Benton era negru; amîndoi părinții lui erau medici în San Jose și aveau întotdeauna grijă să-l îmbrace foarte curat, ca pe un elev de colegiu. Ceea ce, reflectă Kelly, avea să ajungă probabil peste vreo doi ani, după felul în care mergea cu învățătură.

Alături de Arby, Kelly se simțea întotdeauna stîngace și slabă la minte. Kelly trebuia să poarte hainele surorii mai mari, pe care mama le cumpărase de la Kmart acum un milion de ani. Era nevoită să încalțe chiar și pantofii

Reeboks cei vechi ai lui Ernily, care erau atît de scîlciati și de murdari, încît nu se curățau niciodată, nici după ce Kelly îi spăla la mașină. De fapt, Kelly își spăla și-si călca singură toate hainele; mama nu avea niciodată timp. Privi cu invidie pantalonii curați, cu dungă, ai lui Arby și pantofiorii lui lustruiți și oftă.

Cu toată gelozia, Arby era însă singurul ei prieten - singura persoană care o credea isteată. Kelly se temea că Arby avea să treacă direct în clasa a noua și că nu avea să-l mai vadă niciodată.

Arby era încă încruntat. Ridică privirea spre ea și întreabă:

– De ce nu-i aici doctorul Levine?

– Nu știu, spuse ea. Poate că s-a întîmplat ceva.

– Ce?

– Nu știu. Ceva.

– Dar a promis c-o să fie, izbucni Arby. Să ne ducă în excursie. Era aranjat totul. Aveam permisiunea și toate formele în regulă.

– Și ce? încă putem pleca.

– Dar el ar trebui să fie aici, insistă, încăpățînat, Arby.

Kelly îl mai văzuse comportîndu-se astfel. Arby era obișnuit ca adulții să fie de încredere. Amîndoi părinții lui erau oameni de cuvînt. Kelly nu era tulburată de asemenea idei.

– Lasă, Arb, spuse ea. Hai să mergem singuri la doctorul Thorne.

– Crezi?

– Sigur. De ce nu?

Arby ezită.

– Poate c-ar fi mai bine s-o sun mai întîi pe mama.

– De ce? întreabă Kelly. Știi c-o să-ți spună să te duci acasă. Hai, Arb. Hai să mergem.

Arby ezita, încă tulburat. Arby era isteț, dar orice schimbare de planuri îl deranja. Kelly știa din experiență că urma să se înfurie și să se certe dacă avea să-i forțeze mîna spunîndu-i c-o să meargă singură. Trebuia să-l

aștepte să se hotărască singur.

– Bine, spuse el în sfârșit. Hai la Thorne.

Kelly zîmbi cu subînțeleș.

– Ne întîlnim în fața școlii peste cinci minute, spuse ea.

Pe cînd cobora treptele de la etajul al doilea, cîntecelul începu din nou. „Kelly e deșteaptă, Kelly e deșteaptă...”

Ținu capul sus. Era idioata aceea de Alison Stone și prietenele ei, la fel de idioate. Stăteau în capătul scărilor, cu intenția s-o necăjească.

„Kelly e deșteaptă...”

Trecu pe lîngă fete fără să le bage în seamă. În apropiere o zări pe Miss Enders, supraveghetoarea holului, care nu dădea nici o atenție șicanelor, ca de obicei. Chiar dacă domnul Canosa, directorul adjunct, luase de curînd poziție în cancelarie față de aceste ieșiri supărătoare.

Înapoia ei, fetele strigau: „Kelly e deșteaptă... E șopîrlă... pe ecran... și-o să ajungă într-un borcan...” Bufniră cu toate în rîs.

Îl văzu pe Arby așteptînd la ușă, cu un ghem de cabluri cenușii în mînă. Kelly se grăbi să-l ajungă.

Cînd ajunse lîngă el, Arby spuse:

– Nu le băga în seamă.

– Sînt niște canalii.

– Așa-i.

– Oricum, nici nu-mi pasă.

– Știu. Nu pune la inimă.

Înapoia lor, fetele chicoteau:

– Kel-ly și cu Ar-by... merg să se distreze... mate' să viseze...

Ieșiră afară la soare și vocile fetelor se înecară în sfârșit în vacarmul elevilor care plecau spre casă. Autobuzele galbene ale școlii așteptau în parcare. Mulțimea de copii era împrăștiată de pe trepte pînă la mașinile părinților aliniate împrejurul clădirii. Domnea o mare agitație.

Arby se aplecă să se ferească de un ghemotoc care îi trecu pe deasupra capului, apoi privi către stradă.

– Uite-l, iarăși!



- Nu te uita la el, spuse Kelly.
- Nu mă uit, nu mă uit.
- Amintește-ți ce spunea doctorul Levine...
- Of, Kel. Îmi amintesc, bine?

Peste stradă era parcat sedanul Taurus cenușiu pe care-l tot văzuseră în ultimele două luni. La volan, prefăcîndu-se a citi un ziar, stătea același bărbat cu barbă răvășită. Bărbosul îl urmărea pe doctorul Levine încă de cînd acesta începuse să predea la Woodside. Kelly credea că prezența bărbatului era adevăratul motivul pentru care doctorul Levine îi rugase, pe ea și pe Arby, să-i fie asistenți.

Levine le spusese că treaba lor era să-l ajute să care echipamentul, să facă fotocopii după materialele de la oră, să strîngă temele și tot felul de lucruri din astea, de rutină. Credeau că e o mare onoare să lucreze pentru doctorul Levine - sau, oricum, că ar fi interesant să lucreze pentru un savant adevărat - așa încît acceptaseră.

Dar observaseră mai tîrziu că nu aveau nimic de făcut pentru clasă; doctorul Levine făcea singur toată treaba. Îi trimitea, în schimb, într-o mulțime de locuri. Și le spusese să aibă grijă să-l evite pe bărbosul din mașină. Nu era greu; bărbatul nu le dădea nici o atenție, pentru că erau copii.

Doctorul Levine le explicase că bărbosul îl urmărea dintr-o pricină legată de condamnarea lui, dar Kelly nu-l crezuse. Și mama ei fusese amendată de două ori pentru conducere în stare de ebrietate și nimeni n-o urmărise după aceea. Pînă la urmă, Kelly nu știa de ce-l urmărea omul acela pe Levine, dar era limpede că doctorul făcea niște cercetări secrete și că nu voia să le afle nimeni. Kelly știa un singur lucru - doctorului Levine nu-i păsa prea mult de clasa în care predă. De obicei, făcea lecția din ce-i venea în minte pe loc. Alteori, venea pînă în fața școlii, le dădea o casetă cu lecția înregistrată și pleca prin spate. Nimeni nu știa unde se ducea în zilele acelea.

Drumurile pe care le făceau erau și ele ciudate. O dată,

ii trimisese la Stanford să ia de la un profesor cinci pătrățele de plastic. Plasticul era ușor și oarecum spumos. Altă dată, ajunseseră pînă în centrul orașului, la un magazin de electronice, de unde cumpăraseră un aparat triunghiular; omul de la teighea fusese atunci foarte încordat, de parcă ar fi făcut o ilegalitate. Altădată transportaseră un tub metalic care în care crezuseră că se găsesc țigări. Nu se putuseră stăpîni să nu-l deschidă; descoperiseră înăuntru patru balonașe de plastic, sigilate, care conțineau un lichid gălbui. Balonașele erau marcate PERICOL EXTREM! TOXICITATE LETALĂ! și aveau simbolul internațional, cel cu trei raze groase, al biohazardu-lui. Însă cele mai multe sarcini pe care le primeau erau dintre cele obișnuite. Deseori îi trimitea la bibliotecile de la Stanford să copieze la xerox tot felul de subiecte: manufactura săbiilor japoneze, cristalografia cu raze X, liliecii-vampiri mexicani, vulcanii din America Centrală, curenții oceanici El Nino, comportamentul de împerechere la oile de munte, toxicitatea castravetelui de mare, contraforturile suspendate ale catedralelor gotice...

Doctorul Levine nu le spunea niciodată de ce îl interesau aceste subiecte. Deseori, îi trimitea înapoi, zi după zi, să caute mai multe materiale. Apoi, brusc, lăsa baltă subiectul, nu mai pomenea niciodată despre el și se apuca de altceva.

Firește, puteau să-și facă o imagine aproximativă. O mulțime de probleme aveau de-a face cu vehiculele pe care le construia doctorul Thorne pentru expediția doctorului Levine. Dar, de cele mai multe ori, subiectele erau complet misterioase.

Uneori, Kelly se întreba la ce i-ar fi folosit bărbosului să afle toate astea. Se întreba dacă nu cumva știa ceva ce ei încă nu aflaseră. De fapt, bărbosul nu părea foarte deștept. Niciodată nu-i bănuise pe Kelly și Arby că fac drumuri pentru doctorul Levine.

Acum, bărbosul privea către intrarea școlii, fără să-i bage în seamă. Merseră pînă la capătul străzii și se

așezară pe o bancă, așteptînd autobuzul.

## Marcajul

Puiul de leopard de zăpadă aruncă sticla și se rostogoli pe spate, cu labelle în aer. Scoase un mieunat ușor.

– Vrea să fie mîngîiat, spuse Elizabeth Gelman.

Malcolm întinse mîna să mîngîie puiul pe burtă. Puiul se răsuci și-și înfipse colții în degetele lui. Malcolm țipă.

– Mai face asta, din cînd în cînd, spuse Gelman. Dorje! Fetiță rea! Așa te porți tu cu distinsul nostru vizitator?

Luă mîna lui Malcolm și o cercetă.

– Nu a sfișiat pielea, dar n-ar fi rău să curățăm locul.

Se aflau în laboratorul de cercetări de la grădina zoologică din San Francisco; era ora trei a după-amiezii. Elizabeth Gelman, tînăra șefă a cercetătorilor, ar fi trebuit să-i raporteze descoperirile, dar fusese nevoită să întîrzie pentru masa de prînz a animalelor din creșă. Malcolm urmărise hrănirea puiului de gorilă, care refuza mîncarea ca un copil, apoi a unui pui de Koala și, la sfîrșit, a drăguțului de pui de leopard de zăpadă.

– Îmi pare rău, spuse Gelman pe cînd îl trăgea către un lavoar să-i spele mîna cu săpun. Dar m-am gîndit că ar fi mai bine să vii aici, acum cînd tot personalul se află la conferința săptămînală.

– De ce?

– Pentru că există un mare interes față de materialul pe care ni l-ai dat, Ian. Mare. Îi uscă mîinile cu un prosop și le cercetă din nou. Cred c-ai să supraviețuiești.

– Ce-ați descoperit? o întrebă Malcolm.

– Trebuie să recunoști că subiectul este o provocare. Că veni vorba, e din Costa Rica?

Păstrîndu-și un ton neutru, Malcolm spuse:

– De ce mă-ntrebi asta?

– Pentru că au apărut zvonuri despre animale necunoscute în Costa Rica. Și ăsta e, cu siguranță, un animal necunoscut, Ian!

Îl conduse afară din creșă, într-o sală de conferințe. El se aruncă într-un scaun, sprijinindu-și bastonul de

masă. Ea stinse luminile și pomi un diaproiector.

– Bine. Uite o fotografie mărită a materialului original, făcută înainte să ne începem examinarea. După cum vezi, este un fragment de țesut animal în stare de necroză avansată. Țesutul măsoară patru pe șase centimetri. De el este prinsă o etichetă verde de plastic, măsurînd doi centimetri pătrați. Țesutul a fost tăiat cu un cuțit, dar nu unul foarte ascuțit.

Malcolm dădu din cap.

– Ce-ai folosit, Ian, briceagul?

– Cam așa ceva.

– Bine. Hai să ne ocupăm mai întâi de proba de țesut. Diapozitivul se schimbă; Malcolm văzu o secțiune microscopică. Este o secțiune histologică grosieră prin epidermul superficial. Golurile astea zdrențuite sînt locurile în care modificările necrotice au erodat suprafața pielii. Dar e interesantă aranjarea celulelor epidermale. Observă densitatea cromatoforelor, a celulelor pigmentare. În secțiune se vede diferența dintre melanoforele de aici și aloforele de dincoace. Modelul general este caracteristic pentru lacerta sau amblyrhynchus.

– Adică o șopîrlă? remarca Malcolm.

– Da. Pare o șopîrlă - deși datele nu suportă în întregime această idee, spuse ea, apoi bătu cu arătătorul în partea stîngă a ecranului. Vezi celula asta de aici, care are un inel ușor, în secțiune? Cred că avem de-a face cu o fibră musculară. Cromatoforul se poate deschide și închide. Asta înseamnă că animalul își poate schimba culoarea, precum cameleonul. Și aici, vezi forma asta mare, ovala, cu centru palid? Este porul unei glande odorante femurale. În centru este o substanță ceroasă pe care încă o analizăm. Presupunem că avem de-a face cu un mascul, pentru că doar șopîrlele mascul au glande femurale.

– Înțeleg, spuse Malcolm.

Elizabeth schimbă diapozitivul. Malcolm văzu o imagine care părea fotografia mărită a unui burete.

– Mergem mai în adîncime. Aici se vede structura straturilor subcutanate. Apar foarte distorsionate, din pricina bulelor de gaz eliberate de infecția cu clostridia. Dar mai poți sesiza direcția vaselor de sînge - vezi, unul aici... și încă unul aici - înconjurate de fibre musculare netede. Asta nu-i caracteristic șopîrlelor. De fapt, întreaga imagine de pe diapozitiv nu se potrivește șopîrlelor, nici vreunui alt soi de reptilă.

– Vrei să spui ca pare un animal cu sînge cald?

– Așa-i, spuse Gelman. Nu-i chiar un mamifer, dar poate un aviar. Ar putea fi, deși nu știu sigur, un pelican mort. Ceva de genul ăsta...

– Mda.

– Numai că nici un pelican nu are asemenea piele...

– Înțeleg, spuse Malcolm.

– Și nu există pene...

– Mda.

– Am reușit să extragem o cantitate infimă de sînge din spațiile intraarteriale. Nu mult, însă destul ca să facem un examen microscopic. Iată...

Diapozitivul se schimbă iarăși. Malcolm văzu un amestec de celule, cele mai multe fiind hematii, rar cîte o leucocită rătăcită și deformată. Imaginea îl nedumeri.

– Nu-i chiar specialitatea mea, Elizabeth.

– Ei, am să te luminez eu, spuse ea. Mai întîi, observă hematiile nucleate. Asta e o caracteristică a păsărilor, nu a mamiferelor. În al doilea rînd, hemoglobina este atipică, diferă în cîteva perechi de bază de cea a șopîrlelor. În al treilea rînd, structura aberantă a leucocitelor. Nu avem destul material să facem o determinare, dar suspectăm că animalul ar avea un sistem imunitar cu totul neobișnuit.

– Nu știu ce-nseamnă asta, spuse Malcolm, ridicînd din umeri.

– Nu știm nici noi, iar proba nu ne ajunge ca să aflăm. Mai poți face rost de un alt fragment?

– S-ar putea, spuse el.

– De unde, din Zona B?

Malcolm păru nedumerit.

– Zona B?

– Asta e gravat pe marcaj. Elizabeth schimbă diapozitivul. Trebuie să spun, Ian, că marcajul ăsta e foarte interesant. Aici, la grădina zoologică, marcăm animale tot timpul și sîntem obișnuiți cu toate mărcile comerciale din lume. Nimeni n-a mai văzut un asemenea marcaj. Uite-l, mărit de zece ori. Obiectul are cam dimensiunile unei unghii. Suprafață exterioară uniformă de plastic, prinsă de probă cu un clip de oțel acoperit cu teflon, care străpunge pielea dintr-o parte în alta. E un clip destul de mic, dintre acelea folosite la marcarea puilor. Animalul pe care l-ați văzut era adult?

– Probabil.

– Deci marcajul fusese prins de ceva timp, de cînd animalul era tînăr, spuse Gelman. Pare logic, după gradul de uzură. Observă piturarea suprafeței. E ceva tare neobișnuit. Plasticul ăsta e Duralon, materialul din care se fabrică căștile de fotbal american. Este extrem de dur și această degradare nu putea avea loc prin simplă uzură.

– Atunci cum?

– Sînt aproape sigură de o reacție chimică, așa cum ar fi expunerea la un acid, poate în formă de aerosoli.

– Cum ar fi, de exemplu, emanațiile vulcanice? întrebă Malcolm.

– S-ar putea, mai ales după celelalte lucruri pe care le-am descoperit. Observă că eticheta e destul de groasă, are nouă milimetri. Și e goală pe dinăuntru.

– Goală? făcu Malcolm, încruntîndu-se.

– Da. Conține o cavitate internă. N-am vrut s-o deschidem, așa că am radiografiat-o. Uite...

Diapozitivul se schimbă. În interiorul marcajului, Malcolm văzu o îngrămădire de linii albe și spații goale.

– Coroziunea pare serioasă; poate fi, după cum spui, din pricina fumului vulcanic. Dar n-am nici o îndoială asupra funcției originale. Ian, ăsta-i un marcaj radio! Ceea ce înseamnă că acest animal neobișnuit, această șopîrlă cu

sînge cald sau ce-o fi fost ea, a fost marcată și îngrijită încă de la naștere. De aceea s-au supărat cei de-aici. Cineva are o crescătorie de astfel de animale. Știi cum de s-a întîmplat așa ceva?

– N-am nici cea mai mică idee, spuse Malcolm.

Elizabeth Gelman oftă.

– Minți, ticălosule.

Malcolm întinse mîna.

– Îmi pot recăpăta proba?

– Ian, făcu ea. După cîte am făcut pentru tine?

– Proba!

– Cred că-mi datorezi o explicație.

– Îți promit că ai s-o capeți. Cam în două săptămîni. Fac cinste cu o cină.

Elizabeth aruncă pe masă un pachetel învelit într-o folie argintie. Malcolm îl ridică și-l strecură în buzunar.

– Îți mulțumesc, Liz, spuse el și se ridică să plece. Îmi pare rău că trebuie să fug, dar am de dat un telefon urgent.

Porni către ușă, iar ea spuse:

– Apropo, cum a murit animalul ăsta, Ian?

Malcolm se opri.

– De ce întrebi?

– Pentru că, atunci cînd am cercetat celulele pielii, am găsit cîteva celule străine sub stratul extern al epidermei. Celule aparținînd altui animal.

– Ce vrea să însemne asta?

– E tipic pentru lupta dintre două șopîrle. Se freacă una de alta. Celulele sînt împinse sub straturile superficiale.

– Da, recunosc el. Cadavrul avea semne de luptă. Animalul fusese rănit.

– Și-ar mai trebui să știi că existau semne de vasoconstricție cronică a vaselor arteriale. Animalul acela era stresat, Ian. Și nu numai din pricina luptei în care a primit rănile. Tipul ăsta de vasoconstricție ar fi dispărut la primele modificări postmortem. Vorbesc despre un stres continuu, cronic. Acolo unde a trăit creatura asta,



mediul era extrem de primejdios.

– Înțeleg.

– Cum poate un animal marcat să ducă o viață atât de înspăimântătoare?

La ieșirea din grădina zoologică, privi în jur să se asigure că nu era urmărit, apoi se opri la un telefon public și formă numărul lui Levine. Răspunse robotul; Levine nu era acasă. Tipic, gândi Malcolm. Când aveai nevoie de el, nu era de găsit. Probabil Se chinuia din nou să-și scoată Ferrari-ul de la poliție.

Malcolm închise și se îndreptă către mașină.

## **Thorne**

La capătul îndepărtat al zonei Industrial Park, firma „Thorne Mobile Field Systems” era pictată cu litere negre pe o uşă de garaj, mare, metalică. La stînga ei se găsea o uşă obișnuită. Arby apăsă butonul soneriei de la interfon. O voce pufni supărată:

- Plecați!
- Noi sîntem, doctore Thome. Arby și Kelly.
- A, bine...

Se auzi clinchetul zăvorului. Intrară într-un atelier spațios. Lucrătorii făceau modificări la cîteva vehicule; aerul mirosea a acetilenă, a ulei de motor și a vopsea proaspătă. Chiar în fată, Kelly văzu un Ford Explorer verde-închis, decapotabil; două ajutoare stăteau pe scări, fixînd pe acoperișul mașinii un panou solar, mare și plat. Capota Explorer-ului era ridicată și motorul V-6 fusese scos; în locul său, lucrătorii coborau cu macaraua un alt motor, mai mic - părea o cutie de pantofi, rotundă, cu lucirea plată dată de aliajul de aluminiu. Alții aduceau dreptunghiul larg al convertorului Hughes care avea să fie montat peste motor.

La dreapta, Kelly văzu cele două caravane RV la care echipa lui Thome muncise în ultimele două săptămîni. Nu erau caravane obișnuite, dintre acelea pentru ieșiri la iarbă verde. Una era enormă și suplă, aproape cît un autobuz, transformată în dormitor și adăpost pentru patru oameni, ca și pentru tot felul de echipament științific special. Se numea „Challenger” și avea o caracteristică neobișnuită: o dată parcată, pereții puteau glisa în afară, extinzînd spațiul interior.

Caravana Challenger era în așa fel construită încît să se poată cupla, printr-un pasaj de tip acordeon, cu o a doua caravana, oarecum mai mică decît prima și tractată de către aceasta. Caravana conținea echipament de laborator și cîteva rafinamente de înaltă tehnologie, deși Kelly nu prea era sigură care erau acelea. În acel

moment, a doua caravană era aproape ascunsă de un uriaș șuvoi de scînteii țîșnind printr-o deschizătură din acoperiș. În ciuda acestei activități, vehiculul părea aproape terminat - deși înăuntru se mai lucra încă, iar tot mobilierul era împrăștiat pe afară.

Thorne stătea în mijlocul halei, strigînd către deschizătura din acoperișul caravanei.

– Haide, haide, trebuie s-o dăm gata astăzi! Eddie, haide... Se întoarse, țipă din nou. Nu, nu, nu. Uită-te la planuri! Henry: nu poți pune stilul acela lateral. Trebuie să fie încrucișat, pentru rezistența. Uită-te pe planuri!

Doc Thorne era un bărbat la vreo cincizeci și cinci de ani, cu părul sur și pieptul larg. Dacă n-ar fi fost ochelarii lui cu rama metalică, ar fi avut înfățișarea unui vînător de recompense ieșit la pensie. Lui Kelly îi venea destul de greu să și-l imagineze pe Thorne drept profesor universitar; era imens de puternic și în continuă mișcare.

– La naiba, Henry! Henry! Henry, mă auzi?

Thorne înjură din nou și-și scutură pumnul în aer. Se întoarse către copii.

– Tipii ăștia, făcu el. Era vorba că mă ajută...

Dinspre Explorer se auzi un pocnet și se văzu un fulger alb-incandescent. Cei doi bărbați aplecați sub capotă săriră în laturi, în vreme ce un nor de fum acru se ridică peste mașină.

– Ce v-am spus? strigă Thorne. Împămîntarea! Primul lucru e împămîntarea! Avem volaje serioase aici, băieți! O să vă frigeți dacă nu sînteți atenți!

Întoarse din nou privirile către copii și clătină din cap.

– Nu vor să priceapă, spuse el. IUD-ul ăsta e un sistem de apărare serios.

– IUD?

– Internai Ursine Deterrent - așa-i spune Levine. După părerea lui, asta-i un fel de glumă, făcu Thorne. De fapt, am dezvoltat sistemul ăsta cu cîțiva ani în urmă pentru îngrijitorii din parcul Yellowstone, unde urșii atacă mașinile. Cu o apăsare de buton, dai drumul la zece mii

de volți pe învelișul exterior al caravanei. Bum! Pînă și celui mai mare urs îi piere cheful de trîntă. Dar voltajul ăsta îi aruncă pe băieți din mașină. Și ce credeți că se-ntîmplă? O să trebuiască să le plătesc lucrătorilor compensații. Pentru prostia lor. Thorne clătină din cap. Deci? Unde-i Levine?

– Nu știm, spuse Arby.

– Cum adică? N-a predat la clasa voastră astăzi?

– Nu, n-a venit.

Thorne înjură din nou.

– Pai, am nevoie de el azi, ca să facă ultimele revizii, înainte să trecem la probele de teren. Trebuia să se întoarcă astăzi.

– Să se întoarcă de unde? întrebă Kelly.

– Ei, a plecat într-una dintre excursiile lui, spuse Thorne. Era foarte entuziasmat înainte de plecare. L-am pregătit cu mîna mea - l-am încărcat cu cel mai nou echipament de teren. Tot ce și-ar fi putut dori într-un bagaj de numai patruzeci și șapte de livre. I-a plăcut. A plecat luna trecută, cu patru zile în urmă.

– Unde?

– De unde să știu? spuse Thorne. Nu mi-a spus. Și nici eu nu l-am mai întrebat. Toți sînt la fel acum. Toți savanții cu care ai de-a face sînt secretoși. Dar nu-i poți învinui. Cu toții se tem să nu fie jefuiți sau dați în judecată. Asta-i lumea de azi. Anul trecut, am construit echipamentul unei expediții pe Amazon, l-am impermeabilizat - lucru de dorit în pădurea tropicală amazoniană, unde aparatura electronică pur și simplu nu funcționează - iar conducătorul expediției a fost acuzat de proasta folosire a fondurilor. Pentru impermeabilizare! Un birocrat din universitate a spus că e o „cheltuială inutilă”! Pe cuvîntul meu, e o nebunie. Nebunie curată! Henry... tu ai auzit ce ți-am spus? Pune-o încrucișat!

Thorne traversă încăperea făcînd semne disperate din mîini. Puștii îl urmară.

– Uite cum stă treaba, spuse Thorne. De luni de zile îi

modificăm mașinile de teren și, în sfârșit, sîntem gata. Le-a vrut ușoare, i le-am construit ușoare. Le-a vrut puternice, i le-am construit puternice - și ușoare și puternice, pretențiile lui sînt imposibile, dar cu destul titaniu și materiale compozite i-am dat de capăt. Le-a vrut fără benzină și fără cabluri, și am făcut-o și pe asta. Așa că, pînă la urmă, a căpătat ce-a vrut, un laborator imens, puternic și portabil, care să poată merge oriunde fără benzină și fără curent electric din afară. Acum sînt gata... nici nu-mi vine să cred. Chiar nu s-a arătat pe la oră?

– Nu, spuse Kelly.

– Deci a dispărut, făcu Thorne. Minunat! Perfect! Și cu proba noastră de teren cum rămîne? Eram gata să scoatem mașinile astea pentru o săptămînă și să le punem la încercări.

– Știu, spuse Kelly. Părinții ne-au dat voie, așa că putem merge și noi.

– Și acum nu-i aici, pufni Thome. Cred că trebuia să mă aștept. Copiii ăștia de bani gata fac ce le trece prin cap. Un tip ca Levine te face să crezi că răsfațul e un păcat.

O cușcă mare de metal se prăbuși din tavan lîngă ei. Thome sări în lături.

– Eddie! La naiba! Fii mai atent!

– Îmi pare rău, Doc, spuse Eddie Carr, cățarat pe schele. Dar specificațiile spun că nu trebuie să se deformeze la douăsprezece mii de psi. Trebuie s-o testăm.

– Corect, Eddie. Dar nu cînd sîntem noi dedesubt!

Thorne se aplecă să cerceteze cușca circulară, construită din bare de titaniu de un inci grosime. Suportase căderea fără probleme. Și era ușoară; Thorne o ridică într-o mîină. Avea cam șase picioare înălțime și patru picioare în diametru. Părea o uriașă cușcă de păsări. Avea o ușă cu balamale, încuiată cu un lacăt greu.

– La ce folosește? întrebă Arby.

– De fapt, e doar o parte componentă, spuse Thome, arătînd spre cealaltă parte a încăperii, unde un lucrător monta o stivă de bare telescopice de aluminiu. O

platformă de observație, gândită să poată fi asamblată pe teren. Un pliant care se transformă într-o structură rigidă cam de cincisprezece picioare înălțime. Prevăzută cu un mic adăpost în vîrf, și acela demontabil.

– O platformă din care să se observe ce? întrebă Arby.

– Nu v-a spus? făcu Thorne.

– Nu, recunosc Kelly.

– Nu, repetă Arby.

– Ei bine, nici mie nu mi-a spus, spuse Thorne, clătînînd din cap. Nu știu decît că vrea totul nemaipomenit de rezistent. Ușor și rezistent, ușor și rezistent. Imposibil! Oftă. Ferește-mă doamne de academicieni...

– Credeam că și dumneata ești academician, îi reaminti Kelly.

– Fost, rosti scurt Thorne. Acum mă ocup efectiv de construcții. Nu doar vorbesc despre ele...

Colegii care-l cunoscuseră pe Jack Thorne erau de acord că retragerea îi marcase cea mai fericită perioadă a vieții sale. Ca profesor de inginerie aplicată și specialist în materiale exotice, întotdeauna demonstrase simț practic și dragoste pentru studenți. Cel mai faimos curs al lui de la Stanford, Ingineria structurală 101a, era cunoscut printre studenți ca „Problemele lui Thorne”, pentru că Thorne întotdeauna îi provocase să rezolve probleme de inginerie aplicată, special pregătite pentru ei. Unele dintre acestea intraseră în folclorul studențesc. De exemplu, problema Dezastrului Hîrtiei Igienice: Thorne le ceruse studenților să arunce un cofraj cu ouă de la înălțimea turnului Hoover fără să producă stricăciuni. Ca protecție, nu puteau folosi decît tuburile de carton din mijlocul rolurilor de hîrtie igienică. Piațeta de dedesubt fusese o vreme plină de ouă sparte...

Apoi, în alt an, Thorne ceruse studenților să construiască un scaun care să suporte greutatea unui om de două sute de livre, folosind doar agrafe de birou și sfoară. Altă dată, atîrnase foaia cu răspunsuri pentru examenul de sfîrșit de an de tavanul sălii de cursuri și

invitase studenții să o dea jos, folosind după voie, dintr-o cutie de pantofi, o livră de lipici și câteva scobitori.

Cînd nu avea cursuri, Thome servea deseori drept martor specialist în procesele în care era amestecată ingineria materialelor. Se specializase în explozii, prăbușiri de avioane, demolări de clădiri și alte dezastre. Aceste legături cu lumea din afară îi ascuțiseră simțul realității, atît de necesar savanților. Obişnuia să spună: „Cum poți construi pentru oameni cînd nu le cunoști istoria și psihologia? Nu poți. Formulele matematice pot fi perfecte - oamenii le pot da peste cap. Și dacă se întîmplă asta, greșeala îți aparține”. Își presăra cursurile cu citate din PI aton, Chaka Zulu, Emerson și Chang-tzu.

Deși atît de popular printre studenți - și un predicator al culturii generale - Thome se văzuse luptînd împotriva curentului. Lumea academică se îndrepta către o specializare tot mai mare, se exprima într-un limbaj din ce în ce mai încifrat. În asemenea climat, a fi iubit de studenți era un semn de superficialitate, iar interesul față de problemele lumii reale era o dovada de sărăcie intelectuală și o indiferență întristătoare față de teorie. Pînă la urmă, faptul hotărîtor din pricina căruia se văzuse nevoit să renunțe fusese dragostea lui pentru Chang-tzu. Într-o ședință de departament, unul dintre colegi se ridicase și declarase că „un rahat de chinez legendar își bate joc de ingineria noastră”.

Thorne s-a pensionat, înainte de vreme, o lună mai tîrziu; la scurt timp după aceea, și-a creat propria companie. Îi plăcea munca lui migăloasă, dar ducea dorul studenților. De aceea, îi plăceau cei doi foarte tineri asistenți ai lui Levine. Puștii ăștia erau isteți, erau entuziaști și destul de tineri pentru ca școala să nu le fi distrus tot interesul pentru învățatură, încă-și mai puteau folosi creierul, ceea ce, în concepția lui Thome, însemna că nu-și terminaseră încă educația formală.

– Jerry! strigă Thorne către unul dintre lucrători. Echilibrează stîlpii de ambele părți! Adu-ți aminte de

testele de ciocnire!

Thome arată către un monitor video așezat pe podea; o secvență de animație computerizată arăta una dintre caravane ciocnindu-se de o barieră: mai întâi frontal, apoi din lateral, apoi după o rostogolire. De fiecare dată, vehiculul rezista, cu foarte mici stricăciuni. Programul de computer fusese dezvoltat de companiile de automobile, care renunțaseră mai apoi la el. Thom îl cumpărase și-l modificase.

– Firește, companiile de autovehicule l-au respins - era o idee prea bună. Nu vor să scoată idei bune dintr-o companie mare. Asta ar duce la un produs bun! oftă el. Folosind acest computer, am ciocnit mașinile astea de zece mii de ori: făceam planul, le ciocneam, modificam, le ciocneam iarăși. Fără teorie, numai din probe. Așa ar trebui să se facă peste tot...

Refuzul lui Thome față de teorie era legendar. În concepția lui, o teorie nu era altceva decât un substitut pentru experiență, scos în față de cineva care nu știa despre ce vorbește.

– Ia uită-te acum. Jerry? Jerry! De ce mai facem toate simulările astea dacă voi nu vă țineți de planuri? Vi s-a amputat creierul la toți de pe-aici?

– Regret, Doc...

– Nu mai regreta! Acționează corect!

– Păi, construcția e prea încărcată oricum...

– Ce spui? Așa gîndești tu? De cînd ești și proiectant? Urmează planurile și-atît!

Arby se ținea după Thome.

– Mă îngrijorează doctorul Levine, spuse el.

– Serious? Pe mine, nu.

– Dar a fost întotdeauna de cuvînt. Și foarte bine organizat.

– Asta-i adevărat, admise Thome. Dar mai e și complet impulsiv și acționează după cum are chef.

– S-ar putea, spuse Arby, dar nu cred c-ar lipsi fără un motiv bine întemeiat. Mi-e teamă că are vreun necaz.



Chiar săptămîna trecută ne-a dus în vizită la Berkeley, la doctorul Malcolm, care avea harta aceea a lumii în birou și ne-a arătat...

– Malcolm! pufni Thome. Las-o moartă! Țștia doi sînt ca sacul și peticul. Unul mai puțin practic decît celălalt. Dar mai bine aș lua legătura cu Levine acum.

Se întoarse pe călcîie și se îndreptă către biroul lui.

– O să folosiți telefonul prin satelit? întrebă Arby.

– Ce să folosesc? se opri Thome.

– Telefonul prin satelit, spuse Arby. Nu avea doctoral Levine un telefon de felul ăsta cu el?

– Cum așa? făcu Thome. Doar știi că sistemul cel mai mic de transmisie prin satelit este de mărimea unei serviete.

– Mda, dar nu neapărat, spuse Arby. Ați fi putut face unul foarte mic.

– Serios? Cum?

Thome se amuza, fără voie, de vorbele puștiului. Nu puteai să nu-l iubești.

– Cu placa aceea VLSI pe care am luat-o noi, spuse Arby. Cea triumghiulară. Are două microcircuite Motorola BSN-23, tehnologie secretă dezvoltată de CIA, care permite construcția unei...

– Hei, hei, făcu Thome, întrerupîndu-l. De unde-ai aflat toate astea? V-am prevenit să nu spargeți sistemele computerizate...

– Nu vă faceți griji, sînt precaut, spuse Arby. Dar am dreptate în privința plăcii, nu? Puteți s-o folosiți ca să construiți un telefon prin satelit care să cîntărească numai o livră. Deci: ați construit așa ceva?

Thome îl privi fix multă vreme.

– Poate, spuse el în sfîrșit. Și ce?

Arby rînji.

– Mișto, făcu el.

Micul birou al lui Thorne era amplasat într-un colt al atelierului. Înăuntru, pereții erau tapetați cu planuri, formulare de comandă prinse pe panouri și secțiuni

tridimensionale modelate pe calculator. Pe birou zăceau împrăștiate componente electronice, cataloage de echipament și teancuri de faxuri. Thome cotrobăi printre ele și scoase în sfârșit un receptor cenușiu.

– Uite-l, făcu el, arătându-i-l lui Arby. Destul de bun, nu? Planul îmi aparține.

– Arată ca un telefon celular obișnuit.

– Da, dar nu e. Telefonul celular folosește o rețea locală. Telefonul prin satelit se leagă direct de sateliții de comunicație din spațiu. Cu unul din ăsta pot vorbi oriunde în lume.

Thome formă un număr la repezeală.

– La început, avea nevoie de o antenă parabolica de trei picioare. Apoi, de una cu diametrul de un picior. Acum, nu mai are nevoie deloc - ajunge receptorul. Nu-i rău, ca să zic așa. Să vedem dacă răspunde.

Deschise difuzorul. Auziră cu toții tonul printre șuierăturile zgomotului static.

– După cum îl știu eu pe Richard, spuse Thome, probabil că a pierdut avionul sau a uitat că trebuia să se întoarcă azi la ultimele verificări. Și noi am cam terminat treaba aici. Când ai să ne vezi lucrând la barele exterioare și la îmbrăcămintea interioară, înseamnă că, de fapt, am terminat. Din pricina lui, o să întârziem. E foarte urât din partea lui.

Telefonul sună îndelung.

– Dacă nu dau de el, am s-o sun pe Sarah Harding.

– Sarah Harding? întrebă Kelly, ridicînd privirile.

Cine-i Sarah Harding? făcu Arby.

– Doar cea mai faimoasă expertă din lume în comportamentul animalelor, Arb!

Sarah Harding era una dintre eroinele personale ale lui Kelly. Citise toate articolele în care se vorbea despre ea. Sarah Harding fusese o studentă săracă, bursieră la Universitatea din Chicago, dar acum, la treizeci și trei de ani, ajunsese asistentă la Princeton. Era frumoasă și independentă, o răzvrătită care făcea după cum o tăia

capul. Alesese cercetarea de teren, trăia singură în Africa, unde studia leii și hienele. Asprimea ei era cunoscută în toată lumea. Odată, când i se stricase Land Rover-ul, mersese pe jos douăzeci de mile, prin savană, de una singură, alungind leii cu pietre.

În fotografie, Sarah poza de obicei în pantaloni scurți și cămașă kaki, cu binoclul la gât, alături de un Land Rover. Cu, părul ei scurt și negru, cu trupul puternic și musculos, părea dură și strălucitoare în același timp. Cel puțin, așa îi părea lui Kelly, care cercetase întotdeauna fotografiile cu atenție, fără să scape nici un detaliu.

– N-am auzit niciodată de ea, spuse Arby.

– Petreci cam prea mult timp în fața calculatorului, nu-i așa, Arby? făcu Thome.

– Nu mi se pare, spuse Arby.

Kelly îl văzu lăsându-și umerii în jos, ca și cum s-ar fi retras în sine, așa cum făcea de obicei atunci când primea vreo observație.

– Comportamentul animalelor, zici? făcu el îmbufnat.

– Exact, spuse Thome. Știu că Levine a vorbit cu ea de câteva ori în ultimele săptămîni. O să-l ajute cu echipamentul ăsta, atunci când o să pornească pe teren. Sau o să-i dea sfaturi. Ceva de genul ăsta. Sau poate că e legătura dintre el și Malcolm. Doar se știe că a fost iubita lui Malcolm!

– Nu cred, ripostă Kelly. Poate că el a fost îndrăgostit de ea...

Thome o privi cu atenție.

– Ai întâlnit-o vreodată?

– Nu. Dar știu o mulțime de lucruri despre ea.

– Înțeleg.

Thome nu mai spuse nimic. Vedea în purtarea ei toate semnele adorației și nu avea nimic împotrivă. Erau lucruri și mai rele pentru o fetiță decît admirația pentru Sarah Harding. Bine măcar că nu era o atletă sau o stea rock. De fapt, considera benefic pentru un puști să admire pe cineva care încerca să facă știința să

avanseze...

Telefonul continua să sune. Nu răspundea nimeni.

– Ei, măcar știm că echipamentul lui Levine e în stare de funcționare, spuse Thome. Pentru că apelul capătă răspuns. Măcar atîta știm.

– Nu-l poți localiza? întrebă Arby.

– Din nefericire, nu. Și dacă o mai ținem mult așa, o să consumăm bateriile, ceea ce-ar însemna...

Se auzi un clic și vocea unui bărbat, remarcabil de clară:

– Levine.

– Bine. Perfect. E acolo, spuse Thome, dînd din cap, apoi apăsă butonul de transmisie. Richard? Aici Doc Thome...

Prin difuzor, auziră un zgomot static continuu. Apoi o tuse și o voce răgușită spunînd:

– Alo? Alo? Aici Levine.

Thorne apăsă butonul telefonului.

– Richard. Aici Thorne. Mă auzi?

– Alo? spuse Levine de la celălalt capăt. Alo?

Thorne oftă.

– Richard. Trebuie să apeși butonul „T” ca să transmiți. Terminat.

– Alo? O altă tuse, adîncă și aspră. Aici Levine. Alo?

Thome clătină din cap cu dezgust.

– E clar că nu știe cum funcționează. La naiba! I-am explicat în detaliu. Firește, n-a dat nici o atenție. Geniile nu-s niciodată atente. Au impresia că știu totul. Lucrurile astea nu sînt jucării. Thome apăsă butonul de transmisie. Richard, ascultă-mă. Trebuie să apeși butonul „T” ca să...

– Aici e Levine. Alo? Levine. Vă rog... Am nevoie de ajutor. Se auzi un fel de geamăt. Dacă mă puteți auzi, trimiteți ajutor. Ascultați, sînt pe insulă, am reușit să ajung aici cu bine, dar...

Un pocnet. Un șuierat.

– Hopa..., făcu Thome.

– Ce s-a întîmplat? întrebă Arby, aplecîndu-se înainte.

– Îl pierdem.

– De ce?

– Bateria, răspunse Thome. Se duce repede. La naiba! Richard, unde ești?

Prin difuzor, auziră vocea lui Levine:

– ... e mort deja... situația a devenit... acum... foarte serioasă... nu știu... puteți să mă auziți... dar dacă... aduceți ajutor...

– Richard. Spune-ne unde te afli!

Telefonul şuieră, transmisia se înrăutățește. Îl auziră pe Levine spunând:

– ... m-au înconjurat și... răi... Îi pot mirosi, mai ales... noaptea...

– Despre ce vorbește? întrebă Arby.

– ... să... rănit... nu pot... multă vreme... vă rog... Apoi se auzi un fișuit care slăbi încetul cu încetul. Brusc, legătura se întrerupse.

Thome închise telefonul și difuzorul. Se întoarse către copiii care păliseră amândoi.

– Trebuie să-l găsim, spuse el. Chiar acum.

## **A DOUA CONFIGURAȚIE**

„Autoorganizarea devine din ce în ce mai complexă, pe măsură ce sistemul avansează spre marginea haosului.”

IAN MALCOLM

## Indicii

Thorne descuie ușa apartamentului lui Levine și aprinse lumina. Rămaseră uimiți.

– Parcă-i un muzeu, spuse Arby.

Apartamentul cu două dormitoare al lui Levine era decorat într-un stil vag asiatic, cu comode scumpe de lemn și antichități valoroase. Apartamentul era curat, fără pată, iar cele mai multe antichități erau protejate în cutii de plastic. Totul era etichetat și catalogat. Pășiră încet prin încăpere.

– Chiar aici trăiește? întrebă Kelly.

Îi venea greu să creadă. Apartamentul îi părea atît de impersonal, aproape inuman. În apartamentul în care trăia ea era întotdeauna așa o dezordine...

– Da, aici trăiește, răspunse Thorne, băgînd cheia în buzunar. Întotdeauna arată așa. De aceea nu poate trăi cu vreo femeie. Nu suportă pe nimeni să atingă ceva.

Fotoliile din sufragerie erau aranjate în jurul unei măsuțe de sticlă pentru servit cafeaua. Pe masă erau patru teancuri de cărți, fiecare aranjat frumos la marginea sticlei. Arby aruncă o privire peste titluri: Teoria catastrofelor și structurile emergente. Procesele inductoare ale evoluției moleculare. Automatul celular. Metodologia adaptării neliniare. Tranziția de fază în sistemele evolutive. Mai erau și alte cărți, mai vechi, cu titluri în germană.

Kelly adulmecă.

– Se pregătește ceva de mîncare?

– Nu știu, spuse Thorne.

Intrară în sufragerie. Lîngă perete se afla un reșou și un rînd de farfurii acoperite. În mijlocul încăperii se afla o masă de lemn lăcuit, cu un singur scaun, iar pe masă, un servici de argint și sticlă. Dintr-un castron, supa scotea aburi.

Thorne se apropie și luă de pe masă o foaie de hîrtie. Citi: „Supă de raci, verdețuri, ahi tuna fierbinte” De foaie

era prins un bilețel galben, autocolant: „Sper ca excursia să-ți fi priit! Romelia.”

– Măi să fie, spuse Kelly. Are pe cineva care-i pregătește masa în fiecare zi?

– Cred că da, făcu Thome.

Nu părea impresionat; răsfoi printr-un teanc de scrisori nedeschise care fusese așezat alături de farfurie. Kelly își îndreptă atenția spre câteva faxuri de pe masa de alături. Primul era de la muzeul Peabody din Yale, New Haven.

– E în germană? întrebă ea, înmînîndu-l lui Thome.

Dragă doctore Levine,

Documentul pe care l-ați cerut:

„*Geschichtliche Forschungsarbeiten über die Geologie Zentralamerikas, 1922-1929*”

v-a fost trimis astăzi, prin Federal Express.

Mulțumesc.

(semnat)

Dina Skrubis, arhivist

– N-o pot traduce, spuse Thome. Dar cred că înseamnă „Nu-știi-ce-cercetări de geologie din America Centrală”. Și e de prin anii douăzeci - nu teribil de nouă.

– Mă întreb de ce avea nevoie de ea.

Thome nu-i răspunse. Se îndreptă către dormitor.

Dormitorul era mobilat doar cu strictul necesar, fără pretenții; patul avea o saltea neagră și așternutul era bine întins. Thome deschise ușile dulapului și descoperi șiruri întregi de haine, toate călcate, bine aranjate, cele mai multe protejate în saci de plastic. Deschise sertarul de sus: ciorapi împăturiți, aranjați după culoare.

– Nu știi cum de poate trăi în felul ăsta, spuse Kelly.

– Nu-i mare lucru, spuse Thome. Nu-ți trebuie decît niște servitori.

Deschise celelalte sertare repede, unul după altul.



Kelly se îndreptă agale către măsuța de lângă pat. Acolo se aflau cîteva cărți. Cea de deasupra era mică și îngălbenită de vreme. Titlul era în germană: Die Fiinf Todesarten. O răsfoi, dădu peste imagini în care apăreau costume multicolore, asemănătoare celor aztece. Aproape ca o carte ilustrată pentru copii, gîndi ea.

Dedesubt, erau articole de ziar strînse într-un dosar cu copertă roșie aparținînd institutului Santa Fe și cărți: Algoritmi genetici și rețele euristice. Geologia Americii Centrale. Automatul mozaicat al dimensiunii arbitrare. Raportul anual pe 1989 al Corporației InGen. Alături de telefon, observă o notiță cu scris grăbit. Recunoscuse scrisul de mînă, sigur, atît de caracteristic lui Levine.

Spunea:

„ZONA B”

Vulkanische

Tacano?

Nublar?

1 dintre 5 Morți?

În min.? Nu!!!

poate Guitierrez

atenție

– Ce e Zona B? întrebă Kelly. A notat ceva despre ea.

Thome se apropie să vadă.

– Vulkanische, spuse el, înseamnă „vulcanic”, cred. Iar Tacano și Nublar... suna a nume de locuri. Putem verifica pe atlas...

– Și ce înseamnă asta: una dintre cinci morți? spuse Kelly.

– Să mă ia naiba dacă știu!

Mai priveau încă biletul, atunci cînd Arby intră în dormitor și spuse:

– Ce-nseamnă Zona B?

Thorne ridică privirile.

– De ce întrebi?

– Mai bine ați veni în birou să vedeți, spuse Arby.

Levine transformase al doilea dormitor în birou. Era, ca și restul apartamentului, admirabil de curat. Se afla acolo un birou cu hîrtii așezate în stive ordonate, alături de calculatorul acoperit cu o învelitoare de plastic. În spatele biroului, un afișier mare acoperea aproape tot peretele. Pe acest afișier, Levine prinsese în pioaneze hărți, schițe, decupaje din ziare, imagini primite de la sateliții Landsat și fotografii aeriene. În partea de sus a afișierului era un bilet mare pe care scria „Zona B?”

Alături, un instantaneu neclar arăta silueta unui chinez cu ochelari, în halat alb de laborator, stînd în junglă alături de un indicator de lemn care spunea „Zona B”. Haina îi era descheiată și i se vedea tricoul cu inscripția de pe piept.

Alături de fotografie, era imaginea mărită a tricoului, aidoma celui din fotografie. Inscripția era greu descifrabilă, fiind acoperită din ambele părți de halat, dar pe tricou părea să scrie:

nGen Zona B  
oratorul Cercetă

Cu mîna, Levine notase: „ InGen Zona B Laboratorul de Cercetări??? UNDE???”

Chiar dedesubt era prinsă o pagină tăiată din raportul anual InGen. Într-un paragraf încercuit se putea citi:

În plus față de cartierul general din Palo Alto, unde InGen menține un laborator de cercetări ultramodern cu suprafață de doua sute de mii de picioare pătrate, compania mai administrează încă trei laboratoare de teren, răspindite în întreaga lume. Un laborator geologic în Africa de Sud, de unde se primesc rășini și alte specimene biologice; o fermă de cercetări în munții din Costa Rica, unde se cultivă varietăți exotice de plante; și

un laborator pe insula Isla Nublar, la 120 de mile vest de Costa Rica.

Alături, Levine scrisese: „Nu e B-ul! Mincinoșilor!”

– E de-a dreptul obsedat de Zona asta B, spuse Arby.

– Așa s-ar spune, făcu Thome. Și crede că e pe vreo insulă, pe undeva.

Apropiindu-se de afișier, Thome privi mai atent imaginile din satelit. Observă că, deși printate în culori false, la diferite grade de mărire, toate păreau să arate aceeași zona geografică: o coastă stîncoasă și cîteva insule de lingă țărm. Linia coastei avea o plajă și o junglă deasă; putea fi Costa Rica, dar era imposibil de spus cu siguranță. De fapt, imaginea putea reprezenta oricare dintre cele o duzină de locuri luate în discuție.

– Spunea ceva despre o insulă, sublinie Kelly.

– Da, ridică din umeri Thome. Dar asta nu ne ajută prea mult. Privi atent către afișier. Trebuie să fie vreo douăzeci de insule aici, poate chiar mai multe.

Thome cercetă o foaie ruptă dintr-o agendă, prinsă aproape de partea de jos a afișierului.

ZONA B @#\$CĂTRE TOATE DEPARTAMENTELE DE  
[]\*\*\*\*

AMINTIM CĂ %\$#@#!VITAREAPRES\*\*\*\*\*

Dl. Hammond dorește sa reamintească tuturor\*\*\*\*după  
<s\*&” marketing

\*%\*\*Planul de marketing pe termen lung

Studiul de piața pentru laboratoarele propuse care necesită întreaga complexitate a tehnologiei JP nu trebuie dezvăluit anunțat făcut cunoscut.

Dl. Hammond dorește să reamintească tuturor departamentelor că laboratorul de Producție nu va fi subiect de discuții pentru nici un articol de presă sau discuție niciodată.

Producția/manufacturarea nu poate fi#@#\$#  
referința la poziția insulei de produ

doar referințe interne despre Isla S.  
strict pres \*\*\*\*"%\$\*\* direcții

– E ciudat, spuse el. Ce înțelegi din asta?

Arby se apropie și cerceta cu atenție mesajul.

– Literale astea care lipsesc și toată încâlceala, spuse Thome. Înțelegi ceva din ea?

– Da, încuviință Arby.

Pocni din degete și se îndreptă direct către biroul lui Levine. Acolo, trase învelitoarea de plastic de pe computer și spuse:

– Am știut eu.

Computerul de pe biroul lui Levine nu era mașina modernă la care se gândise Thome. Avea câțiva ani vechime, era voluminos, cu carcasa scorjită în multe locuri. Pe carcasă avea o bandă neagră pe care scria „Design Associated, Inc.”, iar mai jos, chiar lângă comutator, o etichetă mică, strălucitoare, de metal, anunța: „Proprietate International Genetics Technology, Inc., Palo Alto, CA”.

– Ce-nseamnă asta? făcu mirat Thome. Levine are un computer InGen?

– Da, spuse Arby. Ne-a trimis să-l cumpărăm săptămîna trecută. Vindeau echipamente de calcul.

– Și te-a trimis pe tine? spuse Thome.

– Mda. Pe mine și pe Kelly. N-a vrut să meargă el însuși, îi e teamă să nu fie urmărit.

– Dar chestia asta e o mașină CAD-CAM și trebuie să aibă vreo cinci ani vechime, spuse Thome. Computerele CAD-CAM sînt folosite de arhitecți, de graficieni și de ingineri mecanici. De ce ar fi vrut-o Levine?

– Nu ne-a spus niciodată, spuse Arby, anclanșînd comutatorul de putere. Dar acum știu.

– Chiar?

– Prințul acela, spuse Arby, arătînd cu bărbia către perete.

Știi de ce arata așa? E un fișier recuperat... Levine

recuperează fișierele InGen din calculatorul ăsta.

După cum explică Arby, toate computerele pe care le vânduse InGen în ziua aceea avuseseră hard-discurile reformatate ca să se distrugă toate datele aflate pe ele. Dar mașinile CAD-CAM făcuseră excepție. Toate aveau software special instalat de către firma producătoare. Software-ul era specific fiecărui calculator în parte și folosea coduri individuale. Din aceasta pricină, acele computere nu fuseseră reformatate: software-ul ar fi trebuit reinstalat pentru fiecare în parte, iar lucrul acesta ar fi durat ore întregi.

– Așa că n-au făcut-o, spuse Thome.

– Așa-i, recunoscui Arby. Au șters numai structura de directoare și au vândut calculatoarele.

– Asta înseamnă că fișierele originale se mai află încă pe disc.

– Exact.

Monitorul se aprinse. Pe ecran apăru următorul mesaj:

NUMĂR TOTAL DE FIȘIERE RECUPERATE: 2387

– Mai să fie, făcu Arby.

Se aplecă, privind atent, cu degetele așezate pe tastatură. Ceru structura de directoare și, rînd după rînd, defilă întreaga listă cu numele fișierelor. Mii de fișiere.

– Cum ai să..., spuse Thome.

– Dă-mi puțin timp, îl întrerupse Arby, apoi începu să tasteze cu iuțeală.

– Bine, Arby, făcu Thorne.

Era amuzat de felul imperativ în care se comporta Arby atunci cînd lucra la un calculator. Părea să uite cît de tînăr era, iar neîncrederea în sine și timiditatea dispăreau. Lumea electronică era elementul lui. Și el știa că se pricepe la asta.

– Orice ajutor ne-ai putea da, ar fi..., mai spuse Thome.

– Doc, făcu Arby. Haide. Du-te și, ăăă, fă ceva, nu știu ce. Ajut-o pe Kelly sau ceva.

Și se întoarse cu spatele, continuînd să lucreze.

## Raptor

Velociraptorul avea șase picioare înălțime și o nuanță de verde-închis. Hotărît să atace, șuiera puternic, cu gîtul musculos împins înainte, cu fălcile larg deschise. Tim, unul dintre modelatori, spuse:

– Ce părere aveți, doctore Malcolm?

– Nu pare amenințător, spuse Malcolm, în trecere.

Se aflau în aripa din spate a departamentului de biologie, în drum către biroul lui.

– Nu-i amenințător? se miră Tim.

– Velociraptorii nu stau niciodată în felul ăsta, cu amîndouă tălpile pe pămînt. Dă-i o carte - apucă un carnet de pe un birou și-l puse în brațele animalului - și ai putea spune că e gata să cînte o melodioară de Crăciun.

– Măi să fie, spuse Tim. N-am crezut să fie atît de rău.

– Rău? spuse Malcolm. E o insultă la adresa unui mare prădător. Trebuie să-i simți iuțeala, și amenințarea, și puterea. Deschide-i mai mult fălcile. Coboară-i gîtul. Încordează-i mușchii, întinde pielea. Și ridică piciorul acela. Amintește-ți, raptorii nu atacă cu fălcile - își folosesc pintenii, spuse Malcolm. Vreau să văd gheara ridicată, gata să biciuiască și să sfîșie mațele victimei sale.

– Chiar credeți că așa ar trebui făcut? spuse neîncrezător Tim. S-ar putea să sperie copiii...

– Adică s-ar putea să te sperie pe tine. Malcolm continuă să meargă pe coridor. Și încă ceva: schimbă șuieratul. Sună de parcă ar face pipi. Dă-i animalului un mîrîit. Dă-i prădătorului ce-i al prădătorului.

– Măiculiță, spuse Tim. Nu știam că puneți atîta suflet în treaba asta.

– Trebuie să copieze realitatea, spuse Malcolm. Știi, există pe lumea asta o calitate, numită acuratețe. N-are nimic de-a face cu sufletul.

Continuă să meargă, ignorînd durerea de moment din

picioar. Modelatorul îl enerva, deși trebuia să recunoască că Tim era doar un reprezentant al curentului, un tip cu mentalitate confuză - ceea ce Malcolm numea „știință sănătoasă”.

Malcolm fusese mult timp intolerant față de aroganța colegilor lui savanți. Aceștia continuau să privească totul de sus, ignorînd complet istoria științei luată ca metodă de gîndire. Savanții pretindeau că istoria nu contează, din moment ce erorile trecutului erau acum corectate de descoperirile moderne. Dar, firește, înaintașii lor crezuseră exact același lucru. Greșiseră atunci. Iar savanții moderni greșeau și ei acum. Nici un episod din istoria științei n-o dovedea mai bine decît felul în care fuseseră portretizați dinozaurii de-a lungul deceniilor.

Era trist, dar cea mai corectă imagine asupra dinozaurilor fusese chiar prima. În 1840, cînd Richard Owen descrisese pentru prima dată oasele gigantice din Anglia, le numise Dinosauria: șopîrlele înfricoșătoare. Aceasta fusese cea mai precisă descriere a acestor creaturi, gîndi Malcolm. Semănau, într-adevăr, cu șopîrlele și erau îngrozitoare.

Dar, de pe vremea lui Owen, viziunea „științifică” trecuse prin multe schimbări. Pentru că victorienii credeau în progresul continuu, insistau asupra ideii că dinozaurii ar fi fost inferiori - altfel, de ce-ar fi dispărut? Astfel, victorienii îi făcuseră grași, letargici și proști - uriașii cretini ai trecutului. Această concepție s-a modificat, astfel că, pe la începutul secolului douăzeci, dinozaurii deveniseră atît de slabi încît nu-și mai puteau suporta propria greutate. Apatozaurii trebuiau să stea cufundați în apă pînă la burtă, riscînd altfel să-și zdrobească picioarele. Întreaga imagine a lumii străvechi fusese infiltrată de ideea de animale slabe, proaste și lente.

Viziunea aceasta nu s-a schimbat pînă prin anii '60, atunci cînd unii savanți răzvrătiți, conduși de John Ostrom, au început să descrie dinozauri iuți, agili, cu sînge cald. Din pricină că savanții avuseseră curajul de a

pune la îndoială dogma, fuseseră criticați brutal vreme de ani de zile, chiar dacă acum se părea că ideea lor era corectă.

Dar în ultimul deceniu, interesul crescînd față de comportamentul social condusesese la o altă viziune. Dinozaurii erau închipuiți acum drept ființe sentimentale care trăiseră în grupuri și avuseseră grijă de puii lor. Deveniseră animale bune, chiar drăguțe. Uriașii cei blînzi nu aveau nimic de-a face cu soarta îngrozitoare care se abătuse asupra lor, o dată cu meteoritul lui Alvarez. Iar această viziune sănătoasă făcuse să apară oameni ca Tim, care se codeau să privească reversul monedei, cealaltă fațetă a vieții. Firește, unii dinozauri fuseseră sociali și cooperativi. Dar alții fuseseră vînători - și ucigași de o nemaîîntîlnită ferocitate. Pentru Malcolm, cea mai adevărată imagine a vieții din trecut cuprindea toate aspectele vieții, și binele și răul, și puterea și slăbiciunea. Nu folosea la nimic să se prefacă.

Să sperie copiii, asta-i bună! Pe cînd se îndepărta pe coridor, Malcolm pufni enervat.

De fapt, Malcolm era obsedat de ceea ce-i spusese Elizabeth Gelman despre fragmentul de țesut și mai ales despre marcaj. Marcajul acela prevestea neazuri, era sigur de asta.

Dar nu știa ce să facă.

Dădu colțul, trecu pe lîngă panoul cu vîrfuri de săgeți și de lance din perioada Clovis, aparținînd primilor oameni din America. Văzu ușa biroului său la capătul holului. Beverly, asistenta lui, stătea înapoia biroului ei, aranjînd hîrțile și pregătindu-se să plece acasă. Îi înmînă cîteva faxuri și spuse:

– I-am lăsat vorbă doctorului Levine la birou, dar n-a răspuns pînă acum. Nimeni nu știe unde este.

– Ca de obicei, oftă Malcolm.

Se lucra atît de greu cu Levine; era atît de împrăștiat, încît niciodată nu știa la ce să te aștepți. Malcolm fusese



cel care-i plătiase cautiunea atunci cînd Levine fusese arestat din pricina Ferrari-ului său. Răsfoi prin faxuri: înștiințări de conferințe, cereri de revenire... nimic interesant.

– Bine. Mulțumesc, Beverly.

– A! Au venit și fotografii. Au terminat cam acum o oră.

– Ce fotografii? întrebă el.

– De la Chaos Quarterly. Ca să fotografieze biroul dumneavoastră.

– Ce tot vorbești? făcu Malcolm.

– Au venit să fotografieze biroul, răspunse ea. Fac un serial despre matematicieni faimoși. Aveau o scrisoare de la dumneavoastră, în care se spunea că...

– N-am trimis niciodată vreo scrisoare, spuse Malcolm. Și n-am auzit niciodată de Chaos Quarterly:

Intră în birou și privi împrejur. Beverly, cu îngrijorarea citindu-i-se pe chip, se grăbi să-l urmeze.

– E-n regulă? Toate lucrurile sînt la locul lor?

– Da, spuse el, trecînd totul iute în revistă. Pare să fie bine. Deschise sertarele biroului, unul după altul. Nimic nu părea să lipsească.

– Atunci, m-am liniștit, spuse Beverly, pentru că...

Malcolm se întoarse și privi către peretele. Îndepărtat al încăperii.

Harta.

Malcolm avea o hartă mare a lumii, cu bolduri înfipte în locurile în care fuseseră văzute ceea ce Levine numea „forme aberante”. Numărînd la repezeală - după cum o făcuse Levine - trebuiau să fie acum vreo douăsprezece, de la Rangiroa în vest, la Baja California și Ecuador în est. Puține dintre ele fuseseră verificate. Dar acum exista o probă de țesut care confirma existența unui specimen și care dădea mai multă credibilitate celorlalte locații.

– Au fotografiat și harta asta?

– Da, au fotografiat totul. Era importantă?

Malcolm privi harta, încercînd să o vadă cu ochii unui străin. Să vadă ce-ar fi putut înțelege un străin din ea.

Împreună cu Levine, petrecuse multe ore în fața acestei hărți, gîndindu-se la posibilitatea unei „lumi pierdute”, încercînd să-i descopere poziția exactă. Își îngustaseră perimetrul cercetărilor la cinci insule aparținînd lanțului de lingă țărmul costarican. Levine era convins ca trebuia sa fie una dintre acele insule, iar Malcolm începuse să creadă că Richard avea dreptate. Dar insulele acelea nu erau marcate pe hartă.

– Era un grup foarte simpatic, spuse Beverly. Foarte politicos. Străini - elvețieni, cred.

Malcolm dădu din cap și oftă. La naiba cu toate, gîndi el. Mai devreme sau mai tîrziu, tot s-ar fi aflat.

– E în regulă, Beverly.

– Sînteți sigur?

– Da, e bine. O seară plăcută.

– Noapte bună, doctore Malcolm.

Rămas singur în birou, formă numărul lui Levine. Telefonul sună, apoi se declanșă robotul. Levine încă nu ajunsese acasă.

– Richard, ești acolo?? Dacă da, ridică receptorul, e important.

Așteptă, dar nu se petrecu nimic.

– Richard, aici Ian. Ascultă, avem o problemă. Harta nu mai e în siguranță. Și am analizat proba - cred că putem afla localizarea Zonei B, dacă..

Se auzi declicul telefonului ridicat. Auzi zgomotul unei răsufări.

– Richard? spuse el.

– Nu, se auzi vocea, aici Thome. Cred c-ar fi mai bine să veniți pînă aici imediat.

## **Cele Cinci Morți**

– Am știut eu, spuse Malcolm, intrînd în apartamentul lui Levine și privind iute împrejur. Am știut c-o să facă așa ceva. Știi cît de nerăbdător este. I-am spus: nu te duce pînă nu avem toate informațiile. Dar ar fi trebuit să mă aștept. Firește, s-a dus.

– Da, s-a dus.

– Mîndria, spuse Malcolm, clătinînd din cap. Richard trebuia să fie primul. Trebuia să vadă primul, să ajungă acolo primul. Sînt foarte îngrijorat, ar putea strica totul. Comportarea asta impulsivă e un fel de furtună în creier, care împinge neuronii la marginea haosului. Obsesia e doar o formă de dependență. Ce-ar fi dacă savanții ar avea autocontrol? Se obișnuiesc din timpul școlii cu ideea că echilibrul strică. Uită că Neils Bohr nu era doar un mare fizician, ci și un atlet olimpic. Acum, toți vor să fie pedanți și agasanți. Țasta-i stilul profesioniștilor.

Thorne îl privi pe Malcolm cu atenție. I se păru că vede semnele mîndriei rănite.

– Știți pe ce insulă a plecat? întrebă el.

– Nu, nu știu, răspunse Malcolm, cotrobăind prin apartament, atent la fiecare lucru. Ultima data cînd am vorbit, își restrînsese căutările la cinci insule din sud. Dar nu se hotărîse la nici una dintre ele.

Thorne arată către afișier, la imaginile din satelit.

– Insulele astea?

– Da, spuse Malcolm, aruncînd o privire scurtă. Sînt cuprinse într-un arc de cerc, cam la zece mile în larg de golful Puerto Cortes. Se presupune c-ar fi nelocuite. Localnicii le numesc Cele Cinci Morți.

– De ce? întrebă Kelly.

– E o poveste veche a indienilor, răspunse Malcolm. Ceva despre un războinic curajos, capturat de un rege care l-a lăsat să-și aleagă felul în care să moară. Ars, înecat, zdrobit, spînzurat, decapitat. Războinicul a răspuns că vrea să le încerce pe toate și a mers din insulă

în insula, trecînd prin diferite încercări. Un fel de versiune din Lumea Nouă a muncilor lui Hercule...

– Deci asta e! spuse Kelly și ieși în fugă din încăpere. Malcolm părea nedumerit.

Se răsuci înspre Thome, care ridică din umeri.

Kelly se întoarse, aducînd cartea cu poze în limba germană. I-o înmînă lui Malcolm.

– Da, spuse el. Die Fünf Todesarten. Cele cinci feluri de a muri. Interesant, e în germana...

– Are o mulțime de cărți în germană, spuse Kelly.

– Chiar? Ticălosul! Nu mi-a spus niciodată...

– Asta înseamnă ceva? se interesă Kelly.

– Da, ceva foarte important. Vrei să-mi dai lupa?

Kelly îi întinse o lupă de pe birou.

– Ce înseamnă?

– Cele Cinci Morți sînt insule vulcanice vechi. Ceea ce semnifică, din punct de vedere geologic, că sînt foarte bogate. Prin anii douăzeci, nemții aveau de gînd să le exploateze minier, spuse el, privind chiorîș către imagini. Ah! Da, astea-s insulele, fără îndoială. Matanceros, Muerte, Tacano, Soma, Pena... Toate sînt nume ale morții și ale distrugerii... Bine. S-ar putea să fim pe-aproape. Avem vreo imagine din satelit cu analiza spectrografică a stratului de nori?

– Asta o să vă ajute să găsiți Zona B? spuse Arby.

– Ce? făcu Malcolm, răsucindu-se pe călcîie. Ce știi tu despre Zona B?

Arby mai lucra încă la calculator.

– Nimic. Doar că doctorul Levine căuta această Zonă B. Și că numele apare în fișiere.

– Ce fișiere?

– Am recuperat unele fișiere InGen din computerul ăsta. Și, căutînd prin înregistrări vechi, am găsit referințe la Zona B... Dar sînt cam confuze. Cum ar fi asta.

Se lăsă pe spate, ca să-i permită lui Malcolm să vadă ecranul.

## Sumar: Planul de revizie nr.35

### Productie Zona B

Manevranti aer Grad 5 pina la 7

Structuri laboratoare intre 400cmm si 510cmm

Securitate bio Nivel PK/3 pina la PK/5

Viteza banda intre 3 mpm si 2.5 mpm

Depozite intre 13 si 26 hectare

Ehipa Q intre 17 (4 admin) si 19 (4 admin)

Protocol Com ET(VX) pina la RTD()VX

Malcolm se încruntă.

– Curios, dar nu ne ajută prea mult. Nu ne spune care dintre insule - nici măcar dacă e vorba despre o insulă. Ce mai ai acolo?

– Păi... Arby bătu la iușeală cîteva taste. Să vedem. Mai e asta.

### ZONA B REȚEAUA INSULARĂ PUNCTE NODALE

ZONA 1 (RIU) 1-8

ZONA 2 (COASTĂ) 9-16

ZONA 3 (CULME) 17-24

ZONA 4 (VALE) 25-32

– Bine, deci e vorba despre o insulă, spuse Malcolm, iar Zona B are o rețea - dar ce fel de rețea? De computere?

– Nu știu, făcu Arby. Poate o rețea radio.

– Cu ce scop? întrebă Malcolm. La ce-ar folosi o rețea radio? Nu-i văd utilitatea.

Arby ridică din umeri. O lua ca pe o provocare. Începu din nou să tasteze furios. Apoi spuse:

– Stai puțin!... Uite încă una... dac-aș putea s-o aranjez în pagină... Gata! Am făcut-o!

Se îndepărtă de ecran ca să-i lase pe ceilalți să vadă. Malcolm privi și spuse:

– Foarte bine. Chiar foarte bine!

## ZONA B - LEGENDĂ

ARIPA ESTICĂ ARIPA VESTICĂ CHEI DE ÎNCĂRCARE  
LABORATOR CHEI DE ASAMBLARE INTRARE  
PERIFERIC MIEZ PRINCIPAL GEO TURBINĂ  
DEPOZIT SAT LUCRĂTORI MIEZ GEO  
STAȚIE DE BENZINĂ PISCINĂ/TENIS GRĂDINĂ  
LEGUME  
CASĂ MANAGERI CĂRARE CONDUCTE GAZ  
SECURITATE UNU SECURITATE DOI CONDUCTE  
TERMICE  
DOC RÎU HANGAR NAVE SOLAR UNU  
DRUM MLAȘTINĂ DRUM RÎU DRUM CULME  
DRUM MUNTE DRUM STÎNCĂ STAUL

– Acum ai ajuns undeva, spuse Malcolm, trecînd cu ochii peste listă. O poți scoate pe imprimantă?

– Sigur, jubilă Arby. E chiar atît de bună?

– Chiar așa, spuse Malcolm. Kelly privi către Arby și spuse:

– Arb. Asta e legenda unei hărți!

– Da, cred că da. Fain, nu?

Apăsă o tastă și trimise imaginea către imprimantă.

Malcolm mai privi o dată lista, apoi își îndreptă din nou atenția către hărțile de satelit, studiindu-le pe fiecare de aproape cu lupa, cu nasul aproape lipit de fotografii.

– Arb, spuse Kelly, nu mai sta acolo degeaba. Haide! Recuperează harta! De ea avem nevoie!

– Nu știu dacă am să reușesc, spuse Arb. E în format pe treizeci și doi de biți.

– Nu te mai plînge, Arb. Fă-o!

– Nu-i nevoie, spuse Malcolm, îndepărtîndu-se de imaginile de satelit prinse în bolduri de afișier. Nu e important.

– Nu? făcu Arb, puțin rănit în amorul propriu.

– Nu, Arb. Te poți opri. Pentru ca, din ce-ai descoperit pînă acum, sînt sigur că putem identifica insula pe loc.

## James

Ed James căscă și împinse mai tare casca în ureche. Voia să fie sigur că prinde totul. Se foi în scaunul șoferului din Taurus-ul lui cenușiu, încercînd să se așeze mai confortabil și să rămînă treaz. Reportofonul continua să înregistreze, așezat alături de carnețel și de ambalajele mototolite ale două Big Mac-uri. James privi peste stradă, către apartamentul lui Levine. La ferestrele celui de-al treilea etaj, luminile erau aprinse.

Microfonul miniatural pe care-l pusese săptămîna trecută funcționa bine. Prin casca din ureche, auzi vocea unuia dintre puști:

– Cum?

Apoi, tipul cu piciorul beteag, Malcolm, spuse:

– Esența verificării este convergența într-un singur punct a mai multor cai de raționament.

– Adică? întrebă puștiul.

– Uită-te la imaginile Landsat, spuse Malcolm.

Pe carnețel, James scrisse LANDSAT.

– Ne-am mai uitat la ele, spuse fata.

James se simți prost că nu-și dăduse seama mai devreme că puștii lucrau pentru Levine. Îi ținea bine minte, erau în clasa în care preda Levine. Un băiat scund, negru, și o fetiță albă, stîngace. Niște copii obișnuiți: să fi avut vreo unsprezece, doisprezece ani. Trebuia să-și fi dat seama.

Acum nu mai conta, gîndi el. Căpătase, oricum, informația. James vîrî mîna în torpedo, scoase ultimii doi cartofi pai și-i mîncă, așa sleiți cum erau.

– Bine, îl auzi spunînd pe Malcolm. E insula de aici. Pe insula asta s-a dus Levine.

– Credeți? spuse fata cu îndoială în glas. Asta-i... Isla Soma.

James scrisse ISLA SORNA.

– Asta-i insula pe care-o căutăm, spuse Malcolm. De ce? Din trei motive care n-au legătură unul cu altul. Mai întîi,

pentru că este proprietate privată, deci nu a fost cercetată cu atenție de către guvernul costarican. Mai apoi, e proprietatea privată a cui? A nemților, care au concesionat drepturile de exploatare minieră în anii douăzeci.

– Cărțile acelea în germană!

– Exact. În al treilea rînd, din lista lui Arby - și din altă sursă independentă - reiese limpede că există gaz vulcanic în Zona B. Deci, care insulă are gaze vulcanice? Ia lupa și uită-te singură. După cum vezi, numai una dintre insule.

– Adică aici? spuse fata.

– Exact. Țsta-i fum vulcanic.

– De unde știți?

– Din analiza spectrografică. Vezi vîrfurile de aici, de pe grafic? E semnul prezenței sulfului în pătura de nori. Nu există alte surse de sulf în afară de cele vulcanice.

– Ce înseamnă vîrfurile celălalt? întrebă fetița.

– Metan, spuse Malcolm. Se pare că există acolo o sursă importantă de gaz metan.

– Și asta e vulcanică? întrebă Thome.

– S-ar putea. Metanul este eliberat prin activitate vulcanică, dar cel mai adesea în timpul erupțiilor. Cealaltă posibilitate ar fi o sursă organică.

– Organică? Ce înseamnă?

– Ierbivore mari și...

James nu reuși să audă restul replicii, apoi puștiul spuse, parcă supărat:

– Vreți să-mi termin recuperarea fișierelor sau nu?

– Nu, răspunse Thome. Nu mai contează acum, Arby. Știm ce avem de făcut. Hai să mergem, copii!

James ridică privirile către apartament și văzu luminile stingîndu-se. Cîteva minute mai tîrziu, Thome și copiii ieșiră prin ușa din față. Urcară într-un jeep și plecară. Malcolm se îndreptă către mașina lui, intră stîngaci și plecă în direcția opusă.

James se gîndi să-l urmărească pe Malcolm, dar avea



altceva de făcut acum. Pomi motorul, ridică telefonul și  
formă un număr.

## **Sisteme de teren**

O jumătate de oră mai târziu, când ajunseră înapoi la biroul lui Thome, Kelly făcu ochii mari, uimită. Majoritatea lucrătorilor pleaseră și atelierul fusese curățat. Cele două caravane și Explorer-ul stăteau una lângă alta, proaspăt vopsite în verde-închis și pregătite de plecare.

– Le-au terminat!

– Ți-am spus, făcu Thome, apoi se întoarse către șeful echipei, Eddie Carr, un tânăr solid la vreo douăzeci de ani. Eddie, cum stăm?

– Tocmai am terminat, Doc, spuse Eddie. Vopseaua e încă proaspătă în unele locuri, dar se usucă pînă dimineată.

– Nu putem aștepta pînă dimineată. Plecăm acum.

– Plecăm? Și noi?

Kelly și Arby schimbară ocheade. Era ceva nou și pentru ei.

– Am nevoie de tine să conduci una dintre mașini, Eddie, spuse Thome. Trebuie să fim la aeroport pînă la miezul nopții.

– Dar credeam c-o să facem niște teste de teren...

– N-avem vreme pentru asta. Mergem direct la țintă.

Se auzi soneria de la ușa din față.

– Probabil e Malcolm, spuse Thome, apăsînd butonul care debloca ușa.

– Nu facem probele de teren? insistă Eddie cu o privire îngrijorată. Părerea mea e să le scuturăm puțin, Doc. Am făcut niște modificări destul de complexe aici și...

– Nu-i vreme, spuse Malcolm intrînd în atelier. Trebuie să plecăm de îndată. Se întoarse către Thome. Sînt foarte îngrijorat în privința lui.

– Eddie! făcu Thome. Ne-au venit actele de ieșire din țară?

– Sigur, le avem de două săptămîni.

– Bine, adu-le și sună-l pe Jenkins, spune-i să vină la

întâlnire la aeroport și să se ocupe de detalii. Vreau ca peste patru ore să fim în avion.

– Bine, Doc, dar...

– Taci și fă ce ți-am spus!

– Plecați în Costa Rica? întrebă Kelly.

– Exact. Trebuie să-l recuperăm pe Levine. Dacă nu e prea târziu.

– Venim cu dumneavoastră, spuse Kelly.

– Așa-i, întâri Arby. Mergem.

– Sub nici o formă, spuse Thome. Nici nu discutăm.

– Dar o merităm!

– Doctorul Levine a vorbit cu părinții noștri!

– Deja avem permisiunea!

– Aveți permisiunea, spuse cu severitate Thome, să ieșiți la testele de teren în pădurea aflată la o sută de mile de aici. Dar noi nu facem asta. Mergem într-un loc care ar putea fi foarte periculos, iar voi n-aveți ce căuta acolo, asta să fie clar!

– Dar...

– Copii, făcu Thome; Nu mă pisați la cap. Vreau să dau un telefon. Adunați-vă lucrurile. Plecați acasă!

Se întoarse și se îndepărtă.

– Măi să fie, mormăi Kelly.

Arby scoase limba către spatele lui Thome și mormăi:

– Ce dobitoc!

– Încadrează-te în program, Arby, spuse Thome, fără să privească înapoi. Voi doi mergeți acasă. Punct.

Intră în birou și trânti ușa.

Arby își vîrî mîinile în buzunare.

– N-ar fi putut găsi locul fără ajutorul nostru.

– Știu, Arb, spuse ea. Dar nu-l putem obliga să ne ia.

Se întoarseră spre Malcolm.

– Doctore Malcolm, nu puteți, vă rugăm...

– Îmi pare rău, spuse Malcolm. Nu pot.

– Dar...

– Răspunsul e nu, copii. E prea primejdios.

Învinși, se îndreptară către mașinile care luceau sub luminile din tavan. Explorer-ul avea montate pe acoperiș și capotă panourile fotovoltaice negre, iar interiorul era înghesuit cu echipament electronic lucitor. Imaginea în sine a Explorer-ului era suficientă să le dea senzația aventurii - o aventură la care ei nu aveau să participe.

Arby aruncă o privire în caravana cea mai mare, făcând palmele streășină între ochi și fereastră.

– Măiculiță, ia uită-te la asta!

– Eu intru, spuse Kelly și deschise ușa.

Fu surprinsă pe moment de rezistența și de greutatea ei. Apoi urcă treptele.

Înăuntru, caravana era capitonată cu material cenușiu și avea o mulțime de echipament electronic. Era împărțită în secțiuni, pentru diferitele funcții ale laboratorului. Zona principală era un laborator de biologie, cu tăvițe pentru probe, măsuțe de disecție și microscopice conectate la monitoare video. Laboratorul mai conținea echipament biochimic, spectrometre și o serie de analizoare automate. Alături se afla o secțiune computerizată, o bancă de date și o secțiune pentru comunicații. Tot echipamentul de laborator fusese miniaturizat și fixat pe panouri rabatabile, care se prindeau în bolțuri pe pereți.

– Asta-i mișto, spuse Arby.

Kelly nu-i răspunse, absorbită de cercetările ei. Doctorul Levine făcuse planurile pentru caravană cu un scop bine precizat. Nu se vedeau provizii de substanțe pentru geologie, botanică sau chimie și lipseau o mulțime de alte aparate necesare unei echipe de teren. Nu era un laborator științific general. Părea să fie doar o unitate de biologie și o unitate mare computerizată.

Biologie și computere.

Punct.

Pentru ce fel de stadii fusese construită această caravană?

De perete era prins un raft mic, în care cărțile erau

fixate cu bandă Velcro. Trecu peste titluri: *Modelarea sistemelor adaptative biologice, Dinamica comportamentului vertebratelor, Adaptarea în sistemele naturale și artificiale, Dinozaurii din America de Nord, Preadaptare și evoluție...* Setul de cărți părea ciudat pentru o expediție în sălbăticie; dacă fuseseră alese după o anumită logică, aceasta îi scăpa.

Păși mai departe. Din loc în loc, de-a lungul pereților, putea vedea locurile unde caravana fusese întărită; pereții erau străbătuți de bare închise la culoare, din fibră de carbon, în formă de fagure. Îl auzise pe Thome spunând că același material era folosit și la construcția supersonicelor. Foarte ușor și foarte rezistent. Și mai observă că toate geamurile fuseseră înlocuite cu o sticlă specială în care se găsea încastrată o plasă fină metalică.

De ce trebuia să fie atât de rezistentă această caravană?

Se simțea puțin stîngenită. Își aminti de legătura telefonică cu doctorul Levine de mai devreme. Richard spusese că era înconjurat.

Cine îl înconjurase?

Mai spusese: „Le pot simți mirosul, mai ales noaptea”.

La ce se referea?

Cine erau EI?

Încă tulburată, Kelly se îndreptă spre partea din spate a caravanei, unde se afla o zonă de odihnă cu aspect intim; acolo, ferestrele aveau perdele cadrilate. O bucătărie compactă, o toaletă și patru paturi. Compartimente de bagaje deasupra și dedesubtul paturilor. Exista chiar și o cabină de duș. Era drăguț.

De acolo, Kelly trecu prin burduful dintre caravane. Părea legătura dintre două vagoane de tren, un scurt pasaj de trecere. Intră în cealaltă caravană, care părea mai mult a fi destinată depozitării: cauciucuri de rezervă, piese, echipament de laborator, rafturi și cufere. Toate proviziile care trebuiau unei expediții lungi. Exista chiar și o motocicletă prinsă la spatele caravanei. Kelly încercă să deschidă cîteva cufere, dar erau încuiate.

Dar chiar și aici existau stâlpi de rezistență suplimentari. Această secțiune fusese construită foarte solid.

De ce? se întrebă ea. De ce atîta rezistență?

– Uită-te la asta, spuse Arby, stînd dinaintea unui instrument de lîngă perete.

Era un panou complex cu afișaje cu LED-uri și o mulțime de butoane; lui Kelly îi făcea impresia unui termostat complicat.

– La ce servește? întrebă Kelly.

– Monitorizează întregul trailer, spuse el. Poți face orice din locul ăsta. Controlează toate sistemele, tot echipamentul. Uite, sînt și camere video...

Arby apăsă un buton și unul dintre monitoare prinse viață. Îl văzură pe Eddie îndreptîndu-se către ei.

– Hei, dar asta ce-i? făcu Arby. La partea de jos găsisese un buton acoperit cu un căpăcel de siguranță. Butonul era argintiu și avea gravat pe el DEF.

– Pariez că declanșează sistemul defensiv contra urșilor de care vorbea mai înainte.

O clipă mai tîrziu, Eddie deschise ușa caravanei și spuse:

– Mai bine ați termina cu prostiile, o să consumați bateriile. Haide. Ați auzit ce-a spus doctorul. E vremea să vă întoarceți acasă.

Kelly și Arby schimbă ocheade.

– Bine, spuse Kelly. Plecăm.

Părăsiră caravana fără tragere de inimă.

Traversară atelierul către biroul lui Thome, să-și ia rămas-bun.

– Aș fi vrut să ne lase să mergem, spuse Arby.

– Și eu.

– Nu vreau să stau acasă în vacanță. O să mă pună la treabă tot timpul, făcu el, referindu-se la părinți.

– Știu.

Nici Kelly nu voia să meargă acasă. Ideea testelor de teren din timpul vacanței de primăvară fusese perfectă din punctul ei de vedere, pentru că, în felul ăsta, ieșea

din casă și scăpa dintr-o situație dezagreabilă. În timpul zilei, mama ei lucra la introducerea datelor pe calculator într-o companie de asigurări, iar noaptea lucra ca ospătar la Denny's. Era tot timpul ocupată cu slujba, iar ultimul ei prieten, Phil, avea obiceiul să rămână deseori peste noapte în casă. Fusesse bine cîtă vreme o avusese pe Emily aproape, dar acum Emily studia la colegiul de asistente medicale, iar Kelly rămăsese singură în casă. Iar Phil era cam ciudat. Dar mamei îi plăcea Phil, așa că nu voia s-o audă pe Kelly spunînd ceva rău despre el. Îi spunea tot timpul să aibă răbdare și să mai crească.

De aceea se îndrepta Kelly către biroul lui Thome, sperînd inutil să-l convingă în ultima clipă. Thome vorbea la telefon, cu spatele la ei. Pe ecranul computerului, văzură una dintre imaginile de satelit pe care le luaseră din apartamentul lui Levine. Thome tot măsura imaginea. Bătură la ușă, o deschiseră puțin.

– Pa, doctore Thome.

– La revedere, doctore Thome.

Thome se întoarse, ținînd receptorul la ureche.

– Pa, copii.

Le făcu un gest slab din mînă.

Kelly ezită.

– Știți, n-am putea vorbi o clipă despre...

– Nu, scutură Thorne din cap.

– Dar...

– Nu, Kelly. Trebuie să prind legătura asta telefonică, spuse el. Acum e patru dimineața în Africa și peste puțin timp, o să se ducă la culcare.

– Cine?

– Sarah Harding.

– Vine și Sarah Harding? spuse ea, întîrziind în prag.

– Nu știu, ridică Thorne din umeri. Vacantă plăcută, copii. Ne vedem peste o săptămînă. Mulțumesc pentru ajutor. Plecați acum.

Privi prin atelier.

– Eddie, copiii pleacă. Condu-i la ușă și dă-i afară! Adu-

mi actele acelea! Și fă-ți bagajele, mergi cu mine! Apoi, cu voce indiferentă, spuse: Da, centrala, încă mai aștept.  
Și se întoarse cu spatele.



## Harding

Prin binoclul cu infraroșii, lumea apărea în umbre de un verde-fluorescent. Sarah Harding privea savana africană. Chiar în față, deasupra ierburilor înalte, văzu o colină stîncoasă. Înapoia bolovanilor se vedeau clipind puncte verzi, lucitoare. Hyraxii de stîncă, gîndi ea, sau niște rozătoare mici de-același soi.

Stătea în picioare în jeep; purta un tricou absorbant ca să se ferească de aerul rece al nopții; resimțind greutatea binoclului, întoarse încet capul. Auzea țipătul și încerca să-i localizeze sursa.

Știa că animalele erau ascunse privirii, chiar și din punctul înalt unde se afla, chiar și ridicată în picioare în mașină. Se răsuci încet către nord, căutînd mișcări în ierburi. Nu văzu nici una. Se întoarse iute, lumea verde se-nvrîteji brusc. Acum privea către sud.

Și văzu.

Iarba se despica după un model complicat, o dată cu înaintarea grupului care țipa și lătra, gata să atace. Preț de o clipă, prinse imaginea femeiei pe care ea o numea Figura Unu, sau F1. F1 se deosebea de ceilalți printr-o dungă albă între ochi. F1 înainta în salturi, în felul caracteristic hienelor, pe o parte; își arăta colții; aruncă o privire către restul grupului, notînd poziția fiecărui membru.

Sarah Harding se răsuci cu binoclul la ochi, privind înaintea grupului. Văzu prada: o turmă de bivoli africani, îngropați pînă la piept în iarbă, agitați. Bivolii mugeau și băteau din picioare.

Hienele țipară și mai tare; în felul ăsta, prada devenea mai confuză. Trecură în goană prin turmă, încercînd s-o spargă, să separe vițeii de mamele lor. Bivolii africani păreau proști și înceți - în realitate, erau printre cele mai primejdioase mamifere africane mari, creaturi greoaie cu coame ascuțite și cu o dispoziție proastă, cunoscută de toți. Hienele nu puteau spera să doboare un adult, decît

dacă acesta era rănit sau bolnav.

Dar aveau să încerce să prindă un vițel.

De la volanul jeepului, Makena, asistentul ei, spuse:

– Vreți să mă apropii mai mult?

– Nu, distanța asta e bună.

De fapt, era mai mult decât bună. Jeepul se afla pe o mică ridicătură și aveau un câmp vizual mai bun decât de obicei. Cu ceva noroc, avea să înregistreze întreaga strategie a atacului. Pomi camera video așezată pe un trepied de cinci picioare înălțime și dictă rapid în reportofon.

– F1 la sud, F2 și F5 pe flancuri, la douăzeci de iarzi, F3 în centru, F6 ocolind de departe prin est. Nu-l văd pe F7. F8 ocolește prin nord. F1 drept înainte. Rup rîndurile. Turma se mișcă, bate din picioare. Uite-l pe F7. Direct înainte, prin turmă. F8 intră dinspre nord. Iese, încercuiește din nou.

Era comportamentul clasic al hienelor. Animalele conducătoare alergau prin turmă, în vreme ce celelalte îi dădeau ocol, apărînd mai apoi dinspre laturi. Bivolii nu-i puteau urmări pe atacatori. Ascultă mugetele turmei, semn că aceasta intrase în panică și că avea să rupă curînd formația compactă. Animalele masive se despărțiră, se răsuciră, priviră neputincioase. Harding nu putea zări vițeei; erau sub nivelul ierbii. Dar le putea auzi strigătele plîngărețe.

Hienele se întorceau. Bivolii bătură din picioare și-și aplecară capetele amenințător. Hienele despicau ierburile, dînd ocol, țipînd și lătrînd; sunetele căpătară un ritm staccato. Zări pentru o clipă femela F8, cu botul deja înroșit de sînge. Dar Harding nu văzuse atacul.

Turma de bivoli fagi pe o distanță scurtă către est, apoi se regroupă. O femelă se separase de turmă. Mugea fără încetare către hiene. Vițelul pe care-l luaseră fusese al ei.

Harding se simți frustrată. Atacul fusese atît de iute - prea iute - ceea ce însemna ca hienele avuseseră noroc sau că vițelul fusese rănit dinainte. Sau poate că fusese

foarte tânăr, poate chiar un nou-născut: mai erau câțiva bivoli cu viței. Trebuia să revadă videocaseta, să încerce să reconstituie ceea ce se întâmplase. Riscul studierii animalelor nocturne rapide, gândi ea. Fără nici o îndoială, hienele răpiseră un animal. Se adunaseră cu toate în același loc; țipau și săreau. Îl văzu întâi pe F3, apoi pe F5, cu boturile însîngerate. Acum apărură și cățelandrii, scheunînd să ajungă la pradă. Adulții le făcură loc de îndată, îi ajutară să mănînce. Uneori, smulgeau came de pe oase și o întindeau celor mici ca s-o poată mîncă.

Sarah Harding era obișnuită cu acest comportament al lor și devenise în ultimii ani cel mai mare expert din lume în problema hienelor. Cînd își raportase pentru prima oară descoperirile, colegii o întîmpinaseră cu neîncredere, ba chiar cu furie și-i discutaseră rezultatele în termeni obraznici. Fusesse atacata pentru că era femeie, pentru că era atrăgătoare, pentru că ar avea „o perspectivă feministă împovărătoare”. Rectorul universității îi reamintise că nu era încă titulară pe post. Colegii clătinaseră din cap, amenințatori. Dar Harding perseverase și, încetul cu încetul, acumulînd tot mai multe date, viziunea ei asupra hienelor ajunsese să fie acceptată.

Cu toate astea, hienele nu aveau să fie niciodată niște ființe atrăgătoare, gândi ea, privindu-le cum se hrănesc. Păreau jalnice, cu capul prea mare și trup uscățiv, cu blana peticită și mototolită, neîndemînatice, cu un glas amintind prea tare de un hohot isteric. Într-o lume tot mai urbanizată, cu zgîrie-nori de beton, animalele sălbatice erau romanțate, clasificate drept nobile și jalnice, drept eroi și tilhari. În această lume condusă de mijloacele de informare, hiena era pur și simplu prea nefotogenică pentru a putea fi admirată. De mult catalogate drept răufăcători ai cîmpiei africane, nu se făcuse nici un studiu sistematic pînă ce nu-și începuse Harding cercetările.

Descoperirile ei aruncau o altă lumină asupra hienelor.

Vînători curajoși și părinți sensibili, trăiau într-o structură socială remarcabil de complexă - care, pe deasupra, mai era și matriarhat. În ceea ce privea binecunoscutul țipăt, el reprezenta de fapt o formă de comunicare extrem de complexă.

Auzi un răget și prin binoclul cu infraroșii văzu primul dintre lei apropiindu-se de pradă. Era o femelă mare, dînd tîrcoale tot mai aproape. Hienele lătrară și atacară leoaicele, îndepărtîndu-și puii. După cîteva clipe, alți lei apărură și se așezară să mănînce din prada hienelor.

Leul, gîndi ea. Era un animal destul de urîcios. Deși era numit regele fiarelor, leii erau de fapt răi și...

Sună telefonul.

– Makena, făcu ea.

Telefonul sună din nou. Cine putea s-o caute la ora asta?

Se încruntă. Prin binoclu, văzu leoaica ridicînd privirea, întorcînd capul să scruteze noaptea.

Makena cotrobăia sub torpedo, căutînd telefonul. Soneria se mai auzi de trei ori pînă ce-l găsi.

Îl auzi spunînd:

– Jambo, mzee. Da, doctor Harding este aici.

Îi înmînă telefonul.

– E doctor Thome.

Fără tragere de inimă, renunță la binoclul de noapte și luă receptorul. Îl cunoștea bine pe Thome; el concepușe cea mai mare parte a echipamentului aflat în jeepul său.

– Doc, ar fi bine să fie important.

– Este, spuse Thome. Te sun în privința lui Richard.

– Ce s-a-ntîmplat?

Sarah îi simți îngrijorarea, dar nu-i înțelegea motivul. În ultima vreme, Levine fusese o pacoste, îi telefonase aproape zilnic din California, obosind-o cu întrebări despre lucrul pe teren cu animalele. Avea o mulțime de întrebări despre ascunzișuri, despre paravane, despre protocolul de date și înregistrări, și tot așa...

– Ți-a spus vreodată ce are de gînd să studieze? întrebă

Thome.

– Nu, răspunse ea. De ce?

– Chiar nimic?

– Nu, repetă Harding. Era foarte secretos. Dar am înțeles că a localizat o populație de animale de care s-ar putea folosi ca să aducă un argument valabil asupra sistemelor biologice. Știi cât de obsedat este de problema asta. De ce?

– Pentru că a dispărut, Sarah! Malcolm și cu mine credem că a intrat într-un soi de necaz. L-am localizat pe o insulă din Costa Rica și acum vrem să mergem să-l recuperăm.

– Acum? spuse ea.

– În noaptea asta. Zburăm la San Jose peste câteva ore. Ian merge cu mine. Am vrea să vii și tu.

– Doc, făcu ea. Chiar dacă iau primul zbor din Seronera mâine dimineață către Nairobi, o să-mi trebuiască aproape o zi să ajung acolo. Și asta dacă am noroc. Adică...

– Tu hotărăști, o întrerupse Thome. Am să-ți dau detaliile și tu ai să hotărăști.

Îi dădu informațiile, iar ea le notă pe carnețelul prins de încheietura mâinii. Apoi Thome închise.

Sarah rămase privind noaptea africană, simțind în față briza rece. Din beznă, auzi mîriitul leilor lîngă pradă. Munca ei era aici. Viața ei era aici...

– Doctor Harding? Ce facem? întrebă Makena.

– Ne întoarcem, spuse ea. Trebuie să-mi fac bagajele.

– Plecați?

– Da. Plec.

## Mesaj

Thorne conduse către aeroport, lăsînd în urmă luminile din San Francisco. Malcolm stătea pe locul de alături. Privi către Explorer-ul care venea în urmă și spuse:

- Eddie știe care-i situația?
- Da, răspunse Thome. Dar nu-s sigur că o și crede.
- Iar copiii nu știu, așa-i?
- Așa-i, spuse Thome.

Se auzi un semnal scurt. Thome scoase pagerul radio, un aparat mic, negru, marca Envoy. Una dintre lumini clipea. Ridică ecranul și-i înmînă aparatul lui Malcolm.

- Citește mesajul în locul meu.
- E de la Arby, făcu Malcolm. Spune: „Călătorie plăcută. Dacă aveți nevoie de noi, sunați-ne. Sîntem aici, gata să vă ajutăm”. Și dă un număr de telefon.

Thome rîse.

- Sînt adorabili puștii ăștia. Nu renunță niciodată. Apoi îi veni un gînd și se încruntă. Ce oră arată mesajul?

– E transmis acum patru minute, răspunse Malcolm. Vine prin rețeaua de calculatoare.

- Bine. Verificam și eu...

Făcură la dreapta, către aeroport. Văzură luminile de la distanță. Malcolm privea sumbru înainte.

- Nu e foarte înțelept din partea noastră să ne grăbim în felul ăsta. Nu așa trebuie procedat.

– Ar trebui să meargă totul bine, făcu Thome. Dacă nimerim pe insula care trebuie.

- Nimerim, spuse Malcolm.
- De unde știi?
- Cel mai important indiciu a fost unul despre care copiii nu știu. Cu cîteva zile în urmă, Levine a văzut cadavrul unuia dintre animale.
- Ce spui?

– Da. A reușit să arunce o privire înainte ca oficialitățile să-l ardă. Și a descoperit că era marcat. A tăiat eticheta și mi-a trimis-o.

- Marcat? Adică...
  - Da. Ca un specimen biologic. Marcajul era vechi și avea eroziuni datorate acidului sulfuric.
  - Trebuie să fie de proveniență vulcanică, spuse Thome.
  - Exact.
  - Spui că era un marcaj vechi?
  - De câțiva ani, răspunse Malcolm. Dar descoperirea cea mai interesantă a fost felul în care a murit animalul. Levine a tras concluzia că animalul a fost rănit încă din timpul vieții - o sfișietură la picior care ajungea pînă la os.
  - Adică animalul a fost rănit de către un alt dinozaur? întrebă Thome.
  - Da. Exact.
- Merseră un timp în tăcere.
- Cine mai știe, în afară de noi, despre insula asta?
  - Nu știu, răspunse Malcolm. Dar cineva încearcă să afle. Biroul meu a fost spart astăzi și fotografiat.
  - Grozav, oftă Thome. Dar atunci nu știai unde era insula, nu?
  - Nu. Încă nu adunasem toate datele.
  - Crezi că le-a adunat altcineva?
  - Nu, spuse Malcolm. Sîntem singurii.

## Exploatare

Lewis Dodgson deschise brusc ușa purtînd însemnul DEPOZIT ANIMALE și imediat toți cîinii începură să latre. Dodgson traversă coridorul dintre rîndurile de cuști stivuite de ambele părți pînă la zece picioare înălțime. Clădirea era mare; corporația Biosyn din Cupertino, statul California, avea nevoie de o clădire mare pentru animalele de laborator.

Mergînd alături de el, Rossiter, șeful companiei, își perie cu un gest sumbru reverele costumului italian.

– Urâsc amăritul ăsta de loc, spuse el. De ce-ai insistat să vin aici?

– Pentru că trebuie să vorbim despre viitor, spuse Dodgson.

– Ce duhoare, făcu Rossiter, aruncînd o privire la ceasul de la mînă. Dă-i drumul, Lew.

– Putem discuta aici.

Dodgson îl conduse la ghereta de sticlă a supraveghetorului, aflată în mijlocul clădirii. Sticla înăbușea lătratul cîinilor. Dar, prin fereastră, puteau vedea șirurile de animale.

– E simplu, spuse Dodgson, începînd să se plimbe cu mîinile la spate. Dar cred că e important.

Lewis Dodgson, la cei patruzeci și cinci de ani ai săi, era un tip copilăros și obraznic. Trăsăturile îi erau tinerești, iar felul de a se purta, blînd. Dar aparențele înșelau - Dodgson cel cu chip de copil era unul dintre cei mai mîrșavi și agresivi geneticieni din generația lui. Cariera îi era controversată: își terminase studiile la Hopkins, dar fusese suspendat pentru că pusese la punct o terapie genetică pe oameni fără permisiunea procuraturii. Mai tîrziu, după ce se alăturase companiei Biosyn, dirijase un controversat test de vaccinare antirabică în Chile - fermierii, niște bieți analfabeți, nu fuseseră informați de faptul că serviseră drept cobai pentru teste.

De fiecare dată, Dodgson explicase că era un savant



grăbit și că nu putea fi ținut pe loc de niște reglementări făcute pentru cei inferiori. Se descria pe sine drept „orientat în funcție de rezultate”, ceea ce însemna de fapt că făcea orice lucru pe care-l consideră necesar pentru a-și atinge scopurile. Era și un neobosit promotor de sine. În cadrul companiei, Dodgson se prezenta drept cercetător, chiar dacă îi lipsea capacitatea de a conduce o cercetare originală; de fapt, nici nu făcuse vreuna vreodată. Intellectul lui era fundamental derivativ; niciodată nu se gîndea la ceva pînă nu-i venea altcuiva ideea. Se pricepea foarte bine la „dezvoltarea” unei cercetări, însemnînd, de fapt, că fura munca altuia, aflată într-un stadiu incipient. În treburi din astea era fără scrupule. Condusesse, vreme de mulți ani, secția de inginerie reversă de la Biosyn, care, teoretic, examina produsele concurenței și determina felul în care erau concepute. Dar, practic, „ingineria reversă” se referea, în bună parte, la spionajul economic.

Rossiter, firește, nu-și făcea iluzii în privința lui Dodgson. Nu-l plăcea și-l evita pe cît putea. Dodgson risca întotdeauna, sărea etape; îl făcea pe Rossiter să se simtă stîngenit. Dar Rossiter mai știa și că biotehnologia modernă însemna o luptă teribilă. Ca să rămînă în competiție, fiecare companie avea nevoie de un om precum Dodgson. Iar Dodgson era foarte bun în munca lui.

– Am să trec direct la subiect, spuse Dodgson, întorcîndu-se către Rossiter. Dacă acționăm iute, cred că avem șansa să punem mîna pe tehnologia de la InGen.

– Iar...? oftă Rossiter.

– Știu, Jeff. Știu ce simți. Recunosc, e o adevărată poveste aici.

– Poveste? Singura poveste este că ai ratat - ori de cîte ori ai avut ocazia. Am tot încercat - și pe ușa din față și pe cea din spate. La naiba, am încercat chiar să cumpărăm compania, cînd se afla sub Capitolul 11, pentru că ne-ai spus atunci c-ar fi disponibilă. Dar s-a

dovedit a nu fi așa. Japonezii nu voiau să vîndă.

– Înțeleg, Jeff. Dar să nu uităm...

– Ce nu pot eu să uit, spuse Rossiter, este că am plătit șapte sute cincizeci de mii de dolari prietenului tău Nedry și nu am căpătat nimic în schimb.

– Dar, Jeff...

– Apoi am plătit cinci sute de mii de dolari spărgătorului acela de mariaje, Dai-Ichi. Nici de aici n-a ieșit nimic, încercările noastre de a acapara tehnologia InGen au fost complet ratate. Asta nu pot eu să uit.

– Important, sublinie Dodgson, este să continuăm lupta. Tehnologia asta este vitală pentru viitorul companiei noastre.

– Așa spui tu.

– Lumea se schimbă, Jeff. Încerc să rezolv una dintre problemele majore cu care se va confrunta compania asta în secolul douăzeci și unu.

– Și anume?

Dodgson arată pe geam către ciinii care lătrau.

– Testele pe animale. Hai s-o recunoaștem, Jeff: an de an, sîntem din ce în ce mai presați să nu mai folosim animale pentru teste și cercetări. În fiecare an, tot mai multe demonstrații, dezvăluiri, articole de presă. La început, aveam de-a face numai cu niște indivizi plini de zel și fără minte, susținuți de celebritățile de la Hollywood. Dar acum avem pe cap o mișcare adevărată: chiar și filozofii de la universitate au început să spună că testele pe maimuțe, pe cîini și chiar pe cobai sînt lipsite de etică; cică animalele ar fi tratate nedemn. Am primit chiar și unele proteste referitoare la „exploatare”, deși animale de felul ăsta se găsesc în farfurii, ca meniu, peste tot. Îți spun, Jeff, mișcarea asta n-o să se termine niciodată. Pînă la urmă, cineva o să ajungă să spună că nu mai putem exploata nici măcar bacteriile pentru a crea produse genetice.

– Ei, haide...

– Așteaptă și-ai să vezi. O să se ajungă și-aici. Singura

șansă ar fi să avem animale create în întregime prin procedee genetice. Ia gîndește-te - un animal care a dispărut și este readus la viață este doar un obiect cu scopuri practice, nu un animal. Nu poate avea nici un drept. A dispărut deja. Deci, dacă există, e numai pentru că noi l-am fabricat. L-am făcut, l-am patentat, e proprietatea noastră. Și e un cîmp de teste perfect. Cred că sistemele enzimatice și hormonale ale dinozaurilor sînt identice cu acelea ale mamiferelor. Pe viitor, medicamentele vor putea fi testate pe dinozauri mici la fel de bine ca pe cîini sau cobai - cu mult mai puține riscuri din punct de vedere juridic.

Rossiter clătină din cap.

- Așa crezi tu.

- Știu că așa o să fie. De fapt, sînt niște șopîrle mari, Jeff.

Și nimeni nu are la inimă șopîrlele. Nu seamănă cu cățelușiiăștia drăguți care-ți ling mîna și-ți rup inima. Șopîrlele n-au personalitate. Sînt niște șerpi cu picioare.

Rossiter oftă.

- Jeff... Vorbim despre libertatea adevărată. Pentru că, în momentul ăsta, orice acțiune asupra animalelor vii este blocată de piedici morale și legale. Vinătorii de mare calibru nu mai pot împușca un leu sau un elefant - aceleași animale pe care tații și bunicii lor obișnuiau să le împuște, apoi să pozeze mîndri alături de ele. Acum există formulare, licențe, cheltuieli - și o mare povară morală. În zilele noastre, nu îndrăznești să împuști un tigru și mai apoi s-o recunoști. În lumea de azi, ești mai vinovat dacă împuști un tigru decît dacă-ți împuști părinții. Tigrii au avocați. Dar ia imaginează-ți: o rezervă specială păstrată pentru vînătoare, poate undeva prin Asia, unde indivizi bogați și importanți pot vîna tiranozauri și triceratopși în mediul lor natural. Ar fi o atracție incredibilă. Cîți vînători au pe perete un cap de cerb împăiat? Lumea-i plină de astfel de trofee. Dar cîți se pot lăuda că au un cap de tiranozaur atîrnat deasupra barului?

– Doar nu vorbești serios!

– Încerc să subliniez un lucru, Jeff: animalele astea sînt exploatabile în întregime. Putem face cu ele orice!

Rossiter se ridică de la masă și-și vîrî mîinile în buzunare. Oftă, apoi ridică privirile spre Dodgson.

– Animalele mai există încă?

Dodgson dădu încet din cap.

– Și știi unde sînt?

Dodgson repetă mișcarea.

– Bine, spuse Rossiter. Fă-o!

Se întoarse către ușă, apoi se opri și privi înapoi.

– Dar, Lew, spuse el. Hai să ne lămurim. Asta-i tot. E pentru ultima oară. Ori capeți animalele acum, ori s-a terminat. E pentru ultima oară. Ai priceput?

– Nu-ți face griji, spuse Dodgson. De data asta, pun mîna pe ele.

## **A TREIA CONFIGURAȚIE**

„În faza intermediară, complexitatea aflată în dezvoltare rapidă în interiorul sistemului ascunde riscul haosului iminent. Dar acest risc e acolo, prezent.”

IAN MALCOLM

## Costa Rica

În Puerto Cortes ploua cu găleata. Ploaia bătea darabana pe acoperișul gheretei metalice de lângă aeroport. Ud pînă la piele, Thome stătea și aștepta, în vreme ce ofițerul costarican verifica și răsverifica actele. Se numea Rodriguez și era doar un puști de douăzeci de ani, îmbrăcat într-o uniformă care-i venea prost - un puști îngrozit să nu facă vreo greșală.

Thorne privi afară către pistă, unde, în lumina blîndă a răsăritului, containerele erau scoase cu macaraua din burțile a două elicoptere mari Huey. Eddie Carr era acolo, în ploaie, lângă Malcolm, strigînd ordine lucrătorilor care fixau cablurile.

Rodriguez răsfoi printre hîrtii.

- Deci, senor Thome, după cele scrise aici, destinația dumneavoastră este Isla Soma...

- Corect.

- Iar containerele conțin doar vehicule?

- Exact. Vehicule de cercetări.

- Soma e un loc primitiv. Nu există petrol, nici provizii, nici măcar drumuri care să-și merite numele...

- Ai fost pe-acolo?

- Eu însumi, nu. Pe cei de aici nu-i interesează insula aceea. E un loc sălbatic, numai stînci și junglă. Nu există nici un loc sigur ca să tragi la mal cu barca, decît în condiții foarte speciale. De exemplu, astăzi nimeni nu poate ajunge acolo.

- Înțeleg, spuse Thome.

- Vreau doar să vă avertizez, continuă Rodriguez, de greutatea peste care o să dați la fata locului.

- Cred că sîntem pregătiți.

- Ați luat rezerve de benzină pentru mașini?

Thome oftă. De ce să se mai obosească să-i explice?

- Da, am luat.

- Și sînteți numai trei, doctor Malcolm, dumneata și asistentul dumitale, senor Carr?

- Corect.
- Și aveți de gînd să stați mai puțin de o săptămînă?
- Așa-i. Mai precis, vreo două zile; cu ceva noroc, sperăm să plecăm de pe insulă mîine.

Rodriguez răsfoi din nou actele, ca și cum ar fi căutat un indiciu ascuns.

- Ei...

- E vreo problemă? făcu Thome, aruncînd o privire către ceasul de la mină.

- Nici una, senor. Permisele dumneavoastră sînt semnate de directorul general al Rezervațiilor Naturale. Sînt în regulă... Rodriguez ezită. Dar e un lucru tare neobișnuit că s-a acordat un asemenea permis.

- De ce?

- Nu știu detalii, dar acum cîțiva ani a fost o problemă pe una dintre insule și, de atunci, Departamentul Rezervațiilor Naturale a închis pentru turiști toate insulele din Pacific.

- Noi nu sîntem turiști, preciză Thome.

- Înțeleg asta, senor Thome.

Rodriguez răsfoi încă o dată actele.

Thome aștepta.

Afară, pe pistă, sistemele de prindere ale containerului intrară în funcțiune și containerul se ridică.

- Foarte bine, senor Thome, spuse în sfîrșit Rodriguez, ștampilînd actele. Vă urez noroc!

- Mulțumesc, făcu Thome.

Virî actele în buzunar, își aplecă fruntea sub bătaia ploii și fugi înapoi, către pistă.

La trei mile în afara țărmului, elicopterele străpunseră stratul de nori al coastei, ieșind în lumina dimineții. Din cabina elicopterului din față, Thome putea privi în sus și-n jos, de-a lungul coastei. Văzu cinci insule la distanțe diferite față de țărm - stînci înalte, ascuțite și aspre, ieșind din marea albastră și agitată. Insulele se aflau la distanță de cîteva mile una de alta, fără îndoială făcînd parte dintr-un vechi lanț vulcanic.

Apasă butonul difuzorului.

– Care e Soma?

Pilotul arată înainte.

– Noi le spunem Cele Cinci Morți, spuse el. Isla Muerte, Isla Matanceros, Isla Pena, Isla Tacano și Isla Soma, care e cea mai mare și cea mai departe către nord.

– Ai fost pe-acolo?

– Niciodată, senor. Dar cred c-o să găsim un loc de aterizare.

– De unde știi?

– Cu câțiva ani în urmă, s-au făcut niște zboruri într-acolo. Am auzit c-au venit niște americani și că au făcut niște zboruri din când în când.

– Nu germani?

– Nu, nu. N-au mai fost nemți pe-aici... de nu știu când. De prin război. Americanii au venit...

– Când se petrecea asta?

– Nu știu exact. Să fi trecut vreo zece ani...

Elicopterul se răsuci către nord, trecînd pe lângă cea mai apropiată insulă. Thome zări terenul chinuit, vulcanic, acoperit cu junglă deasă. Nu se vedea nici un semn de viață, nici o construcție.

– Pentru localnici, insulele astea nu sînt tocmai locuri de distracție, observă pilotul. Se spune ca de-aici nu vine nimic bun, zîmbi el. Dar ce știu ei? Nu-s decît niște indieni superstițioși...

Acum survolau apa, îndreptîndu-se direct către Isla Soma. Se vedea limpede că era un vechi crater vulcanic: golaș, cu pereți de stîncă roșii-cenușii, erodat de intemperii.

– Unde acostează navele?

Pilotul arată către un loc în care marea fierbea și se lovea de stînci.

– Pe partea de răsărit a insulei sînt multe peșteri, făcute de valuri. Unii dintre localnici numesc insula asta Isla Gemido. Înseamnă „geamăt”, după sunetele pe care le scot valurile înăuntrul peșterilor. Unele peșteri merg pînă



în interior și, uneori, cu o barcă, se poate face și traversarea. Dar asta nu pe vremea pe care o vedeți acum.

Thome se gîndi la Sarah Harding. Dacă avea să vină, avea să aterizeze mai tîrziu în acea zi.

– Am o colegă care s-ar putea să sosească în după-amiaza asta, spuse el. Ai putea s-o aduci?

– Îmi pare rău, făcu pilotul. Avem o treabă în Golfo Juan. Nu ne întoarcem decît la noapte.

– Cum ar putea să ajungă?

Pilotul scruta marea.

– Poate reușește cu vreo barcă. Marea se schimba de la o ora la alta. Poate că are noroc.

– Ai să te-ntorci mîine după noi?

– Da, senor Thome. Venim dimineață devreme. Atunci e vîntul cel mai bun.

Elicopterul se apropie dinspre apus, ridicîndu-se la cîteva sute de picioare, trecînd pe deasupra culmilor stîncose ca să descopere interiorul Islei Gemido. Insula părea la fel cu celelalte: rigole vulcanice și ravine, bine acoperite cu junglă deasă. Din aer, era frumoasă, dar Thome știa că deplasarea pe un astfel de teren avea să fie îngrozitoare. Privi atent în jos, căutînd trasee abordabile.

Elicopterul se lăsă în jos, dînd roată zonei centrale. Thome nu văzu nici clădiri, nici drumuri. Elicopterul coborî către junglă. Pilotul spuse:

– Din pricina stîncilor, vînturile de aici sînt foarte proaste. Multe rafale și curenți ascendenți. Un singur loc de pe insulă e sigur pentru aterizare. Privi pe fereastră. Ah, da. Acolo!

Thorne văzu un luminiș năpădit de ierburi înalte.

– O sa aterizam acolo, spuse pilotul.

## Isla Sorna

Eddie Carr coborî în iarba înaltă a luminișului și se întoarse cu spatele, să se ferească de norii de praf; cele două elicoptere se desprinseseră de la sol și se ridicară în aer. După numai câteva clipe, se vedeau abia ca niște pete mici, cu zgomot din ce în ce mai slab. Eddie făcu mîna streășină la ochi și ridică privirile.

– Cînd se-ntorc? întrebă el, pe un ton de om părăsit.

– Mîine dimineată, spuse Thome. O să-l găsim pe Levine pînă atunci.

– Cel puțin, așa ar trebui, observă Malcolm.

Elicopterele dispărură după creasta înaltă a craterului.

Carr rămase alături de Thome și Malcolm, în luminișul scăldat în dogoarea dimineții și în liniștea profundă a insulei.

– Locul asta îți cam dă fiori, spuse Eddie, trăgîndu-și pe ochi șapca de baseball.

Eddie Carr avea douăzeci și patru de ani și crescuse în Daly City. Era brunet, îndesat și puternic. Trupul îi era musculos, dar mîinile i se păstrasera elegante, cu degete lungi și subțiri. Eddie avea un talent deosebit - Thome îi spunea mai degrabă geniu - pentru mecanică. Eddie putea construi și repara orice. Își putea da seama de cum funcționează un dispozitiv doar privindu-l. Thorne îl angajase cu trei ani în urma, oferindu-i prima lui slujbă după ce ieșise din colegiu. Ar fi trebuit să fie o slujbă temporară, să cîștige bani cu care să se întrețină la o școală superioară. Dar Thome devenise de multă vreme dependent de Eddie. Iar Eddie, dinspre partea lui, nu prea era interesat să treacă din nou cu nasul în cărți.

Totuși, privind de jur împrejur prin luminiș, nu se gîndise niciodată că o să ajungă într-o asemenea situație. Eddie era un produs al orașului, obișnuit cu mișcarea, cu zgomotul claxoanelor și cu traficul. Liniștea asta dezolantă îl făcea să nu se simtă în apele lui.

– Haide, spuse Thome, punîndu-i o mînă pe umăr. Să

pornim.

Se întoarseră către containerele lăsate de elicoptere la cîțiva iarzi distanță, în iarba înaltă.

– Pot să vă ajut cu ceva? întrebă Malcolm.

– Nu te supăra, dar nu, spuse Eddie. E mai bine să ne ocupăm noi înșine de despachetat.

Trecu o jumătate de oră pînă ce desfăcură bolțurile panourilor din spate, le coborîră la pămînt și pătrunseră în containere. Le trebuiă apoi doar cîteva minute să scoată mașinile. Eddie urca la volanul Explorer-ului și porni motorul. Torsul ușor al injectorului abia dacă se auzi.

– Cum stăm cu bateria? întrebă Thome.

– Plină, răspunse Eddie.

– Solarele sînt bune?

– Mda. Par în regulă.

Eddie se simțea ușurat. Supraveghease personal transformarea mașinilor pe energie electrică, dar fusese o treabă grăbită și nu avuseseră timp să le testeze minuțios. Deși mașinile electrice foloseau o tehnologie mai puțin complicată decît cele cu motor cu combustie internă - relicvă a secolului nouăsprezece - Eddie știa că un echipament netestat era riscant pe teren.

Mai ales atunci cînd echipamentul folosea ultima tehnologie. Acest fapt îl tulbura pe Eddie mai mult decît voia el să recunoască. Precum cei mai mulți mecanici cu talent nativ, era un tip profund conservator. Îi plăcea să lucreze - orice, fără să conteze - dar asta presupunea să folosească tehnologie testată și dovedită. Din nefericire, de această dată nu avusese nici un cuvînt de spus.

Eddie era îngrijorat în privința a două lucruri. Mai întîi, în privința panourilor negre fotovoltaice, cu șirurile lor de faguri octogonali de silicon, montate pe acoperișul și pe capota mașinilor. Aceste panouri erau eficiente și mult mai puțin fragile decît vechile panouri solare. Eddie le fixase cu sisteme speciale de reducere a vibrațiilor de concepție proprie. Rămînea însă un risc incalculabil: în

cazul în care panourile ar fi suferit vreo stricăciune, nici vehiculele, nici aparatele electronice n-ar mai fi fost în stare să se alimenteze. Toate sistemele ar fi cedat.

Cealaltă grija a lui era față de baterii. Thome alesese noile baterii cu ioni de litiu de la Nissan, extrem de eficiente și de rezistente. Dar erau încă în stadiul de experiment, ceea ce pentru Eddie însemna doar o forma politicoasă de a spune că nu se putea pune încă bază pe ele.

Eddie voise cu tot dinadinsul să ia și rezerve; insistase pentru un mic generator cu motorină, pentru orice eventualitate; insistase să mai ia o mulțime de alte lucruri. De fiecare dată fusese respins. În asemenea circumstanțe, Eddie făcuse singurul lucru rațional posibil: încorporase în sistem câteva rezerve fără să spună nimănui.

Era aproape sigur că Thome știa. Dar Thorne nu spusese niciodată nimic. Iar Eddie nu adusese subiectul în discuție. Dar acum, aici, pe această insulă izolată, era bucuros c-o făcuse. Pentru că, de fapt, niciodată nu există siguranță absolută.

Thome privi manevrele lui Eddie: Explorer-ul ieși din container cu spatele și se opri în iarba înaltă. Eddie lăsă mașina în mijlocul luminișului, acolo unde soarele bătea în panouri și încărca bateriile.

Thome se așeză la volanul primei caravane și pomi în marșarier. Părea ciudat să conduci un vehicul atît de tăcut; cel mai puternic zgomot era cel al cauciucurilor pe podeaua de metal a containerului. Iar după ce ajunse pe iarbă, abia dacă se mai auzi ceva. Thome ieși din cabină și legă cele două caravane între ele cu burduful flexibil de oțel.

În sfîrșit, își îndreptă atenția asupra motocicletei. Și aceasta era tot electrică; Thome o duse pînă în spatele Explorer-ului, o ridică pe suporturi și o conectă la cablul electric al vehiculului ca să-și reîncarce bateriile. Făcu

apoi câțiva pași în spate.

– Gata.

Din luminișul înfierbîntat și liniștit, Eddie privi spre coama circulară a craterului ridicîndu-se mult deasupra junglei dese. Stîncile golașe, cu pereții abrupti și imposibil de escaladat, tremurau în căldura dimineții. Se simțea izolat, prins în capcană.

– De ce-ar veni vreodată cineva aici? făcu el.

Malcolm, sprijinindu-se în baston, zîmbi.

– Ca să se îndepărteze de toată lumea, Eddie. Tu n-ai vrut niciodată să te izolezi?

– Numai atunci cînd a fost nevoie, răspunse Eddie. Mie îmi place să am întotdeauna o pizzerie prin apropiere, dacă înțelegeți ce vreau să spun.

– Ei bine, acum n-o mai ai.

Thome se întoarse către panoul din spate al caravanei și scoase două puști grele. Sub încărcătorul fiecareia erau prinse, unul lîngă altul, două rezervoare de aluminiu. Îi înmîna unul dintre ele lui Eddie, iar pe celălalt i-l arăta lui Malcolm.

– Ai mai văzut vreodată așa ceva?

– Am citit despre ele, spuse Malcolm. E o chestie suedeză, nu?

– Așa-i. Pușca Lindstradt cu aer comprimat. Cea mai scumpă armă din lume. Rezistentă, simplă, precisă și de încredere. Trage o săgeată Flugger, cu viteză subsonică și descărcare la impact, conținînd orice substanță dorești.

Thome deschise încărcătorul, descoperind un rînd de baterii de plastic pline cu un lichid de culoarea paiului. Fiecare cartuș avea în vîrf un ac de trei inci lungime.

– Le-am încărcat cu extract otrăvitor de conus purpurascens. Este cea mai puternică neurotoxină din lume. Acționează în două miimi de secundă. E mai rapidă decît conducția nervoasă. Animalul cade înainte să simtă înțepătura.

– E mortală? Thome dădu din cap.

– Nu ne jucăm aici. Amintește-ți, să nu te-mpuști singur

în picior cu asta, pentru c-ai să mori înainte să-ți dai seama c-ai apăsător pe trăgaci.

Malcolm dădu din cap.

– Există vreun antidot?

– Nu. Dar la ce-ar folosi? N-ai avea timp să-l administrezi.

– Asta simplifică lucrurile, făcu Malcolm, luând pușca.

– Am vrut doar să te avertizez, spuse Thome. Eddie? Hai să mergem.

## Pîriul

Eddie urcă în Explorer. Thorne și Malcolm urcară în cabina caravanei. O clipă mai târziu, radioul intră în funcțiune.

– Pornești baza de date, Doc? întrebă Eddie.

– Chiar acum, răspunse Thome.

Introduse discul optic în fanta din torpedo. Pe micul monitor din față apăru insula, dar imaginea era în mare parte acoperită de nori.

– La ce-mi folosește? spuse Malcolm.

– Așteaptă, făcu Thome. Sistemul mai prelucrează încă. O să însumeze datele.

– Care date?

– Radar.

În scurt timp, o imagine radar de satelit se suprapuse peste fotografie. Radarul putea penetra prin stratul de nori. Thome apăsă un buton și computerul întări marginile, mări calitatea detaliilor, marcînd rețeaua slabă, ca o plasă de păianjen, a sistemului de drumuri.

– Destul de isteț, făcu Malcolm pe un ton care lui Thome îi păru încordat.

– Am căpătat imaginea, anunță Eddie prin radio.

– Vede și el același lucru? întrebă Malcolm.

– Da. Pe monitorul lui.

– Dar nu am SPG-ul, continuă neliniștit Eddie. Nu funcționează?

– Măi băieți, spuse Thome. Nu fiți așa nerăbdători. Sistemul încă mai citește discul optic. Așteaptă datele și de la stațiile nod.

Pe acoperișul caravanei era montat conul Senzorului de Poziționare Globală. Preluînd date de la sateliții orbitali de navigație, aflați la mii de mile deasupra, SPG-ul putea calcula poziția vehiculelor cu o precizie de cîțiva iarzi. După o clipă, un X roșu clipitor apăru pe harta insulei.

– Perfect, spuse Eddie prin stație. Am imaginea. Se pare că un drum iese din luminiș către nord. Într-acolo

mergem?

– Așa aș propune, răspunse Thome.

După cum arăta harta, drumul șerpuia preț de câteva mile în interiorul insulei, înainte să ajungă în locul în care se uneau toate drumurile. Acolo se ghicea forma unor clădiri, dar era greu de spus cu siguranță.

– Bine, Doc. Pornim.

Eddie trecu pe lângă ei și preluă conducerea. Thome accelerează și caravana pomi bîzîind, urmînd Explorer-ul. Pe locul pasagerului, Malcolm tăcea, preocupat de un notebook pe care-l ținea în brațe. Nu privi nici o clipă pe fereastră.

În scurt timp, părăsiră luminișul și intrară în desiș. Luminile de pe consola lui Thome clipiră: mașina trecea pe baterii. Prin coroanele arborilor nu pătrundea suficientă lumină solară pentru a alimenta caravana. Continuară drumul.

– Cum merge, Doc? întrebă Eddie. Te țin bateriile?

– E bine, Eddie.

– Pare nervos, observă Malcolm.

– E îngrijorat din pricina echipamentului.

– Pe naiba, se amestecă Eddie în discuție. Sînt îngrijorat din pricina mea.

Deși drumul era prost și năpădit de ierburi, înaintau bine. După zece minute, ajunseră la un pîriu cu maluri noroioase. Explorer-ul pomi să-l traverseze, apoi se opri. Eddie ieși din cabină, păși pe stînci în apă, întorcîndu-se din drum.

– Ce s-a întîmplat?

– Am văzut ceva, Doc.

Thome și Malcolm ieșiră și ei din caravana și rămaseră pe mal. Auzeau strigătele îndepărtate ale unor păsări. Malcolm ridică privirea, încruntat.

– Păsări? întrebă Thome.

Malcolm clătină din cap în semn ca nu.

Eddie se aplecă și scoase din noroi o bucată de pînză. Gore-Tex verde-închis, cu o fișie de piele pe una dintre



margini.

– Asta-i de la un rucsac de-al nostru, spuse el.

– Cel făcut pentru Levine?

– Da, doctore.

– Ai pus un senzor în rucsac? întrebă Thome.

Aveau obiceiul să coasă un senzor de localizare înăuntrul rucsacurilor.

– Da.

– Pot s-o vad? ceru Malcolm.

Luă bucată de pînză și o ridică la lumină. Trecu cu atenție degetele peste marginea sfîșiată.

Thome scoase un mic receptor de la centură. Părea un pager de dimensiuni ceva mai mari. Privi datele afișate pe ecranul cu cristale lichide.

– Nu capăt nici un semnal...

Eddie cercetă cu privirea malul noroios. Se aplecă din nou.

– Încă o bucată de pînză. Și încă una. Se pare că rucsacul a fost sfîșiat în bucăți, doctore.

Un alt strigăt de pasăre trecu pe lângă ei, distant, fără înțeles. Malcolm scrută depărtarea, încercînd să localizeze. sursa. Apoi îl auzi pe Eddie spunînd:

– A-aa... Avem oaspeți.

Erau vreo șase animale cu piele verde-strălucitoare, cu înfățișare de șopîrlă, strînse în grup lângă caravană. Aveau mărimea unor găini și ciripeau agitat, în timp ce stăteau pe etichetele din spate, sprijinindu-se pe cozile întinse. Cînd pășeau, capul li se bălăbănea în sus și-n jos, cu tresăriri nervoase. Scoteau sunete clare, aducînd foarte tare cu ale unor păsări. Cu toate astea, semănau cu niște șopîrle cu coadă lungă. Aveau figuri atente, nedumerite și-și plecau capul pe-o parte, atunci cînd priveau către oameni.

– Ce-i asta, un congres al salamandrelor? făcu Eddie. Șopîrlele verzi stăteau și-i priveau. Mai apărură cîteva, dinapoia caravanei și din frunzișul din apropiere. Curînd,

se strînseseră o duzină de șopîrle care-i priveau și chirăiau.

– Compi, spuse Malcolm. Numele adevărat este procompsognathus triassicus.

– Adică, vreți să spuneți că sînt...

– Da. Dinozauri.

Eddie se încruntă, fără să-și desprindă privirile nici o clipă.

– Nu știam că sînt atît de mici, spuse el pînă la urmă.

– Cei mai mulți dinozauri erau mici, răspunse Malcolm. Lumea a crezut întotdeauna că erau uriași, dar dimensiunea medie era aceea a unei oi sau a unui ponei.

– Parcă-s găini, comentă Eddie.

– Da. Seamănă foarte mult cu păsările.

– Sînt primejdioase? întrebă Thome.

– Nu prea, răspunse Malcolm. Sînt prădători mici, precum șacalii. Se hrănesc cu animale moarte. Dar eu nu m-aș apropia. Mușcătura lor e ușor veninoasă.

– Nu mă apropii, spuse Eddie. Îmi dau fiori. În schimb, ei parcă nici n-ar fi speriați.

Malcolm observase și el asta.

– Cred că n-au mai văzut oameni pe insulă. Animalele astea n-au nici un motiv să se teamă de om.

– Ei, atunci hai să le dăm un motiv, spuse Eddie, ridicînd o piatră.

– Hei! strigă Malcolm. Nu face asta! Ideea e să...

Dar Eddie aruncase deja piatra, care ateriză lîngă un grup de compi; șopîrlele din apropiere se retraseră, celelalte abia dacă se mișcară. Cîteva dintre ele țopăiră, arătîndu-se agitate. Dar grupul rămase pe loc. Nu făcură decît să chirăie și să-și plece capul pe-o parte.

– Ciudat, zise Eddie, adulmecînd. Simțiți mirosul?

– Da, spuse Malcolm. Au un miros distinct.

– Ați putea să-i spuneți mai degrabă putred, fu de părere Eddie. Miroase a carne putredă. Miroase a mortăciune. Și dacă m-ați întreba pe mine, eu aș spune că nu-i firesc ca animalele astea să nu se teamă deloc. Dacă sînt turbate?

- Nu sînt, spuse Malcolm.
- De unde ştiţi?
- Pentru că turbarea este o boală a mamiferelor.

Dar, chiar pe cînd rostea aceste cuvinte, se întrebă dacă avea cu adevărat dreptate. Animalele cu sînge cald erau purtătoare de turbare. Compii erau oare animale cu sînge cald? Nu era sigur.

Se auzi un fisiit, undeva deasupra. Malcolm ridică privirile spre coroanele arborilor. Văzu o mişcare în frunziş, ca şi cum un grup de animale mici ar fi sărit din creangă în creangă. Auzi chelălăituri şi ţipete, sunete clare de animal.

- Cele de sus nu sînt păsări, spuse Thome. Să fie maimuţe?

- Poate, făcu Malcolm. Deşi mă îndoiesc.
- Eddie tremură.

- Eu spun s-o ştergem de-aici.

Se întoarse la pîrîu şi urcă în Explorer. Malcolm păşi cu atenţie, împreună cu Thome, către uşa caravanei. Compii le făcură loc, dar nu fugiră. Li se încurcau printre picioare, chirăind agitaţi. Malcolm şi Thome urcară în caravană şi închiseră uşile, avînd grijă să nu prindă cu portiera vreuna dintre micile vietăţi.

Thome se aşeză la volan şi pomi motorul. În faţă, îl Văzură pe Eddie plecînd deja cu Explorer-ul prin apă şi îndreptîndu-se către malul ridicat.

- Ăştia, procomso-nu-ştiu-cum, spuse Eddie prin staţie. Sînt adevăraţi, nu?

- O, da, rosti încetişor Malcolm. Sînt adevăraţi.

## Drumul

Thorne nu se simțea în apele lui. Începea să înțeleagă simțămintele lui Eddie. Construisese cu mâna lui mașinile astea și avea senzația tulburătoare de izolare, din pricină că se afla în locul acela îndepărtat la cheremul unui echipament netestat. Drumul continuă să urce abrupt prin junglă preț de încă un sfert de oră. Înăuntrul caravanei, căldura devenise supărătoare.

- Aer condiționat? întrebă Malcolm.
  - Nu vreau să consum bateriile.
  - Te superi dacă deschid fereastra?
  - Dacă tu crezi că e bine, spuse Thome.
- Malcolm ridică din umeri.
- De ce nu?

Apăsă butonul și fereastra acționată electric coborî. Un vînt cald bătu în mașină. Se uită înapoi către Thome.

- Ești nervos, doctore?
- Firește, răspunse Thome. Cum naiba să nu fiu?

Chiar și cu fereastra deschisă, își simțea sudoarea curgîndu-i pe piept, în timp ce conducea.

Prin stația radio, Eddie spuse:

- Părerea mea e că ar fi trebuit să testăm mai întîi echipamentul, Doc. Trebuia să fi făcut totul ca la carte. Nu vii într-un loc cu găini veninoase, dacă nu ești sigur că te ține mașina.

- Mașinile se comportă bine, zise Thome. Tu cum stai?
- Normal, răspunse Eddie. Perfect. Dar n-am mers decît cinci mile. E abia ora nouă dimineața, Doc.

Drumul coti la dreapta, apoi la stînga, urmînd o serie de curbe; terenul deveni mai abrupt. Avînd de tras după el caravanele, Thome trebuia să fie atent la condus; într-un fel, asta îl mai ușura, pentru că-l distrăgea de la gînduri.

Înainte lor, Explorer-ul coti la stînga, urcînd pe drum.

- Nu mai văd animale, remarcă Eddie, parcă ușurat.

În sfîrșit, drumul deveni drept, urmînd creasta. După datele afișate pe monitorul SPG, se îndreptau acum spre

nord-vest, către mijlocul insulei. Dar jungla continua să-i înconjure din toate părțile; nu puteau vedea prea mult dincolo de zidul des de frunze.

Ajunseră la o intersecție în Y și Eddie trase pe marginea drumului. Thome văzu în unghiul Y-ului un indicator de lemn cu săgeți în ambele direcții. La stînga, indicatorul spunea „Către Mlaștină”. La dreapta era o altă săgeată și cuvintele „Către Zona B”.

– Băieți? Pe unde? întrebă Eddie.

– Către Zona B, spuse Malcolm.

– Am înțeles.

Explorer-ul pomi pe drumul din dreapta. Thome îl urmă. Pe partea dreaptă a drumului, țîșneau aburi galbeni de sulf din pămînt, decolorînd frunzișul din apropiere. Mirosul era extrem de puternic.

– Origine vulcanică, rosti Thome către Malcolm, exact cum ai prevăzut!

Trecură pe lîngă o baltă care părea să fiarbă, avînd marginile acoperite cu cruste groase, galbene.

– Mda, spuse Eddie, numai că vulcanul ăsta e activ. De fapt, aș spune că... Ei, fir-aș al naibii!

Semnalizatoarele de frînă de la mașina lui Eddie clipiră și mașina se opri brusc.

Thome se văzu nevoit să facă o manevră bruscă de ocolire, culcînd la pămînt ferigile de lîngă drum, ca să evite coliziunea. Trase alături de Explorer și privi către Eddie.

– Eddie, pentru numele lui Dumnezeu, ce...

Dar Eddie nu-l asculta.

Se holba drept înainte, cu gura larg deschisă.

Thorne se întoarse să privească la rîndul lui.

Drept în fața, copacii de lîngă drum fuseseră doborîți, lăsînd o spărtură în frunziș. Puteau vedea de acolo toată partea vestică a insulei. Dar Thome nu era interesat de panoramă. Pentru că văzuse un animal de mărimea unui hipopotam traversînd drumul. Doar că nu era un hipopotam. Animalul era brun, cu pielea acoperită de

solzi mari ca niște plăci. În jurul capului avea o creastă osoasă și, din această creastă, se ridicau două coame boante. Un al treilea com îi ieșea din bot.

Prin radio, îl auzi pe Eddie răsuflînd împiedicat.

– Ce-i asta?

– Un triceratops, spuse Malcolm. După cum arată, e un exemplar tînăr.

– Probabil, spuse Eddie. Pentru că uite-o pe maică-sa...

Înaintea lor, un alt animal, mult mai mare, traversă drumul. Era cel puțin de două ori cît primul, iar coamele îi erau lungi, curbate și ascuțite.

Apăru al treilea triceratops, apoi al patrulea... O întreagă turmă, legănîndu-se încet peste drum. Nu dădură nici o atenție mașinilor, trecură prin spărtura dintre copaci și coborîră dealul, dispărînd din vedere.

Abia după aceea se simțiră în stare să cerceteze spărtura dintre copaci. Thome văzu o cîmpie mlăștinoasă, traversată prin centru de un rîu larg. De fiecare parte a rîului se zăreau animale. Către sud, se afla o turmă de vreo douăzeci de dinozauri mijlocii, cu pielea de un verde închis, ce-și vîrau din cînd în cînd capul mare în iarba de lîngă rîu. În apropiere, Thome văzu opt dinozauri cu cioc de rață și creste mari, tubulare; sorbeau din apa rîului, apoi își ridicau capul, gîlgiînd morocănos. Chiar în față, zări un stegozaur singuratic, cu spatele curbat subliniat de un rînd vertical de placi. Turma de triceratops trecu încet pe lîngă stegozaurul care nu le dădu nici o atenție. Către vest, ridicîndu-se deasupra unui pîlc de copaci, văzu o duzină de gîturi lungi, grațioase, de apatozaur; trupurile erau ascunse de frunzișul pe care-l pășteau leneș. Era o scenă idilică - dar o scenă dintr-o altă lume.

– Doctore? făcu Eddie. Ce loc e ăsta?

## **Zona B**

Din mașină, priviră peste cîmpie, la dinozaurii ce se mișcau alene prin ierburile adînci. Auziră chemările ușoare ale ciocurilor de rață. Turmele, separate, treceau pașnic pe lîngă rîu.

– Care va să zică, ce avem aici? Un loc scăpat din vedere de către evoluție? Sau unul în care s-a oprit timpul? întrebă Eddie.

– Ba deloc, îl contrazise Malcolm. Există o explicație perfect rațională pentru tot ce vezi. Și o să...

Dinspre panoul de comandă se auzi un semnal ascuțit. Pe harta SPG se suprapuse o grilă albastră, cu un semn triumphiular marcat LEVN.

– El e! strigă Eddie. L-am găsit pe nenorocitul ăla!

– Auzi? făcu Thome. E destul de slab...

– Ba e destul de bun - semnalul are destulă putere să transmită identitatea. E limpede că-i Levine. Parcă vine dinspre valea de colo.

Pomi Explorer-ul și, derapînd, începu să urce.

– Haide, spuse Eddie. Vreau să scap naibii de-aici.

Cu o apăsare de buton, Thome aprinse motorul electric al caravanei, auzind oftatul injectorului și tînguitul transmisiei automate. Băgă în viteză și-l urmă pe Eddie.

Jungla impenetrabilă se închise iarăși înjurai lor, deasă și fierbinte. Copacii de deasupra blocau aproape toată lumina soarelui. Pe măsură ce înaintară, semnalul deveni tot mai neregulat. Thome aruncă o privire către monitor, văzu triumphiul clipitor dispărînd, apoi apărînd iarăși.

– Ce se-ntîmplă, Eddie, îl pierdem?

– Nu mai contează, răspuse Eddie. L-am localizat și putem merge direct către el. De fapt, ar trebui să fie chiar la capătul drumului. Chiar după ghereta aceea sau ce-o fi ea...

Thome privi dincolo de Explorer și văzu o clădire mică de beton și o barieră de metal. Semăna, într-adevăr, cu o gheretă de pază. Era însă năruită și năpădită de liane.

Ajunseră pe un drum pavat. Se vedea limpede că desișul de pe marginea drumului fusese odată defrișat mult mai larg, la vreo cincizeci de picioare de fiecare parte. Curînd, ajunseră la o a doua ghereta de pază și la o a doua barieră.

După încă o sută de iarzi, drumul continua să se curbeze de-a lungul coastei. Desișul dimprejur deveni mai rar; prin golurile dintre ferigi, Thome văzu clădiri de lemn, toate vopsite la fel, în verde. Păreau clădiri anexe, poate depozite pentru echipament. Se părea că pătrund într-un complex serios...

Brusc, după o curbă, văzură întregul complex întinzîndu-se în vale. Se afla cam la o jumătate de milă distanță.

– Ce naiba e asta? mormăi Eddie.

Thome, uimit, făcu ochii mari. În mijlocul luminișului, văzu acoperișul plat al unei clădiri enorme care acoperea o suprafață de mai mulți acri. Era de mărimea a două terenuri de fotbal. Dincolo de acoperișul larg, se ridica un bloc mare cu acoperiș metalic, care părea a fi o centrală electrică. Dacă destinația clădirii era chiar aceea pe care o bănuiau, energia electrică generată acolo ar fi fost suficientă pentru a alimenta un orașel întreg.

Pe latura îndepărtată a clădirii principale, Thorne văzu rampe de încărcare și plăci turnante pentru camioane. Către dreapta, ascunse în parte de copaci, se vedeau o serie de clădiri mai mici care păreau cabane. Dar de la distanța aceea, era greu de spus.

Pentru Thome, întregul complex avea aspectul unei uzine. Se încruntă, încercînd să înțeleagă.

– Bănuiești ce poate fi? făcu Thome către Malcolm.

– Da, spuse Malcolm, dînd încet din cap. Am bănuir de multă vreme.

Chiar?

– E o fabrică, spuse Malcolm. Un fel de fabrică.

– Dar e uriașă, exclamă Thome.



– Da, răspunse Malcolm. Trebuia să fie așa.

Prin radio, Eddie spuse:

– Mai primesc încă semnal de la Levine. Și știți ce? Se pare că vine din clădirea aceea...

Trecură cu mașinile pe lângă intrarea din față a clădirii principale, pe sub porticul spînzurînd într-o balama. Clădirea avea un design modern, numai oțel și sticlă, dar jungla o năpădise de mult. Liane atîrnau de pe acoperiș. Unele geamuri erau sparte; din crăpăturile betonului se ițeau ferigi.

– Eddie? Ai vreun semnal? întrebă Thome.

– Mda. Dinăuntru. Ce vreți să facem? se interesă Eddie.

– Să ne-așezăm tabăra pe cîmpul de colo, răspunse Thome, arătînd la o jumătate de milă către stînga, unde se părea că fusese cîndva o peluză, rămasă acum ca un luminiș în junglă; acolo, măcar, aveau destul soare pentru panourile fotovoltaice. Apoi o să aruncăm o privire primprejur.

Eddie parcă Explorer-ul, întorcîndu-l cu fața în direcția din care veniseră. Thorne manevră caravanele lângă mașina de teren și stinse motorul. Ieși în aerul nemișcat, fierbinte, al dimineții. Malcolm ieși și el și rămase alături. Aici, în mijlocul insulei nu se auzea nimic, în afară de bîzîitul insectelor.

Eddie se apropie, pălmuindu-se.

– Grozav loc, nu? Nu duci lipsa de țințari. Nu vreți să mergem o dată să-l recuperăm pe ticălosul ăla?

Scoase receptorul de la centura și-și făcu mîna streășină peste ecran, încercînd să citească în bătaia soarelui.

– Mai e încă acolo, făcu el, arătînd înspre clădirea principală. Ce spuneți?

– Hai să-l luăm, fu de acord Thome.

Cei trei se întoarseră, urcară în Explorer și, lăsînd caravanele în urmă, plecară prin soarele fierbinte către clădirea uriașă, ruinată.

## Caravana

Înăuntrul caravanei, sunetul motorului slăbi, apoi se lăsă liniștea. Panoul de comandă clipi, harta SPG rămase vizibilă pe monitor; cu un X clipitor care le marca poziția. O mică fereastră pe monitor, intitulată „Sisteme active”, indica încărcarea bateriei, eficiența fotovoltaică și uzura din ultimele douăsprezece ore. Toate datele luceau în nuanțe aprinse de verde.

În sectorul de locuit, unde se aflau bucătăria și paturile, rezerva de apa recirculată din chiuvetă gîlgîi ușor. Din compartimentul de bagaje de deasupra, de lângă tavan, se auzi o bufnitură. Zgomotul se repetă, apoi se lăsă liniștea.

După o clipă, prin crăpătura ușii compartimentului apărură o cartela de credit. Cartela alunecă în sus, ridicînd încuietorea panoului. Ușa se deschise, vîrsînd pe podea un pachet de rufe albe care ateriză cu o bufnitură. Pachetul se desfăcu și Arby Benton gemu, întinzîndu-și trupul micuț.

– Dacă nu fac pipi, țip, strigă el și se grăbi, cu picioarele tremurîndu-i, către baia minusculă.

Oftă ușurat. Ideea de a se ascunde fusese a lui Kelly, care însă îl lăsase pe Arby să se gîndească la amănunte. Și el se gîndise la toate, sau cel puțin așa crezuse. Arby anticipase corect că avea să fie ger în avion și că trebuiau să se învelească; își umpluseră compartimentul cu toate paturile și cearșafurile din; caravană. Anticipase că aveau să stea acolo cel puțin douăsprezece ore și pusese deoparte prăjituri și sticle cu apă. De fapt, anticipase totul, mai puțin faptul că, în ultima clipă, Eddie Carr avea să treacă prin caravană și să încuie toate compartimentele pe dinafară. Blocîndu-i pentru următoarele douăsprezece ore, nu fuseseră în stare să meargă la baie. Douăsprezece ore!

Oftă din nou, relaxîndu-se. Șuvoiul continuu de urină se scurgea în bazin. Nici nu era de mirare! Ferească Dumnezeu! Și-ar mai fi fost încă închis acolo, gîndi el,

dacă nu i-ar fi venit ideea să...

Înapoia lui, auzi strigăte înfundate. Trase apa și se întoarse. Se aplecă spre compartimentul de bagaje de sub pat, îl descuie grăbit și un alt pachet se rostogoli, aducînd-o la lumină pe Kelly.

– Hei, Kel, spuse el mîndru. Am reușit!

– Trebuie să merg undeva, rosti fata, sărind pe călcîie.

Trînti ușa în urma ei.

– Am reușit! Am ajuns! spuse Arby.

– Ai răbdare o clipă. Bine, Arb?

Pentru prima dată, Arby se uită pe fereastra caravanei. De jur împrejurul lor se întindea un luminiș cu iarbă, iar dincolo de el, ferigile și copacii înalți ai junglei. Sus, pe deasupra vîrfurilor copacilor, văzu stîncă neagră a conului vulcanic.

Deci asta era Isla Soma...

Perfect!

Kelly ieși din baie.

– Vai! Am crezut c-am să mor! făcu ea. Îl privi, apoi își plesniră reciproc palmele deasupra capului. Auzi, dar tu cum ai descuiat ușa?

– Cu o cartelă de credit.

– Ai tu o cartelă de credit? se încruntă ea.

– Mi-au dat-o părinții, pentru cazuri disperate, spuse el. Și mi-am spus că ăsta-i un caz într-adevăr disperat.

Încerca să glumească, să mai destindă atmosfera. Arby știa cît de sensibilă era Kelly în privința banilor. Întotdeauna făcea comentarii referitoare la hainele lui, la faptul că el avea mereu bani pentru taxi sau pentru o Cola la cofetăria lui Larson, după ore. Odată, Arby spusese că nu crede în importanța banilor, iar ea îi răspunsese pe un ton amuzat: „Ce motiv ai avea tu să dai importanță banilor?”. De atunci, încercase să evite subiectul asta în prezența ei.

Arby nu știa întotdeauna cum să se poarte cu oamenii. Cu toții îl tratau atît de ciudat! Pentru că era mai mic, firește. Și pentru că era negru. Și pentru că era ceea ce

copiii numeau „căpos”. Se trezise angajat într-un efort permanent de a fi acceptat, de a se integra. Numai că nu reușea niciodată. Nu era alb, nu era mare, nu era bun la sport și nu era prost. Cele mai multe ore la școală erau atît de plicticoase, încît Arby abia dacă se putea ține treaz. Profesorii se supărau pe el uneori, dar ce putea face? Școala, era ca un joc video rulat la viteza cea mai mică. Puteai să arunci cîte o privire la fiecare oră, fără să pierzi nimic. Iar cînd se afla prin preajma altor copii, cum putea el să se arate interesat de seriarele TV de genul „Melrose Place” sau de meciurile echipei San Francisco 49ers sau de reclamele de la programul „Shaq”? Nu putea. Chestiile alea nu erau importante.

Dar Arby descoperise de mult că nu făcea bine la imaginea publică să spui asta. Era mai bine dacă-și ținea gura. Pentru că nimeni nu-l înțelegea, în afară de Kelly. Ea părea să știe, de cele mai multe ori, importanța lucrurilor despre care vorbea el.

Apoi, apăruse doctorul Levine. Cel puțin, școala avea acum o programă alternativă mai avansată, ceea ce-i trezea lui Aby un interes moderat. Nu era foarte interesantă, firește, dar, oricum, mai bună decît la celelalte discipline. Iar cînd doctorul Levine se hotărîse să predea la clasa lui, Arby se trezise, pentru prima dată în viață, entuziasmat de faptul că merge la școală. De fapt...

– Deci, asta-i Isla Soma, spuse Kelly, privind pe fereastră către junglă.

– Mda. Așa cred.

– Spune-mi, cînd au oprit mașina mai devreme, ai auzit ce spuneau? întrebă Kelly.

– Nu prea. Din pricina bagajelor.

– Nici eu, recunosc Kelly. Dar păreau destul de preocupați.

– Mda, mi s-a părut și mie.

– Parcă vorbeau despre dinozauri, spuse Kelly. Ai auzit ceva?

Arby rîse, scuturînd din cap.

- Nu, Kel.
  - Mie mi s-a părut că da.
  - Haide, Kel.
  - Mi s-a părut că Thome a pomenit ceva despre „triceratops”.
  - Kel, făcu el. Dinozaurii au dispărut cu șaizeci și cinci de milioane de ani în urmă!
  - Știu asta...
- Arby arătă pe geam.
- Vezi vreun dinozaur afară?
- Kelly nu răspunse. Se îndreptă către cealaltă parte a caravanei și privi pe fereastră. Îi văzu pe Thome, Malcolm și Eddie dispărînd în clădirea principală.
- Or să fie tare supărați cînd or să ne găsească, fu de părere Arby. Cum facem să le spunem?
  - Am putea să-i luăm prin surprindere.
  - Or să se-nfurie.
  - Și ce dacă? Ce mai pot face? întrebă Kelly.
  - Poate c-or să ne trimită înapoi...
  - Cum? Nu pot.
  - Mda. Cred că ai dreptate.
- Arby ridică din umeri într-o doară, dar era mai tulburat de acest gînd decît voia s-o recunoască. Fusese numai ideea lui Kelly. Lui Arby nu-i plăcuse niciodată să încalce regulile sau să intre în vreun necaz. Cînd primea chiar și cea mai mică observație din partea unui profesor, roșea și asuda. În ultimele douăsprezece ore, se gîndise numai la felul în care aveau să reacționeze Thome și ceilalți.
- Uite ce e, puse lucrurile la punct Kelly. Sîntem aici doar ca să ajutăm la găsirea prietenului nostru, doctorul Levine, asta-i tot. Deja l-am ajutat pe doctorul Thome...
  - Da...
  - Și-o să-i mai putem ajuta și-n continuare.
  - Poate...
  - Au nevoie de ajutorul nostru.
  - S-ar putea, făcu Arby nu prea convins.
  - Mă întreb ce-au de mîncare pe-aici, spuse Kelly,

deschizînd frigiderul. Ți-e foame?

– Sînt lihnit, recunosc Arby, dîndu-și brusc seama de asta.

– Ce vrei să mîncîci?

– Ce avem?

Se așeză pe canapeaua cenușie și se întinse, privind-o pe Kelly cum cotrobăie prin frigider.

– Vino și uită-te, făcu ea supărată. Nu-s idioata ta de menajeră...

– Gata, gata, ia-o ușor!

– Te aștepți să te servească cineva? continuă ea pe același ton.

– Ba deloc, ripostă el, ridicîndu-se iute de pe canapea.

– Ești așa o pacoste, Arby...

– Hei, se revoltă el. Care-i problema? Liniștește-te. Te-am enervat cu ceva?

– Cu nimic, spuse ea.

Kelly scoase din frigider un sandvici ambalat. Stînd lîngă ea, Arby aruncă o privire înăuntru și înșfăcă primul sandvici pe care-l văzu.

– N-ai să-l vrei.

– Ba da.

– E cu salată de ton.

Arby detesta salata de ton. Puse iute pachetul înapoi și cercetă iarăși conținutul frigiderului.

– Vezi că ai curcan în stînga, spuse ea. Pe ușă.

Arby scoase un sandwich cu came de curcan.

– Mersi!

– Să crești mare!

Așezată pe canapea, Kelly desfăcu ambalajul și începu să înfulece.

– Uite ce-i, măcar te-am adus pînă aici, spuse el, desfăcîndu-și pachetul cu grijă.

Împături ambalajul și-l puse alături.

– Mda. Așa-i. Recunosc... Te-ai descurcat bine cu partea ta.

Arby mușcă din sandvici. I se părea cel mai bun din

viața lui. Era mai bun chiar decît tartinele cu came pregătite de mama.

Gîndul ăsta îi făcu inima să-i tresalte. Mama era ginecolog și era foarte frumoasă. Era foarte ocupată și nu dădea prea mult pe-acasă, dar atunci cînd o vedea, i se părea atît de blîndă... În prezența ei, și Arby se simțea mai liniștit. Între ei se stabilise o relație deosebită. Deși, în ultima vreme, mama părea stînjenită de mulțimea de lucruri pe care le știa el. Într-o noapte, intrase în birou; ea tocmai citea niște articole de revista despre nivelul progesteronului și al FSH-ului<sup>(5)</sup>. Privise peste umărul ei coloanele de numere și-i sugerase să încerce o ecuație neliniară ca să analizeze datele. Mama îl privise amuzată, într-un fel gînditor și distant; în clipa aceea, simțise că...

– Eu mai iau unul, spuse Kelly, îndreptîndu-se iarăși către frigider.

Se întoarse cu încă doua sandviciuri, cîte unul în fiecare mînă.

– Crezi ca or să ne-ajungă?

– Ce-mi pasă? Mor de foame, răspunse ea, sfîșiind primul ambalaj.

– Poate ca n-ar trebui să mîncăm...

– Arb, dacă ai de gînd să-ți tot faci atîtea griji, mai bine ai fi rămas acasă.

Arby trebui să recunoască în sinea lui că avea dreptate. Descoperi cu surprindere că-și terminase, fără să-și dea seama, sandviciul. Așa că-l luă și pe acela care i se oferea.

Kelly mîncă privind pe fereastră.

– Mă întreb ce clădire o fi aceea în care-au intrat? Pare părăsită.

– Mda. Și încă de ani de zile...

– De ce-ar construi cineva o clădire atît de mare, pe o insulă pustie din Costa Rica? întrebă ea.

– Poate că făceau aici ceva secret...

– Sau primejdios, adăuga Kelly.

– Mda. Sau asta.

Ideea primejdiei îl tensiona și-l făcea să se-nfioare. Se simțea atât de departe de casă!

– Mă întreb ce-or fi făcînd? spuse ea.

Continuînd să mănînce, se ridică de pe canapea și merse să privească pe geam.

– Clădirea e mare de tot. Hopa, făcu ea. Asta-i ciudat.

– Ce?

– Uite-aici. Clădirea asta-i năpădită de ierburi, de parcă n-ar mai fi folosit-o nimeni, de ani și ani de zile. Iar cîmpul e și el plin de bălării. Iarba-i chiar foarte înaltă.

– Da...

– Dar acolo, continuă ea, arătînd în apropierea caravanei, acolo e o cărare umblată.

Mestecînd, Arby se apropie și privi. Kelly avea dreptate. La doar cîțiva iarzi de caravană, iarba fusese călcată în picioare și era îngălbenită. În multe locuri se vedea pămîntul gol. Cărarea era îngustă, dar clară, venind dinspre stînga, trecînd peste luminiș, dispărînd către dreapta.

– Deci, spuse Kelly. Dacă n-a mai trecut nimeni pe-aici de ani de zile, cine-a făcut cărarea?

– Trebuie să fi fost făcută de animale, propuse Arby, nereușind să găsească altă soluție. O potecă de animale.

– Ce fel de animale?

– Nu știu. Animale de pe-aici... Căprioare sau altceva.

– N-am văzut nici o căprioară.

Arby ridică din umeri.

– Poate capre. Știi tu, capre sălbatice, ca acelea din Hawaii...

– Cărarea e prea largă pentru căprioare sau capre.

– Poate că e o turmă mare de capre sălbatice...

– Prea largă, insistă Kelly, apoi ridică din umeri și se îndepărtă de lîngă fereastră, întorcîndu-se la frigider. Mă întreb dacă avem ceva la desert.

Amintirea desertului îi dădu lui Arby o idee. Se apropie de compartimentai de deasupra patului, urcă și bijbii.

– Ce faci?



- Caut prin bagaj.
- Ce?
- Cred că mi-am uitat periuța de dinți.
- Și ce?
- N-o să ma pot spăla pe dinți.
- Arb, făcu ea. Cui îi pasă de asta acum?
- Dar eu mă spăl întotdeauna pe dinți...
- Ce naiba, spuse Kelly. Trăiește și tu puțin! Arby oftă.
- Poate că doctorul Thome a luat cu el una de rezervă.

Se întoarse și se așeză pe canapea, lângă Kelly. Ea își încrucișă brațele la piept și clătină din cap.

- Nici un desert?
- Nimic. Nici măcar un iaurt rece. Așa-s adulții.

Niciodată nu-și fac planul cum trebuie.

- Mda. Asta cam așa-i.

Arby căscă. În caravana era cald. Se simțea toropit. Cîtă vreme stătuse înghesuit în compartiment, în ultimele douăsprezece ore, tremurînd și ghemuit, nu dormise deloc. Acum se simțea brusc obosit.

Se uită la Kelly, care căsca și ea.

- Vrei să ieșim? Să ne mai dezmoțim?
- Ar trebui să așteptăm aici, spuse el.
- Mi-e teamă că-n felul ăsta o să dorm, spuse Kelly.

Arby ridică din umeri. Somnul pune repede stăpînire pe el. Se întoarse în compartimentul de locuit și se ghemui pe salteaua de lângă fereastră. Kelly îl urmă.

- Eu n-am de gînd să dorm.
- Cum vrei, Kel, spuse el cu pleoapele grele, dîndu-și seama că nu mai putea ține ochii deschiși.
- Dar, căscă ea din nou, poate că o să mă întind și eu o clipă.

O văzu întinzîndu-se pe patul de vizavi, apoi închise ochii și adormi de îndată. Visă că se afla în avion, simțind legănarea ușoară, auzind mîriitul ușor al motoarelor. Dormi ușor și, o dată, se trezi convins că mașina se legăna cu adevărat și că auzea chiar un mîriit de dincolo de fereastră. Dar adormi imediat la loc și de data asta

visa dinozauri, din aceia pomeniți de Kelly; în visul lui se făcea că veneau două animale, atât de uriașe încît nu le putea vedea pe fereastră capul, ci doar picioarele groase și solzoase, care treceau pe lîngă mașină făcînd pămîntul să duduie. În visul lui, cel de-al doilea animal se oprea și se apleca să privească pe fereastră curios, iar Arby își dădea seama că vede capul uriaș al unui Tyrannosaurus rex, mestecînd din fălcile lui uriașe, cu colții albi lucind în soare; în vis, Arby îl privea liniștit și se întorcea să doarmă mai departe.

## Înăuntru

Cele două batante mari de sticlă de la intrarea în clădirea principală se deschideau către holul întunecat de dincolo de ele. Sticla era zgîriată și murdară, iar minerele cromate aveau puncte de coroziune. Dar se vedea limpede că praful, sfărîmăturile și frunzele uscate din fața ușii fuseseră deranjate în două arcuri de cerc gemene.

– Cineva a deschis recent ușile astea, spuse Eddie.

– Da. Cineva încălțat cu cizme Asolo, spuse Thome, apoi deschise ușa. Intrăm?

Pășiră în clădire. Înăuntru, aerul era fierbinte, nemișcat și fetid. Holul era mic și nu lăsa o impresie prea grozavă. Tejgheaua recepției, aflată chiar în față, fusese odată îmbrăcată cu un material cenușiu, care acum era acoperit cu un mușchi întunecat. Pe peretele din spate, o inscripție cromată spunea „Noi construim viitorul”, dar cuvintele erau parțial ascunse de o împletitură de liane. Din covor răsăreau ciuperci și mușchi. La dreapta, văzură o sală de așteptare, cu o măsuță de cafea și două canapele lungi.

Una dintre canapele era murdărită cu noroi maroniu, uscat; cealaltă fusese acoperită cu o folie de plastic. Alături de această canapea se aflau rămășițele rucsacului lui Levine, cu câteva sfîșieturi adînci în material. Pe masă se aflau două sticle goale de apă minerală Evian, un telefon de satelit, o pereche de pantaloni scurți, plini de noroi și câteva ambalaje de bomboane mototolite. Un șarpe verzui se îndepărtă iute pe cînd se apropiiau.

– Deci asta, ar fi o clădire InGen? întrebă Thome, privind inscripția de pe perete.

– Absolut, răspunse Malcolm.

Eddie se aplecă spre rucsacul lui Levine și-și trecu degetele peste rupturi. La gestul lui, un șobolan sări din rucsac.

– Isuse!

Șobolanul fugi chițcăind. Eddie privi precaut înăuntru

rucsacului.

– Nu cred să dorească cineva să mănînce restul de bomboane, comentă el și-și îndreptă atenția spre grămada de haine. Aveți vreun semnal de la astea?

Unele haine de expediție aveau microsenzori cusuți în căptușeală.

– Nu, spuse Thome, mișcînd dintr-o parte în alta detectorul de mîină. Am un semnal, dar... parcă ar veni de acolo!

Arătă către ușile metalice de lîngă biroul recepției, conducînd în interiorul clădirii. Ușile fuseseră cîndva blocate și încuiate cu niște lacăte, acum ruginite. Lacătele zăceau pe podea, sparte.

– Hai să-l găsim, spuse Eddie, îndreptîndu-se către uși. Ce fel de șarpe credeți că era?

– Nu știu.

– Să fi fost veninos?

– Nu știu.

Ușile se deschiseră cu un scîrțîit puternic. Cei trei se treziră într-un coridor gol, cu ferestre sparte de-a lungul unuia dintre ziduri și cu podeaua plină de frunze moarte și sfărîmături. Pereții erau murdari și pătați în unele locuri cu un lichid care părea a fi sînge. Cîteva uși se deschideau de pe coridor. Nici una nu părea încuiată.

Prin rupturile carpetei de pe podea creșteau ierburi. În dreptul ferestrelor, acolo unde lumina era mai puternică, lianele creșteau dese peste pereții crăpați. Alte liane atîrnau de tavan. Thome și ceilalți se îndreptară către capătul îndepărtat al coridorului. Nu se auzea nimic în afară de pașii lor scrișnind peste frunzele uscate.

– Semnalul devine mai puternic, spuse Thome, privind către detector. Trebuie să fie pe undeva prin clădirea asta.

Thome deschise prima ușă și intră într-un birou obișnuit: o masă și un scaun, o hartă a insulei pe unul dintre pereți. O lampă de birou, aplecată sub greutatea împletiturii de liane. Un monitor de computer cu im strat gros de praf. La capătul îndepărtat al încăperii, lumina se

filtra printr-o fereastră murdară.

Merseră pe coridor către a doua încăpere și intrară într-un birou aproape identic: aceeași masă, același scaun, aceeași fereastră pe peretele opus.

– Se pare că ne aflăm într-o clădire cu birouri, mormăi Eddie.

Thome continua căutarea. Deschise a treia ușă, apoi a patra. Alte birouri.

Thorne deschise a cincea ușă și se opri.

Se afla în sala de conferințe, murdară de frunze și sfărîmături. Pe masa lungă din mijlocul încăperii era o movilă de bălegar. Fereastra de pe peretele opus era prăfuită. Privirea lui Thome fu atrasă de o hartă mare, care acoperea un perete întreg al sălii de conferințe. Harta era înțesată cu bolduri colorate. Eddie intră și se încruntă.

Sub hartă se afla o comodă cu sertare. Thome încercă să le deschidă, dar erau cu toate încuiate. Malcolm intră încet în încăpere, privind împrejur, luînd aminte.

– Ce-nseamnă harta asta? spuse Eddie. Aveți vreo idee ce marchează boldurile?

Malcolm aruncă o privire.

– Douăzeci de bolduri, în patru culori diferite. Cîte cinci de fiecare culoare. Aranjate în pentagon sau, oricum, într-un model cu cinci laturi, cuprinzînd întreaga insula. Ai crede că arată ca o rețea.

– Nu spunea Arby ceva despre o rețea pe insulă?

– Da, spunea... Interesant...

– Ei, să lăsăm asta acum, cern Thome.

Se întoarse pe hol, urmînd semnalul detectorului de mînă. Malcolm închise ușa înapoia lor și continuară drumul. Văzură alte birouri, dar nu mai deschiseră ușile. Urmară semnalul lui Levine.

La capătul coridorului se aflau doua uși glisante purtînd inscripția ACCESUL INTERZIS. NUMAI PENTRU PERSONALUL AUTORIZAT. Thome privi prin geam, dar nu văzu mare lucru. Avu impresia că zărește un spațiu

larg și o mașinărie complexă, dar sticla prăfuită și mînjita cu murdărie nu-l lăsa să vadă clar.

Thome i se adresa lui Malcolm:

– Chiar crezi că știi la ce folosea clădirea asta?

– Știu exact pentru ce-a fost construită, replică Malcolm.

E o fabrică de dinozauri.

– De ce și-ar dori cineva așa ceva? făcu Eddie.

– Nimeni nu-și dorește, zise Malcolm. De aceea a și fost păstrat secretul.

– Nu înțeleg, spuse Eddie.

Malcolm zîmbi.

– E o poveste lungă.

Își strecura mîinile între uși și încercă sa le deschidă, fără sorti de izbîndă însă. Se opinti, înroșindu-se de efort. Și brusc, cu un scîrțit metalic, ușile se desfăcură.

Pășiră în bezna din spatele ei.

Lanternele luminau un coridor ca de cerneală.

– Ca să înțelegi locul asta, ar trebui să te întorci cu zece ani în urmă, la un individ numit John Hammond și la un animal numit quagga.

– Cum îi spune?

– Quagga, răspunse Malcolm, un mamifer african, un fel de zebra. A dispărut în secolul trecut. Dar în anii '80, cineva a folosit cea mai noua tehnică de extragere a ADN-ului dintr-un fragment de piele de quagga și a reușit să recupereze o cantitate mare de ADN. Atît de mult, încît lumea a început să discute despre posibilitatea reînvierii speciei. Și dacă s-a reușit readucerea la viață a animalului quagga, de ce nu s-ar încerca și cu alte animale dispărute? Pasărea dodo? Tigrul cu colți-sabie? Sau chiar un dinozaur?

– De unde să faci rost de ADN de dinozaur? întrebă Thome!

– De fapt, răspunse Malcolm, paleontologii găsesc de ani de zile fragmente de ADN dinozaurian. Nu s-au vorbit prea multe despre asta, pentru că n-a existat niciodată destul material care sa poată fi folosit drept instrument

de clasificare. Se părea deci că nu are nici o valoare; era doar o curiozitate.

– Dar ca să recreezi un animal, ai nevoie de mult mai mult, nu numai de un fragment de ADN, spuse Thome. Ai nevoie de un set întreg de cromozomi.

– Asta așa-i, spuse Malcolm. Iar omul care a imaginat metoda a fost un afacerist pe nume John Hammond. El s-a gândit ca, pe cînd trăiau, dinozaurii erau probabil și ei înțepați de insecte care se hrăneau cu sîngele lor, după obiceiul țînțarilor de astăzi. Unele astfel de insecte s-au așezat mai apoi pe o ramură de copac și-au fost prinse în rășină. În anumite cazuri, această rășină s-a transformat în chihlimbar. Hammond a decis că, dacă foră în insectele păstrate în chihlimbar și le extrăgea conținutul stomacului, pînă la urmă avea să capete și ADN de dinozaur.

– Și a reușit?

– Da. A pus bazele InGen-ului, ca să-și dezvolte mai departe descoperirea. Hammond a fost un oportunist, iar adevăratul lui talent era să înmulțească banii. A găsit metoda de a căpăta destui bani ca să continue cercetarea și să ajungă de la un set ADN la un animal viu. Sursele de finanțare n-au apărut de la început. Pentru că, deși reconstrucția unui dinozaur era un lucru tulburător, nu avea aceeași valoare cu vindecarea cancerului.

Așa că s-a hotărît să pună pe picioare o atracție turistică. Plănuia să recupereze costul dinozaurilor punîndu-i într-un fel de grădină zoologică sau parc de distracții, pentru care să perceapă taxă.

– Glumești? făcu Thome.

– Nu. Hammond chiar a reușit lucrul ăsta. A construit parcul pe o insulă numită Isla Nublar, la nord de aici, și a plănuit să-l deschidă pentru public la sfîrșitul anului 1989. Am fost eu însumi să văd locul, la scurt timp după ce se anunțase deschiderea. Dar Hammond a avut niște probleme, spuse Malcolm. Sistemele de securitate ale parcului au căzut și dinozaurii au scăpat. Cîțiva vizitatori

au fost uciși. După aceea, parcul a fost închis și toți dinozaurii au fost distruși.

Trecură pe lângă o fereastră de unde puteau privi peste cîmpie, către turmele de dinozauri care pășteau pe lângă rîu.

– Dacă au fost distruși cu toții, spuse Thome, ce se întimplă pe insula asta?

– Insula asta, spuse Malcolm, este secretul murdar al lui Hammond. Este partea ascunsă a parcului lui.

Continuară să străbată coridorul.

– Vedeti, continuă Malcolm, vizitatorilor din parcul lui Hammond de pe Isla Nublar li s-a arătat un laborator genetic impresionant, cu computere și secvențe de gene și tot felul de dispozitive pentru clocit ouă și crescut pui de dinozaur. Li se spunea că dinozaurii erau creați chiar acolo, în parc. Iar turul prin laborator a fost pe de-a-ntregul convingător.

Dar, de fapt, turul lui Hammond sărea peste niște etape ale procesului. Într-o încăpere, arăta cum se extrage ADN-ul de dinozaur. În încăperea următoare, arata ouă pe cale de a ecloza. Era foarte dramatic, dar cum ajungea la un embrion viabil pornind de la ADN? Niciodată nu se arăta acest pas critic. Era prezentat ca și cum s-ar fi întimplat deja, între cele două încăperi.

De fapt, întregul spectacol al lui Hammond era prea frumos ca să fie adevărat. De exemplu, avea o clocitoare în care puii de dinozaur spărgeau ouăle chiar sub ochii uimiți ai spectatorilor. Dar niciodată nu existau probleme în clocitor. Nici nașteri premature, nici diformități, nici un fel de greutăți. În prezentarea lui Hammond, această tehnologie funcționa fără eroare.

Și dacă te gîndești bine, nu putea fi adevărat. Hammond pretindea că fabrică animale dispărute folosind cea mai nouă tehnologie. Dar orice tehnologie nouă de fabricație are o rată mică de succes: abia dacă ajunge la unu la sută. Deci, de fapt, Hammond trebuie să fi crescut mii de



embrioni de dinozaur ca să obțină o naștere perfectă. Acest lucru implica o operațiune industrială gigantică, nu laboratorul cel mic și curat pe care-l arăta tuturor.

– Te referi la acest loc, spuse Thome.

– Da. Aici, pe o altă insulă, în secret, departe de privirile publicului, Hammond era liber să-și continue cercetările și să rezolve neplăcuta realitate din spatele părculețului lui drăguț. Grădina zoo-genetică a lui Hammond era doar spectacolul. Insula asta era adevărata afacere. Aici se fabricau dinozaurii.

– Dacă animalele de la zoo au fost distruse, spuse Eddie, cum se face că nu le-au distrus și pe cele de pe insula asta?

– O întrebare critică, remarcă Malcolm. O să aflăm adevărul în câteva minute. Își îndreptă fascicolul lanternei către tunel; pereții de sticlă luciră. Pentru că, dacă nu mă înșel, prima hală de producție se află chiar în fața noastră.

## Arby

Arby se trezi, se ridica în capul oaselor, clipind jenat de lumina dimineții care se scurgea prin fereastra caravanei. În patul celălalt, Kelly încă dormea, sforăind zgomotos.

Privi pe fereastră, către intrarea în clădirea cea mare, însă nu văzu nici urma de adulți. Explorer-ul era parcat la intrare, dar înăuntrul lui nu se afla nimeni. Caravana stătea izolată în luminișul invadat de ierburi înalte. Arby se simți singur - înspăimântător de singur - și o pornire bruscă de panică îi făcu inima să-i tresară. N-ar fi trebuit să venim aici, gândi el. Fusese o idee prostescă. Și lucrul cel mai rău era că planul fusese al lui. Cum s-au pitit în trailer și apoi s-au întors în biroul lui Thorne. Cum vorbise Kelly cu Thome pentru ca Arby să poată fura cheia. Cum au transmis un mesaj întârziat pentru ca Thome să creadă că rămăseseră în Woodside. Arby se simțise deștept atunci, dar acum regreta totul. Se hotărî să-l sune pe Thorne imediat. Trebuia să se predea. Era copleșit de o dorință nestăpînită de a se destăinui.

Avea nevoie de glasul cuiva. Țsta era adevărul.

Trecu din spatele caravanei, unde dormea Kelly, către partea din față, și răsuci cheia în contact. Luă aparatul de transmisie și spuse:

– Aici Arby. E cineva acolo? Terminat. Aici Arby.

Dar nu răspunse nimeni. După o clipă, privi monitorul de pe bord care înregistra toate sistemele în stare de funcționare. Nu văzu nimic referitor la comunicații. Îi trecu prin minte că sistemul de comunicații ținea de computer. Se hotărî să-l pornească.

Se întoarse în mijlocul caravanei, scoase la iveală tastatura, o conectă și deschise computerul. Pe ecran apărură un meniu care spunea „Thorne Field Systems”, avînd dedesubt o listă cu subsistemele caravanei. Unul dintre ele era comunicația radio. O selectă și o pome.

Ecranul computerului se umplu de purici. Pe ultima linie se putea citi: „Recepție de frecvențe multiple. Doriți

reglaj automat?”

Arby nu știa ce înseamnă asta, dar nu se temea de computere. Reglaj automat suna interesant. Fără ezitare, tastă „Da”.

Puricii de pe ecran ramaseră la locul lor, în vreme ce, pe ultimele linii, rulară niște numere. Bănuî că reprezentau frecvențe exprimate în megahertzi. Dar nu știa sigur.

Apoi, brusc, ecranul se goli, lăsînd un singur cuvînt care clipea în colțul din stînga sus:

PAROLA:

Făcu o pauză, încruntat. Era ciudat. I se cerea să pătrundă în sistemul computerizat al caravanei. Iar pentru asta avea nevoie de o parolă. Încercă: THORNE.

Nu se întîmplă nimic.

Așteptă o clipă, apoi încercă inițialele lui Thome: JT.

Nimic.

LEVINE.

Nimic.

THORNE FIELD SYSTEMS.

Nimic.

TFS.

Nimic.

TEREN.

Nimic.

UTILIZATOR.

Nimic.

Ei bine, gîndi el, cel puțin sistemul nu-l eliminase. Cele mai multe rețele te eliminau după trei încercări ratate. Dar se părea că Thome nu se gîndise la securitate. Dacă ar fi făcut-o, Arby n-ar fi reușit niciodată. Sistemul era prea răbdător și gata să ajute.

Încercă: AJUTOR.

Cursorul trecu pe linia următoare. Făcu o pauză. Hard-discul calculatorului porni să se rotească.

– Motor, spuse el, frecîndu-și mîinile.

## Laborator

După ce Thorne se obișnuie cu lumina slabă, se trezește într-o încăpere enormă în care se aflau rînduri după rînduri de cutii dreptunghiulare de oțel, fiecare conectată la o tubulatură de plastic care se pierdea deasupra într-un desiş. Totul era prăfuit; multe dintre cutii erau răsturnate.

– Primele rînduri, spuse Malcolm, sînt separatoarele de gene Nishihara. Iar dincolo de ele sînt sintetizatoarele automate de ADN.

– E o fabrică, spuse Eddie. Un fel de moară.

– Cam așa ceva.

În colțul încăperii era o imprimantă cu cîteva foi de hîrtie alături. Malcolm luă una dintre ele și o privi.

[GALRERYF1] actor de transcriere eritro-specificii  
Gallimimus eryfl mARN, inițializare completă.  
[GALRERYF1 1068 bp ss-mARN VRT 15-DEC-1989]  
SURSA [SRC]

Gallimimus bullatus (mascul) sînge embrionic de 9 zile,  
cADN la mARN, clona E120-1.

ORGANISM Gallimimus bullatus

Animalia; Chordata; Vertebrata; Archosauria;  
Dinosauria; Ornithomimosauria. REFERINȚE [REF]

1 (bazele 1 la 1418) T.R. Evans, 17-IUL-1989. OBIECT  
[OBJ]

Locație/ Determinanți

/nota='Eryfl protein gi: 212629'

/codon\_start=1

/translație="M E F V A L G G P D A G S P T P F P D E A  
G A F L G L G G G E R T E A G G L L A S Y P P S G R V S  
L V P W A D T G T L G T P Q W V P P A T Q M E P P H Y L  
E L L Q P P R G S T P H P S S G P L L P L S S G P P P C E  
A R E C V N C G A T A T P L W R R D G T G H Y L C N A  
C G L Y H R L N G Q N R P L J R P K K R L L V S K R A G  
T V C S N C Q T S T T T L W R R S P M G D P V C N A C

G L Y Y K L H Q V N R P L T M R K D G I Q T R N R K V S  
S K G K K R P P G G G N P S A T A G G G A P M G G G G  
D P S M P P P P P P A A A P P T Q S D A L Y A L G P V V  
L S G H F L P F G N S G G F F G G G A G G Y T A P P G L  
S P Q I”

NUMĂR BAZE [BAS]

206 a 371 c 342 g 149 t

– E o referință către o bază de date, spuse Malcolm.  
Pentru un factor sanguin de dinozaur. Ceva care are de-a  
face cu hematiile.

– Iar asta e secvența?

– Nu, spuse Malcolm, răsfoind printre hîrtii. Nu,  
secvența ar trebui să fie o serie de nucleotide... Uite-o.

Ridica o alta foaie de hîrtie.

Distribuție [DIS]

Wu /CG-Oper

Lori Ruso /Prod

Venn /Niv-1

Chang /Celula 89

NOTA PRODUCȚIE [PNOT]

Secvența este finală și aprobată.

– Să aibă vreo legătură cu motivul pentru au  
supraviețuit animalele? întrebă Thome.

1 GAATTCCGGA AGCGAGCAAG AGATAAGTCC

61 GACGTGTGOC AGCTCCCGCA GAGGATTAC

121 ATGGAGTTCG TGGCGCTGGG GGGGCCGGAT

181 GCCGGAGCCT TCCTGGGGCT GGGGGGGGGC

241 TCCTACCCCC CCTCAGGCCG CGTGTCCCTG

301 ACCCCCCAGT GGGTGCCGCC CGCCACCCAA

361 CAACCCCCC GGGGCAGCCC CCCCCATCCC

421 GGGCCCCCAC CCTGCGAGGC CCGTGAGTGC

481 GCAACGCCGC TGTGGCGCCG GGACGGCACC

541 TGCGGGCTCr ACCACCGCCT CAACGGCCAG

601 CTGCTGGTGA GTAAGCGCGC AGGCACAGTG

661 TCCACCACCA CTCTGTGGCG TCGCAGCCCC  
721 GCCTGCGGCC TCTACTACAA ACTGCACCAA  
781 GGAATCCAAA CCCGAAACCG CAAAGTTTCC  
841 GGGGGAAACC CCTCCGCCAC CGCGGGAGGG  
901 TCTATGCCCC CCCC GCCGCC CCCCCCGGCC  
961 GCTCTCGGCC CCGTGGTCCT TTCGGGCCAT  
1021 TTTGGGGGGG GGGCGGGGGG TTACACGGCC  
1081 ATA ACTCTGA CGTGGGCAAG TCGGCCTTGC  
1141 CCTCGGCAAT TGCAGAGGGT CGATCTCCAC  
1201 CAGATAAGCA CTTTGCTCCC TGGACTGAAA  
1261 GACAAAT CCC TGTGAAAGGT AAAAGTCGGA  
1321 AAATTACTGT GAATATTGTA AATATATATA  
138! TCGGAGGCGG CATGGACCCA GCGTAGATCA  
TGGCATCAGA TACAGTTGGA GATAAGGACG  
TGGAAGTGCA TTACCTATCC CATGGGAGCC  
GCG GGCTCCC CCACTCCGTT CCCTGATGAA  
GAGAGGACGG AGGCGGGGGG GCTGCTGGCC  
GTGCCGTGGG CAGACACGGG TACTTTGGGG  
ATGGAGCCCC CCCACTACCT GGAGCTGCTG  
TCCTCCGGGC CCCTACTGCC ACÎCAGCAGC  
GTCATGGCCA GGAAGAACTG CGGAGCGACG  
GGGCATTACC TGTGCAACTG GGCCTCAGCC  
AACCGCCCGC TCATCCGCCC CAAAAAGCGC  
TGCAGCCACG AGCG1GAAAA CTGCCAGACA  
ATGGGGGACC CCGTCTGCAA CAACATTAC  
GTGAACCGCC CCCTCACGAT GCGCAAAGAC  
TCCAAGGGTA AAAAGCGGCG CCCCCCGGGG  
GGCGCTCCTA TGGGGGGAGG GGGGGACCCC  
GCCGCCCCC CTCAAAGCGA CGCTCTGTAC  
TTTCTGCCCT TTGGAAACTC CGGAGGGTTT  
CCCCCGGGGC TGAGCCCGCA GATTAAATA  
TGAGAAGACA GTGTAACATA ATAATTTGCA  
TTTGACACA ACAGGGCTAC TCGGTAGGAC  
AAGAAAGGAT TTATCTGTTT GCTTCTTGCT  
CACAGCAATC GATTATTTCT CGCCTGTGTG  
TATATATATA TATATCTGTA TAGAACAGCC  
TGCTGGATTT GTACTGCCGG AATTC

– Nu sînt sigur, spuse Malcolm.

Să fi fost aceasta foaie legata de ultimele zile ale secției de fabricație? Sau era doar un print<sup>[6]</sup>, vechi de ani de zile și uitat din întîmplare de vreun lucrător?

Privi de jur împrejurul imprimantei și găsi un teanc de hîrtii, aranjat într-un sertar de plastic. Le scoase și descoperi că erau notițe scrise pe hîrtie albastră, decolorată, toate foarte scurte.

De la: CC/D-P. Jenkins

Către: H. Wu

Excesul de dopamină din Alfa 5 înseamnă că receptorul D1 încă nu funcționează la capacitatea dorită. Pentru a minimiza comportamentul agresiv în organismele finale, trebuie încercat un alt suport genetic. Trebuie să începem chiar de azi.

Alta:

De la: CC/D

Către: H. Wu/Sup

Glicogen-sintaz-kinaza-3 izolată de la *Xenopus* ar putea să acționeze mai bine decît alfa/beta GSK-3 de mamifer cu care lucram acum. Anticipeaza o stabilitate mai mare a polarității dorsoventrale și un risc mai mic de rejet<sup>[7]</sup> embrionar. De acord?

Malcolm o privi pe următoarea:

De la: Backes

Către: H. Wu/Sup

Fragmenlele scurte proteice pot acționa drept prioni. Sursa îndoielnică, dar sugerez stoparea tuturor proteinelor exogene de la org. carniv. pînă la lămurirea originii. Boala nu poate continua!

Thome privi peste umărul lui.

– Se pare că au avut probleme, remarcă el.

– Fară îndoială, spuse Malcolm. Ar fi fost imposibil să nu le aibă. Dar întrebarea este...

Se opri, cu ochii pe următoarea notiță, ceva mai lungă:

## PRODUCȚIE INGEN COMPLETARE 10/10/88

De la: Lori Ruso

Către: întregul personal

Subiect: Slabe rezultate de producție

Episoadele recente de pierdere a născuților vii În perioada de 24- 72 ore după eclozare au fost puse în legătura cu contaminarea cu bacteria Escherichia coli. Acest fapt a redus producția cu 60% și rezulta din metodele inadecvate de sterilizare a personalului, mai ales în timpul procesului H (Faza de Menținere a Ouălor, Stimulare Hormonală 2G/H).

Brațele mobile Komera au fost înlocuite și adaptate la roboții 5A și 7D, dar înlocuirea acelor trebuie să continue zilnic, în concordanță cu condițiile sterile (Manualul General: paragraful 5-9). În timpul următorului ciclu de producție (10/12-10/26), vom sacrifica un ou la fiecare zece aflate în etapa H, pentru un test de contaminare, începeți selecția imediat. Raportați orice eroare. Opriți linia oricând devine necesar, pînă la completa epurare.

– Au avut probleme cu germenii; li s-a contaminat linia de producție, spuse Malcolm. Și poate c-au avut și alte surse de infecție. Uite...

Îi întinse lui Thome următorul bilet:

## PRODUCȚIE INGEN COMPLETARE 12/18/88

De la: H. Wu

Către: întregul personal

Subiect: DX: MARCAJ SI ELIBERARE

Născuții vii vor fi însemnați cu noul tip de marcaj de teren Grumbach, după primul interval viabil. Va înceta



orice program de întreținere și hrănire în interiorul laboratorului. Programul de punere în libertate este acum pe deplin operațional, iar rețelele de urmărire sînt activate.

– Să însemne asta ceea ce gîndesc eu că înseamnă? făcu Thorne.

– Da, spuse Malcolm. Aveau probleme cu menținerea în viață a nou-născuților, așa că i-au marcat și i-au pus în libertate.

– Și-i urmăreau printr-un fel de rețea?

– Da. Cred că da.

– Au dat drumul dinozaurilor pe insulă? întrebă Eddie. Cred că erau nebuni.

– Mai degrabă disperați, preciză Malcolm. Imaginează-ți un proces uriaș, costisitor, de înaltă tehnologie, care se prăbușește stupid din pricina ca animalele se îmbolnăvesc și mor. Probabil că Hammond era furios. Așa că au hotărît să scoată animalele din laborator și să le dea drumul în sălbăticie.

– Dar de ce n-au descoperit cauza bolii, de ce n-au...

– A fost un proces comercial, spuse Malcolm. Totul se leagă numai de rezultate. Au crezut că, dacă pot urmări animalele, pot oricînd să le aducă înapoi. Și nu uita, chestia asta chiar a funcționat. Scoteau animalele pe cîmp, le adunau după ce mai creșteau și le trimiteau la grădina zoologică a lui Hammond.

– Dar nu pe toate...

– Încă nu știm detalii, spuse Malcolm. Nu știm ce s-a întimplat de fapt aici.

Trecură de următoarea ușă într-o încăpere mică și goală, cu o bancă așezată pe mijloc și dulapuri lîngă pereți. Cîteva afișe spuneau ATENȚIE LA MĂSURILE DE PROTECȚIE STERILĂ și MENȚINEȚI STANDARDELE SK4. În dulapul aflat lîngă peretele îndepărtat se aflau niște haine îngălbenite.

– E un vestiar, spuse Eddie.

– Așa pare, aprobă Malcolm.

Deschise un dulap; în afară de o pereche de pantofi bărbătești, nu mai conținea nimic. Deschise alte câteva dulapuri. Toate erau goale. Înăuntrul unuia, o foaie de hîrtie cu un mesaj bătut la mașină:

Siguranța ne privește pe toți!

Raportați anomaliiile genetice!

Distrugeți prin procedee adecvate deșeurile biologice!

Opriți răspîndirea maladiei DX!

– Ce înseamnă maladia DX? întrebă Eddie.

– Cred că e numele bolii misterioase, spuse Malcolm.

La capătul îndepărtat al vestiarului se aflau două uși. Cea din dreapta era pneumatică, deschizîndu-se prin apăsarea cu piciorul pe un contact de cauciuc în chip de preș. Dar ușa era încuiată, așa ca trecură la cealaltă, care se deschise de îndată.

Trecură într-un coridor lung, cu peretele din dreapta format din panouri de sticlă. Geamul era zgîriat și murdar, totuși puteau întrezări încăperea din spatele lui, încăpere cu totul diferită decît oricare alta văzută de Thome pînă atunci în clădire.

Spațiul era vast, de dimensiunea unui teren de fotbal. Benzi rulante se încrucișau pe două nivele, unul foarte sus, altul la înălțimea pieptului. Din loc în loc, lângă benzile rulante, se aflau mașinării cu tubulaturi încurcate și brațe mecanice.

Thome trecu lumina lanternei peste benzi.

– O linie de asamblare, spuse el.

– Dar pare neatinsă, gata să funcționeze, spuse Malcolm. Sînt câteva plante care au crescut prin podea acolo, dar, în general, e remarcabil de curat.

– Prea curat, spuse Eddie.

Thome ridică din umeri.

– Aerul e curat pentru că, probabil, încăperea are aer

condiționat, spuse el. Cred că poate rezista în felul ăsta ani de zile.

Eddie clătina din cap.

– Ani de zile? Doc, eu nu cred.

– Atunci, cum se explică?

Malcolm se încruntă, privind în continuare prin geam. Cum era posibil ca o încăpere de asemenea dimensiuni să rămână atât de curată, timp de atîția ani? Nu exista nici o...

– Hei, făcu Eddie.

Malcolm văzuse și el. În colțul îndepărtat, la jumătatea înălțimii încăperii, se afla o cutie mică, albastră, din care plecau cabluri electrice - în mod clar, un fel de conector electric. Pe cutie strălucea o luminița roșie...

Strălucea.

– Locul ăsta-i alimentat electric!

Thome se apropie de geam, privind o dată cu ei.

– Asta-i imposibil. Trebuie să fie un fel de acumulator sau baterie...

– După cinci ani? Nici o baterie nu poate rezista atît, spuse Eddie. Va spun, doctore, locul ăsta e alimentat!

Arby privi monitorul în vreme ce literele albe apăreau una cîte una pe ecran:

SÎNTEȚI LA PRIMA UTILIZARE A REȚELEI?

Tastă: DA.

O altă pauză.

Așteptă.

Alt mesaj apăru, la fel de încet:

NUMELE COMPLET?

Își scrisese numele.

DORIȚI O PAROLĂ PROPRIE?

Ce gluma bună, gîndi el. O sa fie floare la ureche. Era aproape dezamăgitor. Crezuse că doctorul Thome era mai deștept. Scrisese: DA.

După o clipă:

NOUA PAROLĂ ESTE VIG/&\*849/. VĂ RUGĂM SĂ

NOTAȚI. Sigur, gîndi Arby. Poți să pariezi. Pe masa din fața lui nu se găsea nici o bucată de hîrtie; cotrobăi prin buzunare, găsi o hîrtie mototolită și își notă parola.

VĂ RUGĂM REINTRODUCEȚI PAROLA ACUM.

Tastă seria de litere și cifre.

După o altă pauză, alte mesaje apărură pe ecran. Viteza lor era ciudat de mică și uneori chiar se opreau. După atîta timp, poate că sistemul nu lucra foarte... MULȚUMESC. PAROLA CONFIRMATĂ.

Ecranul clipi și deveni brusc albastru-încis. Se auzi un sunet de clopoțel.

Arby rămase cu gura deschisă în fața monitorului pe care se putea citi:

INTERNATIONAL GENETIC TECHNOLOGIES  
ZONA B  
SERVICIUL LOCAL DE REȚEA

Nu avea nici un sens. Cum putea să existe o rețea a Zonei B? InGen închisese Zona B cu ani în urmă. Arby citise deja documentația. Iar InGen ieșise din afaceri, era de mult falimentara. Ce rețea? gîndi el. Și cum reușise el să pătrundă? Caravana nu era conectată la nimic. Nu exista nici un cablu. Probabil ca era o rețea radio care se afla deja pe insulă. Reușise cumva să se înscrie. Dar cum de mai exista rețeaua? O asemenea facilităate avea nevoie de o sursă de energie, iar aici nu exista nici una. Arby așteptă.

Nu se petrecu nimic. Cuvintele rămăseseră pe ecran. Așteptă să apară un meniu, dar nu se întîmplă nimic. Arby începu să bănuiască o defecțiune a sistemului. Sau poate că rețeaua era închisă. Poate că te lăsa să te înscrii, după care nu se mai întîmpla nimic.

Sau, poate, gîndi el, aștepta ceva de la el. Făcu lucrul cel mai simplu, cel de a apăsa tasta de confirmare.

Pe ecran apăru:

SERVICII DISPONIBILE REȚEA  
FIȘIERE EXISTENTE Ultima modificare  
C/Cercetare  
10/02/89

P/Producție  
10/05/89

T/Teren  
10/09/89

I/Întreținere  
11/12/89

A/Administrație  
11/11/89

BAZE DE DATE

Ci/Cercetare (AV-AD)  
11/01/89

C2/Cercetare (GD-99)  
11/12/89

P/Producție (FD-FN)  
11/09/89

REȚEA VIDEO  
A, 1-20CCD NDC.1.1

Era într-adevăr, un sistem vechi: fișierele nu mai fuseseră modificate de ani de zile. Întrebându-se dacă încă funcționau, selectă REȚEAUA VIDEO. Și, spre uimirea lui, văzu ecranul umplându-se cu imagini minuscule, cincisprezece cu totul, înghesuindu-se pe ecran, arătând

vederi ale diferitelor părți ale insulei. Cele mai multe dintre camerele video păreau montate la înălțime, probabil prin copaci, și arătau... Rămase cu ochii holbați.

Arătau dinozauri.

Se uită chiorîș. Nu era posibil. Vedea doar niște filme. Pentru că, într-un colț, văzu o turmă de triceratops. În pătratul de alături, niște creaturi verzi, asemănătoare șopîrlelor, ițindu-și numai capul, din ierburile înalte. Într-un alt cadran, un stegozaur singur, umblînd fără țintă.

Cu siguranță că erau filme, gîndi el. Canalul dinozaurilor.

Dar, în altă imagine, Arby văzu cele două caravane legate între ele, în luminiș. Putea zări panourile negre fotovoltaice lucind pe acoperiș. Își imagină că, dacă s-ar fi uitat pe fereastră, s-ar fi putut vedea pe sine.

O, Dumnezeuule, gîndi el.

În altă imagine îi văzu pe Thome, pe Malcolm și Eddie urcînd iute în Explorer-ul verde și pornind către partea din spate a laboratorului. Avu un șoc:

Imaginile erau adevărate.

## Energie

Conduseră Explorer-ul spre partea din spate a clădirii principale, îndreptându-se către centrala electrică. Pe drum, trecură prin stînga unui sătuc. Thorne văzu șase colibe și o clădire mare pe care scria „Reședința Managerului”. Colibele fuseseră cînd va arătoase, dar acum erau năpădite de ierburi și invadate în parte de junglă. În centrul complexului, văzură un teren de tenis, o piscină fără apă, o stație de benzină în fața căreia se afla un magazin universal.

– Mă întreb ciți oameni or fi fost aici? spuse Thome.

– De unde știi ca au plecat cu toții? întrebă Eddie.

– Cum adică?

– Doctore, au energie. După atîția ani. Trebuie să existe o explicație.

Eddie ocoli cu mașina prin spatele rampelor de încărcare și conduse spre centrala electrică, ținînd-o drept înainte.

Centrala electrică era o clădire de beton, lipsită de ferestre și fără zorzoane, avînd doar un cilindru de oțel pentru ventilație, amplasat pe acoperiș. Ventilatoarele ruginiseră de mult și aveau o culoare maronie cu pete galbene.

Eddie ocoli clădirea cu mașina, căutînd o ușă. O găsi în spate. Era o ușă metalică grea, cu o inscripție ștersă care spunea:

ATENȚIE! ÎNALTĂ TENSIUNE. NU INTRAȚI.

Eddie sări din mașină, iar ceilalți îl urmară. Thome adulmecă.

– Sulf, spuse el.

– Foarte puternic, aprobă Malcolm, dînd din cap.

Eddie împinse ușa.

– Băieți, am o presimțire...

Cu un clămpănit, ușa se deschise brusc lovindu-se de zidul de beton. Eddie scrută bezna dinăuntru. Thome văzu o încîlceală de țevi și un fir de abur care ieșea din

podea. Aerul din încăpere era foarte fierbinte. Se auzea un țuit puternic și continuu.

– Să fiu al naibii, spuse Eddie.

Înainta, privind indicatoarele - multe dintre ele aveau inscripțiile șterse, iar sticla acoperită cu un strat gros de praf galben. Încheieturile țevelor aveau și ele cruste galbene. Eddie șterse cu degetul o parte din crustă.

– Uimitor, spuse el.

– Sulf?

– Mda, sulf. Uimitor.

Se întoarse către sursa zgomotului. Văzu un ventilator mare, circular, avînd înăuntru o turbină. Paletele turbinei, rotindu-se repede, erau de un galben pal.

– Și acolo-i tot sulf? întrebă Thome.

– Nu, spuse Eddie. Probabil că e aur. Paletele turbinei sînt din aliaj de aur.

– Aur?

– Mda. Ca să fie inerte chimic. Se întoarse către Thome. Îți dai seama ce avem aici? E incredibil. Atît de compact și de eficient. Nimeni n-a reușit pînă acum. Tehnologia e...

– Vrei să spui că e o centrală geotermică? se miră Malcolm.

– Exact, exclamă Eddie. Au dat peste o sursă de căldură, probabil gaz sau abur, pe care l-au dirijat prin țevi din podea. Apoi, au folosit căldura ca să fiarbă apa într-un ciclu închis - la asta folosește rețeaua de țevi - și să pună în mișcare turbina de colo, care generează curent electric. Oricare ar fi sursa de căldură, procesul geotermic e întotdeauna coroziv ca naiba, în cele mai multe cazuri, întreținerea e de-a dreptul brutală. Dar centrala asta încă mai funcționează. Uimitor!

Lîngă zid se afla un panou de comandă care distribuia energia întregului complex de laboratoare. Panoul era pătat și mîncat de rugină în cîteva locuri.

– Parcă n-a mai trecut nimeni pe-aici de ani de zile. O mulțime de contacte electrice sînt moarte. Dar centrala încă mai funcționează... Incredibil!



Thome tuși din pricina aerului sulfuros și ieși la aer curat. Se uită la partea din spate a laboratorului. Una dintre rampele de încărcare părea în formă bună, cealaltă se prăbușise. Geamurile din spatele clădirii erau sparte.

Malcolm veni lîngă el.

– Mă întreb dacă e vina vreunui animal.

– Crezi ca un singur animal ar putea produce atîtea stricăciuni?

Malcolm aprobă cu un semn din cap.

– Unii dinozauri cîntăresc patruzeci, cincizeci de tone. Un singur animal are masa unei turme de elefanți. Stricăciunile ar putea fi foarte bine pricinuite de un animal. Observi cărarea de colo? Trece pe lîngă rampe și coboară dealul. Ar putea fi animale...

– Nu s-au gîndit la asta atunci cînd le-au dat drumul? întrebă Thome.

– O, sînt sigur că plănuiau să le țină în libertate doar cîteva săptămîni sau luni, apoi să le strîngă iarăși, cît mai erau încă pui. Mă îndoiesc de faptul că s-au gîndit să...

Fură întrerupți de un șuiurat, un fel de zgomot static. Venea dinăuntru Explorer-ului. De dinapoia lor, Eddie se grăbi către mașină, cu o expresie de îngrijorare pe figură.

– Știam eu, rosti înciudat Eddie. Modulul de comunicații s-a ars. Știam eu c-ar fi trebuit să-l pun pe celălalt.

Deschise ușa Explorer-ului și urcă pe locul pasagerului, ridică receptorul și apăsă selectorul automat. Prin parbriz, îi văzu pe Thome și Malcolm întorcîndu-se la mașină.

Atunci, transmisia se clarifică.

– ... În mașină! spuse o voce stridentă.

– Cine-i acolo?

– Doctore Thorne! Doctore Malcolm! Urcați în mașină! Cînd Thome sosi, Eddie îl anunță:

– Doctore! E turbatul ăla de puști...

– Ceee!? exclamă Thome.

– E Arby.

Prin radio, Arby spunea:

– Urcăți în mașină! îl văd venind!  
– Ce tot vorbește? spuse Thome, încruntându-se. Nu-i aici, nu? E pe insulă?

Radioul pocni.

– Da, sînt aici! Doctore Thome!

– Cum naiba de a...

– Doctore Thome! Urcă în mașină! Thome se înroși de furie. Strînse pumnii.

– Cum a reușit ticălosul ăsta mic să facă așa ceva? Apucă receptorul de la Eddie. Arby, la naiba...

– Vine!

– Ce spune? făcu Eddie. Pare complet isteric.

– Îl văd pe monitor! Doctore Thome! Malcolm privi împrejur către junglă.

– Poate c-ar trebui să urcăm în mașină, spuse el calm.

– Ce vrea să spună cu monitorul? făcu Thome furios.

– Nu știu, doctore, dar dacă a prins ceva din caravană, putem și noi să vedem.

Aprinse monitorul de pe bord. Privi ecranul prinzînd viață.

– Al naibii puști, spuse Thome. Îi rup gîtul!

– Am crezut că vă place puștiul, spuse Malcolm.

– Îmi place, dar...

– E haosul în persoană, completă Malcolm, clătinînd din cap.

Eddie privi imaginea de pe ecran.

– Am dat de dracu', spuse el.

Pe monitorul micuț de pe bord aveau imaginea în prim-plan a unui puternic *Tyrannosaurus rex*, îndreptîndu-se pe potecă spre ei. Pielea avea nuanțe de brun-roșcat, sugerînd culoarea singelui uscat în lumina puternică a soarelui, puteau să-i vadă limpede mușchii puternici ai coapselor. Animalul se mișca iute, fără nici un semn de teamă sau de ezitare.

Cu ochii lipiți de imagine, Thome ordonă:

– Toată lumea în mașină!

Urcară grăbiți. Tiranozaurul dispăruse din raza de acțiune a camerei video. Dar, din Explorer, îl auziră venind. Pământul tremura, făcând mașina să se lege ușor.

– Ian? șopti timid Thome. Ce crezi c-ar trebui să facem?

Malcolm nu răspunse. Înghețase, privind înainte, cu o expresie pierdută.

– Ian? repetă Thome.

Radioul pomi.

– Doctore Thome, răsună glasul lui Arby, l-am pierdut de pe monitor. Dumneavoastră îl vedeți?

– Isuse, gemu Eddie.

Cu o viteză uluitoare, tiranozaurul apăru din frunzișul aflat în dreapta Explorer-ului. Animalul era imens, de mărimea unei clădiri de două etaje, cu capul ridicându-se mult deasupra, dincolo de raza lor vizuala. Se deplasa cu o incredibilă agilitate pentru o creatură atât de mare. Thome holbă ochii în tăcere, așteptând să vadă ce avea să se întâmple. Simți mașina vibrând la fiecare pas bubuitoare. Eddie gemu înăbușit.

Dar tiranozaurul nu-i băgă în seamă. Continuând în același ritm rapid, trecu pe lângă Explorer. Abia avură șansa să-l vadă înainte ca trupul și capul enorm să dispară în desigurul din stînga. Acum vedeau numai coada groasă, la vreo șapte picioare în aer, legănându-se înainte și înapoi, la fiecare pas al animalului.

Atât de iute! gîndi Thome. Iute! Animalul uriaș se ivise, le blocase vederea, apoi dispăruse iarăși. Thome nu era obișnuit să vadă o ființă atât de mare și, în același timp, atât de rapidă. Acum, se mai zărea doar vîrfurile cozii, clătinându-se în urma animalului grăbit.

În momentul următor, coada lovi botul Explorer-ului, cu un sunet puternic, metalic.

Și tiranozaurul se opri.

Auziră un mîrîit gros, nedumerit. Coada biciui din nou aerul, de astă dată cu intenții precise. Curînd, coada șterse ușor radiatorul mașinii, pentru a doua oară.

Frunzișul din stînga fișii și se aplecă; coada dispăru.

Asta pentru că tiranozaurul, după cum își dădu seama Thome, se întorcea.

Animalul ieși din nou din junglă și se apropie de mașină. Mîrii din nou, profund, și-și întoarse capul dintr-o parte în alta ca să cerceteze obiectul cel nou și ciudat. Cînd tiranozaurul se aplecă, Thome zări ceva între fâlcile lui - picioarele unei creaturi spînzurînd de-o parte și de alta a botului. Muștele se adunaseră într-un nor gros în jurul capului monstrului.

– Fir-aș al dracului! mormăi Eddie.

– Taci, șopti Thome.

Tiranozaurul pufăi și privi mașina. Se aplecă și o adulmecă de mai multe ori, mișcîndu-și capul de la stînga la dreapta. Adulmeca radiatorul. Trecu apoi într-o parte și adulmecă roțile. Apoi își înălță capul uriaș, pînă ce ochii trecură de capotă. Privi prin parbriz. Clipi. Privirea îi era rece și reptiliană.

Thome avu impresia clară ca tiranozaurul îi examina: ochii lui treceau de la unul la celălalt. Cu nasul bont, împinse mașina dintr-o parte, legănînd-o ușurel, ca și cum i-ar fi încercat greutatea, măsurînd-o ca pe un adversar. Thome se prinse strîns de volan și-și ținu răsufierea.

Brusc, tiranozaurul se îndreptă și reveni în fața mașinii. Se întoarse cu spatele la ei, ridicîndu-și coada. Făcu un pas în spate. Auziră frecușul cozii de acoperișul mașinii. Fundul i se apropie și mai mult...

Și tiranozaurul se așeză pe capotă, clătinînd mașina, aplecînd bara de protecție pînă la pămînt cu greutatea lui enormă. Preț de cîteva clipe, rămase nemișcat. Apoi, începu să-și frece coapsele înainte și-napoi, cu o mișcare rapidă, făcînd metalul să scîrțîie.

– Ce naiba...? făcu Eddie.

Tiranozaurul se ridică din nou, mașina se îndreptă și Thome văzu o pastă albă, groasă, ungînd capota. Tiranozaurul se îndepărtă imediat pe cărare și dispăru în

junglă.

Îl văzură apărînd din nou în luminiș, traversîndu-l, trecînd prin spatele depozitului, apoi printre două colibe, și dispărînd iarăși.

Thorne se uită către Eddie, care-și aruncă privirea către Malcolm. Malcolm nu întorsese capul în urma tiranozaurului. Continua să privească drept înainte, cu trupul încordat.

– Ian? șopti Thorne, atingîndu-l pe umăr.

– A plecat? întrebă Malcolm.

– Da. Aplecat.

Ian Malcolm se relaxă, lăsîndu-și umerii să cada. Expiră încet. Capul i se lăsă în piept. Trase aer cu putere și ridică iarăși bărbia.

– Trebuie să recunoști, spuse el. Nu vezi așa ceva în fiecare zi.

– Te simți bine? întrebă Thorne.

– Da, sigur, răspunse el, punînd mîna pe piept ca să-și potolească bătăile inimii. Firește că mă simt bine. Oricum, n-a fost decît unul mic.

– Mic? făcu Eddie. Ți s-a părut mic...

– Da, pentru un tiranozaur. Femelele sînt mult mai mari. La tiranozauri există dimorfism sexual - femelele sînt mai mari decît masculii. Și, în general, ele se ocupă mai mult de vînătoare. Dar s-ar putea să vedem asta chiar cu ochii noștri...

– Stai puțin, spuse Eddie. Cum de ești atît de sigur că era un mascul?

Malcolm arătă către capota mașinii, de unde pasta albă scotea acum un miros înțepător.

– Și-a marcat teritoriul!

– Și ce? Poate că și femelele pot să marcheze...

– S-ar putea, acceptă Malcolm. Dar glandele anale se găsesc numai la masculi. Și ai văzut și tu cum a făcut-o...

Eddie privi nefericit capota.

– Sper să pot curăța chestia asta. Am luat ceva solvent cu mine, dar nu mă așteptam, mă-nțelegi... la mosc de

dinozaur.

Radioul intră din nou în funcțiune.

– Doctore Thome, spuse Arby. Doctore Thome? Sînteți bine?

– Da, Arby. Mulțumită ție.

– Atunci, ce mai așteptați? Doctore Thome? N-ați dat de doctorul Levine?

– Nu, încă nu.

Thome ridică mîna să privească senzorul, dar acesta căzuse pe podea. Se aplecă și-l ridică. Coordonatele lui Levine se schimbaseră.

– Se mișcă...

– Știu că se mișcă. Doctore Thome?

– Da, Arby. Stai puțin. De unde știi tu că se mișcă?

– Pentru că-l văd, spuse Arby. Merge pe bicicletă.

Kelly veni în partea din față a caravanei, căscînd și îndepărtîndu-și de pe figură firele de păr rebele.

– Cu cine vorbești, Arb? Privi la monitor și spuse: Hei, faină treabă!

– Am intrat în rețeaua Zonei B, o lămuri el.

– Ce rețea?

– Una locală, radio. Nu știu cum, dar încă funcționează.

– Chiar așa? Cum...

– Copii, spuse Thome prin radio. Dacă nu vă e cu supărare... Îl căutam pe Levine, nu?

Arby ridică receptorul.

– Merge pe bicicletă pe o cărare prin junglă. E cam strîmtă și accidentată. Cred că urmează același traseu cu tiranozaurul.

– Cu cine? făcu Kelly.

Thome pomi mașina, îndepărtîndu-se de centrala electrică, îndreptîndu-se spre locuințele lucrătorilor. Trecu pe lîngă stația de benzină, apoi printre case. Urmă cărarea tiranozaurului. Poteca era destul de largă și ușor de folosit.

– Copiii ăștia n-ar trebui să fie aici, făcu Malcolm îmbufnat. Nu sînt în siguranță.

– Nu putem face mare lucru, spuse Thorne, apoi pomi radioul. Arby, îl mai vezi pe Levine?

Mașina sălta peste ceea ce fusese odată un strat de flori și ocoli prin spatele Reședinței Managerului. Era o construcție cu două etaje, clădită în stil colonial, cu balcoane și o balustradă de lemn împrejmuind etajul. Ca și celelalte case, și aceasta fusese năpădită de ierburi.

– Da, doctore Thome, se auzi prin radio. Îl vad.

– Unde e?

– Urmărește tiranozaurul. Pe bicicletă.

– Urmărește tiranozaurul, oftă Malcolm. N-ar fi trebuit să mă amestec cu el...

– Cu toții sîntem de acord., spuse Thome.

Acceleră, trecînd pe lîngă o porțiune de zid spart care părea să marcheze perimetrul complexului. Mașina plonja în junglă, urmînd poteca.

Prin radio, Arby spuse:

– Ați ajuns să-l vedeți?

– Încă nu.

Poteca se tot îngusta, răsucindu-se pe măsură ce cobora panta dealului. Depășiră o curbă și brusc văzură un copac doborît blocînd drumul. Copacul era desfrunzit pe mijloc, cu ramurile rupte - probabil pentru că animalele mari călcaseră de multe ori peste el.

Thorne frînă în fața copacului. Coborî și merse în spatele Explorer-ului.

– Doc, spuse Eddie. Lasă-mă pe mine să merg.

– Nu, spuse Thorne. Dacă se întîmplă ceva, tu ești singurul care poate repara echipamentul. Acum ești și mai important, de cînd avem copiii pe cap.

Din spatele mașinii, Thome scoase motocicletă de pe suporturi. O lăsa jos, îi verifică bateria și o duse pe roți pînă în fața mașinii.

– Dă-mi pușca aceea, îi ceru el lui Malcolm.

Thorne puse pușca pe după umăr, luă un receptor radio de pe bord și și-l atîrnă de gît. Prinse bateriile la centură, apoi își aranja microfonul lîngă obraz.

– Voi doi întoarceți-vă la caravană, spuse Thome. Aveți grijă de copii.

– Dar Doc..., începu Eddie.

– Fa ce-ți spun, insistă Thorne și trecu motocicletă peste copacul căzut.

O puse pe partea cealaltă, apoi traversă și el. Văzu pe trunchi aceeași secreție palidă, cu miros înțepător; se mînji pe mîini. Aruncă o privire întrebătoare către Malcolm.

– Marcarea teritoriului, confirmă Malcolm.

– Grozav, mormăi Thome, ștergîndu-și mîinile de pantaloni. Nemaipomenit!

Apoi urcă pe motocicletă și plecă.

Pe cînd cobora cărarea în urma tiranozaurului, frunzișul îl lovea pe Thome peste umeri și picioare. Animalul era undeva în față, dar Thorne nu-l putea zări. Gonea.

Radioul pîrii.

– Doctore Thome? Va vad acum.

– Bine, spuse Thome. Radioul pîrii din nou.

– Dar nu-l mai zăresc pe doctorul Levine, spuse Arby cu îngrijorare în glas.

Motocicleta electrică abia dacă făcea zgomot, mai ales că nu avea decît de coborît. Undeva, în față, poteca se bifurca. Thome se opri, se aplecă peste motocicletă, privind cărarea noroioasă. Văzu urmele tiranozaurului mergînd spre stînga. Văzu și șanțul subțire săpat de cauciucurile bicicletei, mergînd și el tot spre stînga.

O luă pe același drum, de astă dată mai încet.

La zece iarzi mai încolo, Thome trecu pe lîngă un picior parțial devorat zăcînd lîngă drum. Membrul sfișiat al nefericitului animal se afla acolo de multă vreme; era plin de viermi albi și muște. În căldura dimineții, mirosul fetid era insuportabil. Thome continuă să meargă și curînd dădu peste craniul unui animal mare, cu resturi de came și piele verde prinse pe os. Și acesta era acoperit cu muște...

Vorbi în microfon:



– Trec pe lângă niște cadavre pe jumătate devorate...

Radioul pîrii. Îl auzi pe Malcolm:

– De asta mi-era frica.

– Frică? De ce?

– S-ar putea să dai peste un cuib, spuse Malcolm. Ai observat prada pe care o avea tiranozaurul în bot? Era sfîșiata toată, dar n-o mîncase. S-ar putea să fi dus prada acasă, la cuib.

– Un cuib de tiranozaur..., făcu Thome.

– În locul tau, aș fi precaut, îl avertiză Malcolm.

Thome scoase motocicleta din viteză și rulă restul drumului la vale. Cînd poteca se îndreptă, coborî de pe motocicletă. Simțea sub picioare vibrațiile solului; de după tufele din față se auzea un sunet profund, ca torsul unei pisici uriașe. Thome privi împrejur. Nu zări nicăieri bicicleta lui Levine.

Thome luă pușca de pe umăr și o strînse bine în mîinile umede de sudoare. Auzi din nou mîriitul. Era ceva ciudat cu sunetul ăsta. Lui Thome îi trebui ceva timp să se lămurească.

Venea din mai multe locuri: dincolo de frunziș se aflau mai multe animale.

Thorne se aplecă, culese o mînă de iarbă și-i dădu drumul în vînt. Firele îi veniră înapoi, spre picioare: avea vîntul în fată. Se strecură prin desiș.

Ferigile dimprejur erau uriașe și dese, dar deasupra vedea soarele răzbătînd din luminișul aflat în apropiere. Mîriitul răsună acum foarte puternic. Și se mai auzea un sunet - un schelălăit ciudat, cu tonuri înalte, ca scîrțitul unei roți prost unse.

Thome ezită. Apoi, foarte încet, coborî o creangă. Și rămase cu privirile blocate.

## Cuib

Doi tiranozauri enormi - fiecare de cîte douăzeci de picioare înălțime - se iviră deasupra lui. Pielea lor roșcata părea tăbăcită. Capetele uriașe erau mîndre, cu falei grele și dinți mari, ascuțiți. Dar animalele nu-i trezeau lui Thome nici o senzație de amenințare. Se mișcau încet, aproape blind, aplecîndu-se în mod repetat către o zonă mare, circulara, delimitată cu un zid de noroi uscat, înalt de aproape patru picioare. Cei doi adulți țineau în dinți bucăți de came roșie și-și aplecau capetele înapoia zidului. Aceasta mișcare era întîmpinată cu sunete frenetice, scîrțitoare, care se opreau aproape imediat. Adulții ridicau din nou capul, de aceasta dată fără pradă.

Fără nici o îndoială, era un cuib. Iar Malcolm avusese dreptate: unul dintre tiranozauri era mai mare.

După cîteva clipe, scheunatul se reluă. Lui Thome, sunetul acela îi aducea aminte de puii de pasăre. Adulții continuară să aplece capul, să hrănească puii nevăzuți. O bucată de came sfîșiata căzu pe marginea valului de pămînt. Thome văzu un pui de tiranozaur ridicîndu-se deasupra parapetului și bîjbîind. Puiul era cam de mărimea unui curcan, cu cap mare și ochi bulbucăți. Trupul îi era acoperit cu un puf roșu care-l făcea să pară rufos. Un colier de puf alb îi încercuia gîtul. Scheunînd fără încetare, puiul se tîrî stîngaci către came, folosindu-se de labelle din față. Dar cînd ajunse la pradă, o prinse în fălci, mușcînd hotărît din ea, cu dinții lui mici și ascuțiți.

Pomi, absorbit, să mănînce, cînd, deodată, scoase un tipăt alarmat și alunecă pe partea exterioară a parapetului. Imediat, mama-tiranozaur își plonjă botul și prinse puiul în cădere, apoi îl împinse blind înapoi către cuib. Thome era impresionat de delicatețea mișcărilor, de grija pe care o avea pentru pui. În acest timp, tatăl continua să sfîșie bucățele de came. Ambele animale mîrîiau ușor, fără încetare, ca pentru a liniști puii.

Thome își schimbă poziția. Călcă pe o creangă uscată: se

auzi un pocnet puternic.

Imediat, amîndoi adulții își aruncară capetele în sus.

Thome îngheță; își ținu răsufierea.

Tiranozaurii cercetară cu atenție zona dimprejurul cuibului. Trupurile le erau încordate, privirile atente. Ochii le clipeau, însoțiți de scurte tresăriri din cap. După un timp, se mai liniștiră. Își bălăbăniră capetele în sus și-n jos și își frecară boturile unul de altul. Părea un fel de mișcare rituală, aproape un dans. Apoi continuară să-și hrănească puii.

Cînd se liniștiră, Thome se strecură, îndepărtîndu-se încet către motocicletă. Arby șopti prin receptor:

– Doctore Thome, nu va pot vedea.

Thorne nu răspunse. Lovi microfonul cu degetul în semn ca auzise.

Arby șopti:

– Cred ca știi unde este doctor Levine. E pe undeva, la stînga dumitale.

Thome bătu din nou în microfon și se întoarse.

Către stînga, printre ferigi, văzu o bicicletă ruginită, purtînd inscripția „Prop. Corp. InGen”, sprijinită de un copac.

Nu-i rău, gîndi Arby, stînd în caravană și privind, una cîte una, imaginile video. Își împărțise acum monitorul în patru; făcuse astfel un bun compromis între numărul și dimensiunea imaginilor.

Una dintre imagini arăta de sus cei doi tiranozauri din luminișul ascuns. Soarele ajunsese la jumătatea cerului de dimineață și lucea puternic peste iarba umedă și mînjită cu noroi a luminișului. În mijloc, se vedea un val circular, abrupt, de pămînt. Înăuntrul cuibului erau cîteva resturi de coaja de ou și doi pui de tiranozaur, arătînd ca niște păsări golașe. Stăteau în cuib cu capetele întinse, exact ca puii de pasare, cu gurile deschise larg, așteptînd să fie hrăniți. Kelly privi ecranul și spuse:

– Uite ce drăguți sînt, apoi adăugă: Ar trebui să fim

acolo.

Arby nu-i răspunse. Nu era deloc sigur că ar fi dorit să se apropie mai mult. Adulții considerau treaba asta foarte interesantă, dar pe Arby ideea îl speria profund, fără să știe de ce. Arby își dorise întotdeauna să se organizeze, să creeze ordine în viața lui - chiar și aranjarea imaginilor pe monitorul calculatorului îl calma. Dar pe insula asta, totul era necunoscut și neașteptat. Nu știa ce avea să se întâmple. Iar asta îl tulbura...

Pe de altă parte, Kelly era în al nouălea cer. Continua să facă comentarii la adresa tiranozaurilor - cât de mari erau, ce dinți aveau. Părea entuziasmată și complet lipsită de teamă.

Arby se simțea iritat de purtarea ei.

– Oricum, spuse Kelly, ce te face să crezi că știi unde e doctorul Levine?

Arby arată imaginea cuibului de pe monitor.

– Privește.

– Văd.

– Nu. Ți-am spus să privești, Kel.

– Pe când priveau ecranul, imaginea se mișca ușor. Alunecă spre stînga, apoi se centră iarăși.

– Ai văzut? făcu Arby.

– Și ce? Poate e din pricina vîntului.

Arby clătină din cap.

– Nu, Kel. E cățărat în copac. Levine e cel care mișcă aparatul.

– Așa, șovăi ea, apoi făcu o pauză, timp în care privi din nou. S-ar putea să ai dreptate.

Arby rînji. Asta era tot ce putea aștepta din partea lui Kelly.

– Mda. Cred că da.

– Dar ce caută doctorul Levine în copac?

– Poate că potrivește camera video.

Ascultară șuieratul respirației lui Thome prin radio.

Kelly privi atentă cele patru imagini video, fiecare arătînd o altă perspectivă a insulei. Oftă.

– Abia aștept să merg acolo, spuse ea.

– Mda, și eu, o îngîna Arby.

Dar nu la asta se gîndea. Aruncă o privire pe fereastra caravanei și văzu Explorer-ul apropiindu-se, avîndu-i la bord pe Eddie și Malcolm. În sinea lui, era bucuros să-i vadă întorcîndu-se.

Thorne stătea la poalele copacului, privind în sus. Nu-l putea vedea pe Levine prin frunziș, dar știa că trebuie să fie pe undeva, pe sus, din pricină că făcea o mulțime de zgomot. Thome arunca o privire nervoasă către luminișul mascat de frunze. Mai putea auzi încă mîrîitul continuu, neschimbat.

Thome așteptă. Ce naiba făcea Levine în copac? Auzi fișîitul crengilor de deasupra, apoi liniște. Un mîrîit. Apoi alt fișîit.

Apoi, Levine spuse cu voce tare:

– Fir-ar să fie!

Se auzi un pocnet puternic de crengi și un urlet de durere. După care Levine se prăbuși la pămînt, în fața lui Thome, aterizînd brutal pe spate. Se rostogoli, ținîndu-se de umăr.

– La naiba! înjura el. Levine purta un costum kaki mînjit cu noroi și sfișiat în cîteva locuri. Ascunsă de o barbă de trei zile, figura îi era amețită și murdară de noroi. Ridică privirile spre Thome și zîmbi forțat.

– Ești ultimul om pe care mă așteptam să-l văd, Doc, spuse el. Dar ai venit la țanc.

Thorne întinse mîna, iar Levine se întinse s-o apuce; atunci, din luminiș, tiranozaurii scoaseră un răget asurzitor.

– O, nu! spuse Kelly.

Pe monitor, tiranozaurii păreau agitați, mișcîndu-se iute în cerc, ridicînd capul și mugind.

– Doctore Thome! Ce s-a întîmplat? întrebă Arby;

Auziră prin radio vocea lui Levine, slabă și stridentă,

fără sa reușească să distingă vorbele. Eddie și Malcolm intrară în caravană. Malcolm aruncă o privire către monitor:

– Spune-le s-o șteargă imediat de-acolo!

Cei doi tiranozauri se întorseseră unul cu spatele la celălalt, îndreptându-se cu fața către exterior, în chip de apărare. Puii erau protejați în centru. Adulții își legănav cozile grele peste cuib, deasupra capului puilor. Chiar și din fața monitorului, se putea simți tensiunea.

Apoi, unul dintre adulți mugi și țîșni din luminiiș.

– Doctore Thome! Doctore Levine! Plecați de-acolo!

Thome încălecă motocicletă și se prinse de ghidon. Levine sari în spatele lui și i se agăță de mijloc. Se auzi un răget care-i stîrni fiori lui Thome; privi înapoi și văzu unul dintre tiranozauri forțînd frunzișul și atac în du-i. Animalul venea în fugă, cu cea mai mare viteză - cu capul aplecat, cu fălcile deschise, într-o postură de atac foarte clară.

Thome răsuci cheia în contact. Motorul electric şuiera, roata din spate derapă în noroi, fără să se clintească.

– Dă-i drumul! striga Levine. Dă-i drumul!

Tiranozaurul se aruncă asupra lor, mugind. Thome simți pămîntul zguduindu-se. Mugetul era atît de puternic, încît îi spărgea urechile. Tiranozaurul aproape îi ajunsese, cu capul înainte, cu fălcile larg deschise...

Thome lovi pămîntul cu călcîiele, împingînd motocicletă înainte. Brusc, roata din spate făcu priză, aruncînd un val de noroi și motocicletă țîșni pe drumul alunecos. Accelera. Motocicleta aluneca și derapa...

Înapoia lui, Levine striga ceva, dar Thorne nu-l asculta. Inima îi bătea mai-mai să-i spargă pieptul. Săriră peste o brazda; aproape că-și pierdură echilibrul, apoi îl reciștigară și continuară sa accelereze. Thome nu îndrăznea să privească în urmă. Putea, în schimb, să simtă mirosul de carne putredă, sa audă răsufierea aspră a uriașului animal pornit în urmărire...

– Doc! Ia-o mai ușor! striga Levine.

Thorne nu-l băgă în seamă. Motocicleta mugii, zburînd peste deal. Frunzișul îi lovea peste față; noroiul îi stropea pe figură și pe piept. Alunecară într-o brazdă, apoi reveniră pe mijlocul potecii. Auzi un alt răget, parcă ceva mai slab, dar...

– Doc! strigă Levine, aplecîndu-i-se la ureche. Ce vrei, să ne omori? Doc! Sîntem singuri!

Thorne ajunse la o porțiune dreaptă de cărare și riscă o privire peste umăr. Levine avea dreptate. Erau singuri. Nu văzu nici urma de tiranozaur, deși încă-i putea auzi mugetele, undeva, în depărtare.

Încetini.

– Ia-o mai ușor, îl sfătui Levine, clătinînd din cap, cu figura înnegrită de spaima. Ești un șofer îngrozitor, știai? Ar trebui să mai iei niște lecții. Aproape că ne-ai omorît...

– Ne atacă, spuse Thorne furios.

Era obișnuit cu felul critic de-a fi al lui Levine, dar...

– Absurd, ripostă Levine. Nu atacă deloc.

– Atunci, se prefăcea al naibii de bine, se răsti Thorne.

– Nu, nu, nu, făcu Levine. Nu ne ataca. Rex își apără cuibul. E o mare diferență.

– Eu nu văd nici o diferență, spuse Thorne, oprind motorul și privind către Levine.

– De fapt, insistă Levine, dacă rex ar fi hotărît să te urmărească, am fi fost morți pînă acum. Dar s-a oprit aproape imediat.

– Chiar?

– Fără nici o îndoială, spuse Levine în felul lui pedant. Tiranozaurul voia doar să ne sperie, ca să-și apere teritoriul. N-ar lăsa nici o clipa cuibul nepăzit, decît dacă am fi luat ceva din el sau dacă l-am fi dărîmat. Sînt sigur că e cu tovarășa lui acum, păzind puii, fără să-i treacă prin cap să plece.

– Cred că sîntem norocoși că e un părinte atît de bun, făcu ironic Thorne, pornind motorul.

– Firește că e un părinte bun, continuă Levine. Orice

prost ar vedea asta. N-ai văzut ce slab era? își neglijează dieta ca să-și hrănească progenitura. Probabil că face asta de săptămîni întregi. *Tyrannosaurus rex* este un animal complex, cu un comportament de vînătoare complex. Și are și un comportament parental complex. Nu m-aș mira dacă tiranozaurii adulți ar avea un rol parental extins la cîteva luni. Poate că-și învață puiul să vîneze. Poate că începe să-i aducă animale mici și rănite și-i lasă pe cei mici să le termine. Ar fi interesant de văzut exact ce face. De ce stam aici?

În casca din urechea lui Thome, radioul hîrîi.

– Nici nu i-a trecut prin cap să-ți mulțumească că i-ai salvat viața, spuse Malcolm.

Thome mormăi.

– Firește că nu, spuse el.

– Cu cine vorbești? Cu Malcolm? E aici? întrebă Levine.

– Da, răspunse Thome.

– E de acord cu mine, nu? spuse Levine.

– Nu chiar, făcu Thome, scuturînd din cap.

– Uite ce-i, Doc, rosti apăsător Levine. Îmi pare rău că te-ai supărat. Dar n-avea nici un rost. Adevărul e că n-am fost nici o clipă în primejdie - în afară de momentele cînd ai condus motocicletă.

– Bine. Foarte bine.

Inima lui Thome încă mai bubuia. Trase puternic aer în piept, întoarse motocicletă către stînga și se îndreptă pe cărarea acum mai largă, înapoi către tabără.

Stînd în spate, Levine spuse:

– Ma bucur foarte mult că te văd, Doc. Pe cuvînt!

Thome nu răspunse. Urmă cărarea, străbătînd desișul.

Către vale, prinseră viteză. Curînd, văzură caravanele în luminișul de dedesubt.

– Bine, spuse Levine. Ați adus totul. Echipamentul funcționează? Totul e în stare bună?

– Așa se pare.

– Perfect, jubilă Levine. Atunci totul e perfect.

– Eu n-aș pune mîna în foc, spuse Thome.



Prin fereastra din spate a caravanei, Kelly și Arby făceau veseli din mână.

– Asta-i bună! exclamă Levine.

## **A PATRA CONFIGURAȚIE**

„Apropiindu-se de marginea haosului, elementele demonstrează conflicte interne. O regiune instabilă și potențial letală.”

IAN MALCOLM

## Levine

Se apropiară în fuga prin luminiș, strigînd:

– Doctore Levine! Doctore Levine! Sînteți întreg!

Îl îmbrățișară, iar Levine zîmbi fără să vrea. Se întoarse către Thome.

– Doc, spuse Levine. Asta-i o mișcare tare greșită.

– De ce nu le explici lor, direct? replică Thome. Sînt elevii tăi.

– Nu te înfuria, doctore Levine, spuse Kelly.

– Noi am hotărît așa, explică Arby. Am venit pe cont propriu!

– Pe cont propriu? repetă Levine.

– Ne-am gîndit că ai nevoie de ajutor, explică Arby. Și chiar ai avut.

Arby se întoarse către Thome. Acesta dădu din cap:

– Da. Ne-au ajutat.

– Și promitem că n-o să vă-ncurcăm, adăugă Kelly. Faceți-vă treaba și noi o să...

– Puștii erau îngrijorați din pricina ta, spuse Malcolm, apropiindu-se de Levine. Au crezut că ești în primejdie.

– Voiam să vă întreb de ce vă grăbiți atît? făcu Eddie. Adică, ați construit toate mașinile astea, ca în final să plecați fără ele...

– N-am avut de ales, spuse Levine. Guvernul are de-a face cu un soi nou de encefalită. S-a hotărît că există o legătură între boala asta și cadavrele de dinozauri care ajung din cînd în cînd pe țărmul lor. Firește, ideea e cretină, dar asta n-o să-i oprească să distrugă toate animalele de pe insulă, în clipa în care or să afle despre ele. A trebuit să ajung eu primul. Timpul e scurt.

– Așa că ai venit aici de capul tău, spuse Malcolm.

– Prostii, Ian! Nu mai fi îmbufnat, urma să te chem de îndată ce aflam sigur că asta-i insula cea bună. Și n-am venit singur. Am avut un ghid, Diego, un localnic care mi-a jurat că a mai fost pe insula asta cînd era copil. Părea un bun cunoscător al locurilor. M-a condus pe faleză fără

probleme. Și totul a mers bine, pînă ce-am fost atacați la pîrîu, iar Diego...

– Atacați? spuse Malcolm. De către cine?

– N-am prea văzut ce era, răspunse Levine. Totul s-a petrecut foarte repede. Animalul m-a doborât și mi-a sfîșiat rucsacul, după care nu mai știu ce s-a întîmplat. Poate că forma rucsacului l-a indus în eroare, pentru că, atunci cînd m-am ridicat și am început iarăși să fug, n-am mai fost urmărit.

Malcolm îl privea.

– Ai fost al naibii de norocos, Richard!

– Da, am fugit mult timp. Cînd m-am întors să mă uit în urma, eram singur în junglă. Rătăcit. N-am știut ce să fac, așa ca m-am urcat într-un copac. A fost o idee bună, pentru că, pe la căderea nopții, s-au arătat velociraptorii.

– Velociraptori? repetă nedumerit Arby.

– Niște carnivore mici, explică Levine. Trup de formă teropodă obișnuită, bot lung, vedere binoculară. Cam doi metri înălțime și cîntărind vreo nouăzeci de kilograme. Niște dinozauri foarte rapizi, inteligenți, răi din fire, organizați în grupuri. Noaptea trecuta erau opt, săreau întruna în jurul copacului meu, încercînd să mă prindă. Toată noaptea, sărituri și mîrșituri... N-am dormit deloc.

– Vai, ce păcat, ironiză Eddie.

– Uite ce-i, replică tăios Levine. Nu e problema mea dacă...

– Ai petrecut noaptea în copac? întrebă Thorne.

– Da, iar dimineață raptorii plecaseră. Așa că am coborît și am început să mă uit împrejur. Am găsit laboratorul sau ce-o fi ăla. E limpede, au plecat în grabă și-au lăsat niște animale în urma. Am trecut prin clădire și-am văzut că au încă energie electrica - unele sisteme mai funcționează, chiar după atîția ani. Și, ce-i mai important, exista o rețea de camere video. Chestia asta e tare binevenita. Așa că am hotărît să le verific, și, ma apucasem serios de treabă cînd ați apărut voi și ați stricat totul...

- Ia stai, dom'le, sări Eddie. Noi am venit să te salvăm...
- Nu știi de ce, spuse Levine. Eu n-am cerut-o.
- Prin telefon așa părea, aminti Thome.
- A fost o neînțelegere, zise Levine. Eram supărat că nu puteam pune în funcțiune telefonul. L-ai făcut prea complicat, Doc. Asta-i problema. Deci: îi dăm drumul la treabă?

Levine făcu o pauză. Privi chipurile furioase din jurul lui. Malcolm se întoarse către Thome.

- Un mare savant, rosti el ironic, și un mare om!
- Uite ce-i, se înfurie Levine. Nu știi care-i problema voastră. Expediția ajungea mai devreme sau mai târziu pe insulă. În cazul ăsta, mai devreme e mai bine. Totul a mers perfect și, cinstit vorbind, nu vad motivul pentru care ar trebui să continuăm discuția. N-avem vreme de ceartă. Sînt lucruri importante de făcut - și cred c-ar trebui să pornim la treabă. Pentru că insula asta e un prilej extraordinar și n-o să dureze la nesfîrșit.

## **Dodgson**

Lewis Dodgson stătea ghemuit într-un colț întunecat din Chesperito Cantina din Puerto Cortes, cu o bere în față. Alături de el, George Baselton, profesor doctor docent în biologie la Stanford, devora cu entuziasm o farfurie de huevos rancheros. Gălbenușurile de ou erau împrăștiate peste verdețuri. Lui Dodgson, priveliștea din farfurie îi făcea rău. Își întoarse privirea, dar continua să-l audă pe Baselton lingîndu-și zgomotos buzele.

Nu mai era nimeni în bar, în afară de cîțiva pui de găină care ciuguleau pe podea. Din cînd în cînd, un băiețel intra pe ușă, arunca o mînă de pietricele către găini și fugea, hlizindu-se. Un casetofon răgușit maltrata un cîntec vechi de-al lui Elvis Presley, prin boxele sparte de deasupra barului. Dodgson îngînă „Falling In Love With You” și încercă să-și țină firea. Stătea în maghernița asta de aproape o oră.

Baselton termină ouăle și împinse farfuria deoparte. Scoase computerul portabil pe care-l căra peste tot.

– Acum, Lew, începu el. M-am tot gîndit cum s-o rezolvăm.

– Ce să rezolvăm? spuse iritat Dodgson. Nu-i nimic de rezolvat pînă ce nu ajungem pe insulă.

În vreme ce vorbea, bătea fotografia lui Richard Levine de marginea mesei. O întoarse. Privi imaginea cu fundul în sus. Apoi o îndreptă.

Oftă. Privi ceasul de la mînă.

– Lew, făcu răbdător Baselton, ajungerea pe insulă nu e partea cea mai importantă. Important este cum o să prezentăm lumii descoperirea noastră.

Dodgson făcu o pauză.

– Descoperirea noastră, repetă el. Îmi place asta, George. E foarte bine. Descoperirea noastră.

– Ei, doar ăsta-i adevărul, nu? spuse Baselton cu un zîmbet sec. InGen e falită, tehnologia ei este pierdută pentru omenire. O pierdere tragică, după cum am spus-o

de multe ori la televiziune. În aceste circumstanțe, oricine o găsește din nou face o descoperire. Nu știu cum o numești tu. După cum spunea Henri Poincare...

– Bine, accepta Dodgson. Deci am făcut o descoperire. Și? Vrei să ținem o conferință de presă?

– Firește că nu, spuse Baselton cu o privire îngrozită. O conferință de presă ar apărea teribil de obraznică. Ne-ar expune la tot felul de critici. Nu, nu. O descoperire de asemenea dimensiuni trebuie tratată cu nonșalanță. Trebuie raportată, Lew.

– Raportată?

– În reviste: Nature, cred. Da.

Dodgson se uita cruciș.

– Vrei s-o anunți într-o publicație academică?

– Vezi tu o cale mai bună de legitimare? întrebă retoric Baselton. E un lucru foarte potrivit să-i anunțăm mai întâi pe colegii noștri savanți. Firește că se va declanșa o dezbatere - dar în ce consta o dezbatere? O răfuială academică, profesori care sar unul la altul, scandal care va umple paginile ziarelor vreme de trei zile, pînă ce va fi eclipsat de ultimele știri din domeniul implanturilor mamare. Iar în aceste trei zile, noi ne declarăm practic proprietatea asupra descoperirii.

– Scrii tu articolul?

– Da, spuse Baselton. Iar mai tîrziu, un articol în American Scholar sau poate în Natural History: O lucrare de interes general despre însemnătatea descoperirii pentru viitor, despre ce ne spune ea despre trecut, prostii din astea...

Dodgson dădu din cap. Își dădea seama că Baselton avea dreptate și-și amintea încă o dată cît de multă nevoie avea de el și cît de înțelept fusese atunci cînd îl adăugase la echipă. Dodgson nu se gîndea niciodată la reacția publicului. Iar Baselton nu se gîndea la nimic altceva...

– Ei, asta-i bine, spuse Dodgson. Dar nu putem face nimic pînă ce nu ajungem pe insulă. Își privi din nou

ceasul.

Auzi o ușă deschizîndu-se înapoia lui; intră Howard King, asistentul lui Dodgson, trăgînd după el un costarican solid, cu mustață. Omul avea o figură asprită de vreme și o expresie posacă.

Dodgson se răsuci pe scaun.

– Ăsta-i tipul?

– Da, Lew.

– Cum îl cheamă?

– Gandoca.

– Senor Gandoca... Dodgson ridică fotografia lui Levine. Îl știi pe omul ăsta?

Gandoca abia dacă aruncă o privire fotografiei. Dădu din cap.

– Si. Senor Levine.

– Așa-i. Blestematul de senor Levine... Cînd a trecut pe aici?

– Acum cîteva zile. Aplecat cu Dieguito, vărul meu. Încă nu s-au întors.

– Și unde s-au dus? întrebă Dodgson.

– Isla Soma.

– Bine. Dodgson își termină berea și puse sticla deoparte. Ai o barcă? Se întoarse către King. Are o barcă?

– E pescar, spuse King. Sigur că are barcă.

Gandoca dădu din cap.

– O barcă de pescuit. și.

– Bine. Vreau să merg și eu pe Isla Soma.

– și, senor, dar azi vremea...

– Nu-mi pasă de vreme, îl întrerupse Dodgson. Vremea o să fie mai bună. Vreau să merg acum.

– Poate mai tîrziu...

– Acum!

Gandoca desfăcu brațele.

– Îmi pare tare rău, senor...

– Arată-i banii, Howard, făcu Dodgson.

King deschise o servieta plină cu pachete de cîte cinci mii de dolari. Gandoca se uită, luă o bancnotă, o cercetă.



O puse la loc cu grijă, se fiții puțin.

– Vreau să merg acum, repeta Dodgson.

– și, senor, spuse Gandoca. Plecăm cînd sînteți gata.

– Așa mai zic și eu, zîmbi Dodgson. Cît timp ne trebuie sa ajungem la insula?

– Poate vreo două ore, senor.

– Bine, încheie Dodgson. O sa fie bine.

## Postul de observație

– Plecam!

Levine conecta cu un pocnet metalic cablul flexibil la vinciul Explorer-ului, apoi îl bloca. Cablul se răsuci încet în bătaia soarelui.

Coboriseră cu toții pe cîmpia largă și ierboasă de la poalele dealului. Soarele amiezii se înălța deasupra capului, strălucind peste inelul de piatră al insulei. Dedesubt, valea tremura în căldura amiezii.

În apropiere, se afla o turmă de hypsilophodons animalele verzi, asemănătoare gazelelor, își ridicau din cînd în cînd capul deasupra ierbii, privind către ei de fiecare dala cînd auzeau un clinchet metalic; Eddie și copiii desfăceau structura de aluminiu care fusese subiectul atîtor speculații acasă, în California. Ansamblul arata acum ca o grămadă de tije subțiri - o versiune supradimensionată a unui joc Marocco - împrăștiata pe iarba din cîmpie.

– Acum vedem noi, spuse Levine, frecîndu-și mîinile.

O dată cu pornirea motorului, tijele de aluminiu începură să miște și să se ridice încet. Structura părea o delicată pînză de păianjen, dar Thome știa că dispunerea barelor avea să-i confere o rezistență surprinzătoare. Pe măsură ce barele se desfăceau, structura se ridică zece picioare, apoi cincisprezece, și în sfîrșit se opri. Ghereta din vîrf se afla chiar sub cele mai joase crengi ale copacilor din apropiere, fapt care aproape o ascundea privirii. Însă eșafodajul lucea în soare.

– Asta e? întreba Arby.

– Da, asta e.

Thorne trecu de-a lungul celor patru laturi, strecurînd în încheieturi bolțurile de blocaj.

– Dar e mult prea strălucitoare, remarcă Levine. Ar fi trebuit s-o vopsim în negru mat.

– Eddie, trebuie s-o camuflam, spuse Thome.

– S-o vopsesc cu spray-ul, Doc? Cred c-am luat cu mine

niște vopsea neagră.

Levine scutură din cap.

– Nu, o sa miroasă. Ce zici de palmierii de colo?

– Sigur, o putem face.

Eddie se apropie de un pîlc de palmieri începuse să taie frunze mari cu maceta.

Kelly privi în sus, la structura metalică.

– E grozavă. Dar la ce folosește?

– E un post de observație, explică Levine. Hai cu mine! Și începuse să urce eșafodajul.

Structura de deasupra era o ghereta strîmtă, cu acoperișul susținut de bare de aluminiu distanțate la patru picioare una de alta. Podeaua gheretei era și ea din bare de aluminiu, dar acestea erau apropiate, cam la șase inci. Picioarele riscau, însă, să treacă printre ele, așa că Levine luă prima legătură de frunze pe care Eddie Carr o legase de frînghie și o folosi ca să netezească podeaua. Restul frunzelor le prinse în afară, mascînd structura.

Arby și Kelly priviră către animale. Din locul acela, puteau urmări întreaga vale. Pe celălalt mal al râului, se zărea o turmă îndepărtată de apatozauri. O ceată de triceratops rătăcea către nord. Aproape de apă, niște dinozauri cu cioc de rață și creste înalte se apropiau să bea. Un strigăt ca de trompetă trecu dinspre ciocurile de rață peste vale, către ei: un sunet profund, venit parcă de pe altă lume. O clipă mai tîrziu, se auzi un strigăt de răspuns, din pădurea situată în partea opusă a văii.

– Ce-a fost asta? întrebă Kelly.

– Parasaurolophus, spuse Levine. Trîmbițează prin creasta de pe cap. Sunetele cu frecvență joasă sînt transmise la mare distanță.

Către sud, văzură o turma de animale în nuanțe de verde-închis, cu frunți largi, curbate, și cu o coroană de coame noduroase. Arătau ca niște bivoli mai mici.

– Astora cum le spune? întrebă Kelly.

– Bună întrebare, observă Levine. Sînt fie *Gravitholus albertae*, fie, mai degrabă, *Pachycephalosaurus*

Wyomlingensis. Dar e greu de spus cu siguranță, pentru că nu s-a recuperat niciodată un schelet întreg al acestor animale. Osul frunții este foarte gros, așa că am găsit multe fragmente ale bolții craniene. Dar e pentru prima dată cînd văd un animal întreg.

– Și coamele acelea? La ce folosesc? întrebă Arby.

– Nimeni nu știe, spuse Levine. Cu toții consideră că folosesc la lupte între masculi. Întreceri pentru femele, ceva de genul ăsta.

Malcolm urcă în post.

– Da, se ciocnesc între ei, spuse el în batjocură. După cum se și vede.

– Bine, ripostă Levine, acum nu se bat. Poate că sezonul de împerechere s-a sfîrșit.

– Sau poate că n-o fac deloc, spuse Malcolm, privind animalele verzi. Îmi par destul de pașnice.

– Da, aprobă Levine, dar asta nu înseamnă nimic. Bivolul african pare a fi pașnic mai tot timpul - de fapt, de obicei sta complet nemișcat. Cu toate astea, sînt animale neprevăzute și primejdioase. Trebuie să presupunem că acele coame folosesc la ceva - chiar dacă nu ne dăm noi seama acum.

Levine se întoarce către puști.

– De aceea am pus la punct această structură. Vrem să facem observații complete asupra animalelor. Pe cît posibil, vrem un dosar complet al activității lor.

– De ce? întrebă Arby.

– Pentru că, răspunse Malcolm, aceasta insulă prezintă o ocazie unică de a studia cel mai mare mister al planetei noastre: dispariția speciilor.

– Vezi tu, spuse Malcolm, cînd InGen și-a oprit activitatea, a făcut-o în grabă și a lăsat cîteva animale în urmă. Asta s-a întîmplat acum cinci sau șase ani. Dinozaurii se maturizează rapid; cele mai multe specii ajung la maturitate în patru sau cinci ani. Pînă acum, prima generație de dinozauri InGen - crescuți în laborator - a ajuns la maturitate și a început să zămislească o noua

generație, în întregime în sălbăticie. Pe această insulă există acum un sistem ecologic complet, cu vreo duzină de specii de dinozauri trăind în grupuri sociale, pentru prima dată după șaiszeci și cinci de milioane de ani.

– Și de ce considerați asta drept o ocazie? întrebă Arby.

Malcolm arată către cîmpie.

– Ia gîndește-te. Disparația speciilor este un subiect foarte greu de cercetat. Există vreo duzină de teorii în competiție. Dosarul fosil este incomplet. Și nu poți face experiențe... Galileo ar fi fost în stare să urce în turnul din Pisa și să arunce să-și testeze teoria gravitației. N-a făcut-o niciodată, dar ar fi putut. Newton a folosit prisme pentru a pune la încercare teoria lui asupra luminii. Astronomii au observat eclipse pentru a testa teoria relativității a lui Einstein. Toată știința se bazează pe încercări. Dar cum poți proba teoria dispariției speciilor? Nu poți.

– Dar aici... șovăi Arby.

– Da, spuse Malcolm. Avem aici o populație de animale dispărute, introduse artificial într-un mediu închis, permițându-i-se să evolueze din nou. Niciodată nu s-a mai întîmplat așa ceva în istorie. Știm că aceste animale au dispărut cîndva, în trecut, toate o dată. Dar nimeni nu știe de

– Și vă așteptați să descoperiți motivul? în doar cîteva zile?

– Da, spuse Malcolm.

– Cum? Doar nu vă așteptați să dispară din nou?

– Adică în fața ochilor noștri? rîse Malcolm. Nu, nu. Nici pomeneala. Dar, pentru prima dată, nu studiem doar oase. Vedem animale vii și le observăm comportamentul. Am o teorie și cred că, fie și în scurt timp, vom avea dovada valabilității acestei teorii.

– Ce dovadă? întrebă Kelly.

– Ce teorie? întrebă Arby.

Malcolm zîmbi.

– Așteptați, le spuse el.

## Regina roșie

Apatozaurii coborîseră la rîu în dogoarea zilei; gîturile lor grațioase se reflectau în apa spre care se aplecau să bea. Cozile lor lungi, ca un bici, băteau lenș oglinda lichida. Cîțiva apatozauri tineri, mult mai mici decît adulții, se hîrjoneau în mijlocul turmei.

– Frumos, nu? spuse Levine. Felul în care se potrivesc între ei. Frumos... Se apleca peste margine și strigă spre Thome: Unde-i suportul meu?

– Urcă, striga Thome.

Pe frînghie se ridică un tripod greu, avînd atașat un suport circular. Pe acest suport se aflau cinci camere video și cabluri care duceau la panourile solare. Levine și Malcolm începură să le regleze.

– Ce faceți cu imaginile video? întrebă Arby.

– Datele se prelucrează și ajung direct în California. Prin satelit. Ne-am conectat și la rețeaua de securitate a insulei Așa ca avem acum o mulțime de puncte de observație.

– Și nici nu-i nevoie să fim aici?

– Întocmai.

– Și asta numiți dumneavoastră un post de observație?

– Da. Cel puțin, așa-i spun savanții de felul lui Sarah Harding Thorne urcă să li se alăture. Micul adăpost era acum destul de înghesuit, dar Levine nu părea să bage de seamă. Era absorbit de priveliștea dinozaurilor; îndreptă un binoclu spre animalele răspîndite pe cîmpie.

– Exact după cum am bănuț, roști către Malcolm. Organizare spațială. Pui și tinerii în mijlocul turmei, iar adulții, ca apărare, la periferie. Apatozaurii folosesc pentru apărare cozile.

– Așa se pare.

– O, fără nici o îndoială, oftă Levine. Ce plăcut e să vezi c-ai avut dreptate!

Dedesubt, pe pămînt, Eddie despacheta cușca circulară de aluminiu, aceeași pe care o văzuseră în California.

Avea șase picioare înălțime, patru în diametru și era construită din bare de titaniu, groase de un în ci.

– Ce vreți să fac cu asta? întrebă Eddie.

– Las-o acolo, spuse Levine. Acolo-i locul ei.

Eddie potrivi cușca într-un colț al eșafodajului. Levine coborî.

– La ce folosește? întrebă Arby, privind în jos. Să prindem un dinozaur?

– De fapt, exact pe dos. Levine prinse cușca de latura eșafodajului. Deschise și închise ușa, încercînd-o. Ușa avea un lacăt pe care Levine îl verifică, lăsînd cheia în broască. E o metodă de protecție împotriva animalelor de pradă, un fel de cușcă pentru rechini, spuse Levine. Dacă ești prin preajmă și se-ntîmplă ceva, intri și te pui la adăpost.

– Ce să se-ntîmple? întrebă Arby cu o privire îngrijorată.

– De fapt, nu cred să se poată întîmpla ceva, spuse Levine. Pentru că mă îndoiesc că animalele ne vor da vreo atenție, nouă sau căsuței, o dată ce camuflăm structura.

– Adică, n-au s-o vadă?

– O, ba da, spuse Levine, dar n-au s-o bage în seamă.

– Dar dacă ne miros...

Levine clătina din cap.

– Am aranjat postul în așa fel încît curenții de aer să bată spre noi. În plus, poate că ai observat: ferigile astea au un miros deosebit.

Era un miros discret, ușor astringent, semănînd cu acela al frunzelor de eucalipt.

Arby fremăta.

– Dar dacă le vine chef să mănînce ferigile?

– N-au s-o facă, răspunse Levine. Sînt din specia *Dicranopterus* *cyatheoides*. Au o toxicitate medie și produc strepezirea gurii. De fapt, există o teorie care spune că toxicitatea lor ar fi apărut pentru prima dată în jurasic, ca apărare împotriva dinozaurilor.

– Asta nu-i o teorie, ripostă Malcolm. E o speculație pur și simplu.

– Trebuie sa existe o logică în toate, spuse Levine. Viața plantelor din mezozoic trebuie sa fi fost pusă în mare primejdie de apariția dinozaurilor mari. Turmele de ierbivore gigantice, în care fiecare animal consuma sute de livre de plante în fiecare zi, ar fi șters de pe fața pământului orice plantă fără sistem de apărare - gust rău, spini sau toxicitate. Deci, e posibil ca cyatheoides să-și fi dezvoltat toxicitatea pe vremea aceea. Și e foarte eficientă, pentru că nici animalele contemporane nu mănîncă ferigile astea, nicăieri pe pământ. De aceea sînt atît de abundente. Poate că ai observat...

– Plantele au sisteme de apărare? se miră Kelly.

– Firește. Plantele evoluează ca oricare altă formă de viață și vin cu forme proprii de agresiune și de apărare. În secolul nouăsprezece, cele mai multe teorii se refereau la animale - natura cu dinți și gheare. Acum, savanții se gîndesc la natura verde și cu rădăcini. Ne dăm seama că plantele, în lupta lor neîncetată de a supraviețui, au pus la punct o multitudine de mijloace, de la simbioza completă cu alte animale, pînă la mecanisme de semnalizare ca să prevină alte plante și pînă la războiul chimic.

– Semnale? se încruntă Kelly. Ce fel de semnale?

– O, sînt multe exemple, spuse Levine. În Africa, arborii de acacia și-au dezvoltat țepi foarte lungi și ascuțiți - cam de vreo trei inci - dar asta nu a făcut decît să provoace alte animale, precum girafele și antilopele, să-și dezvolte limbi lungi ca să treacă de bariera spinilor. Spinii, singuri, nu sînt eficienți. Deci, în cursa evolutivă a armelor, arborii de acacia și-au dezvoltat toxicitatea. Au început să producă în frunze mari cantități de tanin, substanță care declanșează o reacție metabolică letală la animalele care le mănîncă. Cu alte cuvinte, le ucide. În același timp, acacia a dezvoltat un fel de sistem chimic de avertizare pentru ceilalți arbori. Dacă o antilopă începe să mănînce dintr-un copac, acel copac eliberează în aer vapori de etil care forțează ceilalți arbori din pilc să-și



mărească producția de tanin din frunze. În cinci sau zece minute, ceilalți copaci produc mai mult tanin, devenind de-a dreptul otrăvitori.

– Și ce se întâmplă cu antilopa? Moare?

– Ei, nu mai moare, spuse Levine, pentru că acea cursă a înarmărilor continuă. Până la urmă, antilopele au învățat că pot paște numai un timp scurt. O dată ce copacii încep să producă mai mult tanin, animalele se opresc din păscut. Ierbivorele și-au pus la punct noi strategii. De exemplu, când o girafă mănâncă dintr-un arbore de acacia, evită să pască din copacii care se află în bătaia vântului. În loc de asta, se mută la un arbore mai îndepărtat. Deci și animalele s-au adaptat la acest sistem de apărare...

– În teoria evoluției, aceasta poartă numele de fenomenul Reginei Roșii, spuse Malcolm. Pentru că în „Alice în țara minunilor”, Regina Roșie îi spune lui Alice să alerge cât poate de repede ca să rămână pe loc. Așa se pare că funcționează și spirala evoluției. Toate organismele evoluează într-un ritm furios, doar ca să rămână în același echilibru. Să rămână în poziția de dinainte.

– Și asta e ceva comun? întrebă Arby. Cu fiecare plantă?

– Da, spuse Levine. În felul lor, plantele sînt extrem de active. Stejarii, de exemplu, produc tanin și fenol, ca apărare împotriva omizilor. Întregul pîlc de arbori este alertat imediat ce unul dintre ei este infestat. E un mod de a proteja întregul pîlc - un fel de cooperare între copaci, după cum s-ar spune.

Arby dădu din cap și privi către apatozaurii care adăstau lângă rîu.

– Deci, spuse Arby, de aceea n-au mîncat dinozaurii toți copacii de pe insulă? Pentru că apatozaurii aceia mari trebuie să mănînce mult. Au gîtul lung ca să mănînce frunzele de sus. Dar copacii abia dacă par atinși...

– Foarte bine, spuse Levine, dînd din cap. Am observat și eu.

– Să fie oare din pricina sistemelor de apărare ale plantelor?

– Ei bine, s-ar putea, spuse Levine. Dar cred că mai exista o explicație, foarte simplă de altfel, pentru care copacii sînt feriți.

– Care?

– Uită-te, îl îndemnă Levine. E chiar dinaintea ochilor tăi.

Arby luă binoclul și privi turmele.

– Care e explicația aceea simplă?

– Paleontologii, explică Levine, duc o dispută interminabilă despre motivul pentru care sauropozii aveau gîtul lung. Animalele pe care le vezi au gîturi de douăzeci de picioare lungime. Tradiția spune că sauropozii și-au dezvoltat gîturi lungi pentru a mânca frunzișul înalt la care nu puteau ajunge animalele mai mici.

– Și? spuse Arby. De ce se ceartă?

– Cele mai multe animale de pe pămînt au gîtul scurt, spuse Levine, pentru că un gît lung e o... bătaie de cap. Creează tot felul de probleme. Probleme structurale: cum să aranjezi mușchii și ligamentele ca să suporte lungimea gîtului. Probleme de comportament: impulsurile nervoase trebuie să străbată o mare distanță de la creier la trup. Probleme de deglutiție: hrana are cale lungă de la gură la stomac. Probleme de respirație: aerul trebuie împins printr-un tub lung. Probleme cardiace: sîngele trebuie să fie pompat pînă la cap, altfel animalul leșină. În termeni evolutivi, toate astea sînt lucruri greu de făcut.

– Dar girafele au reușit, spuse Arby.

– Așa-i. Deși gîtul girafei nu este nici pe departe atît de lung. Girafele și-au dezvoltat o inimă mare și o fascie groasă care învelește gîtul. De fapt, gîtul girafei este ca o manșetă de presiune.

– Și dinozaurii au o astfel de manșetă?

– Nu știm. Presupunem că apatozaurii au o inimă uriașă, cu o capacitate de vreo trei sute de livre, poate și

mai mult. Dar mai există o soluție pentru problema pompării sîngelui printr-un gît lung.

– Da?

– O ai chiar în fața ochilor, spuse Levine.

Arby bătu din palme.

– Nu ridică capul!

– Corect, punctă Levine. Cel puțin, nu foarte des sau nu mult timp. Firește, acum animalele beau, deci au gîtul coborît, dar presupun că, dacă o să le urmărim ceva mai mult timp, o să ajungem la concluzia că nu stau vreme îndelungată cu gîtul ridicat.

– Și de aceea nu mănîncă frunzele din copaci!

– Așa-i.

Kelly se încruntă.

– Dar daca nu-și folosesc gîtul pentru hrănire, atunci de ce și l-au mai dezvoltat?

Levine zîmbi.

– Trebuie sa existe un motiv, spuse el. Cred că e ceva legat de apărare.

– Apărare? Un gît lung? Arby căscă ochii. Nu înțeleg.

– Mai uită-te, insistă Levine. E destul de evident.

Arby privi prin binoclu.

– Nu-mi place cînd mi se bagă pe gît o problemă „limpede”, șopti el către Kelly.

– Știu, oftă ea.

Arby arunca o privire către Thome. Acesta făcu pe furiș un V cu două degete, apoi aplecă unul. Mișcarea forță celălalt deget să-l urmeze. Deci cele două degete erau legate între ele...

Dacă ăsta era un indiciu, nu-l înțelegea. Se încruntă.

Thorne șopti: „Punte”.

Arby se uită la cozile biciuind peste animalele tinere.

– Am înțeles! exclamă Arby. Se folosesc de cozile lor pentru apărare. Și au nevoie de gîtul lung ca să contrabalanseze mișcarea cozii. E ca o punte de suspensie!

Levine se uită cruciș către Arby.

– Te-ai prins foarte repede, observă el.

Thorne se întoarse cu spatele, ascunzându-și zîmbetul.

– Dar am dreptate..., sublinie Arby.

– Da, spuse Levine. Ideea ta este în esență corectă. Gîturile lungi există pentru că există cozile lungi. La teropode, care se deplasează în poziție verticală, situația e alta. Dar patrupedele au nevoie de o contragreutate, altfel animalul pur și simplu s-ar răsturna.

– De fapt, există un lucru și mai uimitor la această turma de apatozauri, spuse Malcolm.

– Chiar? întrebă Levine. Care?

– Nu există adulți adevărați, răspunse Malcolm. Acele animale pe care le vedem sînt foarte mari după standardul nostru. Dar, de fapt, nici unul nu a atins mărimea adultă. Mi se pare ciudat.

– Chiar? Pe mine nu mă tulbură deloc, făcu Levine. Fără îndoială, asta-i pentru că n-au avut destul timp să ajungă la maturitate. Sînt sigur că apatozaurii, ca să crească, au nevoie de mai mult timp decît alți dinozauri. Mamiferele mari, precum elefanții, cresc mai greu decît cele mici.

Malcolm clătină din cap.

– Asta nu-i o explicație, spuse el.

– Nu? Atunci care?

– Mai uită-te, făcu Malcolm, arătînd către cîmpie. E foarte limpede.

Copiii chicotiră.

Levine tremură puțin enervat.

– Ce mi se pare mie limpede, spuse el, e că nici una dintre specii nu pare să fi atins maturitatea. Triceratopsii, apatozaurii, chiar și parazaurii sînt puțin mai mici decît ne-am așteptat. Asta pune problema unui factor consistent: un element de dietă, efectul închiderii pe o insulă mică, poate chiar felul în care au fost manipulați genetic. Dar nu consider lucrul ăsta ca fiind remarcabil sau ca motiv de îngrijorare. - Poate ca ai dreptate, spuse Malcolm. Sau poate că nu...

## **Puerto Cortes**

– Nici un zbor? rosti indignată Sarah Harding. Cum adică, nici un zbor?

Era ora unsprezece dimineța. Harding zburase preț de cincisprezece ore, petrecînd cel mai mult timp pe un avion de transport militar american pe care-l prinsese la Nairobi și care făcea cursa spre Dallas. Era epuizată. Se simțea murdară: avea nevoie să facă un duș și să-și schimbe hainele. În loc de asta, se certa cu un ofițer încăpățînat dintr-un orașel păduchios de pe coasta vestică a Costa Ricăi. Afară, ploaia se oprise, dar cerul era încă plumburiu, cu nori grei așezați peste aeroportul pustiu.

– Îmi pare rău, spuse Rodriguez. Nu se poate aranja nici un zbor.

– Dar elicopterul care-a luat oamenii mai devreme?

– Da, avem un elicopter.

– Unde e?

– Elicopterul nu-i aici.

– Văd și eu. Dar unde e?

Rodriguez își desfăcu brațele.

– A plecat la San Cristobal.

– Cînd se întoarce?

– Nu știu. Cred că miine, poate poimîine.

– Senor Rodriguez, spuse ea hotărîtă, eu trebuie să ajung pe insulă astăzi.

– Vă înțeleg dorința, spuse Rodriguez, dar nu vă pot ajuta cu nimic.

– Ce sugerați?

Rodriguez ridică din umeri.

– N-aș putea să vă sugerez nimic.

– Există vreo barcă să mă ducă?

– Nu știu de nici o barcă...

– Acolo e un port, spuse Harding arătînd pe fereastră. Văd tot felul de șalupe...

– Știu. Dar nu cred că va merge vreuna pe insulă.

Vremea nu e bună.

– Dar dacă mă duc acolo...

– Da, firește, oftă Rodriguez. Firește că puteți să încercați.

Astfel, se trezi singură, într-o dimineată ploioasă, la puțin timp după ora unsprezece, îndreptîndu-se cu rucsacul pe umăr către docul de lemn șubred. Patru bărci erau legate la doc, mirosind puternic a pește, dar toate păreau părăsite. Activitatea, în întregul ei, se mutase la capătul dinspre larg al docului, unde era ancorat un vas mult mai mare. Alături de vas, un jeep Wrangler de culoare roșie fusese legat în chingi ca să fie ridicat la bord, împreună cu cîteva cutii cilindrice de metal și cufere cu provizii. Admiră în trecere mașina; fusese modificată special, lărgită la dimensiunile unui Land Rover fender, vehiculul cel mai indicat pentru orice teren. Modificările aduse acestui jeep trebuie să fi costat o avere, gîndi ea: era accesibil doar cercetătorilor cu o mulțime de bani.

Stînd pe doc, o pereche de americani purtînd pălării de soare cu boruri largi strigau și gesticulau către jeepul pe care o macara ruginita tocmai îl ridica, încercînd să-l treacă pe punte. Sarah îl auzi pe unul dintre ei strigînd: „Atenție! Cu grijă!” pe cînd jeepul se lăsă greoi pe punte. „La dracu', ai grijă!” Cîteva hamali porniră să care bagajele pe punte. Brațul macaralei se răsuci înapoi, sa ridice cutiile metalice.

Harding se apropie de primul bărbat și spuse politicoasa:

– Scuzați-mă, dar mă întreb dacă nu m-ați putea ajuta...

Bărbatul îi aruncă o privire. Era de înălțime mijlocie, cu pielea roșcată și trăsăturile blînde; arăta stîngaci în hainele noi, kaki, de safari. Părea preocupat și tensionat.

– Acum sînt ocupat, se răsti el și se întoarse cu spatele. Manuel! Ai grija, ăsta-i echipament sensibil!

– Îmi pare rău că vă necăjesc, insistă ea, dar ma numesc Sarah Harding și încerc sa...

– Poți să fii mata și Sarah Bemhardt, ca - Manuel! La dracu'! Bărbatul făcu semne cu brațele. Tu de colo! Da, tu! Ține cutiile alea în picioare!

– Încerc să ajung pe Isla Soma, termină ea.

La aceste cuvinte, întreaga purtare a bărbatului se schimba. Se întoarse încet către Sarah.

– Isla Soma? repeta el. Să nu-mi spuneți că aveți vreo legătură cu doctorul Levine...

– Ba da.

– Măi sa fie, făcu bărbatul, afișînd brusc un zîmbet călduros. Ca sa vezi! întinse mîna. Eu sînt Lew Dodgson, de la corporația Biosyn din Cupertino. El e asociatul meu, Howard King.

– Bună, salută celălalt, dînd din cap.

Howard King era mai tînăr și mai înalt decît Dodgson și arăta bine în costumul lui californian. Sarah recunoscuse tipul: un mascul clasic de mîna a doua, servil pînă în străfunduri. Și avea ceva ciudat în comportament: se îndepărtase puțin și părea cu atît mai stînjedit de prezența ei, cu cît era mai prietenos Dodgson.

– Și acolo, continuă Dodgson arătînd spre punte, este al treilea dintre noi, George Baselton.

Harding văzu un bărbat solid, aplecat peste cutiile care fuseseră transportate la bord. Mînele îi erau ude de transpirație.

– Sînteți prieteni de-ai lui Richard?

– Chiar acum plecam să-l vedem, spuse Dodgson, și să-l ajutăm. Ezită, încruntîndu-se. Dar el nu v-a pomenit nimic despre noi...

Sarah își dădu brusc seama de felul în care trebuia să le fi apărut: o femeie scundă, la treizeci de ani, purtînd o cămașă boțită, pantaloni scurți kaki și cizme grele, cu hainele murdare și parul răvășit după toată călătoria ei cu avionul.

– Îl cunosc pe Richard prin Ian Malcolm. Ian și cu mine sîntem vechi prieteni.

– Înțeleg..., spuse el, continuînd să o privească de parcă

n-ar fi fost sigur de sinceritatea ei.

Sarah se simți datoră să se explice.

– Am fost în Africa. Am hotărît să vin aici în ultima clipă. M-a chemat Doc Thome.

– A, firește, Doc.

Bărbatul dădu din cap și păru să se relaxeze, de parcă ar fi înțeles totul.

– Richard e bine? întrebă ea.

– Sper. Pentru el traversăm tot echipamentul ăsta.

– Plecați acum spre Soma?

– Da, dacă vremea ține cu noi, spuse Dodgson, aruncînd o privire spre cer. Ar trebui să fim gata în cinci sau zece minute. Dacă vreți să mergeți cu noi, sînteți binevenită, adăugă vesel. Avem nevoie de tovărășie. Unde vă e bagajul?

– Am numai asta, spuse ea, ridicîndu-și rucsacul ei mic.

– Călătoriți fără bagaje? Bine. Domnișoară Harding, bun venit la petrecere!

Dodgson părea acum pe de-a-ntregul deschis și prietenos, complet schimbat față de început. Dar Sarah observă că băiatul, King, rămăsese vizibil stînjedit. King îi întorsese spatele și se prefăcea a fi foarte ocupat, strigînd la hamali să fie atenți cu ultimele cutii marcate „Biosyn Corporation”. Avea impresia că se ferea de privirile ei. Și încă nu se uitase bine la al treilea bărbat, cel de pe punte. Situația asta o făcea să ezite.

– Sînteți sigur că e în regulă...

– Firește! Am fi încîntați! insistă Dodgson. Apoi, cum altfel ați vrea să ajungeți acolo? Nu există avioane, iar elicopterul a plecat.

– Știu, am verificat...

– Vedeti? Dacă vreți să ajungeți pe insulă, trebuie să veniți cu noi.

Privi jeepul de pe vas și spuse:

– Cred că Doc trebuie să fi ajuns deja cu echipamentul lui.

La aceste vorbe, King ridică brusc fruntea, alarmat. Dar



Dodgson clătină calm din cap și spuse:

- Da, cred că da. Aplecat astă-noapte, mi se pare.
- Așa mi-a spus și el.
- Bine, aprobă Dodgson. Deci a ajuns acolo. Cel puțin, așa sper.

De pe punte, se auziră strigăte în spaniolă și un căpitan îmbrăcat cu haine unsuroase se aplecă peste bord.

- Senor Dodgson, sîntem gata!
- Bine, spuse Dodgson. Excelent! Urcați la bord, domnișoară Harding. Să plecăm!

## King

Împrăștiind fum negru, vasul de pescuit ieși din port pufăind, îndreptându-se către marea deschisă. Howard King simți duduital motoarelor navei sub picioare, auzi scîrțitul lemnului. Ascultă strigătele în spaniolă ale echipajului. King privi înapoi către tîrgușorul Puerto Cortas, o îngrămădire de căsuțe la țărm. Spera ca vasul să fie în stare sa facă pînă la capăt cursa - pentru că se aflau deja în mijlocul neantului.

Iar Dodgson risca din nou...

Asta era situația de care se temea cel mai mult King.

Howard King îl cunoștea pe Lewis Dodgson de aproape zece ani, de cînd se alăturase companiei Biosyn ca proaspăt absolvent al facultății de medicină de la Berkeley, un cercetător promițător, cu destulă energie ca să cucerească lumea. King tratase în teza de doctorat subiectul factorilor de coagulare sanguină. Intrase la Biosyn într-un moment în care se purta un mare interes pentru acești factori, care păreau să dețină cheia dizolvării cheagurilor la pacienții cu atac de cord. Companiile de biotehnologie se întreceau în a dezvolta un nou medicament care, în același timp, să salveze mai multe vieți și sa ridice mai multe averi.

La început, King lucrase la o substanță uimitoare pe care o numise Hemaggluttin V-5 sau HGV-5. La primele teste, reușise să dizolve agregatul plachetar<sup>(8)</sup> într-o proporție uluitoare. King devenise cel mai promițător tînar cercetător de la Biosyn. Imaginea lui era scoasă în evidență în raportul anual. Avea propriul lui laborator și un buget de aproape o jumătate de milion de dolari.

Apoi, fără veste, veni dezastrul. La testele preliminare pe subiecți umani, HGV-5 nu reușise sa dizolve cheagurile nici din infarctul miocardic, nici din embolia pulmonară. Mai rău, produsese efecte secundare severe: sîngerare gastrointestinală, erupții pe piele, probleme neurologice. După moartea în convulsii a unui pacient, compania opri

testul. În cîteva săptămîni, King își pierdu laboratorul. Îl preluă un cercetător danez, proaspăt sosit, care cerceta un extract din saliva lipitorii galbene de Sumatra, compus care se arăta mai promițător.

King se mută într-un laborator mai mic, parași factorii sanguini și-și îndreptă atenția spre analgezice. Avea un compus interesant, izomerul L al unei proteine extrase de la broasca-rinocer africană; proteina părea să aibă efecte narcotice. Dar își pierduse încrederea de mai înainte și, atunci cînd compania îl verifică, ajunse la concluzia că cercetarea lui era insuficient documentată pentru a cere aprobarea procuraturii pentru teste. Proiectul se închise fără prea multe discuții.

King avea pe-atunci treizeci și cinci de ani și ratase de două ori. Imaginea lui nu mai apărea în raportul anual. Se zvonea că Biosyn avea de gînd să-l pună pe liber la următoarea etapă de restructurări. Cînd propuse un nou proiect de cercetare, îi fu refuzat din oficiu. Intrase în perioada neagra a vieții lui.

Atunci, Lewis Dodgson îi propusese să ia masa împreună...

Dodgson avea o reputație proastă printre cercetători; era cunoscut sub porecla „Deviatorul”, din pricină că prelua munca altora și pretindea a fi a lui. În anii de început, King îl ocolise. Dar acum îi permisese lui Dodgson să-l invite la un restaurant scump, cu meniu marin, din San Francisco.

– Cercetarea e grea, făcu Dodgson pe un ton de simpatie.

– Poți s-o mai spui o dată, exclamă King.

– Grea și riscantă, completă Dodgson. De fapt, cercetarea inovatoare rareori iese la iveală. Dar oare înțelege conducerea? Nu. Dacă cercetarea greșește, tu ești cel pe care se dă vina. Nu e drept.

– Mie-mi spui? făcu King.

– Dar asta-i treaba, ridică din umeri Dodgson și culese

cu furculița piciorul unui crab.

King nu spuse nimic.

– Personal, nu-mi place riscul, continuă Dodgson. Munca originala este riscantă. Cele mai multe idei noi sînt proaste, iar cele mai originale dau greș. Asta-i realitatea. Dacă te simți atras de cercetarea originală, trebuie să te aștepti la eșecuri. Nu face nimic dacă lucrezi într-o universitate, unde eșecul este o onoare, iar succesul conduce la ostracizare. Dar în industrie... nu, nu. Munca originală în industrie nu este o alegere înțeleaptă. Nu face decît să te bage în necaz. Acolo unde te găsești tu acum, prietene...

– Ce pot să fac? întrebă King.

– Ei bine, spuse Dodgson, am propria mea versiune fată de metoda științifică. O numesc «dezvoltarea focalizată a cercetării». Dacă numai cîteva idei sînt bune, de ce să încerci să le găsești singur? E prea greu. Lasă-i pe ceilalți să le găsească... lasă-i pe ei să riște... lasă-i pe ei să urmărească gloria. Eu mai degrabă aș aștepta și aș dezvolta ideile care se arată deja a fi promițătoare. Iau cei bun și-l fac și mai bun. Sau, cel puțin, îl fac destul de diferit ca să-l pot patentă. Atunci, se cheamă că-i al meu.

King era uimit de felul direct în care recunoștea Dodgson hoția. Nu părea cîtuși de puțin deranjat. King amestecă o vreme prin salată.

– De ce-mi spui toate astea?

– Pentru ca văd ceva în tine, răspunse Dodgson. Văd ambiția. Ambiția frustrată. Îți spun, Howard, nu trebuie să te simți frustrat. Nu trebuie nici să fii concediat la următoarea restructurare. Lucru care are să se întîmple mai mult ca sigur. Cîți ani are puștiul tau?

– Patru, răspunse King.

– Îngrozitor, să rămii fără slujbă cînd ai o familie tină... Și nu va fi prea ușor să capeți o alta slujbă. Cine crezi tu că o să-ți mai dea vreo șansă acum? Pînă la treizeci și cinci de ani, un savant sau s-a remarcat deja, sau n-are să o mai facă niciodată. Nu spun că e adevărat,

dar așa cred ei.

King știa concepția asta. O întâlneai în toate companiile de biotehnologie din California.

– Dar Howard, spuse Dodgson, aplecându-se peste masă și coborîndu-și glasul, o lume minunată te așteaptă, dacă te hotărăști să vezi altfel lucrurile. Mai există o cale, complet diferită. Cred c-ar trebui să te gîndești bine la ce-ți spun...

Două săptămîni mai tîrziu, King devenise asistentul personal al lui Dodgson la departamentul de concepte biogenice viitoare, titulatură care nu era altceva decît rezultatul efortului companiei Biosyn de a ascunde spionajul industrial. Iar în anii care urmară, King se ridică din nou în companie - de astă dată datorită susținerii lui Dodgson.

Acum, King avea parte de toate beneficiile succesului: un Porsche, o ipotecă, un divorț, un copil pe care-l vedea o dată pe săptămîină. Toate - pentru că se dovedise a fi un secund perfect, care muncea multe ore, care se ocupa de detalii, care-și scotea din necazuri șeful slobod la gură. Și, în acest timp, King ajunsese să cunoască toate părțile lui Dodgson - partea lui carismatică, partea vizionară, ca și partea întunecată, lipsita de milă. King crezuse c-o să poată ține în frîu această parte diabolică.

Dar uneori nu era sigur că reușea.

Ca acum, de pildă...

Pentru că se aflau pe un vas de pescari, împuțit și șubred, îndreptîndu-se spre ocean dinspre un sat nenorocit de pe țărmul costarican, și pentru că, în acel moment plin de încordare, Dodgson se hotărîse brusc să intre într-un fel de joc de noroc, întîlnindu-se cu femeia asta și hotărînd s-o ia cu el.

King nu știa ce are de gînd Dodgson, dar îi văzuse lucirea din ochi, lucire care apăruse de puține ori, dar care îl alarma întotdeauna.

Hardi<g se afla acum pe puntea din față, aproape de pupa. Privea oceanul. King îl văzu pe Dodgson dînd ture

în jurul jeepului și bombănind nervos.

– Ascultă, spuse King, trebuie să vorbim.

– Sigur, făcu Dodgson cu ușurința în glas. La ce te gîndești?

Și zîmbi. Zîmbetul acela fermecător...

## Harding

Sarah Harding privea cerul plumburiu, amenințător. Vasul se legăna sub loviturile valurilor.

Ajutoarele de pe punte se înghesuiau să lege mai bine jeepul care amenința să scape din chingi.

Sarah stătea în îmbrățișarea pupei, luptându-se cu răul de mare. La orizont, drept în față, vedea linia joasă a țărmului Islei Soma.

Se întoarse, privi în urmă, și-i văzu pe Dodgson și pe King înghesuiți lângă mașină, absorbiți într-o conversație nervoasă. King părea supărat și gesticula cu repeziciune.

Dodgson asculta și scutura din cap. După o clipă, puse o mână pe umărul lui King. Părea să încerce să-l calmeze pe tânăr. Nici unul dintre ei nu băga în seamă activitatea din jurul jeepului. Ceea ce era ciudat, gândi ea, după cât de îngrijorați pentru echipament fuseseră mai devreme. Acum nu părea să le mai pese.

În ceea ce-l privea pe al treilea bărbat, cu siguranță că-l recunoscuse și era surprinsă să-l găsească aici, pe vasul aceasta mic de pescuit. Baselton îi strânsese mîna țeapăn și dispăruse sub punte de îndată ce vasul se desprinsese de la doc. Nu mai apăruse. Sau poate că și el avea rău de mare.

Îl văzu pe Dodgson despărțindu-se de King și grăbindu-se să supravegheze mateloții. Lăsat singur, King plecă să verifice legăturile cutiilor și butoaielor de pe puntea din spate. Cutiile erau marcate „Biosyn”.

Harding nu auzise niciodată de corporația Biosyn. Se întreabă ce legătură puteau să aibă Ian și Richard cu asta. De cîte ori i se oferea prilejul, Ian era critic, chiar răutăcios la adresa companiilor de biotehnologie. Iar oamenii ăștia nu prea păreau prieteni. Erau prea rigizi, prea... dușmănoși.

Dar, mai reflectă ea, Ian avea prieteni ciudați. Întotdeauna apăreau pe neașteptate în apartament - caligraful japonez, soldatul indonezian, scamatorul din

Las Vegas cu jacheta lui bolero strălucitoare, ciudatul acela de astrolog francez care credea ca pământul e gol pe dinăuntru...

Apoi, prietenii lui matematicieni. Ăștia erau cu adevărat trăzniți. Sau așa îi păreau lui Sarah. Aveau niște priviri atît de bune, erau atît de prinși de demonstrațiile lor. Pagini întregi cu demonstrații, uneori sute de pagini... Era prea abstract pentru ea. Lui Sarah Harding îi plăcea să atingă pământul, să vadă animalele, să audă zgomotele și să simtă mirosurile. Asta însemna realitatea pentru ea. Restul era doar o grămadă de teorii: poate ca erau adevărate, poate greșeau...

Valurile începură să se spargă de pupă, așa că se trase mai înspre mijlocul punții, ca să nu se ude. Căscă: nu dormise cine știe ce în ultimele douăzeci și patru de ore. Dodgson termină treaba la jeep și veni spre ea.

– E totul bine? îl întrebă.

– O, da, răspunse Dodgson, zîmbind vesel.

– Prietenul dumitale, King, pare supărat.

– Nu-i plac bărcile, zise Dodgson, arătînd către valuri. Dar facem un timp mai bun decît. ma așteptam. O să tragem la țarm în numai o oră.

– Spuneți-mi, făcu ea. Ce înseamnă Corporația Biosyn? N-am auzit niciodată de ea.

– E o companie mica, o lămuri Dodgson. Facem ceea ce se cheamă produse biologice de consum. Sîntem specializați în organisme sportive și recreaționale. De exemplu, manipulăm genetic noi feluri de știucă și alți pești sportivi. Creăm noi rase de ciini - animale mai mici pentru cei care locuiesc în apartamente. Lucruri din astea... Exact felul de lucruri pe care Ian le ura, gîndi ea.

– De unde-l cunoașteți pe Ian?

– O, trebuie să ne întoarcem mult în urmă, spuse Dodgson.

Ea îi observă tonul vag.

– Cît de departe?

– Prin zilele parcului.



– Parcul, făcu ea.

El dădu din cap.

– Ți-a vorbit vreodată despre cum s-a rănit la picior?

– Nu, spuse ea. Nu vorbim niciodată despre asta. A povestit doar că i s-a întâmplat în timpul unei munci de consultație... nu știu. Un soi de necaz. Era vorba despre un parc?

– Da, un fel de parc, zise Dodgson, privind oceanul. După o clipă, ridică din umeri. Și dumneata? De unde-l cunoști?

– A fost unul dintre cei care mi-au citit teza de doctorat. Sînt etolog. Studiez mamiferele mari din ecosistemul savanei africane. Africa de Est. Carnivore, mai ales.

– Carnivore?

– Am studiat hienele, spuse ea. Înainte de asta, leii.

– Multă vreme?

– Cam de zece ani. De șase ani continuu, de la doctorat.

– Interesant, spuse Dodgson, clătinînd din cap. Și ai venit aici tocmai din Africa?

– Da, din Seronera. Tanzania.

Dodgson făcu un gest vag din cap. Privi peste umărul ei, către insulă.

– Ca să vezi! Se face frumos pînă la urmă...

Ea se întoarse și văzu fișii de albastru în norii de deasupra, pe cale de a se subția.

Soarele încerca să pătrundă prin spărturi. Marea era mai calmă. Sarah fu surprinsă să vadă că insula se afla mult mai aproape decît crezuse. Vedeă limpede stîncile înălțate peste mare, stînci cenușii-roșiatice de origine vulcanică, tăioase.

– În Tanzania, spuse Dodgson, conduci o echipă mare de cercetare?

– Nu. Lucrez singură.

– Fără studenți? făcu el.

– Mi-e teamă că da. Asta pentru că munca mea nu e spectaculoasă. Carnivorele mari din savana africană sînt mai ales nocturne. Așa că muncesc mai ales noaptea.

– Trebuie să-i fie destul de greu soțului...

– A, nu sînt căsătorită, spuse ea cu o ușoară ridicare din umeri.

– Sînt surprins. O femeie atît de frumoasa ca dumneata...

– Niciodată n-am avut timp, rosti ea repede. Ca să schimbe subiectul, întrebă: Unde-o să tragem la țarm?

Dodgson se întoarse să privească. Ajunseseră acum destul de aproape de insulă ca să vadă valurile mari și înspumate, spărgîndu-se de stînci. Erau doar la o milă sau două depărtare.

– O insulă neobișnuită, comentă Dodgson. Aceasta regiune a Americii Centrale este în întregime vulcanică. Există cam treizeci de vulcani activi între Mexic și Columbia. Toate insulele astea din apropierea țarmului au fost odată vulcani activi, parte a lanțului central. Dar, spre deosebire de partea continentală, insulele sînt acum adormite. N-au mai erupt de vreo mie de ani.

– Deci noi vedem partea exterioară a craterului?

– Exact. Stîncile astea, în forma lor de-acum, sînt rezultatul eroziunii ploii, dar și a oceanului. Părțile acelea drepte de pe stîncă arată locurile în care oceanul a erodat la baza, iar zone uriașe de stîncă, instabile, au clivat pur și simplu, alunecînd drept în mare. Peste tot este numai rocă moale vulcanică.

– Deci o să tragem la țarm...

– Există cîteva puncte pe partea îndreptată spre vînt în care oceanul a săpat peșteri în stîncă. Iar în două astfel de locuri, peșterile primesc rîuri care vin din interior. Așa că sînt traversabile. Făcu un semn înainte. Vedeți acolo, chiar se zărește una dintre peșteri...

Sarah Harding văzu o deschizătură întunecată și neregulată, tăiată la baza masivului. De jur împrejurul ei, valurile se spărgeau cu violența, jeturi de apă înspumată ridicîndu-se pînă la cincizeci de picioare în aer.

– Ai de gînd să duci vasul prin peștera de colo?

– Dacă vremea nu se mai schimbă, da. Dodgson privi

înapoi. Nu-ți face griji, nu-i atît de rău pe cît pare. Așaa, spuneai ceva. Despre Africa. Cînd ai plecat din Africa?

– Chiar după ce a sunat Doc Thome. Spunea că merge cu Ian să-l salveze pe Richard și m-a întrebat dacă nu vreau să vin și eu.

– Și dumneata ce-ai spus?

– Am spus c-am să mă mai gîndesc.

Dodgson se încruntă.

– Nu i-ai spus că vîi?

– Nu. Pentru ca nu eram sigură că vreau asta. Adică, sînt ocupată. Am munca mea. Și e un drum prea lung...

– Pentru un vechi iubit, spuse Dodgson, dînd din cap cu simpatie.

Ea oftă.

– Ei, îl cunoașteți pe Ian.

– Da, îl cunosc, încuviința Dodgson. E o figură...

– Se poate spune și-așa, făcu ea.

Se lăsă o tăcere stîinjenitoare. Dodgson își limpezi glasul.

– Sînt nedumerit, spuse el. Cui ai spus că vîi aici?

– Nimănui, spuse ea. Am sărit în primul avion și-am venit.

– Dar universitatea, colegii...

Ea ridică din umeri.

– N-a fost timp. Și, cum am spus, lucrez singură.

Privi din nou către insula. Stîncile se ridicau mult deasupra vasului. Erau doar la cîteva sute de iarzi. Peștera părea acum mult mai mare, dar valurile se spîrgeau cu putere de ambele părți ale intrării.

Sarah clătină din cap.

– Pare destul de dificil.

– Nu-ți face griji, o liniști Dodgson. Vezi? Căpitanul a luat deja cursul. O să fim în perfectă siguranță, o dată ce-am trecut. Apoi... O să fie foarte palpitant.

Vasul se aplecă și se cufundă pe-o parte în mare, cu o mișcare nesigură Sarah se prinse de balustrada. Alături de ea, Dodgson rînji.

– Vezi? Palpitant, nu?

Părea brusc energizat, aproape agitat. Trupul îi deveni încordat; își frecă mâinile.

– Nu trebuie să-ți faci griji, domnișoară Harding, nu pot lăsa să se întâmple ceva celei care...

Ea nu știa la ce se referă, dar înainte să poată răspunde, botul bărcii se cufundă, ridicând un jet de apă. Sarah se împletici puțin. Dodgson se aplecă iute - aparent ca s-o susțină - dar se părea că ceva mergea prost, trupul lui se lipi de picioarele ei, apoi se ridică - moment în care un alt val se izbi de navă și ea își simți trupul răsucit și țipa și se prinse de balustradă...

Dar totul se întâmpla prea iute, lumea se răsuci, capul lui Harding lovi balustrada și femeia se rostogoli, căzînd prin spațiu. Văzu vopseaua scorojită a bărcii trecîndu-i prin fața ochilor, văzu oceanul verde aruncîndu-se spre ea, apoi fu șocată de răceala bruscă, înțepătoare, a apei, pe cînd cădea în marea aspră și legănată și se scufundă sub valuri, în beznă.

## Valea

– Merge foarte bine, exclamă Levine, frecîndu-și palmele. Mult peste așteptările mele, trebuie să spun. N-aș putea fi mai mulțumit.

Stătea în foișor împreună cu Thome, Eddie, Malcolm și copiii, privind către valea de dedesubt. Cu toții asudau în micul post de observație; aerul amiezii era liniștit și fierbinte, împrejurul lor, cîmpia cu iarbă înaltă se întindea pustie; cei mai mulți dinozauri se adăpostiseră sub copaci, la răcoare.

Excepție făcea turma de apatozauri care se îndepărtase de copaci, îndreptîndu-se spre rîu, de unde se adăpau din nou. Animalele uriașe se cam înghesuiau de-a lungul malului. În apropiere, dar ceva mai împrăștiați, se aflau parasaurolofazaurii cu creastă; acești dinozauri ceva mai mici se țineau aproape de turma de apatozauri.

Thome își șterse nădușeala de pe sprîncene și întrebă:

– Și de ce, mă rog, ești mulțumit?

– Din pricina a ceea ce vedem aici, interveni Malcolm. Aruncă o privire către ceas și nota ceva în carnet. Căpătăm datele pe care le căutam. E pasionant.

Thome cască, toropit de căldură.

– De ce e pasionant? Dinozaurii beau. Ei și?

– Beau din nou, îl corectă Levine. Pentru a doua oară într-o oră. La prînz. O asemenea admisie de fluide sugerează puternic strategia termoregulatorie pe care o folosesc aceste creaturi mari.

– Adică beau mult ca să se răcorească, spuse Thome, veșnic intolerant față de limbajul specializat.

– Da. E limpede că asta fac. Beau mult. Dar sînt de părere că întoarcerea lor la rîu are o cu totul altă semnificație.

– Care ar fi...?

– Haide, haide, îl îmboldi Levine, gesticulînd. Privește turma. Uită-te cum sînt dispuși. Vedem ceva care la dinozauri nu a mai fost văzut de nimeni, ba nici măcar

bănuir. Vedem pur și simplu simbioza dintre specii.

– Chiar așa?

– Da, spuse Levine. Apatozaurii și parazaurii sînt împreună. I-am văzut împreună și ieri. Pun pariu că stau împreună tot timpul, cînd se află în cîmp deschis. Fără îndoială că te întrebi de ce.

– Fără îndoiala, fu de acord Thome.

– Motivul, continua Levine, este ca apatozaurii sînt foarte puternici, dar au vedere slabă, în vreme ce parazaurii sînt mai mici, dar văd foarte bine. Deci, cele două specii stau alături pentru că-și oferă una alteia apărare. Așa cum stau zebrele și babuinii pe cîmpiile africane. Zebrele au un miros foarte bun, iar babuinii o vedere excelentă. Amîndoi sînt mai eficienți împotriva prădătorilor decît fiecare singur.

– Și crezi că asta rămîne valabil și la dinozauri, pentru ca...

– E destul de evident, spuse Levine. Urmărește-le comportamentul. Cînd cele două turme sînt singure, membrii se strîng laolaltă. Dar cînd sînt împreună, parazaurii se împrăștie, abandonînd formația de dinainte, ca să formeze un inel în jurul apatozaurii or. Așa cum îi vezi acum. Asta nu poate să însemne decît că fiecare parazaur, în parte, va fi apărat de turma de apatozauri. Și invers. Nu poate fi vorba decît de o colaborare defensivă...

Pe cînd priveau, unul dintre parazauri înălță capul și privi peste rîu. Claxonă morocănos, emițînd un sunet melodios și prelung. Ceilalți parazauri ridicară și ei privirile. Apatozaurii continuară să se adape din rîu, deși unul sau doi dintre adulți își săltară gîturile lungi.

În căldură amiezii, insectele bîzîiau în jurul lor.

– Deci, unde sînt animalele de pradă? făcu Thome.

– Chiar acolo, zise Malcolm, arătînd către un pîlc de copaci de pe malul celalalt, nu departe de apă.

Thorne privi și nu văzu nimic.

– Nu-i vezi?

– Nu.

– Mai uită-te. Sînt mici, niște animale ca șopîrlele. Maroniu închis. Raptori, spuse el.

Thorne ridică din umeri. Tot nu vedea nimic. Stînd lîngă el, Levine pomi să mănînce o acadea. Preocupat să țină binoclul, aruncă învelitoarea pe podeaua ascunzătorii. Bucățele de hîrtie flutură către pămîntul de dedesubt.

– Cum sînt cheștiile alea? întrebă Arby.

– Bune. Cam zaharoase.

– Mai ai? ceru el.

Levine se scormoni prin buzunare și-i dădu o acadea. Arby o rupse în jumătate și-i dădu o parte lui Kelly. Începu să-și dezvelească jumătatea lui, împăturind cu grijă ambalajul și așezîndu-l în buzunar.

– Îți dai seama că totul este foarte important, spuse Malcolm. Pentru problema dispariției, vreau să zic. Este clar deja că dispariția dinozaurilor reprezintă o problemă cu mult mai complexă decît a recunoscut cineva.

– Chiar este? făcu Arby.

– Ei bine, gîndește-te la asta, explică Malcolm. Toate teoriile dispariției speciilor se bazează pe dosarul fosil. Dar dosarul fosil nu arată tipul de comportament pe care-l vedem aici. Nu înregistrează complexitatea interacțiunilor de grup.

– Pentru că fosilele nu-s decît niște oase, spuse Arby.

– Așa-i. Iar oasele n-au comportament. Cînd te gîndești la asta, dosarul fosil e ca o serie de fotografii: momente înghețate pentru o realitate mișcătoare, evolutivă. Privind prin dosarul fosil e ca și cum ai răsfoi în mare un album de familie. Știi că albumul nu e complet. Știi că viața se scurge între două fotografii. Dar nu ai nici o înregistrare a ceea ce se petrece între, ci doar fotografiile. Așa că le studiezi, le studiezi. Și, destul de curînd, începi să gîndești că albumul nu este o serie de momente, ci însăși realitatea. Și începi să explici totul în termenii albumului și uiți realitatea de dedesubt. Iar tendința, continua Malcolm, este de a gîndi în termenii evenimentelor fizice. Se presupune că un eveniment fizic extern a cauzat

disparițiile. Un meteor lovește pământul și schimbă clima. Sau erup vulcanii și schimbă vremea. Sau un meteor cauzează erupția vulcanilor și schimbă clima. Sau se schimbă vegetația și o specie flămânzește și dispare. Sau apare o boală nouă și speciile dispar. Sau apare o plantă nouă și toți dinozaurii se otrăvesc. În toate aceste cazuri, s-au imaginat evenimente externe. Dar nimeni nu și-a închipuit că animalele însele s-ar fi putut schimba - nu în privința oaselor, ci în felul de a se comporta. Cu toate astea, când privești astfel de animale și vezi cât de complicate sînt inter-relațiile lor, îți dai seama că o schimbare în comportamentul unui grup poate duce cu ușurință la dispariție.

– Dar de ce s-ar schimba comportamentul unui grup? făcu Thome. Dacă nici o catastrofă externă nu a forțat lucrurile, de ce să se schimbe comportamentul?

– De fapt, spuse Malcolm, comportamentul se schimbă tot timpul. Planeta noastră este un mediu dinamic, activ. Clima se schimbă. Terenul se schimbă. Continentele alunecă. Oceanele se ridică și coboară. Munții se înalță și se erodează. Toate organismele de pe planetă se adaptează constant acestor schimbări. Cele mai bune organisme sînt cele care se pot adapta cel mai repede. De aceea, e greu de văzut cum o catastrofă care produce o mare schimbare poate pricinui dispariția, de vreme ce atît de multe schimbări se petrec oricum, tot timpul.

– În cazul ăsta, zise Thome, care e cauza disparițiilor?

– Cu siguranță că nu numai schimbările rapide, spuse Malcolm. Faptele vorbesc limpede.

– Ce fapte?

– Fiecare schimbare majoră a mediului este urmată de obicei de un val de dispariții - dar nu imediat. Dispariția se petrece doar la cîteva mii sau milioane de ani după aceea. Să ne uităm la ultima glaciațiune din America de Nord. Ghețarii au coborît, clima s-a modificat sever, dar animalele n-au murit. Doar după ce ghețarii s-au retras, cînd te gîndeai ca lucrurile își vor intra în normal, o



mulțime de specii au dispărut. Abia atunci au dispărut girafele și tigrii și mamuții de pe acest continent. Asta-i schema obișnuită. Ca și cum speciile ar fi slăbite de schimbarea majora, dar mor abia după ce ea se încheie. Este un fenomen recunoscut.

– Se cheamă Netezirea Capului de Pod, interveni Levine.

– Și care ar fi explicația?

Levine tăcea.

– Nu există, spuse Malcolm. E un mister paleontologic. Dar cred că teoria complexității are multe lucruri să ne spună despre asta. Pentru că dacă noțiunea de viață la marginea haosului este adevărată, atunci schimbările majore împing animalele mai aproape de această margine. Destabilizează toate tipurile de comportament. Iar când mediul se întoarce la normal, nu e chiar o revenire. În termeni evolutivi, asta e o altă mare schimbare și înseamnă prea mult pentru a ține pasul. Cred că noul comportament al populațiilor poate apărea în feluri neașteptate și cred că știu de ce dinozaurii...

– Ce-i asta? făcu Thorne.

Privea către copaci și văzu apărînd un dinozaur singur. Era suplu, agil pe picioarele lui din spate, balansîndu-și coada țeapănă. Avea șase picioare înălțime și o culoare verde-brun cu dungi roșu-închis, ca un tigru.

– Țsta, preciză Malcolm, ie un velociraptor.

Thome se întoarce către Levine.

– Unul ca ăsta te-a făcut să te cațeri în copac? Arată urît...

– Eficient, spuse Levine. Animalele astea sînt adevărate mașini de ucis. Se pare că au fost prădătoarele cele mai eficiente din istoria planetei. Cel care-a apărut trebuie să fie animalul alfa. El e conducătorul turmei.

Thome văzu o nouă mișcare sub arbori.

– Uite, alții.

– Da, spuse Levine. Turma asta e foarte mare. Luă binoclul și privi prin el. Mi-ar plăcea să le localizez cuibul, spuse el. N-am reușit să dau peste nici unul pe insulă.

Firește că sînt secretoși, dar chiar și-așa...

Parazaurii țipau cu toții foarte tare, apropiindu-se de turma de apatozauri. Dar apatozaurii cei mari păreau destul de indiferenți; adulții aflați mai aproape de apă întoarseră spatele raptorilor care se apropiau.

– Nu le pasă? întrebă Arby. Nici măcar nu se uită la ei...

– Nu te lăsa înșelat, spuse Levine, apatozaurii sînt foarte interesați. Poate că seamănă cu niște vaci uriașe, dar nu sînt deloc așa. Cozile alea au treizeci sau patruzeci de picioare lungime și cîntăresc cîteva tone. Observă cît de iute le clatină. O lovitură de coadă ar rupe spatele oricărui atacator.

– Deci întoarcerea lor cu spatele face parte din apărare?

– Fară îndoială că da. Și poți vedea acum felul în care echilibrează balansul cozii cu gîtul.

Cozile adulților erau atît de lungi, încît ajungeau pînă pe celălalt mal al rîului. Cum și le tot clătinau înainte și-napoi, iar parazaurii țipau, raptorul conducător se întoarse. Cîteva clipe mai tîrziu, întreaga hoardă începu să se strecoare urmînd marginea copacilor, îndreptîndu-se către dealuri.

– Se pare c-ai avut dreptate, zise Thome. Cozile i-au speriat.

– Cîți ai numărat? spuse Levine.

– Nu știu. Zece. Nu, stai puțin. Paisprezece. Poate mai mulți. Poate că i-am trecut cu vederea pe unii.

– Paisprezece, mîzgăli Malcolm în carnet.

– Vrei să-i urmărești? întrebă Levine.

– Nu acum.

– Am putea lua Explorer-ul...

– Poate mai tîrziu, spuse Malcolm.

– Cred că trebuie să știm unde le e cuibul, insistă Levine. Este esențial, Ian, dacă vrem să stabilim relația dintre prădător și pradă. Nimic nu-i mai important decît asta. Și avem o ocazie perfectă de a urmări...

– Poate mai tîrziu, repetă Malcolm, verificîndu-și din nou ceasul.

– Ea suta oară cînd te uiți la ceas azi, observă Thome.

Malcolm ridică din umeri.

– Se face ora mesei, spuse el. Că veni vorba, ce știți de Sarah? N-ar fi trebuit să ajungă deja?

– Ba da. Cred că o să apară dintr-o clipă în alta, îl liniștește Thome.

Malcolm își șterse fruntea.

– E mare zăpușeală aici...

– Da, e zăpușeală.

Ascultară bîzîitul insectelor în căldura amiezii și priviră retragerea raptorilor.

– Știi, ma tot gîndesc, rosti rar Malcolm. Poate că ar trebui să ne întoarcem.

– Să ne întoarcem? se miră Levine. Acum? Și cu observațiile noastre cum rămîne? Și cu celelalte camere video pe care vrem să le așezăm...

– Nu știu, poate-ar fi mai bine să facem o pauză.

Levine îl privi neîncrezător. Nu spuse nimic.

Thome și copiii se uitară la Malcolm în tăcere.

– Ei bine, spuse Malcolm, mi se pare că dacă Sarah vine tocmai din Africa, ar trebui să fim acolo să-o întîmpinăm. Ridică din umeri. Cred că e o problemă de politețe.

– Nu m-am gîndit la asta..., recunosc Thome.

– Nu, nu, zise Malcolm iute. Nu-i vorba de asta. Doar că... Adică, poate că nici nu vine. Păru brusc nesigur. A spus că vine?

– A spus că se mai gîndește.

Malcolm se încruntă.

– Atunci vine. Dacă Sarah a spus asta, înseamnă că vine. O cunosc. Deci, ce spuneți, ne întoarcem?

– Cu siguranță că nu, zise Levine, privind prin binoclu. Nici prin gînd nu-mi trece să plec tocmai acum.

Malcolm se răsuci pe călcîie.

– Doc? Vrei să mergi?

– Sigur, se învoi Thome, ștergîndu-și fruntea. E așa o nădușeală...

– Din cîte-o știu eu pe Sarah, spuse Malcolm, coborînd

eşafodajul, o să apară pe insulă şi-o să arate grozav.

## Peștera

Se luptă să se ridice și capul îi atinse suprafața apei, dar nu văzu decît lichid - valuri mari, ridicîndu-se la cincisprezece picioare deasupra ei, din toate părțile. Forța oceanului era imensă.

Curentul o trase înainte, apoi înapoi, iar ea nu-i putea rezista. Nu reușea să vadă barca, doar marea înspumată de jur împrejur. Nu vedea nici insula, doar apă. Peste tot, numai apă. Se împotrivi panicii care-o copleșea.

Încercă să dea din picioare împotriva curentului, dar cizmele o îngreunau. Se scufundă din nou, luptîndu-se să iasă iarăși la suprafața, să tragă aer în piept.

Trebuia să-și scoată într-un fel cizmele. Înghiți o gură mare de aer și-și afundă capul în apă, încercînd să-și desfacă șireturile. Plămînii o ardeau pe cînd se încurca în noduri. Oceanul o arunca înainte și înapoi, fara încetare.

Își scoase o cizmă, trase încă o gură de aer și se cufundă iarăși. Degetele îi erau înțepenite de răceală și spaimă, pe cînd se ocupa de cealaltă cizmă. I se păru că-i vor trebui ore întregi. În sfîrșit, își simți picioarele libere, ușoare și pomi să înoate cîinește, trăgîndu-și răsufierea. Valurile o ridicară mult, apoi o coborîră iarăși. Nu putea vedea insula. O cuprinse din nou panica. Se răsuci și se simți din nou ridicată. Abia atunci zări insula.

Stîncile ascuțite erau aproape, înspăimîntător de aproape. Valurile bubuiau cînd se izbeau de pietre. Nu se afla la mai mult de cincizeci de iarzi de țarm, fiind trasă inexorabil către locul unde avea să fie zdrobită. Pe valul următor, văzu peștera, la o sută de iarzi spre dreapta. Încercă să înoate către ea, dar fără speranță. N-avea forță să se miște în acest curent gigantic. Simțea doar puterea mării, făcînd-o să alunece către stînci.

Panica îi făcu inima să-i bată nebunește. Știa că avea să fie ucisă pe loc. Un val se aplecă peste ea; înghiți apă de mare și tuși. Privirea i se încetșoșă. Simți greața și o groază adîncă.

Lăsa capul în jos și pomi sa înoate, braț după braț, lovind apa cu toată puterea.

Nu știa în ce direcție se mișcă, știa doar că trebuia sa tragă într-o parte. Nu îndrăznea să privească în sus. Înotă cît putu de tare. Cînd ridică apoi capul sa tragă aer, văzu că se deplasase puțin, foarte puțin, către nord. Era ceva mai aproape de peșteră.

Se simțea încurajată, dar și îngrozită. Avea atît de puțină forța! Brațele și picioarele o dureau din pricina efortului. Plămîinii o ardeau. Respirația îi era o serie scurtă de icnete. Tuși din nou, mai trase o dată aer, coborî capul și continuă să înoate.

Chiar și cu capul în apa, auzea bubuitul valurilor pe stînci. Lovi apa cu toată puterea. Curenții o aruncau în stînga și-n dreapta, înainte și-napoi. Nu avea nici o speranță. Dar continua sa încerce.

Treptat, durerea din mușchi deveni una surdă,și continuă. I se părea că trăise cu durerea asta toată viața. N-o mai бага însă în seamă. Continuă să înoate.

Cînd simți că valurile o ridică din nou, scoase capul să respire. Fu surprinsă să vadă că peștera era foarte aproape. Cîteva lungimi de braț, doar, și avea să fie trasă înăuntru.

Crezuse că pe lîngă peșteră curentul urma să fie mai slab. Dar nu era așa; de ambele părți ale deschizăturii, valurile se izbeau înalte, cățărîndu-se pe stînci, apoi căzînd. Barca nu se vedea.

Aplecă din nou capul, înotă înainte, folosindu-se de ultimele ei puteri. Își simțea trupul slăbit. N-avea să mai reziste mult. Știa că e purtată către stînci. Auzea bubuitul valurilor devenit acum mai puternic și lovi apa cu și mai multa forța; brusc, un val uriaș o prinse, o ridică și-o arunca înspre stînci. Nu avea putere să-i reziste. Ridică privirea să privească și zări doar beznă.

În epuizarea și durerea ei, își dădu seama că se află înăuntrul peșterii. Fusese trasă înăuntru! Bubuitul suna a gol, reverbera. Era prea întuneric să mai vad a pereții.

Curentul era și ei intens, ducînd-o și mai iute înăuntru. Trase cu mare greutate aer în piept și înotă fără rost. Trupul i se freca de stînci; o clipă simți o durere arzătoare, apoi fu absorbită și mai adînc în peștera. Acum însă era ceva nou. Văzu lumina slabă a tavanului, iar apa dimprejur începu să lucească. Curentul slăbi. Descoperi că-i e mai ușor să-și țină capul la suprafață. Distinse dinainte o lumină caldă, strălucitoare și fierbinte - capătul peșterii.

Și brusc, lucru uimitor, fu purtata și aruncata în lumina soarelui, sub cer deschis. Se descoperi în mijlocul unui rîu larg și noroios, înconjurata de un frunziș dens și verde. Aerul era fierbinte și liniștit; auzi strigătele depărtate ale păsărilor de jungla.

Mai sus, dincolo de o curba a rîului, zări vasul lui Dodgson, deja legat la țărm. Nu văzu însă pe nimeni și nici nu voia să vadă.

Adunîndu-și ultimele forțe, înota către mal și se prinse de niște tufe de mangrove care creșteau dese de-a lungul malului. Prea slăbită să se țină, își aruncă un braț pe după o rădăcină și se lăsă să plutească pe spate, în curentul blînd, privind către cer și respirînd cu greutate. Nu știu cît timp trecu astfel, dar pînă la urmă se simți îndeajuns de întremată ca să se tîrască pe lîngă tufele de mangrove, pînă ce ajunse la o spărtura îngusta în frunziș, ducînd la o porțiune noroioasă de țărm. Pe cînd se trăgea afară din apă, pe malul alunecos, observa în noroi cîteva urme de animale destul de mari. Erau urme curioase, cu trei degete, fiecare terminat printr-o gheară mare...

Se aplecă să le cerceteze mai îndeaproape și atunci simți pămîntul vibrînd, tremurîndu-i sub mîini. O umbră uriașă căzu peste ea. Ridică privirile către pîntecul unui animal enorm, dar era prea slăbită să reacționeze.

Ultimul lucru pe care-l văzu fu un picior uriaș, așezîndu-se lîngă ea și strivind noroiul. Auzi un sforăit ușor. Apoi, brusc, epuizarea o copleși și Sarah Harding se prăbuși, căzînd pe spate. Ochii i se răsuciră în orbite și-și

pierdu cunoștința.



## **Dodgson**

La cîțiva iarzi mai sus de malul rîului, Lewis Dodgson. urca în jeepul Wrangler modificat și trînti ușa. Alături de el, pe unul dintre locurile pasagerilor, Howard King își frîngea mîinile.

– Cum de-ai putut să-i faci una ca asta? țipă el.

– Ce? făcu George Baselton, de pe Jocul din spate.

Dodgson nu răspunse. Întoarse cheia în contact. Motorul se trezi. Băgă în viteză și îndreptă mașina cu tracțiune pe patru roți către jungla, îndepărtîndu-se de barcă și de mal.

– Cum ai putut? repetă King, agitat. Doamne!

– Ceea ce s-a întîmplat a fost un accident, spuse Dodgson.

– Un accident? Un accident, zici?

– Exact, un accident, rosti calm Dodgson. A căzut peste bord.

– Eu n-am văzut nimic, spuse Baselton.

King clatină din cap.

– Doamne, dacă vine cineva și cercetează și...

– Și ce? îl întrerupse Dodgson. Eram pe o mare agitată, femeia stătea pe punte, cînd ne-a lovit un val mare și ea a fost măturată de pe punte. Nu putea să înoate foarte bine. Am dat ocol și-am căutat-o, dar n-am avut nici o speranță. Un accident nefericit. Ce te îngrijorează?

– Ce mă îngrijorează?

– Da, Howard. Exact, ce mă-sa te interesează atît?

– Am văzut, pentru numele lui Dumnezeu...

– Ba n-ai văzut nimic, replică Dodgson.

– Eu n-am văzut nimic, repetă Baselton. Am stat în cală tot timpul.

– Asta-i bine pentru tine, spuse Howard King. Dar dacă se face o investigație?

Jeepul sălta pe pista de pămînt, adîncindu-se în junglă.

– N-o să se facă, zise Dodgson. A plecat din Africa în grabă și n-a spus nimănui unde pleacă.

– De unde știi? scînci King.  
– Pentru că ea mi-a spus, Howard. De-aia știu. Acum scoate harta și termină cu bocitul. Erai conștient ce te-asteaptă cînd mi te-ai alăturat.

– N-am știut c-ai să ucizi pe cineva, Isuse!  
– Howard, spuse Dodgson cu un oftat. N-o să se întîmple nimic. Scoate harta!

– De unde știi? insistă King.  
– Pentru că știu ce fac, spuse Dodgson. De aceea. Spre deosebire de Malcolm și Thome, care se află undeva pe insula asta, rătăcind aiurea, făcînd naiba știe ce prin jungla asta blestemată.

Menționarea celorlalți produse o nouă îngrijorare. Fremătînd, King spuse:

– Poate că dăm peste ei...  
– Nu, Howard, n-o să dăm. Nici n-or să știe că sîntem aici. O să stăm pe insula asta numai vreo patru ceasuri, îți mai amintești? Coborîrea la sol la ora unu. Întoarcerea la barcă la ora cinci. La șapte, înapoi în port. La miezul nopții, înapoi la San Francisco. Bang! Terminat. Finito. Și, în sfîrșit, după atîția ani, o să am ceea ce ar fi trebuit să am de mult.

– Embrioni de dinozaur, preciză Baselton.  
– Embrioni? întrebă surprins King.  
– O, nu, nu mă mai interesează embrionii, spuse Dodgson. Cu ani în urmă, am încercat să capăt embrioni înghețați, dar acum nu mai avem motiv să ne chinuim cu embrioni. Vreau ouă fertilizate. Și, în patru ceasuri, o să le avem de la fiecare specie de pe insulă.

– Cum poți face asta în numai patru ore?  
– Pentru ca știu amplasarea precisă a fiecărui loc de împerechere al dinozaurilor de pe insulă. Harta, Howard!

King desfăcu harta. Era o descriere mare, topologică, a insulei, de două pe trei picioare, arătînd elevația terenului cu contururi albastre. În cîteva locuri din văile mai adînci, figurau cîteva cercuri concentrice, roșii. În unele locuri, îngrămădiri de cercuri.

– Ce-i asta? întrebă King.

– De ce nu citești ce scrie acolo? făcu Dodgson.

King întoarse harta și privi legenda.

– „Sigma data Landsat/Nordstat spectru mixat SVFR/IRCF/VBLT”. Apoi o grămadă de numere. Nu, stai. Date.

– Corect, spuse Dodgson. Date.

– Date de trecere? Asta-i o hartă rezultată din combinarea mai multor treceri ale satelitului?

– Corect.

King se încruntă.

– Iar asta pare a fi... spectrul vizibil și imagine radar în culori false și... mai ce?

– Infraroșii. Vedere de bandă largă termală, zîmbi Dodgson. Am căpătat totul în numai două ore. Am descărcat datele din banca de date a sateliților, am făcut suprapunerea și am căpătat răspunsul pe care-l voiam.

– Am înțeles, spuse King. Cercurile roșii sînt urme infraroșii!

– Da, confirmă Dodgson. Animalele mari lasă urme mari. Am căpătat toate imaginile de satelit ale zonei, din ultimii ani, și am localizat sursele de căldură. De asemenea, locațiile care s-au suprapus de la o trecere la alta și care au dus la cercurile astea concentrice. Ceea ce înseamnă că animalele tind să se adune în respectivele locuri. De ce? Se întoarse către King. Pentru că sînt cuiburi.

– Da. Așa trebuie să fie, spuse Baselton.

– Poate că acolo mănîncă, fu de părere King.

Dodgson clătină iritat din cap.

– E limpede că cercurile nu pot fi locuri de hrană.

– De ce nu?

– Pentru că animalele astea cîntăresc în medie douăzeci de tone fiecare, de aceea. Dacă ai o turmă de dinozauri de douăzeci de tone, ai o biomasă combinată, de mai mult de o jumătate de milion de funzi, mișcîndu-se prin pădure. Niște animale atît de mari ar mîncea o cantitate imensă de vegetale în cursul unei zile. Și asta n-o pot face decît dacă se deplasează. Corect?

– Cred că da...

– Crezi? Uită-te împrejur, Howard. Vezi tu sectoare golite de pădure? Nu, nu vezi. Pentru că mănîncă doar cîteva frunze din copaci și trec mai departe. Crede-mă, animalele astea trebuie sa se miște ca să se hrănească. Dar locul pe care nu și-l schimba este cuibul. Deci, cercurile astea roșii trebuie să fie cuiburile lor. Arunca o privire către hartă. Și dacă nu mă înșel, primul dintre cuiburi se află chiar dincolo de deal, în vale.

Jeepul traversă o baltă și se năpusti înainte, cățărîndu-se pe deal.

## **Chemări de împerechere**

Richard Levine stătea în foișor, privind turmele prin binoclu. Malcolm plecase înapoi la trailer, împreună cu ceilalți, lăsându-l pe Levine singur. De fapt, Levine se simțea ușurat că Malcolm plecase.

Levine era mulțumit să facă observații asupra acestor animale extraordinare și-și dădea seama că Malcolm nu-i împărtășea entuziasmul fără limite. Într-adevăr, Malcolm parcă avusese întotdeauna alte gânduri. Era lipsit de răbdare fața de actul observației - el voia să analizeze datele, dar nu voia să le colecteze.

Firește, printre savanți, asta reprezenta o binecunoscuta diferență de personalitate.

Fizica era un exemplu perfect. Experimentatorii și teoreticienii trăiau în lumi complet diferite, își treceau hîrțile de la unul la altul, dar nimic mai mult. De parcă ar fi avut discipline diferite.

În ceea ce-i privea pe Levine și Malcolm, diferența dintre metodele lor ieșise repede la iveală, încă din perioada de la Santa Fe. Amîndoi erau interesați de dispariția speciilor, dar Malcolm aborda subiectul larg, dintr-un punct de vedere pur matematic. Detașarea lui, formulele lui inexorabile, îl fascinaseră pe Levine și cei doi începuseră un schimb de informații în timpul meselor pe care le luau frecvent împreună: Levine îl învățase pe Malcolm, paleontologie; Malcolm îl învățase pe Levine matematicile neliniare. Începuseră să traga anumite concluzii pe care amîndoi le găsiseră pasionante. Dar începuseră și să nu mai fie de acord.

De mai multe ori, li se ceruse să părăsească restaurantul; atunci ieșeau în dogoarea străzii Guadelupe și se îndreptau către rîu, continuînd să strige unul la altul, în vreme ce turiștii din apropiere se grăbeau să treacă pe celălalt trotuar.

Pînă la urmă, diferențele dintre ei ajunseseră pînă la personalitate. Malcolm îl considera pe Levine pedant și

țifnos, preocupat de detalii mărunte. Levine nu vedea niciodată cadrul general. Niciodată nu privea consecințele acțiunilor sale. Dinspre partea lui, Levine nu ezita să-l catalogheze pe Malcolm drept autoritar și detașat, indiferent fata de detalii.

- Dumnezeu zace în detalii, îi reamintise odată Levine.
- Poate a ta, îi aruncase Malcolm drept replică. Nu a mea. A mea zace în proces.

Stînd în foișor, Levine își spunea că acest răspuns era exact cel așteptat din partea unui matematician. Levine era foarte satisfăcut că detaliile însemnau totul, cel puțin în biologie, și ca cea mai obișnuită greșeală a colegilor lui de disciplină era insuficienta atenție acordată detaliilor.

În ceea ce-l privea, Levine trăia pentru detalii și nu putea renunța la ele. Ca animalul care-l atacase pe el și Diego. Levine se gîndise deseori la asta, o răsucise pe toate părțile, retrăind evenimentele. Pentru ca ceva îl tulbura, o impresie pe care n-o putea înțelege.

Animalul atacase iute și Levine simțise că fusese o formă teropoda comună - mers pe labelle din spate, coadă țeapănă, craniu mare, comun - dar la scurta vedere a creaturii, i se păruse că zărește ceva deosebit în jurul orbitelor, lucru care-l făcuse să se gîndească numai decît la un Carnotaurus sas trei, din formațiunea Gorro Frigo, din Argentina. Și în plus, pielea era cu totul neobișnuită, părea să fie de un verde strălucitor, dar avea ceva...

Ridică din umeri. Ideea care-l tulbura rămăsese undeva în urmă, dar n-o putea înțelege.

Pur și simplu, nu o putea înțelege.

Fără tragere de inimă, Levine își concentrează atenția asupra turmei de parazauri, rătăcind pe lîngă rîu, alături de apatozauri. Ascultă sunetele de trompetă, joase, distincte, pe care le scoteau parazaurii. Levine observase că parazaurii emiteau cel mai adesea un sunet scurt, un fel de claxon răgușit. Uneori, cîteva animale scoteau acest

sunet dintr-o dată sau aproape simultan; părea deci un mod auditiv de a indica turmei unde se află toți membrii ei. Mai era un și strigăt lung, dramatic. Acesta era scos rareori și numai de către două animale din turmă, care-și ridicau capul și trîmbițau tare și lung. Dar ce însemna sunetul acela?

Stînd în soarele fierbinte, Levine se hotărî să facă un mic experiment. Făcu mîinile căuș la gură și imită sunetul de trompetă al parazaurilor. Nu era o imitație foarte bună, dar imediat parazaurul conducător al turmei ridică privirea, întorcîndu-și capul într-o parte și-n alta. Și scoase un strigăt gros, răspunzîndu-i lui Levine.

Levine mai chemă o dată.

Din nou, parazaurul răspunse.

Levine era mulțumit de răspunsul acesta și notă ceva în carnet. Dar cînd ridică privirea din nou, fu surprins să vadă că turma de parazauri se îndepărta de apatozauri. Se adunară la un loc, formară un singur șir și începură să se îndrepte direct către foișor.

Levine începu să asude.

Ce făcuse? Se întreba dacă nu cumva imitase într-un fel chemarea de împerechere.

Atîta îi mai trebuia, să atragă un dinozaur în călduri! Cine știe cum se comportau aceste animale în perioada rutului? Cu o neliniște crescîndă, îi privi apropiindu-se. Probabil ar trebui să-l cheme pe Malcolm și să-l ceară sfatul. Dar în timp ce se gîndea la asta, își dădu seama că, imitînd chemarea aceea, interferase cu mediul, introdusese o nouă variabilă. Făcuse exact ceea ce îi spusese lui Thome că nu avea de gînd să facă. Era un lucru negîndit, firește. Și cu siguranță că nu conta prea mult în schema. Dar Malcolm avea să facă un caz întreg din asta.

Levine își coborî binoclul și cercetă din priviri locurile. Un trîmbițat profund reverberă prin aer, atît de tare, încît îi răni auzul. Solul începu să tremure, făcînd foișorul să se clatine în mod periculos.

„Doamne”, gîndi el. „Vin chiar spre mine”. Se aplecă și, cu degete nerăbdătoare, căută în rucsac radioul.



## Probleme de evoluție

În trailer, Thorne scoase porțiile rehidratate din cuptorul cu microunde și împărți farfuriile celor din jurul măsuței. Fiecare și-o desfăcu din învelitoare și începu să mănânce.

Malcolm înfipse furculița în mâncare.

– Ce-i asta?

– Piept de pui copt cu ierburi, spuse Thome.

Malcolm lua o înghițitură și clătină din cap.

– Nu-i minunata tehnologia? se strîmbă el. Reușește s-o facă să semene la gust cu cartonul.

Malcolm privi către cei doi puști care mîncau energic, așezați în fața lui. Kelly îi aruncă o privire și gesticulă cu furculița către cărțile prinse într-un raft, alături de masă.

– Un lucru nu înțeleg.

– Ce te frămîntă? întrebă Malcolm.

– Toată chestia asta despre evoluție. Darwin și-a scris cartea cu mult timp în urmă, nu?

– Darwin a publicat Originea speciilor în 1859, spuse Malcolm.

– Și pînă acum, toată lumea a crezut-o, nu?

– Cred că mai corect ar fi să spunem că toți savanții din lume sînt de acord că evoluția este o realitate a vieții pe Pămînt, preciza Malcolm. Și că provenim din strămoși animalii. Da.

– Bine, zise Kelly. Deci acum, care-i treaba?

Malcolm zîmbi.

– Treaba, spuse el, este că toată lumea recunoaște faptul ca evoluția se petrece, dar nimeni nu înțelege cum funcționează. Teoria asta are mari probleme. Și tot mai mulți savanți o recunosc deschis.

Malcolm împinse farfuria deoparte.

– Trebuie să urmărești teoria, spuse el, pornind de acum două sute de ani. Să începi cu baronul Georges Cu vier, anatomistul astăzi faimos în toată lumea, care a trăit în centrul intelectual al lumii, Paris. Pe la 1800, oamenii au început să scoată la iveală oase vechi și Cuvier și-a dat

seama că aparțin unor animale care nu mai există pe Pământ. Asta era o problemă, pentru că în 1800 lumea era convinsă că toate speciile de animale create trăiau în continuare. Ideea părea rezonabilă, pentru că se credea că pământul avea doar câteva mii de ani vechime. Și pentru că Dumnezeu, care crease toate animalele, nu ar fi lăsat vreuna dintre creațiile sale să piară. Deci dispariția speciilor se credea a fi imposibilă. Cuvier s-a tot chinuit cu oasele acelea, dar pînă la urmă a tras concluzia că, din voia lui Dumnezeu sau nu, multe animale dispăruseră - ca rezultat, credea el, al catastrofelor mondiale, gen potopul lui Noe.

– Bine...

– Deci, Cuvier a început să creadă, fără să fie prea convins, în dispariția speciilor, spuse Malcolm, dar nu a acceptat niciodată evoluția. În mintea lui, evoluția nu s-a petrecut. Unele animale mureau, altele supraviețuiau, dar nu evoluau, în mintea lui, animalele nu sufereau modificări. Atunci a apărut Darwin, care-a spus că animalele evoluau și că oasele dezgropate aparțineau de fapt predecesorilor dispăruți ai animalelor vii. Implicațiile ideii lui Darwin au deranjat pe toată lumea. Nu le plăcea să creadă că creațiile lui Dumnezeu se schimbau și nici că maimuțele aparțineau arborelui lor genealogic. Era deranjant și ofensator. Dezbaterile au fost aprinse. Dar Darwin a adunat o cantitate uriașă de fapte - a construit un caz demolator. Așa s-a făcut că ideea lui asupra evoluției a fost, treptat, treptat, acceptată de savanți și de întreaga lume.

Dar întrebarea rămînea: cum se petrece evoluția? Pentru asta, Darwin nu avea un răspuns bun.

– Selecția naturală, spuse Arby.

– Da, asta a fost explicația lui Darwin. Mediul exercită o presiune care favorizează anumite animale și ele se înmulțesc mai repede, astfel petrecîndu-se și evoluția. Dar mulți și-au dat seama că selecția naturală nu este o explicație. E doar o definiție: dacă un animal reușește,

trebuie să fi fost selectat. Dar ce caracteristică îl favorizează? Și cum operează selecția naturală? Darwin nu avea nici o idee. Și nici altcineva, n-a avut, vreme de cincizeci de ani.

– Dar e vorba despre gene, interveni Kelly.

– Bine, spuse Malcolm. Bine. Am ajuns în secolul douăzeci. Lucrările lui Mendel asupra plantelor au fost redescoperite. Fischer și Wright au făcut studii despre populație. Destul de repede am cunoscut că genele controlează ereditatea - orice ar fi acestea. Amintește-ți, în prima jumătate a secolului, în tot timpul primului și celui de-al doilea război mondial, nimeni nu știa ce înseamnă genele. Abia după Watson și Crick, în 1953, am știut că genele sînt nucleotide cu model de elice dublă. Grozav! Și am aflat despre mutații. Deci pe la mijlocul secolului douăzeci, aveam o teorie a selecției naturale care spunea că mutațiile apar spontan în gene, că mediul favorizează mutațiile beneficătoare și că evoluția rezultă din acest proces de selecție. Este simplu și bine ținut: Dumnezeu n-are nici un amestec. Nu este implicat nici un principiu superior de organizare. La sfîrșit, evoluția este doar rezultatul unei grămezi de mutații care supraviețuiesc sau mor. Corect?

– Corect, acceptă Arby.

– Dar există probleme și pentru ideea asta, continuă Malcolm. Mai întîi, este problema timpului. O singură bacterie - prima formă de viață - înglobează două mii de enzime. Savanții au estimat cît timp ar lua asamblarea la întîmplare a acestor enzime, în supă primordială. Estimările au dus la un rezultat cuprins între patruzeci și patru sute de miliarde de ani. Dar Pămîntul nu are decît vreo patru miliarde de ani. Deci, șansele par să fie puține. Mai ales cînd ne gîndim ca bacteria a apărut la patru sute de milioane de ani după nașterea Pămîntului. Viața a apărut foarte repede - drept pentru care unii savanți au hotărît că viața pe Pămînt trebuie să fie de origine extraterestră. Deși eu cred că asta nu-i decît o evadare

din problemă.

– Bine...

– Apoi, mai este și problema coordonării. Dacă ar fi să crezi în teoria curentă, atunci toată minunata complexitate a vieții este un nimic față de acumularea de evenimente întâmplătoare - o grămadă de accidente genetice, adunate la un loc. Cu toate astea, când privim mai atenți animalele, parcă multe dintre elemente au evoluat simultan. De exemplu liliecii, care posedă ecolocația - navighează după sunet. Ca să facă asta, multe structuri trebuiau să evolueze.

Liliecii au nevoie de un aparat special pentru a scoate sunetele, au nevoie de urechi speciale pentru a auzi ecourile, au nevoie de creier special pentru a interpreta sunetele și - bineînțeles - de un trup special pentru acrobații aeriene cu care să prindă insectele. Dacă lucrurile nu evoluează simultan, nu există nici un avantaj. Și ca să-ți imaginezi că toate acestea s-au petrecut din întâmplare, e ca și cum ți-ai imagina că un vîrtej ar intra într-o curte cu fier vechi și-ar asambla un avion 747. E foarte greu de crezut.

– Bine, spuse Thome. Sînt de acord.

– Următoarea problemă. Evoluția nu acționează întotdeauna așa cum ar face-o o forță oarbă. Anumite nișe de mediu nu se completează. Anumite plante nu sînt mîncate. Și anumite animale nu prea evoluează. Rechinii nu s-au schimbat deloc în o sută șazeci de milioane de ani. Oposumii nu s-au modificat de la dispariția dinozaurilor, cu șazeci și cinci de milioane de ani în urmă. Mediul acestor animale s-a transformat dramatic, dar ele au rămas aceleași. Nu exact la fel, dar aproape. Cu alte cuvinte, se pare că nu au răspuns mediului lor.

– Poate că sînt încă bine adaptate.

– Poate. Sau poate că mai e ceva, pe care noi încă nu-l înțelegem.

– De exemplu?

– De exemplu, alte reguli care influențează rezultatul.

– Vrei să spui că evoluția este dirijată? spuse Thome.

– Nu, răspunse Malcolm. Ăsta-i creaționism și e greșit. Dar spun că selecția naturală care acționează asupra genelor nu reprezintă probabil totul. E prea simplu. Mai sînt și alte forțe. Molecula de hemoglobină este o proteină împachetată ca un sandvici în jurul unui atom de fier care fixează oxigenul - un fel de plămîn molecular minuscule. În prezent, cunoaștem secvența de aminoacizi care duce la crearea hemoglobinei. Dar nu știm cum s-o împăturim. Din fericire, nici nu avem nevoie să știm, pentru că dacă creezi molecula, ea se împachetează singură. Se organizează de la sine. Și reiese, de fiecare dată, că ființele vii par să aibă o calitate de autoorganizare. Proteinele se împachetează. Enzimele interacționează. Celulele se aranjează singure pentru a forma organe, iar organele se aranjează pentru a forma un individ coerent. Indivizii se organizează apoi de la sine pentru a forma o populație. Și populația se organizează, tot de la sine, pentru a crea o biosferă coerentă. De la teoria complexității, am pomit să avem o idee despre cum se petrece această autoorganizare și ce înseamnă ea. Iar asta implica o modificare majoră în felul în care vedem noi evoluția.

– Dar, spuse Arby, pînă la urmă, evoluția trebuie să rămînă rezultatul mediului acționînd asupra genelor.

– Nu cred că ajunge, Arb, spuse Malcolm. Cred că este implicat mult mai mult - cred că trebuie să fie mai mult, chiar și pentru a explica felul în care a apărut specia noastră.

– Cam cu trei milioane de ani în urmă, continuă Malcolm, niște maimuțe africane care trăiseră pînă atunci în copaci au coborît pe sol. Nu aveau nimic deosebit. Creierul le era mic și nu deosebit de inteligent. Nu aveau gheare sau dinți ascuțiți drept arme. Nu erau deosebit de puternice sau de rapide. Nu constituiau un adversar pentru leopard. Dar pentru că erau scunde, au început să se ridice în picioare ca să vadă peste înalta iarbă africană.

Așa a început totul. Niște maimuțe obișnuite, care priveau peste ierburi!

Pe măsură ce a trecut timpul, maimuțele au rămas tot mai multă vreme în picioare. Au avut mâinile libere pentru treburi. Ca toate maimuțele, foloseau unelte. Cimpanzeii, de exemplu, se folosesc de rămurele ca să prindă termite. Chestii din astea... Pe măsură ce a trecut timpul, așadar, strămoșul nostru maimuță și-a dezvoltat unelte tot mai complexe. Asta le-a stimulat creierul să crească și să devină mai complex. S-a pomit o spirală: unelte mai complexe care provoacă creiere mai complexe care provoacă unelte și mai complexe... Iar creierul nostru practic a explodat, asta în termeni evolutivi. Creierul nostru a crescut de mai mult de două ori în ultimul milion de ani. Și asta ne-a adus o serie de necazuri...

– Ca de exemplu?

– Ca de exemplu, să ne naștem. Creierele mari nu pot trece prin canalul de naștere - înseamnă că și mama și copilul mor la naștere. Asta nu-i bine... Care-a fost răspunsul evoluției? Să-i facă pe copiii umani să se nască foarte devreme în cursul dezvoltării, când creierul lor este destul de mic să traverseze pelvisul. Este soluția marsupială - majoritatea creșterii se petrece în interiorul trupului mamei. Creierul unui copil uman se dublează în primul an de viață. Asta-i o soluție bună pentru problema nașterii, dar creează alte probleme. Înseamnă că puii umani vor fi neajutorați multă vreme după naștere. Puii multor mamifere pot merge la câteva minute după ce s-au născut. Alții merg după câteva zile sau săptămîni. Dar copiii nu pot păși vreme de un an întreg. Nu se pot hrăni singuri încă mult timp. Deci un preț pentru creier mare a fost faptul că strămoșii noștri au trebuit să dezvolte o organizare nouă, stabilă social, pentru a permite îngrijirea pe termen lung a copiilor, care să dureze mulți ani. Acești copii cu creier mare, complet neajutorați, au schimbat societatea. Dar nu asta-i cea mai importanta consecință.

– Nu?

– Nu. Pentru că se nasc într-un stadiu imatur, copiii umani au creiere nemodelate. Nu sosesc cu prea mult comportament instinctiv. Din instinct, un nou-născut poate suga și apuca, dar cam atât.

Comportamentul complex uman nu este deloc instinctiv. Deci societățile umane au trebuit să-și dezvolte educația ca să antreneze creierul copiilor lor. Ca să-i învețe cum să acționeze.

Fiecare societate umană cheltuiește enorm de mult timp și energie pentru a-și învăța copiii calea cea bună de a se purta. Uită-te la o societate mai simplă, undeva în jungla tropicală, și-ai să vezi ca fiecare copil se naște într-o rețea de adulți responsabili de creșterea lui. Nu numai părinți, ci și mătuși, unchi, bunici și bătrânii tribului. Unii îl învață să vâneze sau să adune hrană ori să țeară; alții îl învață despre sex sau război. Dar responsabilitățile sînt clar definite, iar dacă un copil nu are, să spunem, o mătușă din partea mamei care să-l învețe o anumită treabă, lumea se adună și desemnează un înlocuitor.

Pentru că a crește copii reprezintă, într-un fel, motivul primordial de existență al societății. Este cel mai important lucru care se petrece, culmea tuturor uneltelor, a limbajului și a structurii sociale care a evoluat. Și pînă la urmă, citeva milioane de ani mai tîrziu, au apărut puști care folosesc computere...

Acum, dacă tabloul ăsta ți se pare coerent, spune-mi unde intervine selecția naturală? Acționează ea asupra trupului, mărind creierul? Acționează asupra secvenței de dezvoltare, făcîndu-i pe copii să se nască mai devreme? Acționează asupra comportamentului social, provocînd cooperare și îngrijirea copilului? Sau acționează peste tot deodată – asupra trupului, dezvoltării și comportamentului social?

– Peste tot dintr-o dată, decretă Arby.

– Așa cred și eu, spuse Malcolm. Dar poate că unele părți din această poveste se petrec automat, ca rezultat al autoorganizării. De exemplu, puii tuturor speciilor au o

înfățișare caracteristică. Ochi mari, cap mare, față mică, mișcări necoordonate... E același lucru și la copii, și la cățeluși, și la puii de păsări. Și pare să provoace tandrețe din partea adulților. Într-un fel, s-ar putea spune că înfățișarea puiului pare să autoorganizeze comportamentul adulților. Iar în cazul nostru, ăsta e un lucru benefic.

– Ce are de-a face totuși cu dispariția dinozaurilor? întrebă Thome.

– Principiile autoorganizării pot acționa în bine sau rău. Tot așa cum autoorganizarea poate coordona schimbarea sau poate duce o populație la declin, făcînd-o să-și piardă vitalitatea. Pe insula asta, speranța mea este să vedem adaptări de autoorganizare în comportamentul dinozaurilor adevărați - și asta ne va spune de ce au dispărut. De fapt, sînt aproape sigur că știm deja de ce au dispărut dinozaurii...

Radioul scoase un clic.

– Bravo, interveni Levine prin intercom. N-aș fi putut fi niciodată mai clar... Dar mai bine ai vedea ce se petrece aici. Parazaurii fac ceva foarte interesant, Ian.

– Ce?

– Vino și vezi.

– Copii, spuse Malcolm, voi rămîneți și urmăriți monitoarele. Apăsă butonul radio. Richard? Sîntem pe drum.



## Parazauri

Richard Levine se prinse de balustrada foișorului și privi încordat împrejurimile. Chiar în față, apărînd de dincolo de o ridicătură scundă, văzu capul magnific al unui *Parasaurolophus walkei*. Craniul cu bot în cioc de rată al hadrozaurului avea trei picioare lungime, dar părea mai mare din pricina unei creste lungi, ca un com, care se întindea în sus și înapoi.

Pe cînd animalul se apropia, Levine îi văzu pielea pătată cu verde a capului. Remarcă gîtul lung și puternic, trupul greu, cu pîntecul de un verde-deschis. *Parasaurolophus* avea douăsprezece picioare înălțime și dimensiunile unui elefant mare. Capul îi ajungea aproape în dreptul podelei foișorului. Animalul înainta fără ezitare către el, pașii lui făcînd să duduie pămîntul.

Cîteva clipe mai tîrziu, văzu un al doilea cap apărînd de dincolo de ridicătură - apoi al treilea și al patrulea. Animalele trîmbițară și se îndreptară în șir indian către Levine.

În cîteva clipe, animalul din frunte trecu pe lîngă foișor. Levine își tinu răsufierea. Animalul îl privi, rostogolindu-și ochii mari, căprui. Își linse buzele cu o limbă purpuriu-închis. Foișorul se clătină sub zdruncinăturile pașilor lui. Apoi uriașul plecă la pas, continuîndu-și marșul către jungla din spate. Curînd, trecu și al doilea animal.

Al treilea se frecă de structura, zguduind-o ușor. Dar dinozaurul nu păru să remarce nimic; continua să meargă. La fel și ceilalți. Unul cîte unul, dispărură în desișul din spatele foișorului. Pămîntul încetă să mai vibreze. Abia atunci Levine observă poteca, trecînd pe lîngă foișor și intrînd în junglă.

Levine oftă.

Luă binoclul și trase puternic aer în piept, calmîndu-se. Trupul i se relaxă încet. Panica trecu. Începu să se simtă mai bine.

Apoi gîndi: Ce fac ei? Unde se duc? Pentru că, după cum

considera Levine, comportamentul parazaurilor părea teribil de ciudat. Păstrasera un grup defensiv câtă vreme se hrănisera, dar în timp ce se deplasau se înșirau, ceea ce spărgea modelul obișnuit de turmă și făcea ca fiecare animal să devină vulnerabil pentru prădători. Cu toate acestea, comportamentul era clar organizat. Mișcarea în șir indian trebuia să servească unui scop.

Dar care?

Acum că se aflau în junglă, animalele începuseră să scoată sunete, scurte și joase, de trompetă. Din nou avu senzația că auzea un fel de semnale de poziție. Poate pentru ca membrii să poată ține urma celorlalți, în vreme ce se mișcau prin junglă, schimbându-și permanent poziția.

Dar de ce-și schimbau permanent poziția?

Unde se duceau? Ce făceau?

Cu siguranță că nu putea spune de acolo, din foișor. Ezită, îi ascultă. Apoi, într-un moment de hotărîre, își săltă picioarele peste balustradă și coborî iute eșafodajul.

## Căldură

Îi era cald și era uda. Ceva aspru ca șmirghelul se freca de fața ei. Apoi, mișcarea se repetă. Sarah Harding tuși. Ceva îi sări de pe gît. Simți un miros ciudat, dulceag, ca de bere africană fermentată. Auzi un șuielat profund. Apoi din nou frecușul, pornind de la gît și urcînd spre obraz.

Încet, deschise ochii și privi figura unui cal. Ochii mari, tîmpi, ai calului o priveau de sus, cu gene moi. Calul o lingea. Era aproape plăcut, gîndi ea, aproape liniștitor. Să zacă pe spate în noroi, ca un cal...

Nu era un cal.

Capul îi era prea îngust, văzu ea brusc, botul prea turtit, toate proporțiile greșite. Se răsuci să privească și văzu un cap mic, legat de un gît surprinzător de gros și de un trup greoi...

Sări în sus, ajungînd în genunchi.

– Doamne!

Mișcarea ei bruscă sperie animalul care pufăi alarmat și se dădu încet înapoi. Făcu cîțiva pași pe malul noroiu și se întoarse, privind-o plin de reproș.

Acum putea să-l vadă bine: cap mic, gît gros, trup uriaș și îndesat, cu două rînduri de placi pentagonale de-a lungul șirei spinării. O coadă pe care o tîra, plină cu țepi...

Harding clipi.

Nu putea să fie adevărat.

Confuză și uimită, se chinui să-și amintească numele creaturii și reuși, apelînd la imagini readuse tocmai din copilărie.

Stegosaurus...

Era un stegozaur adevărat!

În uimirea ei, mintea îi fugi înapoi la o cameră albă de spital, atunci cînd îl vizitase pe Ian Malcolm care delira, mormăind numele cîtorva dinozauri. Întotdeauna avusese bănuieli.

Dar chiar și acum, confruntată cu un dinozaur viu, reacția ei imediată fu aceea că trăia un soi de glumă proastă. Sarah privi atentă către animal, căutînd o cusătură a costumului, încheieturile mecanice de sub piele. Dar pielea nu avea nici o cusătură, iar animalul se mișca într-un fel integrat, organic. Ochii lui clipiră din nou, încet. Apoi stegozaurul se întoarse cu spatele, se apropie de mal și lipăi apa cu limba lui lată și aspră.

Limba îi era de culoare albastru-închis.

Cum putea să fie așa? Albastra închis din pricina sîngelui venos? Să fi fost un animal cu sînge rece? Nu. Animalul ăsta se mișca prea bine; avea siguranța - și indiferența - unui animal cu sînge cald. Șopîrlele și reptilele întotdeauna dădeau atenție temperaturii mediului. Creatura asta nu se comporta deloc așa. Stătea în umbră și lipăia apă rece, complet indiferent.

Privind în jos către cămașă, Sarah văzu saliva curgîndu-i pe gît. O atinse cu degetele. Era caldă.

Deci un animal cu sînge cald...

Un stegozaur.

Se holbă la el.

Pielea stegozaurului părea mozaicată, dar nu era solzoasă ca a reptilelor. Semăna mai mult cu pielea rinocerului, gîndi ea. Sau cu a unui porc sălbatic. Doar că era complet lipsită de păr, fără smocurile porcului.

Stegozaurul se mișca leneș. Părea pașnic, chiar stupid. Și probabil că era într-adevăr stupid, gîndi ea, privind din nou către cap. Cutia craniană era mult mai mică decît a unui cal. Foarte mică pentru restul trupului.

Se ridică în picioare și gemu. Trupul o durea. Fiecare membru și fiecare mușchi era îndurerat. Picioarele îi tremurau. Trase aer în piept.

La cîțiva iarzi depărtare, stegozaurul se opri, privind-o, studiînd noua ei înfățișare verticală. Cum ea nu se mișcă, deveni din nou indiferent și se reîntoarse la adăpat.

– Ei, fir-aș a naibii, spuse Sarah.

Privi către ceas. Era unu și jumătate după-amiază,

soarele se afla încă deasupra capului.

Nu putea folosi soarele ca să se orienteze, iar amiaza era foarte fierbinte. Se hotărî ca mai bine să pornească și să încerce să-i găsească pe Malcolm și pe Thome. Cu picioarele goale, mișcîndu-se țeapănă, cu mușchii îndurerați, se îndreptă către junglă, îndepărtîndu-se de rîu.

După ce merse o jumătate de oră, i se făcu foarte sete, dar se antrenase să meargă fără apă mult timp, în savana africană. Continuă, indiferentă față de propriul disconfort.

Pe cînd se apropia de o creastă, ajunse lîngă o potecă de animale, largă și noroioasă, care străbătea jungla. Era mai ușor să meargă de-a lungul potecii și o urma deja de un sfert de oră, cînd auzi un scheunat excitat, de undeva din față. Sunetul îi aduse aminte de cel scos de un ciine și Sarah își continuă drumul strecurîndu-se cu grijă.

Cîteva clipe mai tîrziu, un zgomot de lemn zdrobit răsună dinspre tufe, venind din mai multe părți deodată și, brusc, un animal aducînd cu o șopîrlă verde-închis cam de patru picioare înălțime țîșni din desiș, cu o iuțeață îngrozitoare, țipă și sări peste ea. Sarah se aplecă instinctiv, abia avînd timp să-și revină, cînd un al doilea animal apăru și trecu pe lîngă ea. În cîteva clipe, o întreagă turmă de animale se prelinse pe lîngă ea din toate părțile, scoțînd țipete speriate, apoi unul se ciocni de ea și o doborî la pămînt. Sarah căzu în noroi, iar celelalte animale se împiedică și se prăbușiră alături de ea.

La cîteva pași înainte pe cărare, văzu un copac mare, cu ramuri joase. Acționînd fără să gîndească, sări în picioare, se agăța de o ramură și se cățăără. Ajunse sus în siguranță chiar în clipa cînd un alt dinozaur, cu gheare ascuțite, gonea prin noroiul de dedesubt, în urmărirea creaturilor verzi. Pe cînd animalul se îndepărtă de ea, îi zări trupul întunecat, de circa șase picioare înălțime,

acoperit cu benzi roșiatice ca un tigru. Curînd după aceea, un al doilea animal dungat apăru, apoi al treilea - un grup de prădători, șuierînd și mîrîind, în urmărirea dinozaurilor verzi.

Din experiența de ani de zile pe teren, se descoperi numărînd din reflex animalele care treceau pe lîngă ea. După numărătoarea ei, erau zece prădători dungați, iar asta îi stîrni pe loc interesul. De îndată ce ultimul prădător dispăru, se lăsă la pămînt și se grăbi să-i urmărească. Ii trecu prin minte că e o prostie, dar curiozitatea era mai puternică.

Urmări dinozaurii-tigri pe deal, dar chiar înainte de a ajunge pe creastă, știu după mîrîituri că deja doborîseră un animal. De pe culme, privi în jos către pradă. Dar asta nu semăna cu nimic din ce știa din Africa. Pe cîmpia Seronera, locul unde cădea prada era organizat într-un mod previzibil, aproape ca după o lege. Cei mai mari prădători, leii și hienele, stăteau aproape de pradă, hrănindu-și puii. Mai departe, așteptîndu-și rîndul, erau vulturii și berzele marabou, iar mai departe, șacalii și alte animale mici, care dădeau ture atenți. După ce terminau prădătorii, animalele mai mici se apropiau, la rîndul lor.

Animale diferite mîncău diverse părți ale cadavrului: hienele și vulturii mîncău oasele; șacalii curătau complet carcasa. Asta era schema oricărei vînători și de aceea în jurul prăzii rareori se petreceau certuri sau lupte.

Dar acolo, Sarah văzu o înghesuială vecină cu frenezia. Animalul căzut era acoperit de prădătorii dungați, toți rupînd carnea cu furie, cu pauze dese ca sa mirîie și să se lupte cu ceilalți. Luptele lor erau violente - un prădător mușcă animalul de alături, făcîndu-i o rană adîncă în coaste. Imediat, alți cițiva se aruncară la cel mușcat, care se îndepărtă schiopătînd, șuierînd și sîngerînd, grav rănit. O dată ajuns la periferie, animalul rănit se răzbună mușcînd coada altei creaturi, producînd iarăși o rană serioasă.

Un tînăr, avînd cam jumătate din înălțimea celorlalți, se

tot împingea înainte, încercînd să capete și el o bucată, dar adulții nu-i făceau loc. Ba chiar mîrîiau și se repezeau la el furioși. Puiul era deseori forțat să sară înapoi, ca să se ferească de colții ascuțiți ai celor mari. Harding nu văzu pui mici. Era un grup de adulți răi.

Pe cînd privea prădătorii cei mari, cu capul și trupul uns de sînge, observă modelul încrucișat al cicatricilor vindecate, de pe coaste și gîturi. Părea limpede că erau niște animale rapide, inteligente, și cu toate astea se luptau continuu. Să fi fost vorba de felul în care evoluase organizarea lor socială? Dacă da, ăsta era un eveniment rar.

Animalele multor specii luptau pentru hrană, teritoriu și sex, dar luptele respective implicau cel mai adesea o agresiune rituală; rareori apăreau răni serioase. Firește, existau și excepții. Cînd masculii de hipopotam luptau pentru cîștigarea unui harem, se răneau serios. Dar oricum, nimic nu semăna cu ceea ce vedea acum.

Pe cînd privea, animalul rănit de la margine se aruncă înainte și mușcă un alt adult care mîrîi și sări la el, sfîșiindu-l cu ghearele de la picioare. Pe loc, prădătorul rănit fu eviscerat, rotocoale de intestine alburii alunecară prin despicătura largă. Animalul căzu mugind la pămînt și imediat trei adulți se întoarseră și se aruncară la trupul căzut, începînd să-i sfîșie carnea cu o intensitate rapace.

Harding închise ochii și se întoarse. Asta era o lume diferită, pe care nu o înțelegea defel. Amețită, cobori iarăși dealul, mișcîndu-se fără zgomot, îndepărtîndu-se cu grijă de măcel.

## **Zgomot**

Fordul Explorer înainta fara zgomot de-a lungul cărării din junglă. Urmăreau o potecă făcută de animale pe creastă, îndreptându-se către foișorul din valea de dedesubt.

Thome conducea. Îi spuse lui Malcolm:

– Spuneai mai devreme că știi de ce au dispărut dinozaurii...

– Mda, sînt destul de sigur, spuse Malcolm. Situația este destul de simplă la bază. Se foi în scaun. Dinozaurii au apărut în triasic, cam acum doua sute de milioane de ani. Au proliferat în timpul jurasicului și cretacului de după aceea. Au fost forma de viață dominantă a planetei, vreme de o sută cincizeci de milioane de ani - ceea ce este foarte mult.

– Avînd în vedere că noi nu sîntem decît de trei milioane de ani, completă Eddie.

– Hai să nu exagerăm, spuse Malcolm. De trei milioane de ani au fost niște maimuțe jalnice. Nu noi. Ființele cu aspect uman există pe planeta asta doar de treizeci și cinci de mii de ani, spuse el. Atît a trecut de cînd strămoșii noștri au pictat peșterile din Franța și Spania, imagini de vînătoare pentru a invoca succesul ei. Treizeci și cinci de mii de ani. În istoria Pămîntului, asta nu înseamnă nimic. Abia am sosit.

– Bine...

– Și, firește, chiar și acum treizeci și cinci de mii de ani, deja făceam alte specii să dispară. Oamenii peșterilor au ucis atît de multe animale, încît au eradicat specii întregi de pe unele continente. În Europa existau lei și tigri. În Los Angeles erau girafe și rinoceri. La naiba, acum zece mii de ani, strămoșii indienilor americani au vînat mamutul pînă la dispariția lui completă. Nu-i nimic nou, tendința asta a omului...

– Ian!

– Ei bine, e o realitate, deși capetele voastre goale cred



că totul e atît de curînd...

– Ian! Vorbeai despre dinozauri...

– Corect. Dinozauri. Oricum, în timpul acestor o sută cincizeci de milioane de ani, dinozaurii au avut atît de mult succes încît în cretacic existau douăzeci și unu de grupuri majore. Cîteva grupuri, precum cam ar az aurii sau fabrozaurii, au dispărut. Dar majoritatea copleșitoare a grupurilor de dinozauri mai erau încă active în cretacic. Apoi, brusc, cam în urmă cu șaizeci și cinci de milioane de ani, toate grupurile au dispărut. Au rămas doar păsările. Deci întrebarea este... Ce s-a întîmplat?

– Credeam ca ai aflat, spuse Thome.

– Nu, voiam să spun ce sunet a fost ăsta? Ai auzit ceva?

– Nu, răspunse Thome.

– Oprește mașina, îi ceru Malcolm.

Thome opri mașina și motorul. Coborîră geamurile și adulmecară căldura prînzului.

Aproape că nu se simțea vreun vînticel. Ascultară o vreme.

Thome ridică din umeri.

– Nu aud nimic. Ce crezi că ai...

– Șșșt, spuse Malcolm. Își făcu mîna cupă la ureche și-și sprijini capul de fereastră, ascultînd încordat. După o clipă, se întoarse. Pot să jur ca am auzit un motor!

– Un motor? Adică unul cu ardere internă?

– Exact. Arătă către est. Parcă venea de acolo...

Ascultară din nou și nu auziră nimic.

Thome clatină din cap.

– Nu pot să-mi închipui ca cineva ar veni cu o mașina cu benzină aici, Ian. Nu există benzină pentru ea.

Radioul scoase un clic.

– Doctore Malcolm?

Era Arby, din trailer.

– Da, Arby.

– Cine mai e aici? Pe insula.

– Cum adică?

– Aprindeți monitorul!

Thome pomi monitorul de la bord. Văzu o imagine primită de la una dintre camerele de securitate. Camera video privea în jos, către o vale îngustă și abruptă, dinspre est. Văzură panta umbrită de copaci. O creanga bloca mult din priveliște. Dar imaginea era nemișcată. Nici un semn de activitate.

– Ce vezi, Arby?

– Priviți înainte!

Printre frunze, Thome văzu o sclipire kaki, apoi alta. Își dădu seama că era o persoană, pe jumătate mergînd, pe jumătate alunecînd pe panta abruptă, către podeaua văii.

Trap solid, păr scurt negru...

– Să fiu al naibii, fluieră Malcolm și zîmbi.

– Știi cine e?

– Da, firește. E Sarah.

– Ei, ar fi bine să mergem s-o luăm. Thome se întinse după radio, apăsă butonul. Richard, chema el.

Nu veni nici un răspuns.

– Richard? Mă auzi?

Nici un răspuns.

Malcolm oftă.

– Grozav... Nu răspunde. Poate ca a plecat la vreo plimbare. În continuarea cercetărilor....

– De asta mi-e teamă, spuse Thome. Eddie, dă jos motocicleta și du-te să vezi ce face Levine. Ia o pușcă Lindstradt cu tine. Noi mergem s-o luăm pe Sarah.

## Poteca

Levine urma poteca, adâncindu-se în umbra junglei. Parazaurii erau undeva mai sus, făcând o mulțime de zgomot, călcând pe ferigile și palmierii de la baza junglei. Cel puțin acum știa de ce se aranjaseră în șir indian: nu exista alt mod mai practic de deplasare prin desișul pădurii tropicale.

Sunetele pe care le scoteau nu se opriseră niciodată, dar Levine observă că ele căpătaseră o altă nuanță - erau mai înalte, mai excitate. Se grăbi înainte, strecurându-se prin desișul mai înalt decât el, urmărind cărarea bătută. Ascultă strigătele animalelor din față, începu să simtă un miros distinct, dulceag. Avu impresia că mirosul devine mai puternic.

Undeva, mai în față, se întâmpla ceva, nu era nici o îndoială. Glasurile parazaurilor erau acum întretăiate, deveniseră aproape niște lătrături. Simți în ele agitația. Dar ce putea agita un animal de douăsprezece picioare înălțime și treizeci lungime?

Curiozitatea îl copleși. Levine pomi să fugă prin junglă, dînd la o parte frunzele de palmier, sărind peste copaci. În frunzișul din față auzi un șuielat, un fel de plesnitură, apoi unul dintre parazauri scoase un trîmbișat lung, grav.

Eddie Carr conduse motocicletă către foișor și opri. Levine nu era acolo. Cercetă solul din jurul structurii și văzu multe urme adînci de animal. Urmele erau mari, cam de două picioare diametru și păreau să se îndrepte către jungla din spate.

Cercetă mai atent și văzu și urme proaspete de cizme. Aveau model Asolo; le recunoscă ca fiind ale lui Levine. În unele locuri, urmele de cizme călcau peste marginea urmelor de animale, ceea ce însemna că fuseseră făcute ulterior. Și urmele de cizme se îndreptau către junglă.

Eddie Carr înjură. Numai în junglă nu voia să intre. Ideea îi dădea fiori. Dar nu avea de ales. Trebuia să-l

aducă pe Levine înapoi. Tipul ăsta, gîndi el, era o adevărată pacoste. Eddie coborî arma de la umăr și o așeză lingă ghidonul motocicletei. Apoi răsuci mînerul și, fără zgomot, motocicleta pomi înainte, adîncindu-se în umbră.

Cu inima bătîndu-i de excitare, Levine se strecură pe lingă ultimul palmier. Se opri brusc.

Chiar în fața lui, coada unui parazaur îi trecu înainte și înapoi pe deasupra capului. Animalul era întors cu spatele. Și un șuvoi gros de urină țîșni, stropind solul. Levine sări înapoi, evitînd șuvoiul. Dincolo de animalul cel mai apropiat, văzu un luminiș bătătorit de nenumărate urme de animale. Parazaurii se așezaseră în diferite locuri și urinau împreună. Deci erau animale cu instinctul latrinei, gîndi el. Țsta era un aspect fascinant și cu totul neașteptat.

Multe animale contemporane, inclusiv rinocerii și căprioarele, preferau să se ușureze în anumite locuri. Și de multe ori mișcările turmei erau coordonate. Comportamentul acesta fusese interpretat în general a fi o metodă de marcarea a teritoriului. Dar orice motiv ar fi fost, nimeni nu ar fi bănuir că dinozaurii acționau în acest fel.

Pe cînd Levine privea, parazaurii terminară să urineze și fiecare se deplasă cîțiva pași într-o parte. Apoi defecară, iarăși la unison. Fiecare parazaur produse o mare grămadă de balebă de culoarea paiului. Asta era însoțită de un trîmbițat grav din partea fiecărui animal din turmă - o dată cu o cantitate enormă de flatulență, mirosind a metan.

Înapoia lui, o voce șopti:

– Foarte drăguț!

Se întoarse și-l văzu pe Eddie Carr stînd pe motocicletă, își făcea vînt cu mîna.

– Pîrțuri de dinozaur, spuse el. N-ar fi bine să aprinzi un chibrit aici, ai arunca locul în aer...

- Şşşşt, şuietă Levine furios, clătinînd din cap. Se întoarse către parazauri. Nu avea timp să fie întrerupt de un tînăr vulgar. Cîteva animale îşi aplecară capetele şi începură să lingă bălţile de urină. Fără îndoială voiau să recupereze nutrienţele pierdute, gîndi el. Poate sarea. Sau poate hormonii. Sau poate era ceva legat de sezon. Sau poate... Levine se aplecă înainte.

Ştiau atît de puţine despre creaturile astea! Nu le cunoşteau nici măcar obiceiurile de bază - cum mîncau, cum eliminau excreţiile, cum dormeau şi cum se împerecheau. O întreagă lume de comportamente complicate evoluase la aceste animale de mult dispărute. A le înţelege acum ar fi putut fi munca de o viaţă a unei duzini de savanţi. Dar probabil că asta nu avea să se întimplă niciodată. Tot ce putea să spera era să facă unele legături, cîteva deducţii simple care să şteargă suprafaţa complexităţii vieţii lor.

Parazaurii trîmbiţară şi se adînciră în pădure. Levine porni după ei.

- Doctore Levine, spuse Eddie încet. Urcă pe motocicletă. Acum!

Levine nu-l luă în seamă, dar de cum plecară animalele cele mari, văzu o duzină de dinozauri mici, verzi, sărind şi ciripind prin luminiş. Îşi dădu brusc seama ce erau: *Procompsognatus triassicus*. Prădători mici descoperiţi de Fraas în 1913, în Bavaria. Levine se holbă, fascinat. Fireşte că ştia bine animalul, dar numai din reconstituiri, pentru că nu existau schelete complete de *Procompsognatus* nicăieri în lume. Ostrom făcuse cele mai multe studii, dar trebuise să lucreze cu un schelet care era zdrobit rău şi fragmentar. Coada, gîtul şi labele din fata lipseau de la animalele descrise de Ostrom. Şi iată *procompsognaţii* aici, compleţi şi activi, ţopăind ca nişte găinuşe. Sub ochii lui, compii începură să mănînce balega proaspătă şi să bea ce mai rămăsese din urină. Levine se încruntă. Să facă asta parte din comportamentul obişnuit al unui prădător mic? Levine

nu era sigur...

Înaintă să-i privească mai de aproape.

– Doctore Levine! șopti Eddie.

Era interesant un amănunt: compii mîncau doar balega proaspătă, nu și rămășițele uscate care zăceau peste tot în lumină. Orice substanță nutritivă ar fi obținut din bălegar, ea se afla probabil prezenta numai în cel proaspăt. Asta ducea cu gîndul la o proteină sau un hormon care se degradează în timp. Probabil ar trebui să ia o probă pentru analiză. Băgă mîna în buzunarul de la cămașă și scoase o pungă de plastic. Intră printre compii, care păreau indiferenți la prezența lui.

Se ghemui lîngă cea mai apropiată grămadă de bălegar și întinse încet mîna.

– Doctore Levine!

Se uită în spate, deranjat, și în acea clipă un compi făcu un salt și-l mușcă de mînă. Un altul îi sări pe umăr și-l mușcă de ureche. Levine țipă și se ridică. Compții săriră jos și fugiră.

– La naiba! spuse el.

Eddie veni cu motocicletă.

– Ajunge, spuse el. Urcă naibii pe motocicletă! Plecăm!

## Cuib

Jeepul roșu Wrangler se opri. Chiar în față, poteca pe care o urmăreau continua prin frunziș pînă într-o poieniță. Poteca era largă și noroioasă, bătătorită de animale mari.

Puteau vedea urme mari, adînci, în noroi.

Din luminiș, auziră un sunet parcă scos de o gîsca.

– Bine, spuse Dodgson. Da-mi cutia.

King nu răspunse.

– Ce cutie? întrebă Baselton.

Fără să-și ia ochii de la luminiș, Dodgson spuse:

– Ai o cutie neagră pe locul de alături, și un acumulator.

Dă-mi-le!

Baselton icni.

– E grea.

– Din pricina magnetilor conici.

Dodgson întinse mîna în spate și luă obiectul din metal negru, brumat. Era de mărimea unei cutii de pantofi, doar că avea un capăt conic. Dedesubt avea un pat ca de armă. Dodgson prinse acumulatorul la centură și îl conectă la cutie. Apoi ridică încet cutia, ținînd-o de pat. Avea un comutator în spate, către el și un potențiomtru.

– Bateriile sînt încărcate? întrebă Dodgson.

– Încărcate, mirii King.

– Bine, aproba Dodgson. Am să intru eu primul în zona cuibului. Am să potrivesc cutia și-am să scap de animale. Voi doi mă urmați și, o dată ce animalele au plecat, luați fiecare cîte un ou din cuib. Apoi plecați și le aduceți înapoi la mașină. Am să mă întorc mai tîrziu. După care o-ntindem. Ați priceput?

– Da, spuse Baselton.

– Bine, spuse King. Ce fel de dinozauri sînt ăștia?

– N-am nici o idee, spuse Dodgson, ieșind din mașină. Și nici n-are vreo importanță. Urmați procedura și-atît.

Închise ușa cu grijă.

Ceilalți coborîră încet și porniră înainte pe poteca

umedă. Picioarele lor storceau noroiul. Sunetul din luminiș continua. Lui Dodgson îi părea că sînt multe animale.

Dădu la o parte ultima frunză de ferigă și-i văzu.

Era un cuib mare, cu patru sau cinci împrejmuiri de pămînt acoperite cu iarbă. Valurile de pămînt înconjurau cuiburi cam de cinci picioare lățime și trei adîncime. În jurul cuiburilor stăteau vreo douăzeci de adulți de nuanță bej - o întreagă turmă de dinozauri. Și adulții erau mari, de treizeci de picioare lungime și zece înălțime, cu toții măcăind și mîrîind.

– O, Doamne, spuse Baselton, holbîndu-se.

Dodgson clătină din cap.

– Țștia-s maiazauri, șopti el. O să fie o nimica toată.

Maiazaurii fuseseră astfel numiți de paleontologul Jack Homer. Înaintea lui Homer, paleontologii presupuneau că dinozaurii își abandonau ouăle, așa cum fac cele mai multe reptile.

Această presupunere se potrivea cu vechea imagine a dinozaurilor cu sînge rece, reptilieni. Asemenea reptilelor, se credea că sînt solitari; picturile murale de pe pereții muzeelor rareori arătau mai mult de un exemplar din fiecare specie - un brontozaur aici, un triceratops sau un stegozaur acolo, rătăcind prin mlaștini. Dar excavațiile lui Homer în ținutul Montana au scos la iveală dovezi clare că cel puțin una dintre speciile de hadrozauri se angajaseră într-un comportament de cuib și parental complex. Homer încorporase acest comportament în numele pe care-l dăduse acestor creaturi: maiazaur însemna „șopîrla-mamă-bună”.

Privindu-i acum, Dodgson vedea că maiazaurii erau într-adevăr părinți grijulii: adulții cei mari dădeau ocol cuiburilor, mișcîndu-se cu grijă, ca să nu calce peste valurile scunde de pămînt. Maiazaurii bej aveau cap mare, terminat cu un bot larg, plat, aducînd cu ciocul de rață.



Smulgeau iarbă cu gura și o aruncau peste ouăle din cuiburi. Asta era o metodă de a regla temperatura ouălor. Dacă animalele uriașe s-ar fi așezat pe ouă, le-ar fi zdrobit. În loc de asta, puneau un strat de iarbă peste ouă, care oprea căldura și pastra ouăle la o temperatură mai constantă. Animalele munceau fără oprire.

– Sînt uriașe, spuse Baselton.

– Nu-s decît niște vaci uriașe, spuse Dodgson.

Deși maiazaurii erau mari, erau ierbivori și aveau felul de a se purta docil, ușor stupid, al vacilor.

– Gata? Pornim.

Ridică cutia ca pe o arma și păși înainte, la vedere.

Dodgson se așteptase la o reacție puternică din partea maiazaurii or, dar asta nu se întîmpla. Abia dacă păreau să-l fi observat. Unul sau doi adulți își îndreptară privirile spre el cu ochi umezi, apoi priviră în altă parte. Animalele continuară să arunce iarbă peste ouăle de nuanță palidă, ovale, de aproape două picioare lungime. Fiecare avea cam de două ori mărimea ouălor de struț. Niciunul nu se spărsese încă.

King și Baselton ieșiră în luminiiș și rămaseră lîngă el. Maiazaurii continuau să nu-i bage în seamă.

– Uimitor, spuse Baselton.

– Un lucru bun pentru noi, spuse Dodgson și pomi cutia.

Un sunet înalt, scîrțîitor umplu luminiișul. Maiazaurii se întoarseră brusc către sursa sunetului, măcăind și ridicîndu-și capul. Păreau agitați, confuzi. Dodgson răsuci potențimetrul și scîrțîitul deveni mai ascuțit, să-ți spargă urechile. Maiazaurii clătinară din cap și se îndepărtară de sunetul dureros. Se înghesuiră la capătul îndepărtat al luminiișului.

Cîțiva urinară de spaimă. Alții intrară în desîș, abandonîndu-și cuibul. Erau agitați, dar se țineau deoparte.

– Acum, spuse Dodgson.

King păși în cel mai apropiat cuib și icni cînd ridică un

ou. Brațele abia dacă îi cuprindeau ovalul uriaș. Maiazaurii măcăiră spre el, dar nici unul dintre adulți nu se apropie.

Apoi Baselton intră în cuib, luă un ou și-l urmă pe King la mașină. Dodgson pași înapoi, ținând cutia îndreptată către adulți. La marginea luminișului, opri sunetul.

În momentul acela, maiazaurii se întoarseră, măcăind tare și repetat. Dar de cum reveniră la cuiburi, se părea că adulții uitaseră cele întâmplate. După cîtva timp, încetară să mai măcăie și se întoarseră la aruncatul ierbii peste ouă. Nu-l băgară în seamă pe Dodgson, care pleca înapoi pe potecă.

Animale proaste, gîndi Dodgson pe cînd se apropia de mașină. Baselton și King așezau ouăle în containere mari de polistiren expandat și aranjau în jurul lor, cu grijă, plăcile de protecție. Amîndoi chicoteau ca niște copii.

– A fost uimitor!

– Teribil! Fantastic!

– Ce v-am spus eu? zise Dodgson. Floare la ureche. Își privi ceasul. În ritmul ăsta, terminăm în mai puțin de patru ceasuri.

Urcă la volan și pomi motorul. Baselton urcă pe locul din spate. King se așeză pe locul pasagerului și scoase harta.

– Următorul, spuse Dodgson.

## Foișorul

– Îți spun că e bine, făcu Levine iritat. Transpira în zăpușeala de sub acoperișul de aluminiu al foișorului. Uite, nici măcar nu m-au zgîriat.

Întinse mîna. Avea un semn roșu, semicircular, acolo unde compui strînsese cu dinții, dar atît.

Alături de el, Eddie spuse:

– Da, bine, dar urechea îți sîngerează puțin...

– Nu simt nimic. Nu poate fi ceva rău.

– Nu, nu-i rău, spuse Eddie, desfăcînd trusa de prim-ajutor. Dar mai bine sa o curăț.

– Prefer să-mi continuu observațiile.

Dinozaurii erau abia la un sfert de milă depărtare și-i putea vedea bine. În aerul calm de după-amiază, le putea auzi răsufierea.

Le putea auzi răsufierea...

Sau cel puțin ar fi putut, dacă tînărul l-ar fi lăsat în pace.

– Uite ce-i, spuse Levine. Eu știu ce fac aici. Tu ai venit la sfîrșitul unui experiment foarte interesant și reușit. Practic, eu am chemat dinozaurii, imitîndu-le strigătul.

– Chiar? spuse Eddie.

– Da, chiar. Asta i-a făcut să se îndrepte către pădure. Deci nu prea îmi vine să cred că am nevoie de ajutorul tău...

– Fapt este, spuse Eddie, că ai niște rahat de dinozaur pe ureche și două înțepături. Am să ți le curăț. Muie un tampon în dezinfectant. S-ar putea să înțepe puțin...

– Nu-mi pasă, am altceva... Au!

– Nu te mai foi, spuse Eddie. Durează o clipa.

– E absolut lipsit de necesitate...

– Dacă stai locului, termin îndată. Gata.

Aruncă tamponul. Levine văzu o pată maronie slabă, dungată cu roșu. După cum se așteptase, rana era banală. Își pipăi urechea. Nu-l durea.

Levine scrută cîmpia, în timp ce Eddie strîngea trusa

medicală.

- Of, ce nădușeală e-aici, spuse Eddie.
- Mda, rosti Levine, ridicînd din umeri.
- Sarah Harding a sosit și cred că au condus-o la trailer.

Vrei să te întorci acolo?

– Nu-mi imaginez care ar fi motivul, ridică din umeri Levine.

– Am crezut că vrei măcar s-o saluți, explică Eddie.

– Munca mea e aici, i-o tăie Levine. Se întoarce și ridică binoclul la ochi.

– Așa deci, zise Eddie. Nu vrei să mergi?

– Nici prin gînd nu-mi trece, spuse Levine, privind prin binoclu. Nici într-un milion de ani. Nici în șaizeci și cinci de milioane de ani!

## Trailer

Kelly Curtis asculta zgomotul dușului. Nu putea crede. Privi hainele murdare de noroi, aruncate pe pat. Un pantalon scurt și o cămașa kaki, cu mîneci scurte.

Chiar hainele lui Sarah Harding!

Nu se putea abține. Kelly întinse mîna și le atinse. Observă materialul învechit și slăbit. Nasturii cusuți a doua oară; nu se potriveau. Și mai erau niște pete roșiatice lîngă buzunar pe care le crezu a fi urme vechi de sînge. Se aplecă și atinse materialul.

– Kelly?

Sarah o striga de sub duș.

A ținut minte numele meu.

– Da? răspunse Kelly cu vocea tremurînd nervoasă.

– Ai pe-acolo niște șampon?

– Mă uit acum, doctore Harding, spuse Kelly deschizînd sertarele la repezeală.

Toți bărbații plecaseră în celălalt compartiment, lăsînd-o singură cu Sarah, cît aceasta avea să se spele. Kelly căută disperată, deschizînd sertare, apoi trîntindu-le iarăși la loc.

– Auzi, strigă Sarah, nu-i nimic dacă nu găsești.

– Caut...

– E ceva detergent de vase pe-acolo?

Kelly făcu o pauză. Pe chiuvetă era o sticlă de plastic verde.

– Da, doctore Harding, dar...

– Dă-mi-l. E același lucru. Nu-mi pasă.

Întinse mîna prin perdeaua de la duș. Kelly i-o înmînă.

– Și mă cheamă Sarah.

– Bine, doctore Harding.

– Sarah.

– Bine, Sarah.

Sarah Harding era o persoana obișnuită. Foarte neconvențională și normală.

Intrată în transă, Kelly se așeză pe scaunul din

bucătărie și așteptă, clătinându-și picioarele, în cazul în care doctor Harding - Sarah - ar mai fi avut nevoie de ceva. O ascultă pe Sarah fredonînd „Am să-l spăl pe bărbatul ăsta din părul meu”. După citeva clipe, dușul se opri și mîna ei se întinse și luă prosopul din cuier. Apoi ieși de după perdea, învelită în prosop.

Sarah își trecu degetele prin părul scurt, singurul gest de atenție pentru înfățișarea ei.

– Acum mă simt mai bine. Băiete, ăsta-i un trailer de pluș. Doc a făcut treabă bună.

– Da, spuse fata. E drăguț.

Sarah zîmbi către Kelly.

– Cîți ani ai tu, Kelly?

– Treisprezece.

– Asta înseamnă că ești în clasa a opta?

– A șaptea.

– Clasa a șaptea, spuse Sarah gînditoare.

– Doctorul Malcolm a lăsat niște haine pentru dumneavoastră, spuse Kelly. Zicea că va vin.

Arată către o pereche curată de pantaloni scurți și un tricou.

– Ale cui sînt?

– Cred că ale lui Eddie.

Sarah le ridică.

– S-ar putea să meargă.

Trecu dincolo de colț, în zona de dormit, și începu să se îmbrace.

– Ce vrei să faci cînd ai să crești? întreba ea.

– Nu știu, mărturisi Kelly.

Ăsta e un răspuns foarte bun.

– Chiar?

Mama lui Kelly îi dădea tot timpul ghes să-și aleagă o meserie, să hotărască ce să facă cu viața ei.

– Da, spuse Sarah. Nimeni destul de isteț nu știe ce-o să facă, decît pe la douăzeci sau treizeci de ani.

– Aha!

– Ce-ți place să înveți?

– De fapt, ăă, îmi place matematica, răspunse ea pe un ton vinovat.

Sarah probabil că-i auzise tonul, pentru că spuse:

– Ce-i rău în matematică?

– Păi, fetele nu prea se pricep la asta. Adică, știi tu...

– Nu, nu știu, răspunse Sarah cu voce plată.

Kelly intră în panică. Trecuse prin sentimentul acela cald alături de Sarah Harding, dar acum simțea că îl pierde, ca și cum ar fi dat un răspuns greșit unui profesor pornit împotriva ei. Se hotărî să nu mai spună nimic. Așteptă în tăcere.

După o clipă, Sarah ieși din nou, purtînd hainele lui Eddie. Se așeză și începu să-și tragă o pereche de cizme. Se mișca foarte firesc.

– Cum adică, fetele nu se pricep la matematică?

– Păi, așa zic toți.

– Toți care?

– Profesorii mei.

Sarah ofta.

– Grozav, spuse ea, clătînînd din cap. Tocmai profesorii...

– Și ceilalți copii mă strigă „căpoasa”. Chestii din astea. Știi tu...

Kelly aruncase totul din suflet. Nu putea să creadă că-i spunea așa ceva lui Sarah Harding, pe care abia dacă o cunoștea din articole și fotografii, dar iată că era acolo și-i destăinuia toate lucrurile astea personale. Toate lucrurile care o supărau.

Sarah zîmbi înveselită.

– Atunci, dacă zic asta, înseamnă că ești destul de bună la mate, nu?

– Așa cred.

Sarah zîmbi.

– Asta-i minunat, Kelly.

– Numai că băieților nu le plac fetele prea istețe.

Sprîncenele lui Sarah se ridicară.

– Chiar?

- Păi, așa spun toți...
- Cine?
- Mama.
- Aha. Și ea probabil știe despre ce vorbește...
- Nu știu, recunosc Kelly. De fapt, mama nu se întâlnește decât cu niște nenorociți.
- Deci s-ar putea să se înșele? întrebă Sarah, aruncînd o privire către Kelly, în timp ce-și lega șireturile.
- Cred că da.
- Din experiența mea, știu că unora le plac femeile deștepte, altora nu. Ca în toate lucrurile de pe pămînt. Se ridică. Ai auzit de George Schaller?
- Sigur. Studia urșii panda.
- Așa-i. Urșii panda, iar înainte de asta, leoparzii de munte și lei și gorilele. E cel mai important cercetător din secolul douăzeci - și știi cum lucra?
- Kelly scutură din cap.
- Înainte să ajungă pe teren, George citea tot ceea ce fusese scris despre animalul pe care voia să-l studieze. Cărți de popularizare a științei, articole de ziar, lucrări științifice, tot... Apoi se ducea și observa animalul cu ochii lui. Și știi ce descoperirea de obicei?
- Kelly clătină din cap, parcă neavînd încredere să vorbească.
- Că aproape tot ce se scrisese sau se spunea era greșit. Ca în cazul gorilei. George studiasse gorila de munte cu zece ani înainte ca Dian Fossey să se fi gîndit măcar la asta. Și descoperise că ceea ce se credea despre gorile era exagerat, sau neînțeles, sau pură fantezie - ca ideea că nu poți lua femei în expedițiile pentru studierea gorilelor, pentru că gorilele aveau să le violeze. Greșit. Totul... era... greșit.
- Sarah termină de legat șireturile și se ridică în picioare.
- Deci, Kelly, chiar și la vîrsta ta, poți învăța un lucru acum. Toată viața, oamenii au să-ți spună cîte ceva. Și, de cele mai multe ori, poate în nouăzeci și cinci la sută din cazuri, ce-au să-ți spună o să fie greșit!



Kelly nu zise nimic. Se simțea ciudat de descurajată să audă asta.

– E o realitate a vieții, spuse Sarah. Ființele umane sînt îndopate cu dezinformare. Așa că-ți vine greu să crezi pe cineva. Știu cum te simți.

– Chiar?

– Sigur. Mama îmi spunea că n-am să reușesc niciodată să fac ceva. Zîmbi. La fel și unii profesori.

– Chiar?

Nu i se părea posibil.

– O, da, spuse Sarah. De fapt...

Din cealaltă secțiune a caravanei, îl auzi pe Malcolm strigînd:

– Nu! Nu! Idioții! Pot distruge totul!

Sarah se întoarse imediat și intră în cealaltă secțiune. Kelly sări de pe scaun și se grăbi după ea.

Erau adunați cu toții lîngă un monitor. Vorbeau toți dintr-o dată și păreau supărați.

– Îngrozitor, spunea Malcolm. Îngrozitor!

– Țsta-i un jeep? întrebă Thome.

– Au un jeep roșu, confirmă Harding, apropiindu-se să privească.

– Atunci e Dodgson, spuse Malcolm. La naiba!

– Ce caută el aici?

– Pot să ghicesc.

Kelly se strecură să privească. Pe ecran, văzu frunziș și sclipiri intermitente, provenind de la un vehicul roșu cu negru.

– Unde se află acum? se întoarse Malcolm către Arby.

– Cred că-s lîngă valea de răsărit, spuse Arby. Cam pe unde l-am găsit pe doctor Levine.

Radioul scoase un semnal scurt. Se auzi vocea lui Levine:

– Adică mai e cineva acum pe insula?

– Da, Richard.

– Ei bine, mai bine i-ați opri, înainte să strice tot.

– Știu. Vrei să te întorci?

– Nu fără un motiv întemeiat. Dă-mi de știre dacă apare vreunul.

Radioul lui se întrerupse.

Harding privi monitorul, urmărind jeepul.

– Da, ei sînt, confirma ea. E prietenul tău, Dodgson.

– Nu-i prietenul meu, spuse Malcolm, apoi se ridică, mustăcînd din pricina durerii de la picior. Să mergem, zise el. Trebuie să-i oprim pe ticăloșii ăștia. Nu-i vreme de pierdut!

## Cuib

Jeepul roșu Wrangler se opri încet. Chiar în față se înălța un zid de frunziș des. Dar prin el puteau vedea soarele venind dinspre luminișul de dincolo.

Dodgson rămase liniștit în mașină, ascultînd. King se întoarse către el, gata să vorbească, dar Dodgson ridică mîna, făcîndu-i semn să tacă.

Apoi, auzi limpede un mîrîit grav, aproape un tors. Venea de dincolo de desiș. Parcă era sunetul celei mai mari pisici din junglă care se auzise vreodată. Și intermitent, simți o ușoară vibrație, nimic altceva, dar destul pentru ca - o clipă - cheile mașinii să se ciocnească de butucul volanului. Pe cînd simțea vibrația, îi veni în minte: Pășește.

Ceva foarte mare. Mergînd.

Alături de el, King holba ochii, uimit; gura îi era larg deschisă. Dodgson privi înapoi către Baselton; profesorul se agățase de scaun, cu degete albe și asculta.

O umbră trecu peste ferigile din față. Judecînd după umbră, animalul avea cam douăzeci de picioare înălțime și patruzeci lungime. Pășea pe picioarele din spate și avea un trup mare, gîtul scurt și capul uriaș.

Un tiranozaur.

Dodgson ezită, privind către umbră. Inima îi bătea să-i spargă pieptul. Se gîndi să treacă la următorul cuib, dar avea încredere că și aici cutia avea să-și facă efectul.

Spuse:

– Hai să terminăm odată. Dă-mi cutia.

Baselton îi înmînă cutia, așa cum făcuse și data trecută.

– Încărcată? făcu Dodgson.

– Bateriile sînt încărcate, confirmă King.

– Bine, spuse el. Pornim. Exact ca înainte. Eu merg primul, voi doi mă urmați și aduceți ouăle înapoi la mașină. Gata?

– Gata, spuse Baselton.

King nu răspunse. Încă se mai holba către umbră.

– Ce fel de dinozaur e ăsta?

– Un tiranozaur.

– Dumnezeuule, exclamă King.

– Un tiranozaur? se neliniști Baselton.

– Nu contează ce e, făcu enervat Dodgson. Urmăți planul și atît, la fel ca data trecută. Toată lumea e pregătită?

– O clipă, spuse Baselton.

– Și dacă nu merge? întrebă King.

– Deja am aflat că merge, replică Dodgson.

– S-a raportat recent un fapt curios despre tiranozauri, interveni Baselton. Un paleontolog pe nume Roxton a făcut un studiu al cutiei craniene de tiranozaur și a ajuns la concluzia că aceștia nu aveau un creier prea deosebit de al unei broaște, deși, firește, mult mai mare. Asta implică ideea că sistemul lor nervos e adaptat numai la mișcare. Nu te pot vedea dacă stai nemișcat. Obiectele staționare le sînt invizibile.

– Ești sigur? întrebă King.

– Asta spunea raportul, răspunse Baselton. Și pare să aibă sens. Nu trebuie uitat că dinozaurii, cu toată mărimea lor intimidantă, aveau un intelect primitiv. E destul de logic ca un tiranozaur să aibă echipamentul mintal al unei broaște.

– Nu văd de ce ne grăbim, spuse King nervos, privind țintă înainte. E mult mai mare decît ceilalți.

– Și ce dacă? spuse Dodgson. Ai auzit ce-a zis George. Nu-i decît o broască mare. Hai Să terminăm. Ieșiți naibii din mașină. Și nu trîniți portierele!

George Baselton se simțise bine, plin autoritate, atunci cînd își amintise de articolul acela obscur, apărut în ziare. Fusesse în rolul cu care se obișnuise, împrăștiind informația către oameni care nu o aveau. Acum^ că se apropiau de cuib, era uimit să-și vadă genunchii tremurînd. Picioarele parcă-i erau de gumă. Crezuse întotdeauna că asta era o figură de stil. Era alarmat să-și dea seama că se putea realmente întîmpla. Își mușcă buza și se forță să se controleze.

Nu voia să-și arate frica. Era stăpîn pe situație.

Dodgson o luase deja înainte, ținînd cutia neagră ca pe o armă. Baselton aruncă o privire înspre King, care era alb ca moartea și asuda. Părea gata să leșine; înainta încet.

Baselton mergea lîngă el, asigurîndu-se că se simte bine. În față, Dodgson aruncă o ultimă privire înapoi, clătînînd din mîină către Baselton și King, să-l ajungă din urmă. Se uită la amîndoi, apoi păși prin hățișuri, în luminîș.

Baselton văzu dinozaurul. Nu - erau doi! Stăteau de ambele părți ale unei împrejmuiri de pămînt, doi adulți de cîte douăzeci de picioare înălțime, ridicați pe picioarele din spate, cu pielea de culoare roșie-întunecată, cu fălci mari și primejdioase. Ca și maiazaurii, animalele se holbară o clipă la Dodgson, cu o privire tîmpă, ca și cum ar fi fost uimite să vadă un intrus. Apoi, tiranozaurii mugiră furioși. Un muget incredibil, bubuitor, care făcu aerul să tremure.

Dodgson ridică încet cutia și o îndreptă către animale. Imediat, un țuit continuu și ascuțit umplu luminîșul.

Tiranozaurii mugiră drept răspuns, își aplecară capul, își întinseră gîturile înainte, pocniră din fălci, pregătindu-se să atace. Erau uriași - și neafecțați de sunet.

Pocniră să ocolească ridicătură de pămînt, către Dodgson. Pămîntul se clătina sub mișcările lor.

– La dracu'! răcni King.

Dar Dodgson rămase calm. Răsuci potențimetrul. Baselton își puse iute mîinile la urechi. Țiuitul deveni mai puternic, gata să spargă urechile, incredibil de dureros. Răspunsul fu imediat: tiranozaurii pășiră înapoi, ca și cum ar fi primit o lovitură. Își aplecară capetele. Clipiră iute. Sunetul părea să vibreze în aer. Mugiră din nou, dar mai slab, fără convingere. Un țipăt teribil veni dinăuntrul cuibului de pămînt.

Dodgson înaintă, cu cutia ațintită înspre animale. Tiranozaurii bătură în retragere, privind în cuib, apoi către Dodgson. Își clătinară capetele cu iuțeală, ca și cum ar fi încercat să-și limpezească auzul. Dodgson ajustă

calm potențiometrul Sunetul urcă și mai mult. Acum era doborât.

Dodgson porni să urce valul de pământ al cuibului. Baselton și King se poticniră, urmându-l. Baselton se descoperi privind într-un cuib cu patru ouă albe, pestrițe și doi pui care păreau niște curcani uriași. Oricum, aduceau a niște pui de pasăre giganti.

Cei doi tiranozauri erau la capătul îndepărtat al luminișului, ținuti la respect de sunet. Ca și maiazaurii, urinară agitați. Bătură din picioare. Dar nu se apropiau.

Acoperind țiuitul îngrozitor al cutiei, Dodgson țiță:

– Luați ouăle!

Amețit, King se prăvăli în cuib și înșfăcă oul cel mai apropiat. Îl ridică în mâinile care îi tremurau; oul îi scăpă în sus; îl prinse din nou și se tîrî înapoi.

Călcă peste piciorul unui pui care țiță de frică și durere.

La asta, părinții încercară să se apropie din nou, atrași de țițetele puilor. King sări la repezeală din cuib și se aruncă sub frunziș. Baselton îl privi plecînd.

– George! strigă Dodgson, țintind în continuare cutia către tiranozauri. Ia celălalt ou!

Baselton se întoarse să privească tiranozaurii adulți, văzîndu-le agitația și furia, privindu-le fălcile pocnind și avu impresia că, în pofida sunetului acela, animalele n-aveau să mai permită altcuiva să intre din nou în cuib. King fusese norocos, dar Baselton n-avea să fie, o putea simți, și...

– George! Acum!

Baselton spuse:

– Nu pot!

– Țîmpitul dracului!

Țînînd sus arma, Dodgson porni să urce el însuși în cuib. Dar cînd porni, își răsuci trupul - și bateria se deconecta de la cutie.

Sunetul se opri brusc. În luminiș se lăsă tăcerea.

Baselton gemu.

Tiranozaurii scuturară din cap pentru ultima oară și

mugiră.

Baselton în văzu pe Dodgson devenind nemișcat, înghețînd. Și Baselton rămăsese nemișcat. Cumva, își foita trupul să rămînă acolo unde era. Își forța genunchii să nu mai tremure. Își ținea răsuflarea.

Și aștepta.

Din partea cealaltă a luminișului, tiranozaurii porniră către el.

– Ce fac? strigă Arby, în caravană. Era atît de aproape de monitor, încît aproape îl atîngea cu nasul. Au înnebunit? Stau acolo...

Alături de el, Kelly nu zicea nimic. Privea tăcută ecranul.

– Ai vrea să fii acum, acolo, Kel? făcu Arby.

– Taci, îl repezi Kelly.

– Nu, nu sînt nebuni, spuse Malcolm prin radio, privind la monitorul de bord.

Explorer-ul se tîra pe potecă, îndreptîndu-se spre sectorul estic al insulei. Thorne conducea. Sarah și Malcolm stăteau în spate.

Sarah spuse:

– Ar trebui să mai activeze o dată mașina lui de sunet. Chiar au de gînd să rămînă acolo?

– Da, zise Malcolm.

– De ce?

– Sînt dezinformați, spuse Malcolm.

## **Dodgson**

Dodgson privea tiranozaurul conducător îndreptîndu-se spre el. Pentru niște animale atît de mari, erau prevăzători. Doar unul dintre părinți se apropie de ei și, deși se oprea să mugească puternic la fiecare cîtiva pași, părea ciudat de nehotărît, ca și cum ar fi fost uimit de faptul că oamenii stăteau acolo. Sau poate că nu-i putea vedea. Poate că el și Baselton dispăruseră din cîmpul lui vizual.

Celălalt părinte rămăsese în urmă, de cealaltă parte a cuibului. Își clătina capul, agitat.

Agitat, dar fără să atace.

Firește, mugetele dinozaurului care se apropia erau îngrozitoare, înghețau sîngele în vine. Dodgson nu îndrăznea să privească spre Baselton, aflat la numai cîtiva iarzi distanță.

Baselton probabil că făcea în pantaloni. Deci nu s-a întors să fugă, gîndi Dodgson. Dacă fugea, era un om mort. Dacă rămînea perfect nemișcat, totul avea să fie în regulă. Stînd țeapăn, forțîndu-și trupul să rămînă rigid, Dodgson ținea cutia în dreptul briului, în mîna stîngă, aproape de centură. Cu mîna dreaptă, încet, foarte încet, ridică cablul de legătură căzut. În cîteva clipe avea să simtă capătul în mînă, apoi avea să-l conecteze din nou la cutie.

În acest timp, nu-și desprindea ochii de la tiranozaurul care se apropia. Simți pămîntul tremurîndu-i sub picioare. Auzi strigătele puiului peste care călcase King. Strigătele acelea păreau să-i enerveze pe amîndoi părinții, să-i stîrnească.

Nu conta. Doar cîteva secunde și avea să conecteze din nou bateria. Atunci...

Tiranozaurul era acum foarte aproape. Dodgson putea simți mirosul putred al carnivorului.

Animalul mugi și-i simți răsuflarea fierbinte. Stătea chiar lingă Baselton. Dodgson întoarse încet capul să



privească. Baselton stătea complet nemișcat. Tiranozaurul se apropie și-și aplecă capul uriaș. Pufni către Baselton. Își ridică din nou capul, parcă perplex.

Chiar nu-i vede, gândi Dodgson.

Tiranozaurul scoase un sunet bubuitor, feroce. Baselton reușea cumva să rămână nemișcat. Tiranozaurul se aplecă, coborîndu-și din nou capul. Fălcile i se deschiseră și se închiseră la loc. Baselton privea fix înainte, fără să clipească. Cu nări uriașe, tiranozaurul îl mirosi, o lungă inhalare care făcu să fluture pantalonii lui Baselton.

Apoi tiranozaurul îl înghionti pe Baselton cu botul. În clipa aceea, Dodgson își dădu seama că animalul îl putea vedea. Tiranozaurul dădu din cap într-o parte, lovindu-l pe Baselton în coastă și dîndu-l cu ușurință de pămînt. Baselton țipă cînd piciorul uriaș al tiranozaurului coborî, țintuindu-l de sol. Ridică brațele și strigă: „Pui de cățea!” chiar atunci cînd capul coborî, cu fălcile larg deschise, închizîndu-se peste el. Mișcarea era blîndă, aproape delicată, dar în clipa următoare, capul îi zvicni în sus, sfîșiind trupul, iar Dodgson auzi un țipăt și văzu ceva mic și moale atîrnîndu-i dintre fălci și-și dădu seama că era brațul lui Baselton. Mina lui Baselton se răsucea liber, brățara metalică de la ceas lucind sub ochiul uriaș al tiranozaurului.

Baselton țipa, un sunet continuu, nediferențiat, și auzindu-l, Dodgson porni să asude amețit. Apoi se întoarse și fugi înapoi către mașină, înapoi către siguranță, înapoi către orice altceva...

Fugi.

Kelly și Arby își întoarseră fața de la monitor în aceeași clipă. Kelly se simțea rău. Nu mai putea privi. Dar prin radio mai auzeau încă țipetele estompate ale omului zăcînd pe spate, în vreme ce tiranozaurul îl sîrteca.

– Închide-l, ceru Kelly.

O clipă mai tîrziu, sunetul încetă.

Kelly oftă, își lăsă umerii să cadă.

- Mulțumesc, zise ea.
- N-am făcut nimic deosebit, spuse Arby.

Kelly aruncă din nou o privire către ecran și privi iute în altă parte. Tiranozaurul sfișia ceva roșu. Kelly tremură.

În caravană era liniște. Kelly auzea ticăitul contoarelor electronice și duduitul pompelor de apă de sub podea. Afară răsună sunetul slab al vântului foșnind prin iarba înaltă. Kelly se simți brusc foarte singură, foarte izolată pe această insulă.

- Arby, murmură ea, ce-o să facem?

Arby nu răspunse.

Țișni către baie.

- Am știut eu, spuse Malcolm, privind monitorul de la bord. Am știut că așa o să se întâmple. Încercau să fure ouă. Acum, uite - tiranozaurii pleacă! Amîndoi! Apăsă butonul de transmisie radio. Arby... Kelly... Sinteți acolo?

- Nu putem vorbi, spuse Kelly.

Explorer-ul continuă să coboare panta către zona cuibului tiranozaurilor. Thome se agăța de volan, supărat.

- Ce încurcătura dracului!

- Kelly. Asculți? Nu putem vedea ce s-a întâmplat acolo. Tiranozaurii au părăsit cuibul! Kelly? Ce se întâmplă?

Dodgson sprintă către jeep. Acumulatorul îi căzu de la centură în fugă, dar nu-i păsa. Lângă jeep, în față, îl văzu pe King așteptînd, încordat și palid.

Dodgson se urcă la volan, pomi motorul. Tiranozaurii mugiră.

- Unde-i Baselton? întrebă King.

- N-a reușit, spuse Dodgson.

- Cum adică?

- Adică n-a reușit și gata, fir-ar al dracului! țipă Dodgson și băgă brutal mașina în viteză. Jeepul porni, sărind către vârful dealului. Auziră tiranozaurii mugind în spatele lor.

King ținea oul, privind în urmă.

– Poate c-ar trebui să scăpăm de ăsta, spuse el.

– Să nu dea dracu' să-ndrăznești! îl amenință Dodgson.  
King cobora geamul.

– Poate-și vrea oul înapoi.

– Nu, răcni Dodgson. Nu!

Se întinse către locul pasagerului, luptându-se cu King, în vreme ce conducea. Cărarea era îngusta, cu șanțuri adânci. Jeepul sărea înainte.

Brusc, unul dintre tiranozauri țîșni dintre copacii din față. Animalul stătea acolo, mîrîind, blocînd drumul.

– Doamne, spuse Dodgson, călcînd frînele. Mașina alunecă pe pista noroioasă și se opri.

Tiranozaurul se aplecă spre ei, mugind.

– Întoarce! țipă King. Întoarce!

Dar Dodgson nu întoarce. Porni în marșarier. Conducea repede, deși drumul era îngust.

– Ai înnebunit! spuse King. Ai să ne omori!

Dodgson ridică mîna și-l pocni pe King peste figură.

– Taci dracului! strigă el. Avea nevoie de toată atenția ca să manevreze mașina înapoi, pe cărarea întortocheată. Oricît de repede ar fi mers, era sigur că tiranozaurul putea fi și mai rapid. Nu aveau să reușească. Se aflau într-un jeep nenorocit, cu un acoperiș nenorocit de pînză și aveau să crape și...

– Nu! strigă King.

Înapoia lor, Dodgson văzu al doilea tiranozaur aruncîndu-se spre ei. Privi înainte, văzu primul tiranozaur sărind spre ei. Erau prinși în capcană.

Cuprins de panică, răsuci volanul și mașina sări de pe drum, izbindu-se cu spatele în desiș; simți o izbitura puternică. Apoi, spatele mașinii se lăsă brusc și-și dădu seama că roțile din spate atîrnau peste marginea unei ravine. Forță frenetic motorul, dar roțile se rotiră în aer.

Nu aveau nici o speranță. Și lent, mașina se lăsa pe spate, adîncindu-se în frunzișul atît de dens încît nu puteau vedea prin el. Dar erau peste buza prăpastiei.

Alături de el, King smiorcăia. Auzi tiranozaurii mugind, foarte aproape acum.

Dodgson deschise portiera și sări. Străbătu frunzișul, lovi un trunchi de copac și se rostogoli pe panta abruptă. Simți o durere ascuțită în frunte și pentru o clipă, văzu stele verzi, înainte ca bezna să-l învăluie. Își pierdu cunoștința.

## Hotărîre

Stăteau în Explorer, pe vârful crestei care privea peste valea de est, acoperită de junglă.

Ferestrele erau coborîte. Ascultară mugetele tiranozaurilor pe cînd animalele forţau drumul prin tufăriş.

– Au părăsit amîndoi cuibul, spuse Thome.

– Mda. Tipii aceia probabil că au luat ceva, oftă Malcolm.

Tăcură o vreme, ascultînd.

Auziră un bîzîit uşor, apoi Eddie apăru lîngă ei, pe motocicletă.

– M-am gîndit că poate aveţi nevoie de ajutor. Vreţi sa coboriţi?

Malcolm clătină din cap.

– Nu, sub nici o formă nu. E prea periculos - nu ştim unde sînt.

– De ce stătea Dodgson așa nemișcat? întrebă Sarah Harding. Nu așa se face cu prădătorii. Dacă te prind leii, faci o mulțime de zgomot, dai din miini, arunci în ei cu ce găsești la îndemînă. Încerci să-i sperii. Oricum, nu stai.

– Probabil că a citit revista care nu trebuia, spuse Malcolm, clătinînd din cap. A existat o teorie care spunea că tiranozaurii n-ar putea vedea decît mișcarea. Un tip pe nume Roxton a făcut niște mulaje ale cutiilor craniene de tiranozaur și a ajuns la concluzia că tiranozaurii aveau creier de broască.

Radioul bîzii. Levine spuse:

– Roxton e un idiot. Nu știe destulă anatomie nici cît să facă sex cu nevastă-sa. Lucrarea lui a fost o glumă.

– Ce lucrare? întrebă Thorne.

Radioul bîzii din nou.

– Roxton, spuse Levine, credea că tiranozaurii aveau sistemul vizual asemănător amfibienilor: ca o broască. O broască vede mișcarea, dar nu și obiectele nemișcate. Dar e imposibil ca un prădător ca tiranozaurul să aibă un asemenea sistem vizual. Chiar imposibil. Pentru că

apărarea cea mai obișnuită a unui animal este să rămână nemișcat. Căprioarele, dacă simt pericolul, îngheață. Un prădător trebuie să fie în stare s-o vadă oricum. Și firește că și tiranozaurul a putut.

Prin radio, Levine pufăi cu dezgust.

– Ca și cealaltă teorie idioată a lui Grant de acum câțiva ani, cum că tiranozaurii puteau să fie amețiți de furtunile tropicale pentru că nu erau adaptați la climatul umed. E la fel de absurd. Cretacicul nu era deosebit de uscat. Și oricum, tiranozaurii au fost animale ale Americii de Nord - au fost găsiți numai în Statele Unite și Canada. Tiranozaurii trăiau pe țărmul unei mări interioare, la est de Munții Stîncoși. Pe pantele montane sînt o mulțime de furtuni electrice. Sînt convinși că tiranozaurii au văzut o mulțime de ploi și au evoluat în așa fel încît să se poată descurca.

– Ar fi deci vreun motiv ca un tiranozaur să nu atace pe cineva? întrebă Malcolm.

– Da, firește. Cel mai evident, spuse Levine.

– Care?

– Dacă nu-i e foame. Dacă tocmai a mîncat un alt animal. Orice creatură mai mare ca o capră i-ar potoli foamea preț de cîteva ore. Nu, nu. Tiranozaurul vede bine, fie obiectul aflat în mișcare, fie nemișcat...

Ascultară răgetele venind din valea de dedesubt. Văzură zbuluciumul tufărișului la o jumătate de milă către nord. Alte mugete. Cei doi dinozauri păreau să-și răspundă unul altuia.

– Ce-avem la noi? întrebă Sarah Harding.

– Trei Lindstradt-uri. Pline, zise Thorne.

– Bine, spuse ea. Să mergem. Radioul pocni.

– Nu-s acolo, interveni Levine, dar v-aș sfătui să așteptați.

– La naiba cu așteptatul, se răsti Malcolm. Sarah are dreptate. Hai jos, să vedem ce-o să fie.

– Înfirmarea voastră, spuse Levine.

Arby se întoarse la monitor, ștergîndu-și bărbia. Încă părea verde la față.

- Ce-au de gînd?
- Doctor Malcolm și ceilalți merg la cuib.
- Glumești? întrebă el, alarmat.
- Nu te îngrijora, zise Kelly. Sarah se descurcă.
- Așa speri tu, spuse Arby.

## Cuib

Parcară Explorer-ul chiar dincolo de luminiș. Eddie se dădu jos de pe motocicletă, o sprijini de trunchiul unui copac și așteptă, în vreme ce ceilalți coborîră din Explorer.

Sarah Harding simți mirosul familiar de carne putredă și excremente care marca întotdeauna cuibul unui carnivor. În dogoarea amiezii, mirosul îi producea o ușoară greață.

Muște bîziiu prin aer. Harding luă una dintre puști și și-o aruncă pe umăr. Privi către cei trei bărbați. Cu toții stăteau nemișcați, încordați. Figura lui Malcolm era palidă, mai ales în jurul buzelor. Îi amintea de vremea cînd Coffmann, bătrînul ei profesor, o vizitase în Africa. Coffmann - genul de individ care, asemenea lui Hemingway, rezista mult la băutură - avea o mulțime de afaceri acasă și îndruga o mulțime de povești despre aventurile lui cu urangutanii din Sumatra sau cu lemuriienii din Madagascar. Așa că l-a luat cu ea la un loc de pradă din savană, unde bătrînul a leșinat pe loc. Cîntărea mai mult de două sute de livre și a trebuit să-l tîrîie de guler, cu leii împrejur, mîrîind către ea. Fusesse o lecție bună pentru ea.

Acum se apropie de cei trei bărbați și șopti:

– Dacă aveți vreo reținere, nu mergeți. Așteptați aici. Nu vreau să-mi fac griji din pricina voastră. Mă descurc și singură.

Porni.

– Ești sigură...

– Da. Acum faceți liniște.

Se îndreptă direct către luminiș. Malcolm și ceilalți se grăbiră s-o ajungă din urmă. Ea dădu la o parte frunzele de palmier și păși în cîmp deschis. Tiranozaurii plecaseră și conul de pămînt era părăsit. Către dreapta, văzu un pantof cu o bucata de came atîrnînd de ciorapul sfișiat. Atît mai rămăsese din Baselton.

Din cuib, auzi un schelălăit ascuțit. Harding se cățără



peste valul de pământ, cu Malcolm, în urmă, chinuindu-se să se țină după ea. Văzu acolo doi pui de tiranozaur, mieunînd. În apropiere, se aflau trei ouă mari. Urme grele de labe se întretăiau de jur împrejur, în noroi.

– Au luat un ou, spuse Malcolm. La naiba!

– Vrei ca nimic să nu strice micul tău ecosistem?

Malcolm zîmbi chinuit.

– Mda. Speram.

– Păcat, zise ea și păși iute de-a lungul bordurii.

Se aplecă, privind la puii de tiranozaur. Unul dintre ei plîngea, cu gîtul tras între umeri. Dar al doilea se comporta foarte diferit. Nu mișcă atunci cînd se apropiară, ci rămase întins pe o parte, respirînd cu greutate, cu ochi sticloși.

– Țsta a fost rănit, constată ea.

Levine stătea în foișor. Apăsă casca la ureche și vorbi în microfonul de lîngă obraz.

– Am nevoie de o descriere, ceru el.

– Sînt doi, spuse Thorne, cam de două picioare lungime, cîntărind poate vreo patruzeci de livre. Au aproximativ mărimea unei păsări cazuar mici. Ochi mari. Bot scurt. Culoare maronie deschisă. Cu un inel în jurul gîtului...

– Pot sta în picioare?

– Țăă... dacă pot, n-o fac prea bine. Se cam zbat. Schelălăie întruna...

– Atunci sînt nou-născuți, zise Levine dînd din cap. Probabil au cîteva zile. N-au ieșit încă din cuib. Aș fi foarte precaut.

– De ce?

– Cu progeneruri atît de tinere, spuse Levine, părinții nu-i părăsesc prea mult timp.

Harding se apropie de puiul rănit. Încă mieunînd, puiul încercă să se tîrască spre ea, mișcîndu-și trupul cu stîngăcie. Un picior îi era îndoit sub un unghi ciudat.

– Cred că e rănit la piciorul sting.

Eddie se apropie, stînd alături să vadă.

– E rupt?

– Mda, probabil, dar...

– Hei, făcu Eddie.

Puiul se întinse înainte și se prinse cu fălcile de cizma lui. Eddie trase piciorul, tirînd puiul care se ținea bine.

– Hei! Dă drumul!

Eddie ridică piciorul, îl scutură înainte și înapoi, dar puiul refuza să se desprindă.

Mai trase o dată, apoi renunță. Acum puiul zăcea pe sol, respirînd slab, dar încă strîngînd în dinți cizma lui Eddie.

– Măi să fie, spuse Eddie.

– Agresiv micuțul, nu? făcu Sarah. Încă de la naștere...

Eddie privi în jos către fălcile cu dinți mici, ascuțiți. Nu penetraseră pielea. Puiul se ținea ferm. Cu patul puștii îl lovi în cap de citeva ori. Fară efect. Puiul zăcea pe sol, respirînd greu. Ochiul lui mari clipeau încet cînd privea către Eddie, fără să slăbească însă strînsoarea.

Auziră răgetele depărtate ale părinților, undeva către nord.

– Hai să plecăm de-aici, zise Malcolm. Am văzut ce-am avut de văzut. Trebuie să găsim locul în care-a plecat Dodgson.

– Cred că am văzut niște urme mai sus, pe potecă, spuse Thorne. Poate că au plecat într-acolo.

– Ar fi bine să aruncăm o privire.

Porniră cu toții către mașină.

– Stați puțin, făcu Eddie, privind în jos către picior. Ce mă fac cu puiul asta?

– Împușcă-l, aruncă Malcolm peste umăr.

– Adică să-l ucid?

– Are un picior rupt, Eddie, spuse Sarah. Oricum o să moară.

– Da, dar...

– Ne întoarcem la potecă, Eddie, strigă Thorne. Și dacă nu-l găsim pe Dodgson, o luăm pe creastă către laborator. Apoi ne întoarcem la trailer.

– Bine, Doc. Vă urmez îndeaproape.

Eddie ridică arma, o întoarse în mîini.

– Fă-o acum, spuse Sarah, urcînd în Explorer. Doar nu vrei să fii aici cînd or să se întoarcă Mămica și Tăticul...

## **Ruina jucătorului de noroc**

Conducînd pe potecă în sus, Malcolm privea monitorul de pe bord, pe cînd imaginea trecea de la o cameră video la alta. Îl căuta pe Dodgson și restul grupului lui.

Prin radio, Levine întrebă:

– Cît e de rău?

– Au luat un ou, spuse Malcolm. Și a trebuit să împușcăm unul dintre pui.

– Deci, două pierderi. Dintr-un total de șase nașteri, nu?

– Așa-i.

– Cîstit să fiu, aș spune că nu-i mare nenorocire, zise Levine. Dacă-i opriți să mai facă vreun rău.

– Acum îi căutăm, spuse morocănos Malcolm.

– Așa a fost să fie, Ian, îl consolă Harding. Știi că nu te poți aștepta să observi animalele, fără să schimbi chiar nimic. E o imposibilitate științifică.

– Firește, acceptă Malcolm. Asta e singura mare descoperire științifică a secolului douăzeci. Nu poți cerceta nimic fără să produci modificări.

De la Galileo înapoi, savanții adoptaseră ideea că ei erau observatori obiectivi ai lumii.

Asta se vedea în fiecare aspect al comportamentului lor, chiar și în felul în care își scriau lucrările științifice, spunînd lucruri gen „Am observat că...” De parcă nimeni nu mai observase asta pînă la ei. Vreme de trei sute de ani, calitatea impersonală fusese semnul de marcă al științei.

Știința era obiectivă, iar observatorul nu avea nici o influență asupra rezultatelor pe care le descria. Această obiectivitate deosebea știința de umanism sau religie - domenii în care punctul de vedere al observatorului era integral, unde observatorul era definitiv amestecat în rezultatele observației.

Dar în secolul douăzeci, această diferență a dispărut. Obiectivitatea științifică a dispărut, chiar și la nivelele cele mai fundamentale. Fizicienii știau acum că era

imposibil să măsoari chiar și o singură particulă subatomică fără să o afectezi în totalitate. Dacă îți îndrepti instrumentul către o particulă ca să-i măsoari poziția, îi schimbi viteza. Dacă-i măsoari viteza, îi schimbi poziția. Adevărul de bază a devenit principiul nedeterminării al lui Heisenberg: orice studiezi, modifice în același timp. Până la urmă, a devenit limpede că toți savanții erau actori într-o piesă universală care nu permitea cuiva să fie simplu spectator.

– Știu că obiectivitatea este imposibilă, spuse Malcolm nerăbdător. Nu asta mă frământă.

– Atunci ce te frământă?

– Ruina Jucătorului, zise Malcolm, privind monitorul.

Ruina Jucătorului era un fenomen statistic notoriu și mult dezbătut, care avea consecințe majore atît pentru evoluție, cît și pentru viața de zi cu zi.

– Să spunem că ești jucător de noroc, spuse el. Și joci „cap sau pajură”. De fiecare dată cînd moneda cade „cap”, cîștigi un dolar. De fiecare dată cînd cade „pajură”, pierzi un dolar.

– Bine...

– Ce se întîmplă după mai mult timp?

Harding ridică din umeri.

– Șansele să capeți una sau alta dintre pozițiile monedei sînt egale. Deci poți să pierzi sau să cîștigi. Dar pînă la urmă, ajungi la zero.

– Din nefericire, nu-i așa, spuse Malcolm. Dacă joci destul de mult, ajungi să pierzi - jucătorul se ruinează întotdeauna. De aceea mai există cazinouri. Întrebarea este ce se petrece în timp? Ce se petrece în perioada de dinainte de ruina finală a jucătorului?

– Bine, spuse ea. Ce se întîmplă?

– Dacă urmărești graficul norocului jucătorului în timp, ai să descoperi că acesta cîștigă o perioadă, apoi pierde o altă perioadă. Cu alte cuvinte, totul în lumea asta merge în etape. E un fenomen real și-l vezi peste tot: în vreme,

în curgerea apelor, în baseball, în ritmul cardiac, la bursa de mărfuri. O dată ce lucrurile merg prost, au tendința de a continua în felul ăsta. După vorba din bătrâni, o nenorocire nu vine niciodată singura. Teoria complexității ne spune că înțelepciunea din bătrâni are dreptate. Lucrurile rele se aglomerează. Toate se duc de râpă laolaltă. Asta-i lumea reală.

– Ce vrei să spui? Că acum o să se ducă totul de râpă?

– S-ar putea, mulțumită lui Dodgson, conchise Malcolm, încruntându-se spre monitor. Ce s-a întâmplat oare cu ticăloșii ăia?

## King

Se auzea un bîziit slab, ca de albină depărtată. Howard King abia își dădea seama de asta, pe cînd își revenea din leșin. Deschise ochii și zări parbrizul mașinii și ramurile copacilor, dincolo de acesta.

Bîziitul se auzea acum mai tare.

King nu știa unde se află. Nu-și putea aminti cum ajunsese acolo, ce se întîmplase.

Simțea durere în umeri și în șolduri. Fruntea îi zvîcnea. Încercă să-și aducă aminte, dar durerea îl distrăgea, îl împiedica să gîndească limpede. Ultimul lucru pe care și-l amintea era tiranozaurul din fața lui, pe potecă. Era ultimul lucru. Apoi Dodgson privise în urmă și...

King întoarse capul și țipă din pricina durerii bruște, tăioase, care-i străbătu gîtul pînă în țeastă. Închise ochii, clipind strîns. Apoi îi deschise din nou.

Dodgson nu era în mașină. Portiera șoferului era larg deschisă. Cheile mai erau încă în contact.

Dodgson plecase.

Pe porțiunea de sus a volanului se zărea o șuviță de sînge. Cutia neagră zăcea pe podea, lîngă schimbătorul de viteze. Ușa deschisă de pe partea șoferului scîrțîi ușor și se clătină.

De undeva, din depărtare, King auzi din nou bîziitul, ca o albină uriașă. Era un sunet mecanic, acum își dădea seama. Ceva mecanic.

Asta îl făcu să se gîndească la barcă. Oare cît o să mai aștepte barca pe rîu? Cît era ceasul? Privi cadranul. Cristalul era spart, limbile oprite la 1:54.

Auzi din nou bîziitul. Se apropia.

Cu un efort, King se tîrî pe scaun către bord. Împunsături de durere îi străbătură coloana, dar cedară repede. Trase puternic aer în piept.

Sînt bine, gîndi el. Cel puțin, mai sînt încă aici.

King privi portiera deschisă, bătută de soare. Soarele se afla încă sus. Trebuia să fie încă amiază. La cît pleca

barca? La patru? Nu-și mai putea aminti. Dar era sigur că pescarii aceia spanioli nu aveau să rămână prea mult timp pe-aici, după ce pornea sa se întunece.

Aveau să părăsească insula.

Și Howard King voia să fie pe barcă atunci când aceasta urma să plece. Era singura lui dorință. Încruntându-se, se ridică și alunecă dureros către locul șoferului. Se așează, trase cu putere aer în piept și se aplecă să privească prin portiera deschisă.

Mașina atârna deasupra unui hău, susținută de copaci. Văzu o pantă abruptă care ducea în adânc. Sub coroanele arborilor era întuneric. Se simți amețit privind în jos. Solul trebuia să fie la vreo douăzeci, treizeci de picioare dedesubt. Văzu ferigi răvășite și cițiva bolovani. Se răsuci să observe mai mult.

Atunci îl zări.

Dodgson zăcea pe spate, cu capul în jos, pe pantă. Trupul îi era boțit, cu membrele aruncate în poziții stângace. Nu mișca. King nu putea distinge foarte bine prin frunzișul des, dar Dodgson părea mort.

Bizăitul deveni brusc foarte puternic, întărindu-se rapid și King privi înainte, descoperind, prin frunzișul care acoperea parbrizul, o mașină care se apropia, la nici zece iarzi distanță. O mașină!

Apoi, mașina dispăru. După sunet, gândi el, părea o mașină electrică. Deci, trebuia să fie Malcolm.

Howard King era oarecum încurajat la gândul că mai erau și alții pe insulă. Simți forțe proaspete, în ciuda durerii din trup. Întinse mîna și răsuci cheia în contact. Motorul pomi să toarcă.

Băgă mașina în viteză și apăsă ușor pe accelerație.

Roțile din spate se învîrtiră. Schimbă tracțiunea pe față. De îndată, jeepul se trase înainte, strecurîndu-se printre crengi. O clipa mai tîrziu, era pe drum.

Își amintea acum drumul. Către dreapta, ducea la cuibul tiranozaurilor. Mașina lui Malcolm plecase spre stînga.



King făcu la stînga și pomi pe potecă. Încercă să-și aducă aminte cum să se întoarcă spre rîu, înapoi la barcă. Își aminti vag că era o încrucișare în Y pe vîrful dealului. Trebuia să ajungă la încrucișarea aceea, hotărî el, să coboare și să plece de pe insula asta blestemată.

Era singurul lui țel.

Să plece de pe insula asta, înainte să fie prea tîrziu.

## **Vești proaste**

Explorer-ul ajuns pe vârful dealului și Thorne conduse mașina pe drumul de pe creastă.

Drumul avea serpentine tăiate în piatră. În multe locuri, era foarte abrupt, însă aveau posibilitatea de a vedea peste întreaga insulă. Până la urmă, ajunseră într-un loc din care puteau observa întreaga vale. Zăriră foișorul către stînga și, mai aproape, luminișul cu cele două caravane. Către dreapta era complexul de laboratoare și, dincolo de el, complexul lucrătorilor.

– Nu-l văd nicăieri pe Dodgson, spuse Malcolm cu un aer nefericit. Unde să fi plecat?

Thorne apăsă butonul radio.

– Arby?

– Da, Doc.

– Îi vezi?

– Nu, dar..., ezită el.

– Ce?

– N-ați vrea să veniți pînă aici? E destul de ciudat.

– Ce s-a întîmplat? întrebă Thorne.

– Eddie, spuse Arby. Tocmai s-a întors. Și a adus puiul cu el!

Malcolm se aplecă în. față.

– Ce-a făcut???

## **A CINCEA CONFIGURAȚIE**

„La marginea haosului, se petrec fenomene neașteptate.  
Riscul supraviețuirii este sever.”

IAN MALCOLM

## Pui

În caravană, erau adunați cu toții în jurul mesei pe care puiul de Tyrannosaurus rex zăcea inconștient, pe o tăblie de oțel, cu ochii lui mari închiși, cu botul acoperit de ovalul de plastic translucid al măștii de oxigen. Masca aproape că se potrivea peste botul turtit al puiului. Oxigenul șuiera încet.

– Nu l-am putut lăsa, se scuză Eddie. Și m-am gândit că-i putem drege piciorul...

– Dar, Eddie..., începu Malcolm, clătinînd din cap.

– Așa că l-am injectat cu morfină din trusa de prim-ajutor și l-am adus aici. Vezi? Masca de oxigen i se potrivește.

– Eddie, spuse Malcolm, asta a fost o greșeală!

– De ce? Se simte bine. O să-l oblojim și-o să-l duc înapoi.

– Dar interferezi cu sistemul, spuse Malcolm.

Radioul bîzii.

– Ar fi teribil de neînțelept, interveni Levine prin radio. Teribil!

– Mulțumesc, Richard, spuse Thorne.

– Mă opun categoric să se aducă vreun animal la caravană!

– E prea târziu acum, faptul e consumat, observă Sarah Harding.

Porni să dea ocol puiului și să prindă senzori cardiaci de pieptul animalului; îi auziră bătăile inimii. Erau foarte iuți, cu un ritm de peste o sută cincizeci de bătăi pe minut.

– Cîtă morfină i-ai dat?

– Păi, spuse Eddie, eu... știți... O seringă întreagă.

– Adică? Zece centimetri cubi?

– Cred. Poate douăzeci.

Malcolm privi către Harding.

– Cît avem pînă se termină?

– N-am nici o idee, ridică ea din umeri. Am sedat lei și

șacali pe teren, cînd îi marcam. Cu animalele astea poți să faci o oarecare corelație între doză și greutate. Dar la pui nu poți prevedea. Poate cîteva minute, poate cîteva ore... Și habar n-am despre puii de tiranozaur. În principiu, e în funcție de metabolism și ăsta pare rapid, ca la păsări. Inima pompează foarte repede. Nu pot să spun decît că trebuie să-l scoatem de aici cît mai iute.

Harding luă o sondă sonar și o ținu lîngă piciorul puiului. Privi peste umăr la monitor.

Kelly și Arby îi blocau vederea.

– Va rog, faceți puțin loc și pentru noi, le ceru ea și copiii se îndepărtară. Nu avem prea mult timp. Vă rog! Cînd se dădură la o parte, Sarah văzu contururile verzi-albe ale oaselor. Surprinzător de asemănătoare cu ale unei păsări. Ca un vultur sau o barză. Mișcă sonda.

– Bine... acolo-s metatarsienele... aici sînt tibia și fibula, cele două oase ale gambei...

– De ce au oasele umbre diferite? întrebă Arby.

Picioarele aveau unele secțiuni albe mai dense, cu contururi verzi-palide.

– Pentru că e pui, spuse Harding. Picioarele îi sînt aproape cartilaginoase, cu foarte puțin os calcifiat. Cred că puiul ăsta nu prea putea să meargă, cel puțin nu foarte bine. Uite. Privește rotula... Se vede circulația din capsula articulară...

– De unde știi atîta anatomie? întrebă Kelly.

– A trebuit s-o învăț. Am petrecut o mulțime de timp cercetînd oasele rămase după prădători, spuse ea. Examinînd bucățile de os rămase, îmi imaginam ce animal fusese mîncat. Ca să faci asta, trebuie să cunoști foarte bine anatomia comparată. Mișcă sonda de-a lungul piciorului. Iar tatăl meu era veterinar...

Malcolm ridică brusc privirea.

– Tatăl tău era veterinar?

– Da. La Gradina Zoologică din San Diego. Era specialist în păsări. Dar nu înțeleg... Poți să mărești imaginea asta?

Arby răsuci un buton. Imaginea se dublă.

- Aha. Bine. Perfect, Uite, o vezi?
- Nu.
- E la jumătatea fibulei. Vezi? O linie subțire neagră. Asta-i o fractură, chiar deasupra epifizei.
- Liniuța asta neagră de acolo? întrebă Arby.
- Liniuța asta neagră înseamnă moartea puiului nostru. Fibula n-o să se vindece drept, deci încheietura n-o să poată pivota cînd o să se ridice în picioare. Puiul n-o să poată fugi și probabil nici măcar merge. O să fie olog și o să-l prindă un prădător înainte să aibă cîteva săptămîni.
- Dar îl putem trata, spuse Eddie.
- Bine, spuse Sarah. Ce folosim în loc de ghips?
- Diesterază, spuse Eddie. Am adus un kilogram, în tuburi de cîte o sută de centimetri cubi. Le-am luat să le folosesc în loc de clei. E o rășină polimer, se întărește ca oțelul.
- Grozav, spuse Harding. Asta o să-l ucidă și mai bine...
- Chiar?
- Puiul ăsta crește, Eddie. În cîteva săptămîni o să fie mult mai mare. Ne trebuie ceva rigid, dar biodegradabil, spuse ea. Ceva care să se deterioreze sau să se spargă în trei sau cinci săptămîni, cînd piciorul are să i se vindece. Există în bagaje așa ceva?
- Eddie se încruntă.
- Nu știu.
- Nu avem prea mult timp, insistă Harding.
- Doc? făcu Eddie. Asta-i ca întrebările alea faimoase de la testul dumitale. Cum faci un ghips pentru dinozauri, folosind doar agrafe și superglue?
- Știu, spuse Thorne.
- Ironia situației nu-i scăpase. Dăduse astfel de probleme studenților, vreme de treizeci de ani.
- Acum era pus el însuși în fața uneia.
- Poate reușim să degradăm rășina, spuse Eddie. S-o amestecăm cu ceva de felul zahărului.
- Thorne clătină din cap.
- Grupurile hidroxi din zaharoză vor face rășina friabilă.

Se întărește, dar se sparge ca sticla la prima mișcare.

– Dar dacă o amestecăm cu pînză muiată în soluție de zahăr?

– Adică să lași bacteriile să degradeze pînza?

– Mda.

– După care ghipsul se sparge?

– Mda.

Thorne ridică din umeri.

– S-ar putea să meargă, spuse el. Dar fără să încercăm, nu putem ști cît o să reziste ghipsul. Poate cîteva zile, poate cîteva luni.

– E prea mult, spuse Sarah. Animalul ăsta crește rapid. Dacă creșterea este constrînsă, o să devină olog din pricina ghipsului.

– Avem nevoie de o rășină organică care să formeze o legătură degradabilă, spuse Eddie. Un fel de gumă.

– Gumă de mestecat? făcu Arby. Pentru că am o mulțime...

– Nu, mă gîndeam la altfel de gumă. Chimic vorbind, rășina diesteraza...

– N-o să rezolvăm niciodată problema chimic, conchise Thome. Nu avem resurse.

– Ce putem face? N-avem de ales decît...

– Dar dacă facem ceva care se comportă diferit pe direcții diferite? întrebă Arby. Puternic într-o direcție și slab în alta?

– Nu poți, zise Eddie. E o rășină omogenă. E același material, un clei care se întărește ca piatra cînd se usucă și...

– Nu, stai puțin, zise Thome, întorcîndu-se către băiat. Ce vrei să spui, Arby?

– Păi, explică Arby, Sarah a spus că piciorul crește. Asta înseamnă că o să devină mai lung, ceea ce nu contează pentru ghips, și o să se îngroașe, ceea ce contează, pentru că o să înceapă să strîngă piciorul. Dar dacă îl faci slab în diametru...

– Are dreptate, spuse Thome. O putem rezolva

structural.

– Cum? întrebă Eddie.

– Îi construim o linie de fractura. Poate cu o folie de aluminiu. Avem câteva folii pentru bucătărie...

– O să fie mult prea slab, se opuse Eddie.

– Nu și dacă o dublăm cu un strat de rășină. Thome se întoarse către Sarah. Putem face un ghips care este foarte rezistent la stresul vertical, dar slab la stresul lateral. E o problemă simplă de inginerie. Puiul poate merge cu ghipsul și totul e bine cîtă vreme forțele sînt verticale. Dar cînd piciorul crește, va sparge linia de fractură și ghipsul va cădea.

– Da, spuse Arby, dînd din cap.

– E greu de realizat? întrebă ea.

– Nu. Ar trebui să fie destul de ușor. Facem un înveliș de aluminiu și îl tapetăm cu rășină.

– Și cu ce o să ținem prins aluminiul cîtă vreme îl tapetăm? întrebă Eddie.

– Ce spuneți de gumă de mestecat? insistă Arby.

– Asta-i, spuse Thorne, zîbind.

În clipa aceea, puiul se foi, își strînse lăbuțele. Ridică capul, scăpă masca de oxigen și scoase un scîncet slab și gros.

– Repede, exclamă Sarah, prinzîndu-l de cap. Mai multă morfină!

Malcolm avea o seringă pregătită. Înțepă gîtul animalului.

– Doar cinci centimetri cubi de data asta, ceru Sarah.

– De ce să nu-i dăm mai mult? O să-l adoarmă mai mult timp.

– E în stare de șoc după rănire, Ian. L-ai putea ucide cu prea multă morfină. Ai să-i oprești respirația. Probabil că și glandele secretoare de adrenalină sînt forțate acum.

– Asta dacă are glande secretoare de adrenalină, preciză Malcolm. Oare Tyrannosaurus rex are hormoni? Adevărul e că nu știm nimic despre animalele astea.

Radioul bîzii și Levine spuse:



– Vorbește pentru tine, Ian. De fapt, bănuiesc c-o să descoperim că dinozaurii au hormoni. Există motive bune să-mi imaginez asta. De vreme ce-ai ajuns în nefericita situație de a lua puiul, ai putea lua și cîteva eprubete cu sînge. În timpul ăsta, Doc, vrei să ridici telefonul?

Malcolm oftă.

– Tipul ăsta începe să mă calce pe nervi!

Thorne trecu în modulul de comunicații aflat în partea din față a trailerului. Cererea lui Levine era ciudată; în caravană exista un sistem perfect de microfoane. Și Levine știa asta; doar el făcuse planurile.

Thome ridică telefonul.

– Da?

– Doc, spuse Levine. Am să trec direct la subiect. A fost o greșeală să aduceți puiul la caravană. O să avem necazuri.

– Ce fel de necazuri?

– Nu știu, asta-i problema. Și nu vreau să alarmez pe nimeni. Dar de ce nu aduci copiii la foisor o vreme? Și de ce nu veniți și tu cu Eddie?

– Adică îmi spui s-o șterg de-aici? Chiar crezi că e necesar?

– Într-un cuvînt, spuse Levine, da, așa cred.

Cînd morfina fu injectată, puiul scoase un oftat și se întinse înapoi pe tăblia de metal.

Sarah îi potrivi masca de oxigen pe figură. Privi înapoi către monitor, să verifice ritmul cardiac, dar din nou Arby și Kelly îi stăteau în cale.

– Copii, vă rog...

Thome păși înainte, bătînd din palme.

– Gata, copii! Excursie! Hai să mergem.

– Acum? făcu Arby. Dar vrem să vedem puiul...

– Nu, nu, spuse Thome. Doctorul Malcolm și doctorul Harding au nevoie de spațiu să lucreze. A venit timpul să mergem la foisor. Putem privi dinozaurii și de acolo,

pentru restul după-amiezii.

– Dar, Doc...

– Nimic. Aici sîntem în plus, deci plecăm, spuse Thorne. Eddie, vii și tu. Să-i lăsăm pe porumbeii ăștia să-și facă treaba.

În cîteva clipe, plecară. Ușa caravanei se închise înapoia lor. Sarah Harding auzi bîzîitul ușor al Explorer-ului care se îndepărta. Aplecîndu-se peste pui, potrivindu-i masca de oxigen, spuse:

– Porumbei?

Malcolm ridică din umeri.

– Levine...

– Ce avea Levine în minte? Să-i alunge pe toți de aici?

– Probabil.

– Știe ceva ce noi nu știm? Malcolm rîse.

– Sînt sigur ca așa crede.

– Atunci, hai să-i dăm drumul, spuse ea. Vreau să terminam repede și să ducem puiul ăsta înapoi, acasă.

## Foișorul

Soarele dispăruse dincolo de norii coborîți, pînă ajunseră ei la foișor. Întreaga vale era scăldată într-o lumină blînda, roșiatică; Eddie parcă Explorer-ul sub eșafodajul de aluminiu și urcară cu toții în adăpostul mic de deasupra. Levine era acolo, cu binoclul la ochi. Nu părea bucuros să-i vadă.

– Nu vă mai foiți atîta, le ceru el nervos.

Din adăpost, aveau o vedere magnifică peste vale. Undeva, către nord, se auzi un tunet. Aerul se răcea și părea că se încarcă electric.

– O să fie furtună? întrebă Kelly.

– Așa s-ar zice, răspunse Thorne.

Arby privi cu îndoială către acoperișul de metal al adăpostului.

– Cît o să mai stăm aici?

– O vreme, spuse Thorne. E singura noastră zi aici. Elicopterele ne vor lua mîine dimineață. M-am gîndit că voi, copii, meritați să mai vedeți o dată dinozaurii pe teren.

Arby se uită chiorîș la el.

– Țsta să fie motivul real?

– Eu știu, rosti Kelly pe un ton înțelegător.

– Chiar? Ce?

– Doctoral Malcolm vrea să rămînă singur cu Sarah, prostule.

– De ce?

– Sînt prieteni vechi, îl lămuri Kelly.

– Și ce? Noi doar ne uitam.

– Nu, spuse Kelly. Vreau să spun că sînt vechi prieteni.

– Știu ce vrei să spui, făcu Arby. Nu sînt prost.

– Terminați, interveni Levine, privind prin binoclu. Pierdeți partea interesantă.

– Care anume?

– Triceratopșii aceia, jos, la rîu. Ceva îi deranjează...

Turma de triceratopși se adăpase liniștită la rîu, dar

acum pornise să facă gălăgie.

Pentru niște animale atît de mari, sunetele lor erau nepotrivit de ascuțite: păreau mai mult niște schelălăituri de ciini.

Arby se întoarse să privească.

– E ceva în copaci, spuse el, dincolo de rîu.

Se ghicea mișcare sub copacii umbriți.

Turma se deplasă și pomi să dea cu spatele, pînă ce formară un soi de rozetă, toți cu coamele lor curbate îndreptate în afară, împotriva amenințării nevăzute. Singurul pui stătea în centru, scheunînd de frică. Unul dintre animale, probabil mama, se întoarse și-l linse.

După asta, puiul tăcu.

– Îi văd, spuse Kelly privind către copaci. Sînt rapтори. Acolo!

Turma de triceratopși dădu piept cu rapторii, adulții lătrînd și clătinîndu-și coamele ascuțite în sus și-n jos. Creară un soi de barieră de țepi mișcători. Se vedea clar coordonarea grupului în apărarea fată de prădători.

Levine zîmbea fericit.

– Nu au existat niciodată dovezi pentru asta, spuse el, brusc înveselit. De fapt, cei mai mulți paleontologi nici nu cred ca s-a întîmplat.

– Ce să se întîmple? întrebă Arby.

– Acest fel de comportament de apărare de grup. Mai ales la triceratopși - seamănă puțin cu rinocerii, așa că au presupus că ar fi singuratici, asemenea lor. Dar acum vedem... Ah. Da...

Din spatele copacilor, un singur velociraptor apăru. Se mișca iute pe picioarele din spate, balansîndu-și coada țepaună.

Turma de triceratopși latră zgomotos la apariția rapторului. Ceilalți rapтори rămăseseră ascunși după copaci. Velociraptorul singuratic făcu un semicerc în jurul turmei, intrînd în apă din partea îndepărtată. O traversă, înotînd cu ușurință, și ieși pe malul celălalt. Era acum la cincizeci de iarzi în amonte față de turma

lătrătoare, care se răsuci să interpună un front unit. Toată atenția lor era ațintită asupra velociraptorului singuratic.

Încet, ceilalți raptori începură să iasă din ascunzișuri. Mergeau aplecați, cu trupurile ascunse de iarba înaltă.

– Măi să fie, făcu Arby. Vinează!

– În haită, spuse Levine, dînd din cap.

Luă o bucată de învelitoare de bomboană de pe podeaua adăpostului și o aruncă, privind-o cum flutură în vînt.

– Haita e în direcția vîntului, așa că triceratopșii nu o pot simți.

Ridică din nou binoclul la ochi.

– Cred, spuse el, că o să vedem o vînătoare încununată de succes.

Priviră cum raptorii se apropiau de turmă. Și brusc, fulgerul sfișie orizontul insulei, luminînd puternic valea. Unul dintre raptorii care se furișau se ridică surprins. Capul i se văzu scurt deasupra ierbii.

Imediat, turma se răsuci din nou, regroupîndu-se în fața noii amenințări. Toți raptorii se opriră, ca și cum ar fi regîndit planul.

– Ce s-a întîmplat? întrebă nedumerit Arby. De ce se opresc?

– Au probleme.

– De ce?

– Uită-te la ei. Haita e încă dincolo de rîu. Sînt prea departe ca să mai atace.

– Adică renunță? Deja?

– Așa se pare, spuse Levine.

Unul cîte unul, raptorii din iarbă ridicară capul, făcîndu-și cunoscută poziția. Pe măsură ce apăreau, triceratopșii lătrau tare. Raptorii păreau să știe că situația era fără speranță. Se retraseră spre copaci. Văzîndu-le retragerea, triceratopșii lătrară și mai tare.

Atunci, raptorul singur de la marginea apei atacă. Se mișcă incredibil de iute - uimitor chiar - sărind ca o maimuță peste cei cincizeci de iarzi care-l despărteau de

turmă. Adulții nu avură timp să se regroupeze. Puiul era expus. Schelălăi de spaimă când văzu prădătorul apropiindu-se.

Velociraptorul făcu un salt, ridicându-și amîndouă picioarele din spate. Fulgerul sfișie din nou cerul și la lumina lui orbitoare văzură ghearele curbate prăvălindu-se de sus. În ultima clipă, cel mai apropiat adult se întoarse, aruncîndu-și capul cu coame mari și creastă osoasă, și lovi raptorul, trimițîndu-l în noroiul de pe mal. Imediat, triceratopsul adult atacă, cu capul ridicat. Cînd ajunsese lîngă raptor, se opri brusc și-și lasă capul în jos, coborîndu-și coamele către animalul căzut. Dar raptorul era iute; şuierînd, sări în picioare și coarneau triceratopsului sfișiară fără rost noroiul. Raptorul se răsuci într-o parte și lovi adultul peste bot, însîngerîndu-și ghearele. Adultul mugi și încă doi triceratopși atacară, în vreme ce ceilalți rămaseră înapoia puiului. Raptorul fugi împiedicat, pierzîndu-se în ierburi.

– Măiculiță, făcu Arby. A fost grozav!

## **Turma**

King scoase un oftat greu de ușurare cînd ajunse la încrucișarea în Y a drumurilor și conduse jeepul, către stînga, ajungînd pe un drum larg, prăfos. Îl recunoscuse de îndată: era drumul de coastă care ducea la barcă. Cînd privi către stînga, văzu valea de est. Barca era încă acolo! Bine! Scoase un strigăt și acceleră brusc, ușurat. Pe punte, putea să-i vadă pe pescarii spanioli privind către cer. În ciuda furtunii amenințătoare, nu păreau să se pregătească de plecare. Probabil că îl așteptau pe Dodgson.

Ei, gîndi el, asta e bine. King avea să ajungă acolo în cîteva minute. După ce-și croise drum prin junglă, putea în sfîrșit să vadă unde se află. Culmea era înaltă, urmînd una dintre crestele vulcanice. Aproape că nu erau copaci acolo și drumul se răsucea, oferind priveliștea întregii insule. Către est, putea privi în prăpastie și la barca de la țärm. Către vest, putea vedea direct laboratorul și cele două caravane ale lui Malcolm parcate la marginea luminișului.

Nu aflaseră ce naiba căuta acolo Malcolm, gîndi el. Nu mai conta acum. King voia s-o șteargă de pe insulă. Ăsta era singurul lucru care conta. Aproape că simțea puntea sub picioare.

Poate că unul dintre pescari avea la el bere. O bere rece, în vreme ce coborau riul și părăseau insula asta blestemată. Ar fi ciocnit și cu Dodgson la așa o ocazie.

Poate, gîndi el, o sa bea două beri.

King ajunse la o curbă și văzu o turmă de animale înghesuindu-se pe drum. Erau un fel de dinozauri verzi, cam de patru picioare înălțime, cu capete mari, rotunde și cu un mînunchi de coarne mici. Îi aminteau de bivoli verzi de apă. Dar erau mulți. Frînă scurt; mașina scîrții.

Dinozaurii cei verzi priviră către mașină, dar nu se mișcară. Turma stătea acolo, leneșă, mulțumită. King

așteptă, bătînd darabana cu degetele pe volan. Nu se întîmplă nimic, claxonă și aprinse farurile.

Animalele nu făceau decît să privească.

Erau niște creaturi caraghioase, cu creasta aceea umflată pe frunte și cornițele dimprejur.

Îl priveau cu ochii stupizi, ca de vacă. Băgă mașina în viteză și înaintă lent, așteptîndu-se să-și facă dram printre animale. Nu se dădură la o parte. Pînă la urmă, scutul din față înghionti animalul cel mai apropiat, care mîrîi, făcu doi pași înapoi, aplecă capul și lovi botul mașinii, puternic, cu un clinchet metalic.

Doamne, gîndi el. Ar putea găuri radiatorul dacă nu avea grijă. Opri din nou mașina și așteptă, cu motorul în relanti. Animalele se potoliră iarăși.

Cîteva stăteau întinse pe drum. Nu putea trece peste ele. Privi către rîu și văzu barca, la mai puțin de un sfert de milă depărtare. Nu-și dăduse seama că era atît de aproape. Observă că pescarii erau foarte ocupați pe punte. Se pregăteau să plece!

La naiba cu așteptatul, gîndi el. Deschise ușa, ieși din mașină, părăsind-o în mijlocul drumului. Imediat, animalele săriră în picioare și cel mai apropiat îl atacă. Lăsase portiera deschisă; animalul se izbi de ea, închizînd-o, zgîriind o urmă adîncă în metal.

King se poticni peste marginea dealului ca să descopere că se afla pe vîrfurile unei pante abrupte, de mai mult de o sută de picioare. N-avea cum s-o coboare, cel puțin nu pe acolo. Ceva mai departe, panta nu mai era atît de abruptă. Dar acum animalele îl atacau. Nu avea de ales. Fugi înapoi la mașină, chiar cînd un alt animal izbea în bara din spate, spărgînd plasticul.

Un al treilea atacă direct spatele mașinii. King se cățăără pe cauciucul de rezervă, în vreme ce animalul se lovea de tampon. Șocul îl dărimă și King căzu la pămînt, rostogolindu-se, în vreme ce dinozaurii pufăiau în jurul lui. Se ridică în picioare și fugi de partea cealaltă a drumului, unde se afla o cornișă; se cățăără pe ea,



adîncindu-se în desiş.

Animalele nu-l urmăriră. Asta nu-i folosea la nimic - acum se afla de partea de care nu avea nevoie a drumului!

Trebuia să se întoarcă cumva de cealaltă parte.

Se căţără pe vîrfurile ridicăturii şi porni în jos, înjurînd. Se hotărîse să meargă vreo sută de iarzi, pînă avea să treacă de animale, apoi să traverseze drumul. Dacă reuşea asta, putea ajunge la barcă.

Aproape imediat, se văzu înconjurat de jungla deasă. Alunecă, se rostogoli pe panta udă, iar cînd se ridică în picioare, nu mai ştia în ce direcţie să meargă. Era pe fundul unei ravine, într-un loc unde palmierii erau înalţi de zece picioare şi foarte deşi. Nu putea vedea la mai mult de cîţiva paşi în orice direcţie. Într-o clipă de panică, îşi dădu seama că nu ştia încotro s-o ia. Merse înainte printre frunzele ude, sperînd să-şi recapete orientarea.

Puştii încă mai priveau peste balustradă, către raptorii care se retrăgeau. Thome îl trase pe Levine deoparte şi întrebă încet:

– De ce ai vrut să venim aici?

– Doar din spirit de prevedere, răspunse Levine. Ca să aduci un pui la caravană e ca şi cum ai căuta-o cu luminarea.

– Cum adică?

Levine ridică din umeri.

– Nu ştiu, tocmai asta-i. Dar, în general, părinţilor nu le place cînd li se iau puii. Şi puiul ăsta are nişte părinţi foarte mari.

Din cealaltă parte a adăpostului, Arby strigă:

– Uite! Uite!

– Ce e? zise Levine.

– Un om.

Gîfind, King ieşi din junglă şi intră pe cîmpie. Cel puţin aici putea să vadă unde e! Se opri, asudat şi mînjit cu

noroi, să-și tragă răsuflarea.

Era dezamăgit să descopere că nu se află în apropierea bărcii. De fapt, părea să fie de partea cealaltă a drumului. Avea în față o cîmpie largă, ierboasă, cu un rîu curgînd prin centrul ei. Cîmpia era în cea mai mare parte pustie, deși se zăreau cîțiva dinozauri mai jos, pe mal. Erau dintre aceia cu coame: triceratopși. Și păreau un pic agitați. Adulții mai mari clătinau din cap în sus și-n jos, lătrînd.

Evident, avea de urmat rîul pînă să ajungă la barcă. Dar trebuia să treacă cu grijă pe lîngă triceratopși. Băgă mîna în buzunar și scoase o bomboană. O desfăcu din înveliș, privind către triceratopși, dorindu-și să-i vadă plecați. Cît timp ar fi durat pînă să ajungă la barcă? Asta era singura întrebare care-l chinuia.. Se hotărî să se miște, cu toată prezența turmei, începu să pășească prin iarba înaltă.

Atunci auzi clar un șuierat reptilian. Venea din iarbă, de undeva din stînga. Și remarca un miros deosebit, putred. Se opri. Bomboana parcă nu mai avea gustul atît de bun.

Apoi, din spate, auzi un plescăit. Venea dinspre rîu.

King se întoarse să privească.

– E unul dintre tipii ăia din jeep, spuse Arby din foișor. Dar ce așteaptă?

Din punctul lor de observație, puteau distinge umbrele întunecate ale raptorilor mișcîndu-se prin iarba de pe malul celălalt. Acum, doi raptori înaintară, traversînd apa. Apropiindu-se de om...

– Au, nu, striga Arby.

King văzu două șopîrle închise la culoare, dungate, care traversau rîul. Mergeau pe labelle din spate, cu un fel de țopăit. Trupurile li se reflectau în apa curgătoare. Pocneau din fălci și șuierau amenințător către King.

El privi în amonte și văzu o altă șopîrlă traversînd, apoi alta, în spatele ei.

Celelalte animale erau deja în apă și începuseră să

înoate.

Howard King se îndepărtă de râu, adîncindu-se în iarba înaltă. Apoi se întoarce și fugi. Era în iarbă pînă la piept și fugea tare, gîfîind, cînd, brusc, capul altei șopîrle se ridică în fața lui, șuierînd și mîrîind. Coti, schimbă direcția, dar șopîrla cea mai apropiată făcu un salt. Sări atît de sus, încît i se văzu limpede tot trupul; văzu întregul animal zburînd prin aer, cu picioarele din spate ridicate să sfișie. Zări ghearele curbate, ca niște pumnale.

King se întoarce din nou și șopîrlă țipă cînd ateriză pe sol, înapoia lui și se rostogoli în iarbă. King fugea. Era energizat de frică. Auzi în urmă mîrîitul șopîrlei.

Fugi tare: mai avea douăzeci de iarzi de iarbă, apoi începea jungla. Văzu copaci - copaci mari. Se putea cățăra într-unui și să încerce să scape. Către stînga, văzu o altă șopîrlă sărînd diagonal peste luminiș, către el.

King nu-i zărea decît capul ridicat deasupra ierbii. Șopîrlă părea să miște incredibil de iute.

Gîndi: N-am să reușesc.

Dar încerca.

Gîfîind, cu plămîinii aprinși, sprintă către copaci. Doar zece iarzi. Brațele pompau, picioarele împingeau. Răsuflarea i se transformă într-un gîfîit.

Atunci, ceva greu îl lovi din spate, forțîndu-l să cadă; simți o durere sfișietoare pe spinare și știu că erau gheare care-i săpau în came. Lovi greu pămîntul și încercă să se rostogolească, dar animalul din spate se ținea bine, nu-l lăsa să miște. Era țintuit pe burtă, auzind cum animalul mîrîie deasupra lui. Durerea din spate era teribilă, amețitoare.

Apoi simți în ceafa răsuflarea caldă a animalului și se îngrozi. Și, brusc, un soi de delăsare, de somnolență adîncă și binevenită puse stăpînire pe el. Totul deveni lent. Ca în vis, văzu crescînd firele de iarbă din fața lui. Le văzu cu o intensitate languroasă și aproape că nu-i mai păsa de durerea din spate, nu-i mai păsa ca gîtul i se zbătea între fălcile fierbinți ale animalului. Parcă totul se

întîmpla altcuiva. El se afla departe. Avu o clipă de surpriză cînd își simți oasele gîtului pocnind tare...

Apoi beznă.

Nimic.

– Nu privi, strigă Thorne, întorcîndu-l pe Arby de lîngă balustradă. Îl trase pe băiat la piept, dar Arby îl împinse, nerăbdător să vadă ce se întîmplă. Thorne întinse atunci miinile către Kelly, dar fata se îndepărtă și ea, privind fix către cîmpie.

– Nu te uita, continua Thorne să repete, în neștire. Nu te uita...

Copiii se uitau însă, în tăcere.

Levine reglă binoclul pe pradă. Acum erau cinci raptori mîrîind în jurul trupului bărbatului, sfișiiind cu poftă carcasa. Pe cînd privea, unul dintre raptori aruncă craniul în sus, smulgînd o bucată însîngerată de cămașă cu gulerul sfișiat. Un altul scutură în dinți capul despărțit de trup al omului, înainte să-l arunce la pămînt. Tunetul bubui, iar fulgerul sclipi la orizont. Se întuneca, și Levine avea greutate să vadă exact ce se întîmplă.

Dar era limpede că în fața pradei, raptorii renunțau la orice organizare ierarhică din timpul vînătorii.

Fiecare individ era pentru sine; raptorii frenetici săreau și-și aplecau capul să sfișie o bucată; se înghionteau și se luptau în neștire. Un animal se ridică cu ceva maroniu în fălci.

În timp ce mesteca de zor, căpătă o expresie ciudată. Apoi se îndepărtă de turmă și ținu obiectul maroniu între labele din față, grijuliu. În întunericul tot mai dens, lui Levine îi trebui ceva timp ca să-și dea seama ce făcea: mîncea o acadea. Și părea să-i placă...

Raptorul se întoarse și-și îngropa din nou nasul lung în trupul însîngerat. De pe cîmpie, alți raptori veneau să se alăture festinului, pe jumătate fugind, pe jumătate mergînd cu pași mari. Mîrîind furioși, se aruncau asupra

prăzii...

Levine lăsă jos binoclul și privi către cei doi copii. Calmi și tăcuți, urmăreau scena cu ochi mari.

## **Dodgson**

Dodgson fu trezit de un ciripit zgomotos, ca sunetul a sute de păsărele. Părea să vină de peste tot, de jur împrejur, încet, își dădu seama că zăcea răsturnat pe spate, pe o pantă cu sol umed.

Încercă să miște, dar trupul îi era îndurerat și greoi. Un fel de greutate îl presa peste picioare, stomac și brațe; apăsarea de pe piept, mai ales, îi îngreuna respirația. Și-i era somn, incredibil de somn. Nu voia nimic altceva decât să adoarmă din nou.

Dodgson pomi să alunece iarăși în inconștientă, dar ceva îl trase de mână. Ciupindu-l de degete, unul câte unul. Ca și cum l-ar fi împins către trezie. Încet, încet, trăgându-l înapoi, în lumea reală.

Dodgson deschise ochii. Alături de el stătea un dinozaur mic, verde. Acesta se aplecă și-i strînse degetul între fălcile lui mici. Degetele îi sîngerau; deja, bucățele de carne îi fuseseră smulse.

Își trase mîna deoparte, surprins, și brusc ciripitul se înteți. Se întoarse și văzu că era înconjurat de o mulțime de astfel de dinozauri; îi stăteau pe piept și pe picioare. Erau de mărimea găinilor și-l ciuguleau aidoma lor, pișcături iuți în stomac, coapse, pulpe...

Revoltat, Dodgson sări în picioare, împrăștiind șopîrlele, care țopăiră, ciripind deranjate. Micile animale se îndepărtară cîțiva pași, apoi se opriră. Se întoarseră și-l priviră, fără să arate vreun semn de teamă. Dimpotrivă, păreau să aștepte.

Atunci își dădu el seama ce erau: procompsognathizi: Compi.

Hoitari.

Doamne, gîndi el. Au crezut că sînt mort.

Se dădu înapoi, aproape pierzîndu-și echilibrul. Simți durere și un val de amețeală.

Animalele cele mici ciripiră, urmărindu-i fiecare mișcare.

– Plecați, strigă el, fluturînd din mînă. Plecați!

Nu-l părăsiră. Rămaseră acolo, aplecîndu-și capul într-o parte, întrebător, și așteptară.

El își plecă privirea și se cercetă. Cămașa și pantalonii îi erau sfișiate în sute de locuri. Sîngele apăruse din sute de răni mici. Simți iarăși un val de amețală și-și puse mîinile pe genunchi. Trase puternic aer în piept și-și privi sîngele picurînd pe pămînt.

Doamne, își spuse el, îngrozit. Trase din nou aer în piept.

Cînd nu făcea nici o mișcare, animalele porneau să se apropie din nou. Se ridică în picioare și ele bătură în retragere. Dar, o clipa mai tîrziu, începură din nou să se apropie.

Unul se apropie mai tare. Dodgson îl lovi răutăcios cu piciorul, aruncînd trupul mic prin aer. Animalul schelălăi speriat, dar ateriza ca o pisică, în picioare, fără să fie rănit.

Ceilalți rămaseră pe locurile lor.

Așteptînd.

Privi împrejur și-și dădu seama că se întuneca. Își consultă ceasul de la mînă: 6:40. Mai erau doar cîteva minute de lumină. Sub coroanele arborilor, se făcuse deja destul de întuneric.

Trebuia să ajungă în siguranță și asta cît mai repede. Cercetă busola de pe brățara ceasului și se îndreptă către sud. Era destul de sigur că rîul se afla către sud.

Trebuia să se întoarcă la barcă. Acolo avea să se afle în siguranță.

Pe cînd începu să meargă, compii ciripiră și îl urmară. Rămaseră la cinci sau zece pași înapoia lui, făcînd o mulțime de zgomot pe cînd săreau și foșneau prin ierburi. Erau zeci, își dădu el seama. Se lăsa întunericul și ochii lor luceau verzi.

Trupul îi era tot numai durere. Fiecare pas îl chinuia. Echilibrul nu-i era prea bun. Pierdea sînge și îi era foarte, foarte somn. N-avea să reușească niciodată să parcurgă

drumul pînă la rîu. Nu se simțea în stare să meargă mai mult de o sută de iarzi. Căzu, alunecînd peste o rădăcină. Se ridică încet, cu noroiul prins de hainele muiate în sînge.

Privi peste umăr, la ochii verzi care-l urmau și se forță să înainteze. Mai putea merge puțin, gîndi el. Atunci, chiar în față, văzu o lumină prin frunziș. Să fi fost barca? Se deplasă mai iute, auzind compii cîrîind în spate.

Se strecură prin frunziș și văzu un mic adăpost, ca o gheretă sau o magazie din beton, cu acoperiș de tablă. Avea o fereastră pătrată și lumina strălucea prin fereastră. Căzu din nou, se ridică în genunchi și se tîrî restul drumului pînă la casă. Ajunse la ușă, trase de mîner și deschise ușa.

Înăuntru, adăpostul era gol. Cîteva țevi ieșeau din podea. Cu cîtva timp în urmă, fuseseră conectate la o mașinărie, dar acum angrenajul dispăruse; rămăseseră doar niște pete ruginii, acolo unde instalația fusese fixată de podeaua de beton.

Într-un colț al încăperii se afla o lumină electrică. Era conectată la un temporizator, așa încît se aprindea numai pe timp de noapte. Această lumină o văzuse el. Aveau electricitate pe insulă? Cum? Nu-i păsa. Se împletici în încăpere, închise bine ușa dinapoia lui și se prăbuși pe betonul gol. Prin fereastra murdară văzu compii de afară, ciocnînd în sticlă, țopăind supărați. Era în siguranță, cel puțin pentru moment.

Trebuia să continue, firește. Trebuia să scape cumva de pe insula asta blestemată. Dar nu acum, gîndi el.

Mai tîrziu.

Avea să se gîndească la asta mai tîrziu...

Dodgson își lăsă obrazul pe podeaua udă, de beton, și adormi.



## Caravană

Sarah Harding așeză folia de aluminiu în jurul piciorului rănit al puiului. Puiul era încă inconștient, respira cu ușurință, fără să se miște. Trupul îi era relaxat. Oxigenul suiera blînd.

Ea termină de înfășurat folia într-un tub de șase inci lungime. Folosind o perie mică, începu să ungă rășina.

– Cîți raptori sînt acolo? întrebă. Eu n-aș putea spune sigur; cînd i-am văzut, mi s-a părut că erau vreo nouă.

– Cred că-s mai mulți, spuse Malcolm. Cred că sînt unsprezece sau doisprezece.

– Doisprezece? întrebă Sarah, mirată, ridicînd privirile. Pe insulița asta?

– Da.

Rășina avea un miros înțepător, ca de clei. O întinse peste folia de aluminiu.

– Știi la ce mă gîndesc, continuă ea.

– Da, răspunse Malcolm. Că sînt prea mulți.

– Mult prea mulți, Ian, spuse ea, fără să se oprească din lucru. N-are sens. În Africa, prădătorii activi, precum leii, sînt foarte împrăștiați. Găsești cîte un leu la fiecare zece km pătrați. Uneori chiar la cincisprezece km pătrați. Atît poate suporta ecologia. Pe o insulă ca asta, n-ar trebui să găsești mai mult de cinci raptori... Ține puțin, te rog!

– Îhî. Dar nu uita, prada este uriașă... Unele animale au douăzeci, treizeci de tone.

– Factorul ăsta nu mă convinge, zise Sarah, dar de dragul discuției, hai să spunem că-i așa. Am să dublez estimarea și am să-ți dau zece raptori pentru insulă. Dar mi-ai confirmat că sînt doisprezece. Și mai există și alți prădători mari. De pildă, tiranozaurii...

– Da. Sînt.

– Atunci, sînt prea mulți, conchise ea, clătînînd din cap.

– Animalele sînt destul de dense aici, spuse Malcolm.

– Nu destul de dense, replică ea. În general, studiile făcute pe prădători - fie tigrii din India, fie leii din Africa -

par să arate toate că poți suporta un prădător la fiecare două sute de animale. Asta înseamnă că, pentru a rezista douăzeci și cinci de prădători aici, ai avea nevoie pe insulă de cel puțin cinci mii de animale. Ai așa ceva?

– Nu.

– Cîte animale crezi că sînt în total?

El ridică din umeri.

– Vreo două sute. Cinci sute, maximum.

– Deci depășim cu un ordin de mărime, Ian. Ține asta, mă duc să aduc lampa!

Sarah trecu lampa cu gaz pe deasupra bandajului, pentru a întări rășina. Potrivi masca de oxigen peste botul puiului.

– Insula nu poate suporta toți prădătorii ăștia, continuă ea. Și, cu toate astea, ei sînt aici.

– Cum îți explici? întrebă Malcolm.

Ea clătina din cap.

– Trebuie să existe o sursă de hrană despre care noi nu știm.

– Adică o sursă artificială? făcu el. Nu cred să fie vreuna.

– Nu, spuse ea. Sursele artificiale de hrană împlinzesc animalele. Și animalele astea nu sînt împlinzite. Singura posibilitate la care mă pot gîndi este o rată de mortalitate diferențiată între animalele care constituie prada. Dacă ele cresc foarte repede sau mor devreme, asta ar putea fi o sursă de hrană mai mare decît ne-am aștepta.

– Am observat, spuse Malcolm, că animalele cele mai mari par mici. Ca și cum n-ar fi ajuns la maturitate... Poate că sînt ucise prea devreme.

– Poate, acceptă ea. Dar dacă există o diferență de mortalitate destul de mare ca să susțină întreaga populație, ar trebui să vedem cadavre și o mulțime de schelete de animale. Tu ai văzut așa ceva?

Malcolm scutură din cap.

– Nu. De fapt, acum că ai spus-o, n-am văzut deloc schelete.

– Nici eu, făcu ea și îndepărtă flacăra. E ceva ciudat pe

insula asta, Ian.

– Știu, spuse Malcolm.

– Chiar?

– Da, zise el. Am bănuیت asta încă de la început.

Tunetul bubuia. Din foișor, cîmpia de dedesubt era întunecată și tăcută, exceptînd mîrîiturile îndepărtate ale raptorilor.

– Poate că ar trebui să ne întoarcem, spuse Eddie neliniștit.

– De ce? întrebă Levine.

Trecuse la ochelari cu vedere de noapte, mulțumit de sine că se gîndise să-i aducă. Prin ei, lumea era făcută din umbre verzi. Văzu limpede raptorii la locul prăzii, iarba înaltă, bătătorită și însîngerată de jur împrejur. Cadavrul fusese devorat de mult, deși din cînd în cînd se auzea pocnetul oaselor pe care animalele încă le mai molfăiau.

– Mă gîndesc, spuse Eddie, că acum e noapte, am fi mai în siguranță în trailer.

– De ce? se interesă Levine.

– Păi, e întărit, e puternic și foarte sigur. Are tot ce ne trebuie. Cred că ar trebui să fim acolo. Adică, doar n-ai de gînd să stai aici toată noaptea?

– Nu, spuse Levine. Ce, mă crezi fanatic?

Eddie mormăi ceva.

– Dar hai să mai stăm puțin! rosti, rugător, Levine.

Eddie se întoarse către Thome.

– Doc? Ce spui? O să înceapă să plouă, în curînd...

– Încă puțin, decise Thome. După aceea, ne întoarcem împreună.

– Pe insula asta există dinozauri de cinci ani, poate chiar mai de mult, spuse Malcolm, dar nici unul nu a apărut în altă parte. Și, brusc, în ultimul an, cadavre de animale au apărut pe țărmurile Costa Ricăi ba, din cîte spun rapoartele, și pe insulele din Pacific.

– Duse de curenți?

– Probabil. Dar întrebarea este de ce acum? De ce brusc, după cinci ani? Ceva s-a schimbat și noi nu știm... Ia stai puțin...

Se îndepărtă de masă, aplecându-se peste consola computerului. Apoi se întoarce către ecran.

– Ce faci? întrebă Sarah.

– Arby ne-a cuplat la rețeaua cea veche, explică el, prin urmare mai avem încă la dispoziție fișierele din anii optzeci. Mișcă mouse-ul peste ecran. Nu ne-am uitat la ele...

Văzu meniul apărind, arătând fișiere de lucru și de cercetare. Începu să răsfoiască prin ecranele de text.

– Cu ani în urmă, au avut necazuri cu o boală, spuse Malcolm. Erau o mulțime de notițe despre asta, în laborator...

– Ce fel de boală?

– Nu știau.

– În sălbăticie există unele boli cu acțiune lentă, spuse ea. Pot trece și cinci sau zece ani pînă să iasă la iveală. Cauza: unii viruși sau prioni. Știi - fragmente de proteine... De exemplu, boala vacilor nebune.

– Da, fu de acord Malcolm, dar bolile astea apar numai de la hrana contaminată.

Se făcu liniște.

– Ce crezi că le dădeau să mănînce pe vremea aceea? întrebă ea. Pentru că, dacă eu aș crește pui de dinozaur, mi-aș pune întrebarea asta. Ce mănîncă? Lapte, bănuiesc, dar...

– Lapte, da, confirmă Malcolm, citind de pe ecran. În primele șase săptămîni, lapte de capră.

– Asta-i o alegere logică, spuse ea. Întotdeauna se folosește lapte de capră în grădinile zoologice, pentru că este hipoalergică. Dar mai tîrziu?

– Dă-mi voie un minut, ceru Malcolm.

Harding ținea piciorul puiului în mînă, așteptînd ca rășina să se întărească.

Privi ghipsul, îl mirosi. Încă mirosea puternic.

– Sper să fie bine, spuse ea. Uneori, dacă există un miros distinct, animalele nu-și mai primesc puii înapoi. Dar poate c-o să dispară după ce se întărește amestecul. Cât timp a trecut?

Malcolm aruncă o privire către ceasul de la mînă.

– Zece minute. Încă zece și-o să fie gata.

– Mi-ar plăcea să-l duc înapoi la cuib, spuse ea.

Tunetul bubui. Priviră pe fereastră, la noaptea neagră de afară.

– Probabil că e prea tîrziu ca să-l ducem înapoi în noaptea asta, spuse Malcolm, continuînd să scrie la tastatură și privind ecranul.

– Deci... cu ce-i hrăneau? Bine. În perioada 1988-1989... ierbivorele căpătau un macerat de plante, cu program, de trei ori pe zi... iar carnivorele căpătau...

Se opri.

– Ce căpătau carnivorele?

– Pare un extract de proteine animale...

– Din ce? Sursa obișnuită este curcanul sau găina, cu adaos de antibiotice...

– Sarah, spuse el. Foloseau extract de oaie!

– Nu, exclamă ea. N-au făcut asta!

– Ba da, au făcut-o. Furnizorul care le aducea proviziile, întrebuința drept materie primă oile.

– Glumești, spuse ea.

– Mi-e teamă că nu, oftă Malcolm. Acum, ia să văd dacă pot să găsesc...

O alarmă ușoară sună în cabină. Pe panoul de perete de deasupra lui, o lumină roșie pomi să clipească. O clipă mai tîrziu, luminile exterioare de deasupra caravanei se aprinseră, scaldînd luminișul ierbos cu o puternică lumină de halogen.

– Ce-i asta? rosti întrebătoare Harding.

– Senzorii - ceva i-a declanșat.

Malcolm se îndepărtă de computer și privi pe fereastră. Nu văzu decît iarba înalta și copacii întunecați de la

marginea junglei. Era liniște și pace.

Sarah, încă preocupată de soarta puiului, spuse:

- Ce s-a întâmplat?
- Nu știu. Nu văd nimic.
- Dar ceva a declanșat senzorii!
- Așa cred.
- Vîntul?
- Nu e vînt afară, spuse el.

În foișor, Kelly strigă:

- Hei, priviți!

Thome se întoarse. Din poziția lor, se puteau uita către nord, spre creasta înaltă din spatele lor și către cele două trailere de deasupra, din luminiș.

Luminile exterioare ale caravanei se aprinseseră.

Thome scoase radioul de la centură.

- Ian? Ești acolo?

Un pocnet de moment.

- Sînt aici, Doc.

- Ce s-a întâmplat?

– Nu știu, răspunse Malcolm. Luminile de perimetru tocmai s-au aprins. Cred că s-au activat senzorii. Dar nu vedem nimic afară...

– Aerul se răcește repede acum, interveni Eddie. S-ar putea să fi fost curenți de convecție, închideți-le.

- Ian? chemă din nou Thome. Totul e în regulă?

- Da. Bine. Nu vă faceți griji.

– Întotdeauna am spus că am reglat sensibilitatea la un nivel prea înalt, comentă Eddie. Asta-i tot.

Levine se încruntă și nu spuse nimic.

Sarah termină cu puiul, îl înfășură într-o pătură și-l legă grijulie de masă, cu benzi de pînză. Se întoarse și rămase alături de Malcolm. Privi pe fereastră.

- Ce crezi?

Malcolm ridica din umeri.

- Eddie spune că sistemul e prea sensibil.

– Și este?

– Nu știu. N-a mai fost încercat.

Scrută copacii de la marginea luminișului, căutînd vreo mișcare. Apoi i se păru că aude un pufăit, aproape un mîrîit. Și parcă i se răspundea de undeva, din spatele lui. Merse să se uite în cealaltă parte a caravanei, la copacii de pe partea opusă.

Malcolm și Harding priviră afară, forțîndu-se să vadă ceva în noapte. Malcolm își ținu răsufierea, încordat. După un timp, Harding oftă.

– Nu văd nimic, Ian.

– Nu? Nici eu.

– Trebuie să fi fost o alarmă falsă...

Atunci simți vibrația, un dudit profund de parcă pămîntul ar fi intrat în rezonanță, ajungînd la ei prin podeaua caravanei. Privi către Sarah. Ochii ei se lărgiseră.

Malcolm știa ce este. Vibrația reveni, de astă dată fără nici un dubiu.

Sarah privi pe fereastră. Șopti:

– Ian... Îi vad!

Malcolm se întoarse și i se alătură. Sarah arăta pe fereastră către copacii cei mai apropiați.

– Ce?

Atunci zări capul uriaș ieșind din frunzișul de la mijlocul unui copac. Capul se întoarse încet dintr-o parte în alta, ca și cum ar fi ascultat. Era un *Tyrannosaurus rex* adult.

– Ian, șopti ea. Uite... sînt doi!

Către dreapta, văzu un al doilea animal pășind din spatele copacilor. Era mai mare, probabil femela din cuplu.

Animalele mîrîră adînc în noapte. Ieșiră încet de la adăpostul copacilor, pășind în luminiș. Clipiră în lumina dură.

– Aștia-s părinții?

– Nu știu. Cred că da.

Aruncă o privire către pui. Încă inconștient, respira liniștit, ridicînd și coborînd ritmic pătura din jurul lui.

– Ce fac aici? întrebă ea.

– Nu știu.

Animalele stăteau încă la marginea luminișului, în apropierea perdelei de copaci. Păreau să ezite, să aștepte.

– Caută puiul?

– Sarah, te rog...

– Sînt serioasă.

– E ridicol!

– De ce? Trebuie să-i fi luat urma pînă aici... Tiranozaurii ridicară capul, înălțînd fălcile. Își întoarseră capul spre stînga și spre dreapta, în arcuri de cerc lente. Repetară mișcarea, apoi făcură un pas înainte către caravană.

– Sarah, zise el. Se află la mile distanță de cuib. Nu aveau cum să-i ia urma.

– De unde știi?

– Sarah...

– Doar tu ai spus că nu știm nimic despre animalele astea. Nu știm nimic despre psihologia lor, despre biochimia și sistemul lor nervos, despre comportament... Nu știm nimic despre echipamentul lor senzorial.

– Da, dar...

– Sînt prădători, Ian. Au o vedere bună, un auz și un miros excelente.

– Cred că da.

– Dar nu știm dacă nu cumva mai au și altceva, spuse Sarah.

– Ce altceva? se interesa Malcolm.

– Ian... Mai există și alte modalități senzoriale. Șerpilor simt infraroșii. Liliiecii au ecolocația. Păsările și țestoasele au magnetosenzori - pot detecta cîmpul magnetic terestru, reușind astfel să migreze. Dinozaurii ar putea avea alte modalități senzoriale pe care nu ni le imaginăm...

– Sarah, e ridicol!



– Chiar? Atunci, spune-mi și mie: ce caută aici?

Afară, aproape de copaci, tiranozaurii tăcuseră. Nu mai mîrîiau, dar continuau să-și miște capul înainte și înapoi, în arcuri lente.

Malcolm se încruntă.

– Parcă... se uită primprejur...

– Cu farurile în ochi? Nu, Ian. Sînt orbiți.

Imediat ce spuse asta, Sarah își dădu seama că avea dreptate. Și totuși, capetele li se răsuceau în mod regulat.

– Atunci ce fac? Adulmecă?

– Nu. Țin capul sus. Nările nu li se mișcă.

– Ascultă?

Sarah clătină din cap.

– Posibil.

– Ce ascultă?

– Poate puiul...

Ian privi din nou.

– Sarah! Puiul e complet inconștient...

– Știu.

– Nu face nici un zgomot.

– Nici unul pe care să-l putem auzi noi, preciză ea privind către dinozauri. Dar ceva fac, Ian. Comportamentul ăsta are sens. Numai că nu știm noi care anume.

Din înaltul punctului de observație, Levine privea prin ochelarii de noapte, către luminiș. Văzu cei doi tiranozauri stînd la marginea pădurii. Își mișcau capul într-un fel ciudat, sincronizat.

Făcură cîțiva pași ezitanți către caravană, ridicară capul, îl întoarseră dintr-o parte în alta, apoi parcă se hotărîră. Animalele se mișcară iute, aproape agresiv, traversînd luminișul.

Prin radio, îl auzi pe Malcolm spunînd:

– Luminile! Luminile îi atrag.

O clipă mai tîrziu, luminile din exterior se stinseră și luminișul se cufundă în întuneric. Cu toții se încordară

să vadă prin beznă. Îl auziră pe Malcolm spunînd:

– Gata!

Thome se întoarse către Levine:

– Ce vezi?

– Nimic.

– Ce fac?

– Stau, pur și simplu, acolo.

Prin ochelarii de noapte, văzu că tiranozaurii se opriseră, ca și cum ar fi fost nedumeriți de schimbarea intensității luminii. Chiar și de la distanță le putea auzi mugetele, acum neliniștite. Își clătinară capetele și pocniră din fălci. Nu se mai apropiară.

– Ce se întîmplă? întrebă Kelly.

– Așteaptă, spuse Levine. Cel puțin pentru moment.

Levine avea impresia clară că tiranozaurii erau neliniștiți.

Caravana probabil că reprezenta o schimbare mare și de temut în mediul lor. Poate că aveau să se întoarcă și să plece, gîndi el. În ciuda dimensiunilor lor enorme, erau precauți, aproape timizi.

Mugiră din nou. Apoi îi văzu apropiindu-se de caravana cuprinsă de întuneric.

– Ian... ce facem?

– Al naibii să fiu dacă știu, șopti Malcolm.

Stăteau ghemuiți alături, în burduful dintre trailere, încercînd să se ferească din dreptul ferestrelor.

Tiranozaurii înaintau implacabil. Le puteau simți fiecare pas, ca pe o vibrație distinctă - două animale uriașe mergînd către ei.

– Vin chiar spre noi!

– Am observat, spuse el.

Primul animal ajunsese lîngă trailer, apropiindu-se atît de mult încît trupul lui blocă întreaga fereastră. Malcolm nu-i putea zări decît picioarele musculoase și pîntecul. Capul se afla cu mult deasupra, în afara cîmpului său vizual.

Apoi sosi al doilea tiranozaur, din partea opusă. Cei doi

începură să dea ocol caravanei, mîrîind și pufăind. Pași grei scuturau podeaua de sub ei. Miroseau a putred, ca de altfel toți prădătorii.

Unul dintre ei se frecă de latura caravanei și oamenii auziră scîrțitul solzilor pe metal.

Malcolm se simți brusc cuprins de panică. Asta din pricina mirosului, miros pe care-l mai simțise și altă dată. Începu să asude. Privi către Sarah și o văzu atentă, urmărind mișcările animalelor.

– Nu e comportament de vînătoare, șopti ea.

– Habar n-am, spuse Malcolm. Poate că este. Știi, ăștia nu-s lei...

Unul dintre tiranozauri mugii în noapte, un sunet înspăimîntător, asurzitor.

– Nu e de vînătoare, repetă ea. Sînt în căutare, Ian.

O clipă mai tîrziu, al doilea tiranozaur mugii drept răspuns. Apoi își lăsă capul în jos și privi prin fereastra din fața lor. Malcolm se lăsă pe burtă, lipindu-se de podea, iar Sarah se aruncă peste el. Cizma ei îl călca peste ureche.

– O sa fie bine, Sarah.

Afară, se auzeau tiranozaurii adulmecînd și mîrîind.

– N-ai vrea să te miști puțin? șopti Malcolm.

Ea se dădu mai într-o parte și el se relaxă încet, privind cu atenție peste pernele de pe scaune. Zări o clipă un ochi uriaș, privindu-l. Ochiul se mișcă în orbită. Văzu fălcile deschizîndu-se și închizîndu-se. Răsuflarea fierbinte a animalului aburi geamul.

Capul tiranozaurului dispăru, îndepărtîndu-se de lîngă trailer și, preț de o clipă, Malcolm respiră ușurat. Apoi însă animalul se întoarse și izbi cu putere în trailer, legănîndu-l zdravăn.

– Nu-ți face griji, Sarah. Caravana e foarte solidă.

– Nici nu știi cît de ușurată mă simt, șopti ea.

Din partea opusă, celălalt rex mugii și lovi trailerul cu botul. Suspensia scîrții din pricina impactului.

Cei doi tiranozauri începură să lovească trailerul

alternativ, ritmic, din ambele părți.

Malcolm și Sarah erau aruncați dintr-o parte în alta. Sarah încercă să se stabilizeze, dar fu aruncată de următorul impact. Podeaua tresălta nebunește la fiecare lovitură. Echipamentul de laborator sări de pe mese. Sticle se sparseră. Apoi, brusc, loviturile încetară. Se lăsă liniștea.

Gemînd, Malcolm se ridică într-un genunchi. Privi pe fereastră și văzu spatele unui tiranozaur care se îndepărta.

– Ce facem? șopti el.

Radioul pocni. Thome spuse:

– Ian, ești acolo? Ian!

– Pentru numele lui Dumnezeu, închide drăcia aia! șopti Sarah.

Malcolm întinse mîna la centură și șopti:

– Sîntem bine.

Apoi închise radioul.

Sarah se tîra în patru labe prin trailer, către laboratorul de biologie. El o urmă și văzu tiranozaurul cel mare privind prin fereastră, la puiul prins de masă. Tiranozaurul scoase un mîriit ușor.

Apoi se opri, privind pe fereastră. Mîrii din nou.

– Își vrea puiul, Ian, șopti Sarah.

– Dumnezeu știe, spuse Malcolm. Eu n-am nimic împotriva...

Erau ghemuiți pe podea, încercînd să nu se arate.

– Cum o să i-l dăm?

– Nu știu. Poate să-l împingem prin ușă.

– N-aș vrea să calce pe el, spuse Sarah.

– Cui îi pasă? spuse Malcolm. Tiranozaurul de la fereastră scoase o serie de mîriituri, urmate de mugete lungi, amenințătoare. Era femela cea mare.

– Sarah...

Dar ea deja se ridicase, stînd în fața tiranozaurului. Începu imediat să vorbească, cu voce blîndă, liniștitoare.

– E bine... Gata... Puiul se simte bine... am să slăbesc

curelele astea... Poți să te uiți la mine...

Capul de afară era atît de uriaș încît umplea fereastra. Sarah văzu mușchii puternici ai gîtului jucînd sub piele, fâlcile mișcîndu-i-se încet. Mîinile îi tremurară cînd desfăcură curelele.

– Așa... Puiul tău se simte bine... Vezi, e bine...

Ghemuit la picioarele ei, Malcolm șopti:

– Ce faci?

Ea nu-și schimbă tonul blînd și liniștitor.

– Știu că pare o nebunie... Dar la lei merge... uneori... Gata... Puiul tău e liber.

Sarah desfăcu pătura și scoase masca de oxigen, în timp ce continua să vorbească calm:

– Uite... nu mai trebuie decît să...

Ridică puiul în mîini.

– ... să ți-l dau...

Brusc, capul femeiei se dădu înapoi și izbi dintr-o parte geamul care se crăpă cu un pocnet puternic, acoperindu-se cu o rețea fină ca a pînză de păianjen. Sarah nu mai putea vedea dincolo, dar zări umbra, apoi veni al doilea impact care sparse geamul. Sarah aruncă puiul pe masă și sări înapoi, pe cînd capul pătrunse adînc în interiorul caravanei. Șiroaie de sînge curgeau peste botul femeiei, de la cioburile de sticlă. Dar, după ce violența încetă, deveni delicată în mișcări. Adulmecă puiul, pornind de la cap și deplasîndu-se apoi, încet, peste trup.

Adulmecă și ghipsul și-l Unse scurt. În sfîrșit, își sprijini mandibula de pieptul puiului. Rămase așa mult timp, fără să se miște. Numai ochii îi clipeau încet, privind către Sarah.

Malcolm, întins la podea, văzu sînge picurînd peste marginea mesei. Vru să se ridice, dar ea îi împinse capul înapoi cu mîna. Șopti:

– Șșșșt!

– Ce se întîmplă?

– Îi simte pulsul.

Tiranozaurul mormăi, deschise botul și prinse blînd

puiul între fălci. Apoi se trase încet înapoi, prin geamul spart, ducînd puiul afară. Așeză puiul pe pămînt, în afara razei lor vizuale.

Malcolm șopti:

- S-a trezit? Puiul e treaz?
- Șșșt!

Se auzea un lipăit repetat venind din afara trailerului, întrerupt de mîriituri blînde, guturale. Malcolm o văzu pe Sarah aplecîndu-se în față, încercînd să vadă pe fereastră. El șopti:

- Ce se întîmplă?
- Îl linge. Și-l împinge cu botul.
- Și?
- Asta-i tot.
- Și puiul?
- Nimic. Se rostogolește de parc-ar fi mort. Cîtă morfină i-ați dat ultima dată?

- Nu știu, spuse el. De unde să știu?

Malcolm rămase la podea, ascultînd lipăitul și mîriiturile. În sfîrșit, după un interval de timp care i se păru o eternitate, auzi un schelălăit ascuțit.

- Se trezește, Ian! Puiul se trezește!

Malcolm se tîrî în genunchi și privi pe fereastră, exact la timp ca să vadă adultul, care ducea puiul între fălci, pășind în afara luminișului.

- Ce face?
- Cred că-l duce înapoi.

Al doilea adult apăru, urmîndu-l pe primul. Malcolm și Sarah priviră cum cei doi tiranozauri se îndepărtează de trailer, traversînd luminișul.

Malcolm își lăsă umerii să-i cadă.

- A fost cît pe ce s-o pățim, spuse el.
- Da. A fost, oftă ea și-și șterse sîngele de pe antebraț.

În foișor, Thorne apăsă pe butonul radio:

- Ian! Ești acolo? Ian!
- Poate că au închis radioul, își dădu cu părerea Kelly.

O ploaie ușoară porni să cadă, bătînd darabana peste acoperișul de metal al adăpostului. Levine privea prin ochelarii de noapte către culme. Fulgerul sclipi și Thorne întrebă:

- Poți să vezi ce fac animalele?
  - Pot eu, spuse Eddie. Parcă... parcă pleacă.
- Porniră cu toții să aclame.

Doar Levine rămase tăcut, privind prin ochelarii lui speciali. Thorne se întoarse către el.

- Te simți bine, Richard? E bine totul?
- De fapt, nu prea cred, spuse Levine. Mi-e teamă că am făcut o greșeală serioasă.

Malcolm privi prin fereastra spartă tiranozaurii care se retrăgeau. Alături de el, Sarah tăcea.

Nu reușea să-și desprindă ochii de la animale.

Începu să cadă ploaia; apa picura de pe cioburile de sticlă, în depărtare, duduî tunetul și fulgerul sfîșie violent aerul, luminînd animalele uriașe care se îndepărtau.

Lîngă cel mai apropiat copac, adulții se opriră și puseră puiul pe pămînt.

– De ce fac asta? făcu Sarah. Ar trebui să se întoarcă la cuib.

– Nu știu, poate că...

– Poate că puiul a murit, spuse ea.

Dar nu, la următorul fulger văzură puiul mișcînd. Era încă viu. Îi putură auzi scîncetul subțire, cînd unul dintre adulți îl luă în fălci și-l așeză blînd în furca dintre crengile copacului.

– Vai, nu, spuse Sarah, clătînînd din cap. E greșit, Ian. E complet greșit!

Femela tiranozaur rămase cîteva clipe lîngă pui, mișcîndu-l, așezîndu-l mai bine. Apoi se întoarse, deschise fălcile și mugi.

Masculul mugi un răspuns.

Apoi amîndouă animalele se aruncară înspre trailer cu cea mai mare viteză, alergînd prin luminiș în direcția lor.

– O, Doamne, exclamă Sarah.

– Ține-te bine, Sarah! strigă Malcolm. O să fie urît de tot! Impactul fu amețitor, aruncându-i într-o parte, prin aer. Sarah țipa și se rostogoli.

Malcolm se lovi la cap și căzu la podea, văzînd stele verzi. Sub el, caravana se zguduia pe suspensii, cu scrișnet metalic. Tiranozaurii mugiră și izbiră din nou. Malcolm o auzi pe Sarah strigîndu-l pe nume, apoi caravana se rostogoli pe o parte. Malcolm se răsuci; sticlăria și echipamentul de laborator erau împrăștiate de jur împrejur. Cînd ridică privirile, totul era răsturnat. Chiar deasupra lui se afla fereastra spartă de tiranozaur. Ploaia cădea pe fața lui Malcolm. Fulgerul sclipi și atunci văzu un cap mare, privind în jos spre el și mîrîind.

Auzi zgîriatul aspru al ghearelor tiranozaurilor pe metalul caravanei, apoi figura dispăru. O clipă mai tîrziu, îi auzi mugind pe cînd împingeau caravana prin noroi. O strigă și el pe Sarah și o văzu, undeva în urma lui, chiar cînd lumea păru să se rotească iarăși, iar trailerul se răsturnă cu un scrișnet. Acum, caravana zăcea cu roțile în sus; Malcolm pomi să se tîrască pe tavan, încercînd să ajungă lîngă Sarah. Privi în sus, la echipamentul de laborator prins de mesele de laborator de deasupra capului. Din zeci de surse picura lichid. Ceva îl înțepă în umăr. Auzi un șuierat și-și dădu seama că era acid.

Undeva în bezna din față, Sarah gemu. Fulgerul luminează din nou și Malcolm o văzu zăcînd ghemuită lîngă pasajul-acordeon care lega cele două caravane. Joncțiunea era răsucită și aproape blocată, ceea ce însemna că al doilea trailer era probabil încă în picioare. Adevărată nebunie...

Afară, tiranozaurii mugiră încă o dată și se auzi o explozie înăbușită. Mușcaseră cauciucurile...

Gîndi: Păcat ca nu mușca și de cablul bateriei. Asta le-ar da o surpriză adevărată!

Brusc, tiranozaurii loviră din nou caravana, tîrînd-o prin luminiș. De cum se opri, o loviră din nou. Caravana alunecă într-o parte.



Între timp, reușise să ajungă lângă Sarah. Ea își aruncă brațele de gîtul lui.

– Ian, șopti.

Toată partea stîngă a feței femeii avea o culoare întunecată. Cînd fulgerul izbucni din nou, o văzu acoperită de sînge.

– Te simți bine?

– Bine, spuse ea și-și șterse cu dosul palmei sîngele de pe ochi. Vezi ce am?

La lumina altui fulger, zări lucirea unui ciob mare de sticlă, înfîpt lângă rădăcina părului.

Îl scoase și-și apăsă palma peste șuvoiul brusc de sînge. Se aflau în bucătărie; Malcolm întinse mîna către dulap și scoase un prosop. Îl apăsă pe capul lui Sarah și privi pînza întunecîndu-se.

– Doare?

– E bine.

– Nu cred să fie prea rău, spuse el.

Afară, tiranozaurii mugeau în noapte.

– Ce fac? întrebă ea cu voce plată.

Tiranozaurii izbiră din nou trailerul. De data aceasta, trailerul păru să se miște mai mult ca înainte, alunecînd într-o parte și în jos.

Alunecînd în jos...

– Ne împing, spuse el.

– Încotro, Ian?

– Către marginea luminișului.

Tiranozaurii izbiră din nou și trailerul se mișcă un pic mai departe.

– Ne împing peste culme.

Culmea dădea spre o ravină cu adîncimea de cinci sute de picioare, plină de stînci tăioase, care ducea tocmai în valea de dedesubt.

În mod sigur, n-aveau să supraviețuiască șocului căderii.

Sarah ținu singură prosopul la frunte, dînd mîna lui Malcolm la o parte.

– Fă ceva!

– Da, bine, spuse el.

Se îndepărtă, încordându-se pentru următorul impact. Nu știa ce să facă.

N-avea nici o idee. Trailerul era întors cu roțile în sus și totul părea o nebunie. Umărul îl ardea și Malcolm putea simți mirosul de acid de pe cămașă. Sau poate că așa mirosea carnea lui... Îl ardea tare.

Caravana era cufundată în întuneric, energia era întreruptă, peste tot numai sticlă, iar el...

Energia era întreruptă.

Malcolm vru să se ridice în picioare, dar următorul impact îl arunca într-o parte și căzu ca un sac, lovindu-se cu capul de frigider. Ușa acestuia se deschise larg și cartoane întregi de lapte rece și sticle de răcoritoare se răsturnară peste el. Dar în frigider nu se aprinse lumina. Pentru că energia era întreruptă...

Zăcînd pe spate, Malcolm privi pe fereastră și văzu piciorul uriaș al dinozaurului, înfipt în iarbă. Fulgerul luminează tocmai cînd piciorul se ridică să lovească și imediat caravana se mișcă, alunecînd ușor, cu metalul gemînd.

– La naiba, înjură el.

– Ian...

Dar era prea tîrziu, trailerul gemea și scîrțîia, într-un protest metalic, apoi Malcolm văzu capătul cel mai îndepărtat al mașinii lăsîndu-se în jos și alunecînd peste creastă. Porni încet, apoi căpătă viteză, tavanul pe care stăteau cădea, totul cădea, Sarah cădea, agățată de el, iar tiranozaurii mugeau triumfători...

O să ne zdrobim în prăpastie, gîndi el.

Neștiind ce să facă, se prinse de ușa frigiderului și se ținu bine de ea. Ușa era rece și alunecoasă din pricina umezelii. Caravana se clătină și căzu, cu un scrișnet metalic, puternic.

Malcolm își simți mîinile alunecîndu-i pe emailul alb, alunecînd... alunecînd... Apoi scăpă priza și căzu,

prăbușindu-se neajutorat către capătul îndepărtat al caravanei. Văzu scaunul șoferului venind înspre el, dar înainte de a ajunge acolo, lovi ceva prin întuneric, simți un moment de durere sfișietoare, se prăbuși ca secerat.

Încet, blînd, totul deveni negru.

Ploaia bătea darabana pe acoperișul adăpostului, prelingîndu-se în șiroaie continue peste marginile acestuia. Levine șterse lentilele ochelarilor, apoi îi ridică din nou la ochi. Privi stîncile, prin întuneric.

– Ce e? Ce s-a întîmplat? întrebă Arby.

– N-aș putea să spun, făcu Levine.

Era greu de văzut ceva în ploaie. Cu cîteva clipe înainte, priviseră îngroziți cum cei doi tiranozauri împing trailerul către prăpastie. Uriașele animale o făcuseră cu ușurință; Levine bănuia că tiranozaurii aveau împreună o greutate de douăzeci de tone, pe cînd trailerul abia cîntărea două tone. O dată ce reușiseră să o răstoarne, caravana aluneca ușor peste iarba udă, împinsă cu pîntecul și lovită cu picioarele lor puternice.

– De ce fac asta? zise Thome, adresîndu-se lui Levine.

– Bănuiesc, răspunse acesta, pentru că le-am schimbat teritoriul.

– Cum așa?

– Trebuie să ai mereu clară în minte situația cu care sîntem confrunțați, spuse Levine. Tiranozaurii poate că arată un comportament complex, dar sînt în cea mai mare parte instinctivi. E un comportament negîndit, imprimat. Și teritoriul lor este o parte a acestui instinct. Tiranozaurii își marchează teritoriul și-l apără. Nu este un comportament gîndit - nu au creiere mari - ci o fac din instinct. Orice comportament instinctual are și niște factori declanșatori. Și mi-e teamă că, mișcînd puiul, le-am redefinit teritoriul, făcîndu-i să includă în el și luminișul în care a fost găsit puiul. Așa că acum își apără teritoriul, îndepărtînd caravana...

Fulgerul luminează și astfel fură martori cu toții la același moment îngrozitor. Primul trailer trecuse dincolo de

creastă. Atârna deasupra hăului, legat, prin burdof, de al doilea trailer, aflat încă în luminiș.

– Conectorul n-o să reziste! strigă Eddie. Nu prea mult, în orice caz!

La lumina fulgerului, văzură tiranozaurii în acțiune. Metodic, împingeau acum către creastă al doilea trailer.

Thome se întoarse către Eddie.

– Eu mă duc acolo! strigă el.

– Vin cu tine! spuse Eddie.

– Nu! Stai cu copiii!

– Dar ai nevoie...

– Stai cu copiii! Nu-i putem lăsa singuri!

– Dar Levine poate să...

– Nu, tu ai să stai! porunci Thorne.

Deja cobora eșafodajul platformei de observație, alunecos din pricina ploii, către Explorer-ul de dedesubt. Îi văzu pe Kelly și Arby privind în jos, către el. Sări în mașină, răsuci cheia în contact. Se gîndea deja la distanța pînă la luminiș. Erau trei mile, poate mai mult. Chiar și conducînd repede, avea să-i ia șapte sau opt minute să ajungă pînă acolo.

Și atunci avea să fie prea tîrziu. Nu va ajunge niciodată la timp...

Dar trebuia să încerce.

Sarah Harding auzi un scîrțîit ritmic și deschise ochii.

Totul era cufundat în beznă; se simțea dezorientată. Apoi fulgerul luminează și ea privi în jos, direct către vale, la cinci sute de picioare mai jos. Imaginea se clătina încet, înainte și înapoi.

Sarah privea prin parbrizul trailerului atîrnînd peste marginea crestei. Nu mai cădeau. Dar spînzurau pur și simplu în gol.

Ea zăcea peste scaunul șoferului, care se desprinsese din legături și spărsese un panou de control din perete; snopuri de fire atîrnau în afară și indicatorii clipeau.

Avea probleme cu vederea, din pricina singelui ce-i acoperea ochiul stîng. Trase de poalele tricoului și rupse

două fișii de pînză. Pe una o împături să facă o compresă, apăsînd-o peste rana de pe frunte. Pe cea de-a doua o legă în jurul capului, ca să susțină compresa. Durerea fu la început intensă; strînse din dinți, pînă cedă.

De undeva, de deasupra, simți o vibrație ritmică. Se întoarse și privi în sus. Văzu interiorul caravanei pe toată lungimea acesteia, suspendată pe verticală. Malcolm se afla cam la zece picioare deasupra ei, aplecat peste o masă de laborator, nemișcat.

– Ian, strigă ea.

El nu răspunse. Nu se mișcă.

Caravana se scutură din nou, scîrțîind sub impact. Atunci își dădu Harding seama ce se întîmplă. Primul trailer atîrna peste prăpastie. Dar era încă legat de cel deal doilea, aflat sus, în luminiș. Primul trailer se ținea acum doar în burduful dintre segmente. Iar tiranozaurii de deasupra împingeau și al doilea trailer peste culme!

– Ian, chemă ea, încetișor. Ian!

Se ridică în picioare, neluînd în seamă durerea din trup. Simți un val de amețală și se întrebă cît sînge pierduse, începu să urce, sprijinindu-se mai întîi de spătarul scaunului șoferului, prinzîndu-se apoi de prima masă de biologie. Se trase în sus, pînă cînd reuși să ajungă la un mîner din perete. Caravana se clătină.

De la mîner, reuși să se prindă de ușa frigiderului, strecurîndu-și degetele prin rețeaua de sîrmă a unui sertar. Li încercă rezistența, apoi se lăsă pe el cu toată greutatea.

Ridică piciorul, pînă ce reuși să vîre cizma în frigider. Apoi se trase mai sus, reușind să ajungă la mînerul cuptorului.

Era ca o escaladare prin bucătărie, gîndi ea.

Curînd, ajunse alături de Malcolm. La lumina fulgerului, îi văzu fața lovită. Ian mormăi. Ea se tîrî către el, încercînd să vadă cît de tare era rănit.

– Ian, spuse ea.

El rămase cu ochii închiși.

- Îmi pare rău, zise.
- Lasă asta...
- Eu te-am băgat în necaz.
- Ian. Te poți mișca? Te simți bine?

El gemu.

- Picioarul...
- Ian... Trebuie să facem ceva!

Din luminișul de deasupra, auzi răgetele tiranozaurilor. I se părea că auzise răgetul ăsta întreaga ei viață. Caravana se clătină și se balansă; Sarah simți cum piciorul îi alunecă afară din frigider și se văzu atîrnînd doar de ușa cuptorului. Capătul îndepărtat al caravanei se zărea la vreo douăzeci de picioare mai jos.

Minerul cuptorului nu avea să reziste, știa bine. Nu mult timp.

Harding își agită picioarele, lovind în toate părțile cu sălbăticie, pînă cînd, în cele din urmă, atinse ceva solid. Pipăi cu piciorul, apoi se sprijini. Privind în urmă, văzu că stătea pe latura unei chiuvete de oțel. Mișcă piciorul și robinetul se deschise, udîndu-i piciorul.

Tiranozaurii mugiră, izbind din greu. Caravana se mișcă și mai mult, clătinîndu-se.

- Ian. Nu avem prea mult timp. Trebuie să facem ceva!

El ridică cu greu capul și o privi cu ochi goi, în timp ce fulgerul lumina din nou. Buzele i se mișcă.

- Curent, spuse el.
- Ce-i cu asta?
- Curentul electric e închis.

Sarah nu știa despre ce vorbește. Firește că era întrerupt. Apoi își aminti: el îl închisese mai devreme. Cînd se apropiaseră tiranozaurii. Lumina îi deranjase mai devreme, poate că avea să-i deranjeze din nou.

- Vrei să dau drumul la curent?

El dădu cu greu din cap.

- Da. Dă-i drumul.
- Cum, Ian? făcu ea, privind împrejur, în întuneric.
- E un panou de comandă.

– Unde?

El nu răspunse. Ea întinse mîna, îl scutură de umăr.

– Ian, unde e panoul?

El arătă în jos. Ea privi în jos, văzu firele smulse din panou.

– Nu pot. E stricat.

– Sus...

Abia dacă-l putea auzi. Vag, își aminti că mai era un panou de comandă înăuntrul celui de-al doilea trailer. Dacă reușea să intre, ar fi putut da drumul la curent.

– Bine, Ian, spuse ea. Am s-o fac.

Se mișcă, urcînd mai sus. Podeaua caravanei se afla acum la treizeci de picioare sub ea. Tiranozaurii mugiră și loviră din nou. Sarah se bălăbăni prin spațiu. Continuă să urce.

Avusese de gînd să treacă prin burduf în al doilea trailer, dar cînd ajunsese în apropiere își dădu seama că nu era posibil, în lumina dură a fulgerului, văzu că burduful era răsucit și blocat.

Erau prizonieri în cel de-al doilea trailer!

Îi auzi pe tiranozauri mugind și izbind trailerul de deasupra.

– Ian!

Sarah privi în jos. Ian nu mai mișca.

Atîrnînd acolo, își dădu seama că fusese înfrîntă. Încă o lovitură sau două și aveau să se prăbușească. Nu puteau face nimic. Nu mai aveau timp. Atîrnau în beznă și nu exista nimic în stare să...

Sau exista? Auzi un bîziit electric, nu departe, în întuneric. Să fi montat un panou electric și la capătul ăsta al caravanei? Pusese ră din construcție cite un panou de comandă la fiecare capăt al caravanei?

Atîrnînd acolo, cu umerii și brațele arzînd de încordare, privi împrejur. Era aproape de capăt. Dacă exista un panou, trebuia ca el să se afle foarte aproape. Dar unde? în lumina fulgerului, privi peste un umăr, apoi peste celălalt.

Nu văzu nici un panou.

Brațele o dureau.

– Ian, te rog...

Nici un panou...

Nu era posibil. Continua să audă bîzîitul. Trebuia să existe un panou. Doar că nu-l vedea. Trebuia să existe. Se răsuci spre stînga, apoi spre dreapta; fulgerul sclipi din nou, aruncînd umbre turbate și atunci îl văzu.

Era la doar șase inci deasupra capului ei. Deși răsturnat, îi putea vedea butoanele. Acum era întuneric. Dacă ar fi găsit butonul potrivit...

La naiba!

Dădu drumul mîinii drepte și, atîrnînd în stînga, apăsă toate butoanele pe care le ajunsese cu mîna. Imediat, caravana pomi să se lumineze, fiecare lumină din interior aprinzîndu-se.

Continuă să apese pe butoane, unul după altul. Undeva, se produse un scurtcircuit; săriră scînteii și fum...

Sarah continuă să apese.

Brusc, monitorul lateral se aprinse, la cîțiva inci de fata ei, oferind o imagine cețoasă și sfîșiată de linii. Apoi se focaliză. Deși privea dintr-o parte, îi văzu pe tiranozaurii din luminiș lîngă a doua componentă a caravanei, atingînd-o cu etichetele din față, lovind-o și împingînd-o cu picioarele lor puternice. Apăsă și alte butoane. Ultimul avea un înveliș argintiu; îl deschise și apăsă și acel buton.

Pe monitor, văzu tiranozaurii dispărînd într-o explozie bruscă de scînteii și-i auzi mugind furioși. Apoi monitorul se stinse, mici explozii răsunară de jur împrejur și caravana se cufundă din nou în întuneric. Se făcu liniște pentru mult timp.

După care, inexorabil, loviturile reîncepură.



## Thorne

Ștergătoarele de parbriz se mișcau dintr-o parte în alta. Thome lua curbele repede, în ciuda ploii puternice. Privi către ceas. Trecuseră deja două, poate chiar trei minute. Sau chiar mai mult. Nu era sigur.

Drumul era o potecă noroioasă, alunecoasă și plină de primejdii. Trecu prin bălți adânci, de fiecare dată ținându-și răsuflarea. Mașina fusese izolată în atelier, dar nu puteai fi niciodată sigur. Fiecare baltă însemna un nou test. Până acum era bine.

Trei minute scurse. Cel puțin trei...

Dramul coti, se lărgi și, la lumina fulgerelor, Thome văzu în față o baltă adâncă. Acceleră prin ea, mașina aruncând aripi lichide de ambele părți. Apoi trecu și continuă să meargă. Continua! Pe când se îndrepta spre deal, văzu acele bordului rotindu-se înnebunit și auzi şuieratul unui scurtcircuit care putea fi fatal. Sub capotă răsună o explozie și un fum acru se ridică din radiator. Mașina se opri.

Patru minute.

Rămase în vehicul, ascultînd ploaia care bătea în acoperișul metalic. Răsuci cheia în contact. Nu se întîmplă nimic.

Motorul era mort.

Ploaia cădea continuu peste parbriz. Rămase în scaun, oftă și privi înainte pe drum.

Radioul pîrîi pe scaunul de alături.

– Doc? Ai ajuns?

Thorne se uită la drum, încercînd să ghicească unde se află. Estimă că mai avea cel puțin o milă pînă la caravana din luminiș, poate mai mult. Prea departe ca să meargă pe jos. Înjură și lovi cu pumnul în scaun.

– Nu, Eddie. Am un scurt.

– Ce ai?

– Eddie, mașina a crăpat. Sînt...

Thorne se opri. Observase ceva. După curba din față,

văzu o lucire slabă, roșie. Thome strînse ochii, încercînd sa fie sigur. Da, nu se înșelase. Văzuse bine: o lucire roșie.

– Doc? Ești pe fir? insistă Eddie.

Thorne nu răspunse; înșfăca radioul și pușca Lindstradt, sări din mașină și, aplecîndu-și capul sub ploaie, începu să fugă pe deal, către intersecție. Ajungînd la curbă, văzu jeepul roșu stînd în mijlocul drumului, cu luminile de poziție aprinse. Una dintre măști era spartă, iar becul lumina alb.

Fugi înainte, încercînd să vadă înăuntru. La lumina unui fulger văzu ca nu exista nici un șofer. Ușa dinspre partea acestuia nu era nici măcar închisă; portiera, în schimb, era zgîriată rău. Thorne se urcă, întinse mîna spre volan... Da, cheile erau în contact! Aprinse motorul, care dudui normal.

Băgă mașina în viteză, dădu în spate și se îndreptă către luminiș. După doar cîteva curbe, văzu acoperișul verde al laboratorului și făcu la stînga, trecînd cu lumina farurilor peste luminișul ierbos și ațintind-o către dinozaurii care împingeau caravana.

Confrunțați cu această noua lumină, tiranozaurii se întoarseră amîndoi odată și mugiră spre jeepul lui Thorne. Abandonară caravana și atacă. Thome băgă în marșarier și pomi cu viteză înapoi, cînd remarcă că animalele nu veneau, de fapt, spre el. Alergau în diagonală prin luminiș, către un copac din apropierea lui Thorne. Se opriră sub copac, cu capul ridicat. Thorne trecu pe fază mică și așteptă. Acum vedea animalele doar intermitent, în sclipirile de lumină. La lumina unui fulger, le zări coborînd puiul din copac. Apoi le văzu lingîndu-l. Evident, brusca lui sosire îi făcuse pe tiranozauri să se neliniștească din pricina puiului.

La următorul fulger, tiranozaurii dispăruseră. Luminișul era gol. Chiar să fi plecat? Sau doar se ascundeau? Coborî geamul și scoase capul afara, în ploaie. Atunci auzi un scîrțîit ciudat - slab, dar continuu. Părea țipătul

întins al unui animal, deși era mult prea continuu. Pe cînd asculta, percepu și altceva. Strigătul metalului supus la efort...

Thome aprinse din nou luminile și pomi încet mașina. Tiranozaurii dispăruseră. În lumina palidă a farurilor, văzu al doilea trailer.

Care, cu un scrișnet metalic neîntrerupt, continua să alunece peste iarba udă, către marginea prăpastiei...

– Ce se întîmplă? țipa Kelly, prin ploaie.

– Conduce, spuse Levine, privind prin ochelari. Din foisor, vedea farurile mașinii lui Thome traversînd luminișul. Conduce către caravană. Și...

– Și ce? întrebă Kelly. Ce face acum?

– Conduce în jurul unul copac, o lămuri Levine. Un copac mare, de lîngă luminiș.

– De ce?

– Probabil că înfășoară un cablu în jurul copacului, spuse Eddie. E singura explicație.

Se lasă o clipă de tăcere.

– Acum ce face?

– Iese din jeep. Fuge către caravană...

Thome era în patru labe în noroi, ținînd în mîini cîrligul mare al jeepului. Caravana aluneca, dar reuși să se tîrască sub ea și să prindă cîrligul de planetara din spate. Își trase degetele afară, exact cînd cîrligul se fixă brusc, făcîndu-l să se rostogolească în lateral. Acum ținut, trailerul sări într-o parte pe iarba, cauciucurile izbind cu precizie locul în care se aflase el, abia cu cîteva clipe înainte.

Cablul metalic era întins ca o coardă. Burta mașinii scrișni a protest. Dar tinu...

Thorne ieși de sub caravană și o cercetă, în pofida ploii. Privi cu atenție cauciucurile jeepului, să vadă dacă mișcă. Nu mișca. Cu cablul înfășurat în jurul copacului, contragreutatea jeepului era suficientă pentru a împiedica

al doilea trailer să alunece în prăpastie.

Se întoarse la jeep, urcă și puse frâna de mână. Îl auzi pe Eddie șoptind:

- Doc... Doc!
- Sînt aici, Eddie.
- Ai reușit s-o oprești?
- Da. Nu mai mișcă.

Radioul pocni.

– Grozav. Dar ascultă, Doc. Știi că tipul ăsta de cablu e împletit numai în cinci. N-a fost făcut să...

– Știu, Eddie. La asta mă gîndesc.

Thorne ieși din nou din mașină. Fugi repede prin ploaie, către caravană. Deschise ușa laterală și intră. Interiorul era cufundat în beznă. Nu putea distinge nimic. Toate luminile erau stinse. Căi că peste cioburi de sticlă. Apoi, ridică receptorul radio:

- Eddie!
- Da, Doc.
- Am nevoie de o funie.

Știa că Eddie pitise tot felul de materiale.

- Doc...
- Spune-mi!
- În celălalt trailer, Doc.

Thorne se lovi pe întuneric de o masă.

– Grozav...

– S-ar putea să existe niște nailon în dulap, spuse Eddie. Dar nu știi cît de mult.

Nu părea prea încîntat. Thorne își croi drum prin caravană și ajunse lîngă dulapurile din perete. Erau blocate. Se izbi în ele pe întuneric, apoi se întoarse. Dulapul cu scule era chiar alături. Poate că acolo avea să găsească o funie. Acum, de asta avea nevoie...

## Caravană

Sarah Harding, atîrnînd în continuare în mîini de capătul caravanei, privi în sus către burduful răsucit care ducea în al doilea trailer. Loviturile dinozaurilor încetaseră și celălalt trailer nu mai mișca. Dar acum simțea apă picurîndu-i pe față. Știa ce înseamnă asta.

Burduful începea să se rupă.

Privi în sus și văzu o sfișietură deschizîndu-se în material, descoperind armătura de metal. Fanta era deocamdată mică, dar urma să se lărgască repede. Și cînd pînza avea să cedeze, armătura de metal avea să se alungească și să cedeze și ea, în final.

Rămîneau doar cîteva minute pînă ce trailerul care atîrna să se desprindă și să cadă. Sarah coborî pînă la Malcolm, încordîndu-și toate forțele ca să rămînă la același nivel cu el.

– Ian...

– Știu, spuse el, clătînd din cap.

– Ian, trebuie să ieșim de aici.

Îl apucă de subsuori și-l trase în sus.

– Ai să vii cu mine.

El dădu din cap, învins. Mai văzuse gestul ăsta și alte dați, clătînarea aceea din cap, renunțarea. O ura. Harding nu ceda niciodată. Niciodată.

Malcolm gemu.

– Nu pot.

– Trebuie, spuse ea.

– Sarah...

– Nici nu vreau să aud, Ian. Nu avem ce discuta. Hai să mergem!

Ea îl trase și el gemu, dar se îndreptă. Ea trase mai tare și-l dădu jos de pe masă.

Fulgerul luminează și atunci Malcolm păru să găsească o brumă de resurse. Reuși să se așeze pe marginea scaunului, cu fața către masă. Era instabil, dar se putea totuși sta.

– Ce facem?

– Nu știi, dar o să ieșim de aici... Există vreo funie?

El dădu încet din cap.

– Unde?

El arătă în jos, către botul caravanei care acum atârna în gol.

– Jos. Sub bord.

– Haide.

Ea se aplecă și desfăcu picioarele ca să se fixeze pe podea. Stătea ca un alpinist într-un hom. La douăzeci de picioare deasupra bordului.

– Bine, Ian. Să mergem.

– N-am să reușesc, Sarah. Serios.

– Sprijină-te pe mine. Am să te duc eu.

– Dar...

– Acum, la naiba!

Malcolm se împinse în sus, se prinse de un mâner din perete, cu brațul tremurînd.

Își tîrîia piciorul drept. Apoi Sarah îi simți greutatea, bruscă și mare, aproape făcînd-o să dea drumul la priză. Brațele lui îi înconjurară gîtul, sufocînd-o. Ea gîfii, întinse mîinile, îl prinse de șolduri și-l ridică în vreme ce el își potrivea mai bine brațele în jurul gîtului ei. În sfîrșit, Sarah reuși să respire.

– Îmi pare rău, se scuza el.

– Lasă, zise ea. Hai să mergem.

Sarah pomi să-și facă drum în jos prin pasajul vertical, agățîndu-se de ce-i venea la îndemînă. În unele locuri dădea peste mînere prinse în pereți, iar unde nu le găsea, se prindea de sertare, de picioare de masă, de mînere de fereastră și chiar de carpeta de pe podea, sfișiiind cu degetele materialul. Într-un loc, mocheta se sfișie într-o fișie lungă și Sarah alunecă înainte sa poată desface mai mult picioarele și să se blocheze. Atîrnînd înapoia ei, Malcolm gemu șuierat; brațul din jurul gîtului ei îi tremura.

– Ești foarte puternică, spuse el.

– Dar încă feminină, îi răspunse Sarah, rînjind.

Ajunsesese la doar zece picioare de bord. Apoi la numai cinci. Găsi un mîner în perete și se agăță de el, legănîndu-și picioarele. Atinse cu talpa volanul. Se lăsă în jos, lăsîndu-l pe Malcolm pe bord. El se întinse pe spate, gîfîind.

Caravana scîrțîi și se clătină. Ea cotrobăi pe sub bord, găsi trusa de scule și o deschise. Scule de metal se împrăștiară cu zgomot. Găsi frînghia. Un nylon de jumătate de inci grosime, de cel puțin cincisprezece picioare lungime.

Sarah se ridică și privi prin parbriz la fundul văii de la sute de picioare distanță. Chiar în lateral, văzu ușa șoferului. Apăsă mînerul și o deschise. Ușa se lovi de exteriorul caravanei și ea simți ploaia pe figură.

Se aplecă în afară și privi în sus, de-a lungul caravanei. Văzu o suprafață netedă de metal, fără nici un loc de agățat. Dar sub trailer trebuiau să fie axe și profile de care să se poată fixa. Prinzîndu-se bine de tocul ușii, se aplecă și privi sub caravană. Auzi un clinchet metalic și o voce:

– În sfîrșit!

Și o formă rotundă îi apăru brusc în față. Era Thome, atîrnînd pe o frînghie.

– Pentru numele lui Dumnezeu, exclamă Thome. Ce așteptați? Invitație? Haide!

– Ian, spuse ea. E rănit.

Tipic, gîndi Kelly, privind către Arby în foișor. Cînd lucrurile se îngroșau, nu se putea descurca. Prea multă emoție, prea multa tensiune îl făceau să tremure și să se poarte ciudat. Arby își desprinsese de mult privirile de la culme și acum privea de cealaltă parte a adăpostului, către rîu. Ca și cum nimic nu s-ar fi petrecut. Tipic.

Kelly se întoarse către Levine.

– Ce se întîmplă acum? întrebă ea.

– Thome tocmai a intrat, zise Levine, privind prin ochelari.

- A intrat? Adică, în caravană?
- Da. Și acum... iese cineva.
- Cine?
- Cred că Sarah. Îi scoate pe toți afară.

Kelly se forță să vadă prin noapte. Ploaia aproape că se oprișe; abia dacă mai burnița.

Dincolo de vale, caravana se legăna în prăpastie. I se păru că vede pe cineva agățat de frînghie. Dar nu putea fi sigură.

- Ce face?
- Urcă.
- Singură.
- Da, spuse Levine. Singură.

Sarah Harding ieși pe ușă, răsucindu-și trupul în ploaie. Nu privi în jos. Știa că valea se află la cinci sute de picioare sub ea. Simțea legănarea caravanei. Își înfășurase frînghia peste umeri, și acum se lăsă să atîrne, coborî un picior și se sprijini de cutia de viteze. O pipăi cu mîna și simți un cablu. Se săltă mai departe.

Dinăuntru caravanei, Thome vorbea cu ea.

- N-o să-l putem ridica pe Malcolm fără o frînghie, spunea el. Te poți urca?

Fulgerul luminează. Sarah privi în sus către fundul caravanei care lucea ud. Văzu stratul alunecos de unsoare. Apoi din nou beznă.

- Sarah, poți?
  - Da, spuse ea, se întinse și porni să urce.
- În foisor, Kelly tot puneă întrebări:
- Unde e Sarah? Ce se întîmplă? E bine?
- Levine privea prin ochelari.
- Urcă, spuse el.

Arby asculta distant. Se întorsese și privea riul de pe cîmpia cufundată în întuneric.

Aștepta cu nerăbdare următorul fulger. Aștepta să vadă dacă avea dreptate, dacă văzuse bine.

Fără să știe cum, alunecînd, reuși cumva să ajungă pe vîrfurile stîncii și se lăsă de cealaltă parte. Nu avea timp de



pierdut; desfășură frînghia și se tîrî sub al doilea trailer. Trecu frînghia pe după o bară de metal, o legă iute. Apoi se întoarse iarăși la marginea stîncii și aruncă frînghia.

– Doc! strigă ea.

Stînd în ușa caravanei, Thome prinse frînghia și o înnodă în jurul lui Malcolm.

Malcolm gemu.

– Haide, spuse Thome.

Îl înconjură pe Malcolm cu un brat și se aruncă afară împreună cu el, oprindu-se pe cutia de viteze.

– Dumnezeule, rosti pierit Malcolm, privind în sus.

Dar Sarah îl trăgea deja, încordînd frînghia.

– Folosește-te doar de brațe, spuse Thome.

Malcolm începu să se ridice; în cîteva clipe, era cu zece picioare mai sus decît Thome.

Sarah stătea sus pe stîncă, dar Thorne n-o putea vedea; trupul lui Ian bloca perspectiva. Thome începu să urce, luptînd cu picioarele să găsească un punct de sprijin. Fundul caravanei era alunecos. Gîndi: ar fi trebuit să-l fac izolat. Dar cine izolează fundul unui vehicul?

Cu ochii minții, văzu acordeonul sfișiindu-se... Încet... despicîndu-se tot mai mult...

Urcă. Mîna după mîna. Pas cu pas.

Fulgerul lumină și atunci își dădu seama că era aproape de margine.

Sarah stătea pe marginea stîncii, trăgîndu-l pe Malcolm. Acesta se ajuta doar cu brațele; picioarele îi atîrnau betege.

Dar continua. Încă puțin... Sarah îl prinse de gulerul cămășii și-l trase sus. Malcolm trecu peste margine, dispărînd.

Thome continuă să urce. Picioarele îi alunecau. Brațele îl dureau. Urcă.

Sarah întinse mîna.

– Haide, Doc, spuse ea.

Mîna ei era întinsă.

Degetele ei erau întinse spre el...

Cu un bufnet metalic, pînza se sfișie de pe burduf și caravana căzu zece picioare, cu armătura întinsă.

Thome se cățără mai iute. Privind în sus către Sarah.

Mîna ei era în continuare întinsă spre el.

– Poți s-o faci, Doc...

Se săltă, închise ochii, continuă să urce, agățat de frînghie, ținînd-o strîns.

Brațele îl dureau, umerii îl dureau și frînghia părea să se facă tot mai mică în mînă. O înfășură în jurul pumnului, încercînd să o prindă. Dar în ultima clipă începu să alunece și atunci simți o durere arzătoare în scalp.

– Îmi pare rău, spuse Sarah pe cînd îl trăgea de păr. Durerea era intensă, dar lui nu-i păsa, abia dacă o lua în seamă, pentru că acum era alături de burduf, privind armătura cedînd ca un corset și caravana căzînd mai jos, dar Sarah continua să-l tragă, ea era imens de puternică, apoi degetele lui atinseră iarba udă și ajunse în siguranță. În siguranță...

Sub ei, se auziră o serie de sunete metalice ascuțite și armătura cedă, apoi, cu un geamăt final, caravana se desprinse din legături și căzu peste stîncă, devenind tot mai mică, pînă ce se zdrobi de stîncile de dedesubt. În lumina fulgerului, părea o pungă de hîrtie mototolită.

Thome se întoarce pe spate și privi în sus către Sarah.

– Mulțumesc, spuse el.

Sarah se așeză cu greu, pe pămînt, alături de el. Sîngele îi picura din capul bandajat. Desfăcu pumnul și dădu drumul unei mîini de păr cenușiu, care căzu într-o grămadă udă pe iarbă.

– A naibii noapte, spuse ea.

## Foișorul

Privind prin ochelarii de noapte, Levine spuse:

- Au reușit!
- Toți? întrebă Kelly.
- Da! Au reușit!

Kelly începu să sară și să strige de bucurie.

Arb se întoarse și înșfăcă ochelarii din mîna lui Levine.

- Hei, făcu Levine. Stai puțin...
- Am nevoie de ei, spuse Arby.

Se întoarse și privi peste cîmpia întunecată. Pentru o clipă, nu văzu nimic, doar o ceață verde. Degetele lui găsiră butonul de reglaj, îl răsuciră iute și imaginea apăru.

– Ce naiba e atît de important? spuse enervat Levine. E o piesă scumpă...

Atunci auziră cu toții mîrîitul. Se apropia.

În umbre palide, de un verde-luminos, Arby văzu limpede raptorii. Erau doisprezece, mișcîndu-se prin iarbă într-un grup răsfirat, îndreptîndu-se către foișor. Unul dintre animale se afla cu cîțiva pași mai în față și părea să fie conducătorul; dar era greu să discerni vreo organizare în cadrul turmei. Raptorii mîrîiau cu toții și-și lingeau singele de pe boturi, ștergîndu-și fețele cu labelle - un gest ciudat de inteligent, aproape omenesc. Prin ochelarii de noapte, ochii le luceau verde-strălucitor.

Nu păreau să fi observat foișorul. Nu ridicară privirile spre el. Dar se îndreptau în direcția lor.

Brusc, ochelarii fură smulși din mîinile lui Arby.

– Scuză-mă, făcu Levine. Cred c-ar fi mai bine să-i folosesc eu.

– Dacă n-aș fi fost eu, n-ați fi aflat că se apropie, spuse Arby.

– Taci, spuse Levine.

Ridică binoclul la ochi, îl focaliză și oftă. Douăsprezece animale aflate la douăzeci de iarzi distanță...

– Ne văd? întrebă șoptit Eddie.

– Nu. În plus, sîntem și cu vîntul în față, așa că nu ne pot nici măcar mirosi. Bănuiesc că urmăresc poteca ce trece pe lângă adăpost. Dacă facem liniște, or să treacă pe lângă noi.

Radioul lui Eddie hîrîi. Întinse grăbit mîna să-l oprească.

Priveau cu toții peste cîmpie. Noaptea era calmă și liniștită. Ploaia se oprise și luna se ițea printre norii spărți. Zăriră animalele care se apropiau, umbre întunecate peste iarba argintie.

– Ar putea urca aici? șopti Eddie.

– Nu prea văd cum, îi răspunse Levine. Sîntem la aproape douăzeci de picioare de pămînt. Cred că o să ne descurcăm.

– Dar ai spus că se pot urca în copaci...

– Șșșt. Țsta nu-i copac. Acum, toată lumea jos, și tăceți!

Malcolm gemu de durere, cînd Thome îl întinse pe o masă din al doilea trailer.

– Nu prea am noroc în expediția asta, nu?

– Nu prea, spuse Sarah. Nu-ți mai face probleme, Ian.

Thome ținea lanterna, în vreme ce Harding spinteca pantalonul lui Malcolm. Bărbatul avea o tăietură adîncă la piciorul drept și pierduse mult sînge.

– Avem o trusă medicală? întrebă ea.

– Cred că este una pe-afară, acolo unde ținem motocicletă, spuse Thome.

– Du-te și ia-o.

Thome ieși. Malcolm și Harding rămaseră singuri în caravană. Ea îndreptă lumina către rană, privind atentă.

– Cît de rău este? întrebă Malcolm.

– Putea să fie și mai rău, spuse ea încetișor. Ai să supraviețuiești. De fapt, rana era adîncă, aproape pînă la os. Trecuse de puțin pe lângă arteră; ăsta era un noroc. Dar plaga era murdară - Sarah văzu unsoare și bucățele de frunze amestecate cu mușchi roșu sfișiat. Trebuia să o curețe, însă aștepta mai întîi ca morfina să-și facă efectul.

- Sarah, zise Malcolm, îți datorez viața.
- Lasă asta, Ian.
- Nu, nu, chiar ți-o datorez!
- Ian, zise ea, privindu-l. Sinceritatea asta nu te prinde.
- O să-mi treacă, spuse el și zîmbi.

Sarah știa ca îl chinuie durerea. Thome se întoarse cu trusa medicala, iar ea umplu seringă, scutură bulele de aer și injecta conținutul în umărul lui Malcolm.

El gemu.

- Oh. Cît mi-ai dat?
  - Mult.
  - De ce?
  - Pentru că trebuie să curăț rana. Și n-o să-ți placă.
- Malcolm ofta. Se întoarse către Thome.
- Întotdeauna trebuie să spună ea ceva, nu? Dă-i bătaie, Sarah, fă ce poți mai rău.

Prin ochelarii de noapte, Levine privi raptorii care se apropiau. Se deplasau răsfițați, cu țopăitul lor caracteristic. Privi, sperînd să descopere o organizare în grup, o structură, un semn de ierarhie. Velociraptorii erau inteligenți și ar fi trebuit să aibă o ierarhie care să se vadă după organizarea lor spațială. Dar nu vedea nimic. Erau ca o bandă de tîlhari, șuierînd și clămpănind unul la altul.

Alături de Levine, Eddie și copiii stăteau ghemuiți. Eddie îi ținea de după umeri pe copii, încercînd să-i liniștească.

Băiatul era cel mai cuprins de panică. Fata era bine. Părea mai calmă.

Levine nu înțelegea de ce toată lumea era așa speriată. Aici, sus, se aflau în perfectă siguranță. Privi turma care se apropia, cu o detașare academică, încercînd să discearnă un model în mișcările lor rapide.

Nu era nici o îndoială că urmau poteca. Calea lor se suprapunea perfect peste cea folosită de parazaurii de mai înainte: de lîngă rîu, peste ridicătura de teren, apoi prin spatele foișorului.

Raptorii nu dădeau nici o atenție adăpostului. Păreau mai ales preocupați unul de celălalt.

Animalele ajunseră alături de structură și erau pe cale să-și continue drumul, când cel mai apropiat dintre ele se opri. Rămase în urma turmei, adulmecând. Apoi se aplecă și începu să-și vîre botul în iarba de la picioarele foișorului.

Ce făcea? se întrebă Levine.

Raptorul singuratic mîrîi. Continuă să cotrobăie prin iarbă. Apoi se ridică, ținînd ceva în labele din față. Levine se forță să zărească obiectul.

Era o bucată de hîrtie de la o bomboană.

Raptorul ridică privirea către foișor, cu ochi lucioși. Privi direct către Levine. Și mîrîi.

## Malcolm

– Te simți bine? întrebă Thome.

– Tot mai bine, răspunse Malcolm, oftînd și relaxîndu-se. Știi, cred că există un motiv pentru care morfina place unora. Sarah Harding potrivi atela gonflabilă în jurul piciorului lui Malcolm. Spuse către Thome:

– Cît mai e pînă vine elicopterul?

Thome privi către ceasul de la mînă.

– Mai puțin de cinci ore. Mîine în zori.

– Sigur?

– Absolut.

Harding dădu din cap.

– Bine. O sa fie bine.

– Sînt bine, rosti Malcolm cu o voce visătoare. Sînt doar trist că s-a terminat experimentul. Era un experiment atît de bun... Atît de elegant... Atît de unic... Darwin nici nu s-a gîndit vreodată.

Harding se întoarse către Thome:

– Am să curăț rana. Ține-i piciorul, te rog. Apoi spuse mai tare: Ce nu s-a gîndit Darwin, Ian?

– Că viața este un sistem complex, spuse el, și că toate sînt legate între ele. Potrivire în peisaj. Căi de adaptare. Rețele booleene. Comportament de autoorganizare. Săracul de el! Au! Ce faci acolo?

– Spune-ne, făcu Harding, aplecată asupra rănii. Darwin nu avea nici o idee despre...

– Faptul că viața este atît de incredibil de complexă, continuă Malcolm. Nimeni nu și-a dat seama de asta. Vreau să spun că un singur ou fertilizat are o sută de mii de gene care acționează coordonat, declanșîndu-se sau oprindu-se la momente specifice, ca să transforme o singură celulă într-o creatură vie complexă. Acea primă celulă începe să se dividă, dar celulele rezultate sînt diferite. Se specializează. Unele devin nervi. Unele se transformă în pîntece. Altele, în membre. Fiecare set de celule începe să-și urmeze propriul program, se dezvoltă,

interacționează. Pînă la urmă ajung doua sute cincizeci de tipuri diferite de celule, toate dezvoltîndu-se împreună, la momentul potrivit. În clipa în care organismul are nevoie de un sistem circulator, inima începe să bată. Atunci cînd e nevoie de hormoni, glandele pornesc să-i producă. Săptămîină după săptămîină, această dezvoltare incredibil de complexă continuă perfect - perfect. E incredibil. Nici o activitate umană nu se poate apropia de această perfecțiune.

Adică, ai construit vreodată o casă? O casă e ceva simplu prin comparație. Dar chiar și așa, constructorii greșesc scările, pun chiuveta invers, cel care face acoperișul nu apare la momentul potrivit. O mulțime de lucruri merg prost. Cu toate astea, musca ce se așază pe mîncarea muncitorilor este perfectă. Au! Mai încet!

– Îmi pare rău, spuse ea, continuînd să curețe rana.

– Cel mai important este însă faptul că dezvoltarea extrem de complicată din celulă este un proces pe care abia dacă-l putem descrie, ce să mai vorbim despre înțelegerea lui, continuă Malcolm.

Înțelegeți limitele înțelegerii noastre? Din punct de vedere matematic, putem descrie interacțiunea dintre două corpuri, cum ar fi două planete în spațiu. Cînd e vorba de trei obiecte - trei planete în spațiu - începe să devină problematic. La patru sau cinci obiecte, începe să ne fie imposibil. Iar în interiorul celulei sînt o sută de mii de obiecte. Trebuie să te predai. E atît de complex, încît te întrebi cum de mai e posibilă viața. Unii cred că formele vii se autoorganizează. Viața își creează propria ordine, așa cum o face materia în procesul de cristalizare. Unii cred că viața se cristalizează, astfel operînd asupra complexității. Pentru că, dacă nu știi o boabă de chimie fizică și privești un cristal, ajungi să-ți pui aceleași întrebări. Cînd privești aranjamentul perfect și fațetele geometrice, îți vine să te întrebi ce anume controlează acest proces. Cum ajunge cristalul în forma lui perfectă - cum ajunge să semene atît de mult cu celelalte cristale?



Dar se ajunge la concluzia ca forma cristalului este dată doar de interacțiunea dintre forțele moleculare care forțează un anume aranjament spațial. Nimeni nu controlează procesul. Se petrece de la sine. Dacă întrebi prea multe despre cristale, înseamnă că nu știi nimic despre natura fundamentală a proceselor care duc la crearea lui.

Poate că formele de viață sînt numai un fel de cristalizare. Poate că viața apare pur și simplu. Și poate că, asemenea cristalelor, există o ordine caracteristică generată de elementele în interacțiune. Bine. Unul dintre lucrurile despre care ne învață cristalele este ca ordinea poate apărea foarte repede. Acum ai un lichid, cu toate moleculele mișcîndu-se la întîmplare. În clipa următoare se formează un cristal și toate moleculele se blochează în ordine. Corect?

– Corect...

– Bine. Gîndiți-vă la interacțiunea formelor de viață de pe o planetă pentru a forma un ecosistem. Țsta-i un lucru și mai complex decît un singur animal. Toate aranjamentele sînt foarte complicate.

De pildă, planta yucca. Știați de ea?

– Spune-mi.

– Planta yucca depinde de un fluture anume, care adună polenul într-o bila și îl duce la o altă plantă - nu la altă floare de pe aceeași plantă - unde îl freacă de plantă, fertilizînd-o.

Abia după aceea fluturile își depune ouăle. Planta yucca nu poate supraviețui fără fluturile acela. Fluturile nu poate supraviețui fără plantă. Interacțiunile complexe de acest gen te fac să gîndești că poate comportamentul este și el o formă de cristalizare.

– Vorbești în metafore? întrebă Harding.

– Vorbesc despre ordinea din lumea naturală, spuse Malcolm. Și cum ar putea apărea repede, prin cristalizare. Pentru că animalele complexe își pot dezvolta rapid comportamentul. Modificările pot apărea foarte repede.

Oamenii transformă planeta și nimeni nu știe dacă lucrurile iau sau nu o întorsătură proastă. Așa că procesele comportamentale pot evolua mai repede decât ne închipuim noi. În zece mii de ani, oamenii au trecut de la vânătoare și cultivarea pământului la orașe și cyberspațiu.

Comportamentul se repede înainte urlînd și s-ar putea să fie inadaptabil. Nimeni nu știe. Deși, personal, cred că cyberspațiul înseamnă sfîrșitul speciei noastre.

– Serios? Și de ce?

– Pentru că înseamnă sfîrșitul inovării, spuse Malcolm. Ideea de a conecta întreaga lume înseamnă moarte în masă. Orice biolog știe că grupurile mici, izolate, evoluează mai rapid. Dacă pui o mie de păsări pe o insulă, vor evolua foarte rapid. Dacă pui zece mii pe un continent, evoluția încetinește. Pentru specia noastră, evoluția se datorează mai ales comportamentului. Inventăm noi comportamente pentru a ne adapta. Și toată lumea știe că invențiile apar în grupuri mici. Trei oameni adunați într-un grup s-ar putea să scoată ceva. Cu zece oameni e mai greu. Cu treizeci de oameni nu mai obții nimic. La treizeci de milioane, devine imposibil. Asta e efectul mass-mediei: frînează orice eveniment. Mass media blochează diversitatea. Egalizează toate zonele. Bangkok sau Tokyo sau Londra - ai să găsești peste tot un McDonald's la un colț de stradă, un Benneton la altul, un Gap peste drum. Diferențele regionale dispar. Dispar toate diferențele. Într-o lume mass-media, nu mai ai decât un top ten al cărților, filmelor, melodiilor, ideilor. Lumea se îngrijorează de dispariția diversității speciilor în pădurea tropicală. Dar de diversitatea intelectuală - cea mai necesară resursă a noastră?

Asta dispare mai repede decât copacii! Dar încă nu ne-am dat seama, așa că plănuim să conectăm cinci miliarde de oameni la cyberspațiu. Asta va îngheța întreaga specie. Toți se vor opri din drum. Toți vor gîndi același lucru în același timp. Uniformitate globală. Au, doare! Ai terminat?

– Aproape, spuse Harding. Rezistă!

– Și crede-mă, asta o să se petreacă repede. Dacă faci legătură dintre sistemele complexe și potrivirea în peisaj, ai să vezi un lucru: comportamentul poate evolua atât de iute, încât lasă în urmă adaptarea la mediu. N-ai nevoie de asteroizi sau boli. Doar de comportamentul care face un salt brusc și ajunge să le fie fatal creaturilor. Ideea mea este că dinozaurii - fiind creaturi complexe - ar fi putut trece prin unele astfel de modificări comportamentale. Și asta i-a făcut să dispară.

– Cum, pe toți?

– Nu trebuie decît cîtiva, spuse Malcolm. Unii dinozauri stau prin mlaștinile de lîngă mările continentale, modifică circulația apei și distrug ecologia plantelor de care depinde supraviețuirea altor douăzeci de specii. Bang! Dispar. Asta produce o dizlocare și mai mare. Un prădător moare și prada lui crește necontrolat. Ecosistemul devine dezechilibrat. Mai multe lucruri pot merge prost. Mai multe specii mor. Și brusc, s-a terminat. Poate că așa s-a întîmplat...

– Numai comportamentul...

– Da, spuse Malcolm. Asta e ideea. Și m-am gîndit că ar fi fost frumos s-o putem dovedi... Dar acum s-a terminat. Trebuie să plecăm de aici. Să le spui și celorlalți.

Thorne declanșă radioul.

– Eddie? Aici Doc.

Nu se auzi nici un răspuns.

– Eddie?

Radioul pîrii. Apoi auziră un zgomot care păru la început a fi zgomot static. Apoi își dădură seama că era strigătul ascuțit al unui om.

## Foișorul

Primul dintre raptori şuieră și începu să sară, lovindu-se de foișor, zguduind structura. Ghearele îi ricîră metalul, apoi căzu înapoi la pămînt. Eddie era uimit cît de sus putea să sară - animalul se putea înălța în salt cu opt picioare, în mod repetat, aparent fără efort. Salturile lui atraseră atenția celorlalte animale, care se întoarseră încet și încercuiră adăpostul.

Curînd, foișorul era înconjurat de raptori care săreau și mîrîiau. Structura se clătina de la loviturile animalelor. Mai prost era că învățau, observă Levine. Deja, unii începuseră să se folosească de gheare ca să se prindă de structură, căutînd în același timp sprijin cu picioarele. Unul dintre raptori ajunsese la cîteva picioare de platformă, înainte să cadă înapoi. Căderea nu părea să-i rănească. Se ridicau imediat și porneau iarăși să se cațere.

Eddie și copiii săriră în picioare.

– Înapoi! strigă Levine. Nu priviți în jos, și-i împinse pe copii către centrul podelei.

Eddie se aplecă peste rucsac și scoase o torță. O declanșă și o aruncă; doi raptori se prăbușiră. Torța bolborosi pe pămîntul ud, aruncînd umbre aspre, roșii. Dar raptorii continuau să atace. Eddie scoase una dintre barele de aluminiu din podea, se aplecă peste balustradă, folosindu-se de bară ca de o bîță.

Unul dintre raptori urcase deja destul de mult ca să sară înainte, cu fălcile deschise, către gîtul lui Eddie. Surprins, Eddie țipă și-și trase capul în spate; raptorul îl rată de puțin, dar prinse în fălci cămașa. Apoi raptorul căzu înapoi, cu fălcile strînse, trăgîndu-l cu greutatea lui pe Eddie peste balustradă.

– Ajutați-mă! Ajutați-mă! strigă el și începu să se aplece peste margine.

Levine îl prinse cu brațele, trăgîndu-l înapoi. Levine privi peste umărul lui Eddie către raptorul care acum atîrna în gol, şuierînd furios, ținîndu-se încă strîns de cămașă.

Eddie lovi raptorul peste bot cu bara. Dar raptorul se ținea în continuare, ca un buldog.

Eddie se apleca periculos peste balustradă; putea cădea în orice clipă.

Înfipse țeava în ochiul animalului și raptorul dădu drumul brusc. Cei doi oameni căzură pe spate în adăpost. Când se ridicară în picioare, văzură raptorii urcînd pe laturile foișorului. Când apărură lîngă balustradă, Eddie îi lovi cu bara de metal, aruncîndu-i înapoi.

– Repede! strigă el copiilor. Pe acoperiș! Repede!

Kelly pomi să se cațere pe unul dintre stîlpi, apoi se săltă cu ușurință pe acoperiș.

Arby, în schimb, rămase pe loc, cu chipul golit de expresie. Fata privi în jos și spuse:

– Haide, Arb!

Băiatul înghețase, cu ochii mari de frică. Levine fugi să-l ajute, să-l ridice. Eddie răsucea țeava în arcuri largi, izbind raptorii.

Unul dintre raptori prinse bara în fălci și smuci cu putere. Eddie își pierdu echilibrul, se răsuci și căzu pe spate, peste balustradă. Strigă „Nuuuu!” în cădere. Imediat, animalele se aruncară la pămînt. Îl auziră pe Eddie țișînd în noapte. Raptorii mîrîiau.

Levine era îngrozit. Încă îl mai ținea pe Arby în brațe, împingîndu-l pe acoperiș.

– Nu te opri, continua el să spună. Nu te opri. Nu te opri...

De pe acoperiș, Kelly spunea:

– Ai să reușești, Arb!

Băiatul se prinse de acoperiș, trăgîndu-se în sus, smucind din picioare de panică. Îl lovi puternic pe Levine peste gură și Levine îl scăpă. Îl văzu pe băiat alunecînd și căzînd la pămînt.

– O, Doamne, urlă Levine. O, Doamnel!

Thome se afla sub trailer, desfăcînd cablul cu cîrlig. Se tirî afară și fugi către jeep. Auzi șuieratul unui motor și o văzu pe Sarah pe motocicletă, îndepărtîndu-se, cu o

pușcă Lindstradt la spate.

Se urcă la volan, pomi motorul și așteptă nerăbdător să se strângă cablul, privind cîrligul care se strecura prin iarbă. Parcă nu se mai termina. Acum, cablul șerpuia în jurul copacului. Așteptă. Ridică privirea și văzu lumina farului motocicletei lui Sarah mișcîndu-se prin frunziș, îndreptîndu-se către foișor.

În sfîrșit, motorul tamburului se opri. Thome băgă în viteză și ieși din luminiș.

Radioul pomi.

– Ian, spuse el.

– Nu-ți face griji din pricina mea, lălăi Malcolm cu glas visător. Mă simt bine.

Kelly zăcea pe burtă pe acoperișul aplecat al adăpostului, privind peste margine. Îl văzuse pe Arby lovind pămîntul, de cealaltă parte a foișorului, fată de Eddie. Părea să se fi lovit grav. Dar nu vedea ce i se întîmplă, pentru că se întorsese să se prindă mai bine de acoperișul ud, iar cînd se răsucise să privească din nou, Arby dispăruse.

Dispăruse...

Sarah Harding conducea cu toată viteza pe poteca noroioasă a junglei. Nu știa precis unde se află, dar se gîndea că dacă o să continue să coboare, avea să ajungă pînă la urmă pe cîmpie. Cel puțin așa spera.

Acceleră, ajunse la o curbă și, brusc, văzu un copac prăbușit peste drum. Frînă, răsuci pe loc motocicleta și se întoarse. Mai sus, pe drum, zări farurile mașinii lui Thome, ocolind către dreapta. Urmă jeepul, afundîndu-se în noapte.

Levine stătea în mijlocul foișorului, înghețat de groază. Raptorii nu mai săreau, nu mai încercau să escaladeze structura. Îi auzea la pămînt, mîrîind. Auzea pocnetul ascuțit al oaselor. Băiatul încă nu scosese nici un sunet...

Sudoarea rece i se scurgea pe trup.

Apoi îl auzi pe Arby strigînd:

– Înapoi! înapoi!

Pe acoperiş, Kelly se răsuci, încercînd să vadă ce se întîmplă jos, de cealaltă parte a foişorului. În lumina pe terminate a torţei, îl văzu pe Arby înăuntrul cuştii. Reuşise să închidă uşa şi întinsese mîna printre gratii, încercînd să vîre cheia în lacăt. Trei raptori se aflau în apropiere; săriră spre el cînd îi văzură mîna. O trase iute înapoi.

– Înapoi! strigă Arby.

Raptorii porniră să muşte cuşca, întorcîndu-şi capul într-o parte ca să mestece barele. Unul dintre animale îşi încurca falca în banda elastică de care era prinsă cheia.

Raptorul se trase în spate, întinzînd elasticul şi, brusc, cheia ieşi din lacăt, plesnindu-l peste gît. Raptorul schelălăi de surpriză şi se retrase cîţiva paşi. Elasticul era acum agăţat strîns de falcă, împreună cu cheia lucind în lumină. Raptorul scurmă cu labele din faţă, încercînd să scape de banda elastică, însă aceasta era prinsă dincolo de măsele şi eforturile animalului nu făceau decît ca ea să-l plesnească şi mai tare peste piele. Curînd, renunţă şi începu să-şi frece botul în ţărină, încercînd să scape de cheie.

În acest timp, ceilalţi raptori reuşiră să desprindă cuşca de structura foişorului şi s-o răstoarne. Îşi aplecară capul, încercînd să-I prindă pe Arby printre gratii. Cînd îşi dădură seama că nu avea să meargă, loviră şi călcară în picioare cuşca. Mai multe alte animale li se alăturară. Curînd, şapte raptori erau adunaţi în jurul cuştii. O loviră şi cuşca se rostogoli. Trupurile lor îl acopereau pe Arby.

Fata auzi un sunet slab şi ridică privirile; văzu două lumini la distanţă. Era o maşină.

Venea cineva.

Arby se afla în iad. Prizonier înăuntrul cuştii, era înconjurat de forme întunecate, care mîriiau către el.

Raptorii nu-și puteau vîrî boturile printre gratii, dar saliva lor fierbinte picura peste el, iar cînd loveau cușca, ghearele lor ajungeau să-l zgîrie pe mîini și pe picioare. Trupul îi era învinețit. Capul îl durea de la lovituri. Lumea se rostogolea, devenind o încîlceală îngrozitoare.

Știa cu siguranță un singur lucru: raptorii îl îndepărtau de foișor.

Pe cînd mașina se apropia, Levine veni lîngă balustradă și privi în jos. În lumina torței roșii, văzu trei raptori tîrînd în junglă ceea ce mai rămăsese din trupul lui Eddie.

Se opreau des ca să se lupte între ei, clămpănind unul către altul, reușind însă să se îndepărteze cu prada.

Apoi văzu un alt grup de raptori care izbeau și rostogoleau cușca. O duceau pe potecă, spre pădure.

Acum auzea duduitul motorului jeepului. Văzu silueta lui Thome în spatele volanului.

Spera că are o armă. Levine voia să ucidă toate animalele acelea blestemate. Voia să le ucidă pe toate...

De pe acoperiș, Kelly privea raptorii lovind cușca, rostogolind-o. Un raptor rămăsese în urmă, răsucindu-se pe loc, ca un ciine enervat. Își dădu seama că era raptorul care se încurcase în banda elastică. Cheia încă-i mai atîrna la gît, lucind în lumina roșie.

Raptorul smucea căpul în sus și-n jos, încercînd să se elibereze.

Jeepul veni mugind și raptorul păru confuz din pricina luminilor orbitoare. Thome accelerează, încercînd să-l lovească cu mașina. Raptorul se întoarce și fugi pe cîmpie.

Kelly se dădu jos de pe acoperiș.

Thome deschise ușa, pentru ca Levine să urce.

– L-au prins pe puști, spuse Levine, arătînd cu mîna către cărare.

Kelly, de sus, striga:

– Așteptați!

– Urcă înapoi! spuse Thome. Vine și Sarah! Noi o să



plecăm după Arby!

– Dar...

– Nu-l putem pierde!

Thorne ambală violent motorul și pomi pe potecă, în urmărirea raptorilor.

În trailer, Ian Malcolm asculta glasurile țipate prin radio. Auzea panica și confuzia.

Zgomot sumbru, gîndi el. Totul se prăbușește.

O sută de mii de obiecte în interacțiune.

Oftă și închise ochii.

Thome conducea cu viteză. Jungla dimprejur era densă. Poteca începea să se îngusteze, frunzișul se apropia, plesnind mașina.

– O să reușim?

– E destul de largă, spuse Levine. Am străbătut-o astăzi, mai devreme. E o potecă folosită de parazauri.

– Cum de s-a întîmplat? spuse Thome. Cușca era prinsă de eșafodaj.

– Nu știu, mărturisi Levine. S-a desprins.

– Cum? Cum?

– Nu știu. S-au întîmplat o mulțime de lucruri.

– Și Eddie? întrebă încruntat Thome.

– S-a petrecut prea repede, evită Levine răspunsul.

Jeepul plonja prin junglă, zguduindu-se puternic; se loveau continuu cu capul de acoperișul de pînză.

Thome conducea fără milă. Ceva mai sus, raptorii se mișcau extrem de iute; abia dacă se puteau zări ultimele animale, alergînd în întunericul din față.

– N-au vrut să mă asculte! strigă Kelly, atunci cînd Sarah apăru cu motocicletă.

– Despre ce?

– Raptorul a luat cheia! Arby e încuiat în cușcă și raptorul a luat cheia!

– Unde? întrebă Sarah.

– Acolo! spuse ea, arătînd peste cîmpie. La lumina lunii, se vedea silueta întunecată a raptorului fugar. Avem nevoie de cheie!

– Urcă, spuse Sarah, luînd puşca de la spate. Kelly se urcă pe motocicletă. Sarah îi încredinţa arma.

– Ştii să tragi?

– Nu. Adică, eu niciodată...

– Ştii să conduci o motocicletă?

– Nu, eu...

– Atunci o să trebuiască să tragi, spuse Sarah. Uite, trăgaciul e aici. Bine? Siguranţa e aici. O răsuceşti aşa. Bine? O să fie un drum greu, aşa că nu scoţi piedica pînă ce nu ne apropiem.

– Să ne apropiem de ce?

Dar Sarah nu o mai asculta. Ambală motorul şi motocicleta pomi în viteză, îndreptîndu-se, peste cîmpie, către raptorul care fugea. Kelly se prinse de Sarah cu un brat şi încercă să se tină cît mai strîns.

Jeepul sărea pe potecă, stropind cu apă din bălţi.

– Nu-mi amintesc să fi fost atît de accidentat terenul, zise Levine, prinzîndu-se de mîner. Poate că ar trebui să încetineşti...

– Ba nu, la naiba, spuse Thome. Dacă-l pierdem din vedere, am terminat. Nu ştim unde e cuibul raptorilor. Şi în jungla asta, pe timp de noapte... Ah, la dracu'!

În fata lor, raptorii părăseau poteca, fugind în tufişuri. Cuşca dispăruse. Thome nu distingea terenul foarte bine, dar se părea că dealul suferise o alunecare de teren şi era foarte abrupt, aproape vertical.

– N-ai să reuşeşti, spuse Levine. E prea abrupt.

– Trebuie s-o fac, zise Thome.

– Nu fi nebun, protestă Levine. Recunoaşte faptele. Am pierdut puştiul, Doc. E păcat, dar asta e!

Thome aruncă o privire către Levine.

– El nu te-a lăsat baltă, şuietă. Şi nici noi n-o s-o facem.

Thome răsuci volanul şi îndreptă jeepul peste culme.

Maşina se aplecă violent, prinse viteză şi pomi o coborîre abruptă.

– La naiba! Țipă Levine. Ne omori!

– Ține-te!

Zguduindu-se, plonjară în beznă.

## **A ȘASEA CONFIGURAȚIE**

„Ordinea se prăbușește în regiuni simultane. Supraviețuirea nu mai este probabilă nici pentru indivizi, nici pentru grupuri.”

IAN MALCOLM

## Urmărire

Motocicleta alergia peste cîmpia acoperită de ierburi., Kelly se ținea cu o mînă de Sarah, iar în cealaltă ținea arma. Pușca era grea; brațul îi obosea. Motocicleta sărea peste ridicături. Vîntul îi sufla părul peste față.

– Ține-te! strigă Sarah.

Luna ieși dintre nori și iarba luci argintie. Raptorul era la vreo patruzeci de iarzi în față, la marginea bății farului. Recuperau continuu terenul. Kelly nu văzu alt animal pe cîmpie, în afară de turma de apatozauri, undeva la distanță.

Ajunseră mai aproape de raptor. Animalul fugea iute, cu coada țeapănă, abia vizibil deasupra ierbii. Sarah aplecă motocicleta către dreapta ca să ajungă alături de raptor. Se apropiau continuu. Se aplecă spre spate, cu gura aproape de urechea lui Kelly.

– Pregătește-te! strigă ea.

– Ce să fac?

Goneau paralel cu raptorul, puțin în urma cozii lui. Sarah accelerează, trecu de picioare, venind în dreptul capului.

– Gîtul! strigă ea. Trage-i în gît!

– Unde?

– Oriunde! Gîtul!

Kelly se încurcă în armă.

– Acum?

– Nu! Așteaptă! Așteaptă!

Raptorul intră în panică din pricina motocicletei care se apropia. Își mări viteza.

Kelly încerca să găsească piedica. Arma îi tresărea în mînă. Toate tresăreau.

Degetele atinseră piedica, o scoaseră. Întinse din nou mîna. Trebuia să-și folosească ambele mîini, dar asta însemna să-i dea drumul lui Sarah.

– Pregătește-te! strigă Sarah.

– Dar nu pot...

– Acum! Fă-o! Acum!

Sarah răsuci motocicleta, înscriindu-se lângă raptor. Erau acum la numai trei picioare distanță. Kelly putea simți mirosul animalului. Acesta întoarse capul și pocni din fălci către ele. Kelly trase. Arma îi tresări în mână; Kelly se agăță din nou de Sarah. Raptorul continua să fugă.

– Ce s-a întâmplat?

– Ai ratat!

Kelly clătină din cap.

– Lasă! strigă Sarah. Ai să poți! Mă apropii mai mult! Înclină motocicleta din nou către raptor, apropiindu-se.

Dar de această dată, lucrurile stăteau altfel: când ajunseră alături, raptorul le atacă, năpustindu-se cu capul înainte. Sarah urlă și răsuci motocicleta, lărgind spațiul dintre ei.

– Isteți, ticăloșii ăștia! strigă ea. Nu-ți dau o a doua șansă! Raptorul le urmărește o vreme, apoi se întoarse brusc, schimbând direcția, îndepărtându-se peste cîmpie.

– Se îndreaptă către râu! strigă Kelly.

Sarah ambală motorul. Motocicleta se aruncă înainte.

– Cît e de adînc? Kelly nu răspunse.

– Cît e de adînc?

– Nu știu! strigă Kelly.

Încercă să-și amintească raptorii, pe cînd traversaseră râul. Parcă înotaseră.

Asta însemna că adîncimea era de cel puțin...

– Mai mult de trei picioare? întrebă Sarah.

– Da!

– Nu-i bine!

Acum erau la zece iarzi în spatele raptorului și pierdeau teren. Animalul intrase într-o zonă marcată cu un hățîș dens de cicade. Trunchiurile aspre ale plantelor le zgîriau miinile și fețele. Terenul era neregulat; motocicleta sărea peste ridicături.

– Nu văd nimic! striga Sarah. Ține-te!

Se înclină spre stînga, îndepărtându-se de raptor,

îndreptîndu-se către rîu.

Animalul dispărea în iarbă.

– Ce faci? strigă Kelly.

– Trebuie să-i tăiem calea!

Țîpînd ascuțit, un stol de păsări se ridică exact în fața lor. Sarah trecu printre aripile care băteau frenetic și Kelly își aplecă fruntea. Pușca îi atîrna în mînă.

– Ai grijă! strigă Sarah.

– Ce se întîmplă?

– Dispare!

– Cîte focuri mai am?

– Încă doua! Trage bine!

Rîul era în față, sclipind în lumina lunii. Țîșniră dintre ierburi și ajunseră pe malul noroios. Sarah se întoarse, motocicleta se răsuci, alunecă și zbură înainte. Kelly căzu, izbindu-se de noroiul rece; Sarah ateriză greoi peste ea. Imediat, se ridică, fugind după motocicletă și strigînd:

– Haide!

Amețită, Kelly o urmă. Pușca pe care o ținea în mîini era plină de noroi. Se întrebă dacă mai funcționează. Sarah urcase deja pe motocicletă, ambalînd motorul și făcîndu-i semn să se grăbească.

Kelly sări în spatele lui Sarah și motocicleta țîșni de-a lungul malului.

Raptorul era cam la douăzeci de iarzi înaintea lor. Se apropia de apă.

– Scapă!

Jeepul lui Thome se izbi de coasta dealului, scăpat de sub control. Frunze de palmier plesniră parbrizul; nu mai vedeau nimic, dar simțeau aplecarea pantei. Jeepul alunecă pe o parte. Levine țîpă.

Thome se prinse de volan, încercă să repună mașina pe direcție. Apăsă frîna; jeepul se îndreptă și continuă să coboare. Printr-o gaură din frunziș văzură un morman de bolovani chiar în față. Raptorii săreau peste bolovani. Poate că dacă trecea prin stînga...

– Nu! strigă Levine. Nu!

– Ține-te bine! urlă Thome și răsuci volanul. Mașina pierdu priza drumului și alunecă în jos. Loviră primul bolovan, spărgînd un far. Mașina se răsuci și continuă să coboare.

Thome crezu că transmisia se defectase, dar mașina continua să meargă, înclinată pe pantă, deviind către stînga. Al doilea far se sparse de o ramură. Continuară să coboare prin beznă, străpungînd un alt strat de tufe, apoi se izbiră brutal de o porțiune de sol drept.

Roțile jeepului se învîrtiră în gol pe pămîntul moale.

Thome opri mașina.

Tăcere.

Priviră pe fereastră, încercînd să-și dea seama unde se află. Dar era atît de întuneric, încît cu greu se putea distinge ceva. Păreau să fie pe fundul unei pîlnii adînci, cu un acoperiș de ramuri deasupra.

– Depuneri aluvionare, constată Levine. Probabil că ne aflăm în albia unui rîu.

După ce se mai obișnuie cu întunericul, Thome își dădu seama că avea dreptate. Raptorii fugeau prin mijlocul unei albiei secate, mărginite de ambele părți de bolovani mari. Dar albia era nisipoasă și destul de largă pentru a lăsa să treacă o mașină. Ii urmă.

– Nu ai nici o idee unde ne aflăm? întrebă Levine, privind către raptori.

– Nu, spuse Thome.

Mașina înainta. Albia se lărgea, deschizîndu-se într-un bazin plat. Bolovani dispăruseră; acum, de ambele părți ale albiei, erau copaci. Pete de lumină lunară apăreau ici și colo. Vizibilitatea creștea.

Dar raptorii dispăruseră. Thome opri mașina, coborî geamul și ascultă. Îi auzea șuierînd și mîrîind. Sunetul părea să vină dinspre stînga.

Thome băgă mașina în viteză și părăsi albia, trecînd printre ferigi și pe lîngă un pin.

– Crezi că băiatul a supraviețuit căderii de pe deal?



întrebă Levine.

– Nu știi, spuse Thome. Nu-mi dau seama.

Conduse încet înainte. Ajunseră la o spărtură în frunziș și văzură un luminiș în care ferigile fuseseră călcate în picioare. Dincolo de luminiș, se zărea malul râului, cu apa lucind în bătaia lunii. Reușiseră cumva să se înapoieze la râu.

Dar luminișul le atrăgea atenția. În spațiul larg, văzură scheletele palide, uriașe, ale citorva apatozauri. Cuștile toracice uriașe, arcuri de oase albe, luceau în lumina argintie.

Grămada întunecată a unui cadavru încă neconsumat zăcea în centru, acoperită cu un nor de muște.

– Ce-i asta? se miră Thome. Pare un cimitir...

– Da, spuse Levine. Dar nu-i.

Raptorii erau adunați cu toții într-o parte, luptându-se pentru cadavrul lui Eddie. De cealaltă parte a luminișului văzură trei ridicături scunde de pământ; zidul era spart în multe locuri. În cuiburi văzură multe fragmente de coajă de ou. Se simțea un miros puternic de putreziciune.

Levine se aplecă înainte, privind.

– Este cuibul raptorilor, spuse el.

În întunecimea trailerului, Malcolm se ridică, încruntându-se de durere. Înșfăcă radioul.

– L-ați găsit? Cuibul?

Radioul pîrii.

– Da. Așa cred, spuse Levine.

– Descrie-l, porunci Malcolm.

Levine vorbi liniștit, raportînd forme, estimînd dimensiuni. Pentru Levine, cuibul velociraptorilor părea neîngrijit, făcut de mîntuială. Era surprins, pentru că de obicei cuiburile dinozaurilor dovedeau o ordine desăvîrșită. Levine le tot văzuse, în săpăturile din Montana pînă în Mongolia. Ouăle din cuib erau aranjate în cercuri concentrice clare. Deseori, într-un cuib se găseau mai mult de treizeci de ouă, sugerînd faptul că

mai multe femele cooperau la un singur cuib. Numeroase fosile de adulți fuseseră găsite în apropiere, indicând faptul că dinozaurii avuseseră grijă de ouă în comun, în câteva săpături, fusese posibil să se stabilească chiar și o ordine spațială: cuibul în mijloc, adulții mișcându-se cu grijă pe margini, ca și cum n-ar fi vrut să deranjeze ouăle care se cloceau. În această structură rigidă, dinozaurii erau reminiscența descendenților lor, păsările, care și ele dovedeau o precizie uimitoare a curtării, împerecherii și construirii cuiburilor.

Dar velociraptorii se comportau diferit. Scena din fata ochilor lui dădea impresia de dezordine, de haos: cuiburi strimbe; adulți care se certau între ei; prea puțini pui și tineri; coji împrăștiate; margini de cuib dărimate pentru că se călcasă pe ele. Pe lângă cuiburi, Levine zări oase mici care probabil aparțineau puilor morți. În luminii nu văzu nici un pui.

Erau trei tineri, dar aceștia trebuiau să se apere singuri și aveau deja multe răni pe trup. Tinerii păreau slabi, subnutriți. Pîndind de la distanță prada adusă, erau atenți, bătînd în retragere de îndată ce adulții îi atacau.

– Și apatozaurii? întrebă Malcolm. Cadavrele?

Levine numără patru, în diferite stadii de descompunere.

– Trebuie să-i spui lui Sarah, făcu Malcolm.

Dar Levine se întreba altceva: cum ajunseseră acolo cadavrele acelea uriașe? Nu muriseră accidental, cu siguranță că animalele ar fi evitat cuibul acesta. Nu fuseseră tîrîte acolo, erau prea mari. Deci, cum ajunseseră acolo? O idee îi zăcea în minte, nu foarte limpede, deși atît de logică...

– L-au adus pe Arby? întrebă Malcolm.

– Da, spuse Levine. L-au adus.

Priviră către cuib, încercînd să-și închipuie ce urma. Apoi Thome îl înghionti.

– Uite cușca, spuse el, arătînd cu degetul. La capătul îndepărtat al luminișului, zăcînd pe pămînt, parțial acoperită de tufe, Levine văzu lucirea barelor de aluminiu.

Dar nu-l vedea pe Arby.

– Acolo, spuse Levine.

Raptorii nu luau în seamă cușca, luptându-se încă lângă trupul lui Eddie. Thome scoase o pușcă Lindstradt, deschise camera încărcătorului. Văzu șase săgeți.

– Nu ajung, spuse el și închise camera.

În luminiș erau cel puțin zece raptori.

Levine cotrobăi pe bancheta din spate a mașinii, găsi rucsacul care căzuse la podea.

Desfăcu fermoarul și scoase un mic cilindru argintiu, de mărimea unei sticle de suc. Cilindrul avea gravate pe el craniul cu oasele încrucișate. Dedesubt, se putea citi: ATENȚIE, TOXIC! METACOLINĂ (MIVACURIUM).

– Ce-i asta? întrebă Thome.

– Ceva pus la cale la Los Alamos, răspunse Levine. E un neutralizator zonal fără efecte letale. Eliberează un aerosol cu colinesterază cu acțiune rapidă. Paralizează toate formele de viață preț de trei minute. O să-i scoată din uz pe raptori.

– Dar băiatul? spuse Thome. N-o poți folosi. Ai să-l paralizezi și pe el.

Levine arătă cu degetul.

– Dacă aruncăm canistra în dreapta cuștii, gazul o să fie dus în cealaltă parte, către raptori.

– Sau nu, spuse Thome. Puștiul ar putea fi rănit rău de tot.

Levine dădu din cap. Puse cilindrul înapoi în rucsac, apoi rămase cu privirile înainte, către raptori.

– Deci, făcu Levine. Acum ce urmează?

Thome privi către cușca de aluminiu acoperită cu ferigi. Apoi văzu ceva care-l făcu să tresară: cușca se mișcă puțin, barele lucind în lumina lunii.

– Ai văzut? întrebă Levine.

– O să-l scot pe puști de-acolo, mîrii Thome.

– Cum?

– După moda veche, spuse Thome.

Coborî din mașină.

Sarah accelerează, gonind motocicletă pe malul noroios al râului. Raptorul era chiar în față, tăind în diagonală față de ele, îndreptându-se către apă.

– Hai! strigă Kelly. Hai!

Raptorul le văzu și schimbă direcția, îndepărtându-se și mai mult. Încea să capete distanță, dar motocicletă gonia mai repede pe malul deschis. Ajunseră alături de animal, apoi Sarah părăsi malul, îndreptându-se către cîmpie. Raptorul devie către dreapta, adîncindu-se în cîmpie. Îndepărtându-se de râu.

– Ai reușit! strigă Kelly.

Sarah își păstră viteza, apropiindu-se de raptor. Părea că acesta renunțase la ideea traversării râului și că acum nu mai avea nici un plan. Fugea pur și simplu pe cîmpie. Iar ele cîștigau teren fără încetare. Kelly era entuziasmată. Încercă să șteargă noroiul de pe pușcă, pregătindu-se să tragă din nou.

– La naiba! strigă Sarah.

– Ce?

– Privește!

Kelly se aplecă înainte și privi peste umărul lui Sarah. Chiar în față, văzu turma de apatozauri. Erau la numai cincizeci de iarzi de primul animal enorm, care mugi și se răsuci, brusc înspăimîntat. Trupurile lor luceau verde-cenușiu în lumina lunii.

Raptorul țîșnea direct către turmă.

– Cred c-o să-l pierdem! Sarah ambală motorul, apropiindu-se și mai mult. Trage! Acum!

Kelly ținti și trase. Arma tresări. Dar raptorul continuă să alerge.

– Ratat!

În față, apatozaurii se răsuceau, călcînd pămîntul în picioare. Cozile lor groase biciuiau prin aer. Dar erau prea lenți ca să fugă. Raptorul, în schimb, fugea înainte, năpustindu-se direct pe sub apatozaurii uriași.

– Ce facem acum? strigă Kelly.

– N-avem de ales! țipă Sarah.

Se trase paralel cu raptorul chiar atunci cînd intrau în zona de umbră de sub primul animal.

Kelly îi zări curba pîntecului atîrnînd la un metru deasupra capului lor. Labele îi erau groase ca niște trunchiuri de copaci, bătînd pămîntul și răscolindu-l.

Raptorul continuă să alerge, strecurîndu-se la iuțeală printre labele dinozaurului. Sarah manevră și-l urmări. Deasupra lor, animalele mugeau și se răsuceau. Trecură pe sub un alt pîntec, ieșiră din nou în lumina lunii, apoi intrară iarăși în umbra. Se aflau acum în mijlocul turmei. Parcă treceau printr-o pădure mișcătoare.

Chiar în față, o labă uriașă coborî cu un duduie care scutură pămîntul. Motocicleta tresari și Sarah coti spre stînga; frecară pielea animalului.

– Ține-te! strigă ea și coti din nou, urmărind raptorul. Deasupra lor, apatozaurii mugeau și se foiau. Raptorul ocolea și se întorcea, apoi scăpă, îndepărtîndu-se de turmă.

– La naiba! spuse Sarah, răsucind motocicleta.

O coadă biciui aproape de pămînt, ratîndu-le de foarte puțin, apoi scăpară și ele, rămînînd în cursă numai cu raptorul.

Motocicleta gonea din nou peste cîmpie.

– Ultima șansă! strigă Sarah. Fă-o!

Kelly ridică pușca. Sarah conducea brutal și repede, apropiindu-se mult de raptor. Animalul se răsuci să o înghiontească, dar ea își păstră poziția și-l lovi puternic cu pumnul în țeastă.

– Acum!

Kelly lipi țeava de carnea gîtului și apăsă trăgaciul. Arma avu un recul puternic, lovind-o în burtă.

Raptorul continua să fugă.

– Nu! strigă ea. Nu!

Deodată, raptorul căzu, rostogolindu-se în iarbă; Sarah răsuci motocicleta și opri.

Raptorul se afla la numai cinci iarzi distanță, zbătîndu-

se în iarbă. Apoi se liniști.

Sarah luă arma și deschise încărcătorul. Kelly văzu încă cinci săgeți.

– Am crezut că asta era ultima, rosti ea.

– Am mințit, spuse Sarah. Așteaptă aici.

Kelly rămase lângă motocicletă, în vreme ce Sarah pășea atentă prin iarbă. Sarah mai trase un foc, apoi aștepta câteva clipe. După care se aplecă.

Cînd se întoarse, ținea cheia în mînă.

În cuib, raptorii continuau să sfîșie cadavrul, adunați cu toții într-o parte. Dar brutalitatea lor scădea; unele animale se îndepărtau, frecîndu-și botul cu labele din față, îndreptîndu-se către mijlocul luminișului.

Apropiindu-se de cușca.

Thome urcă în spatele jeepului, dînd la o parte acoperișul de pînză. Verifică arma pe care o ținea în mînă.

Levine trecu pe scaunul șoferului. Pomi motorul. Thorne se potrivea mai bine și se prinse de bara din spate. Se întoarse către Levine.

– Dă-i drumul!

Jeepul pomi către luminiș. Lîngă pradă, raptorii ridicară privirile surprinși, cînd văzură intrusul. Deja mașina trecuse de mijlocul luminișului, de scheletele enorme care-și înălțau coastele largi mult deasupra capului lor; apoi Levine coti către stînga, trăgînd lîngă cușca de aluminiu. Thome sări din mașină și prinse cușca cu ambele mîini. În beznă, nu putea spune cît de rău fusese rănit Arby; băiatul era întors cu fața în jos. Levine coborî din mașină. Thome țipă la el să urce înapoi, săltă cușca deasupra capului și o puse în spatele mașinii. Sări în spate, alături de cușcă, iar Levine băgă în viteză. În urma lor, raptorii mirîră și porniră în urmărire, fugind printre coastele golite de came ale scheletelor gigantice. Traversară luminișul cu o viteză incredibilă.

Cînd Levine accelera mai tare, primul dintre raptori făcu

un salt înalt, aterizînd la spatele mașinii și prinzînd pînza cu colții. Animalul șuieră și se ținu bine.

Levine accelerează și jeepul se îndepărtă, tresăltînd, de luminiș.

În bezna, Malcolm se cufunda înapoi în visele provocate de morfina. Imagini îi pluteau dinaintea ochilor: peisaje, afișaje multicolore de computer, folosite acum pentru studierea evoluției.

În acea lume matematică, de piscuri și văi, populațiile erau imaginate urcînd piscurile adaptării sau alunecînd în văile neadaptării. Stu Kauffman și colaboratorii lui arătaseră că organismele avansate aveau constrîngerii interne complexe care le predispuneau mai degrabă la prăbușirea de pe vîrf și coborîrea în vale. Cu toate astea, în același timp, creaturile complexe erau ele însele selectate de către evoluție. Pentru că ființele complexe erau capabile să se adapteze singure. Cu unelte, prin învățare prin cooperare.

Dar animalele complexe obținuseră flexibilitatea adaptativă cu oarecare preț - își vînduseră independența. Nu mai era necesar să-și schimbe trupurile pentru a se adapta, pentru că acum adaptarea lor era comportamentală, determinată social. Acest comportament necesita învățare. Într-un fel, la animalele superioare adaptarea nu mai era transmisă generației următoare prin ADN. Acum se transmitea prin învățare. Cimpanzeii își învățau puii să prindă termite cu un băț. Asemenea acțiuni necesitau cel puțin rudimente de cultură, o viață structurată social. Dar animalele crescute în izolare, fără părinți, nu erau funcționale pe de-a-ntregul. Animalele de la zoo deseori nu-și puteau îngriji propriile proenituri, pentru că nu văzuseră niciodată cum se face. Își ignorau puii, sau îi rostogoleau, sau îi zdrobeau, sau pur și simplu se plectiseau de ei și-i ucideau.

Velociraptorii erau printre cei mai inteligenți dinozauri și

cei mai feroci. Ambele trăsături cereau control comportamental. Cu milioane de ani în urmă, în lumea dispărută din jurasic, comportamentul lor ar fi fost determinat social, trecut de la bătrâni la tineri. Genele controlau capacitatea de a realiza asemenea structuri, dar nu asigurau structurile în sine. Comportamentul adaptativ era un fel de moralitate; se dezvoltase de-a lungul a multe generații pentru că se descoperise că funcționa - comportamentul era acela care permitea membrilor speciilor să coopereze, să conviețuiască, să vindeze și să crească pui.

Dar pe această insulă, velociraptorii fuseseră recreați într-un laborator genetic. Deși aspectul lor fizic era determinat de genetică, comportamentul lor nu. Raptorii cei noi apăruseră pe lume lipsiți de bătrînii care să-i dirijeze, care să le arate felul bun de-a fi. Erau pe cont propriu și în acest fel se și comportau - într-o societate fără reguli, fără structură, fără cooperare. Trăiau într-o lume necontrolată, în care fiecare era pentru sine, unde cel mai rău și mai pervers supraviețuia, iar toți ceilalți mureau.

Jeepul prinse viteză, tresăltînd puternic. Thome se ținea de minere, ca să nu fie aruncat afară. În urma lui, văzu raptorul fluturînd, continuînd să se țină cu colții de pînză. Nu-i dădea drumul. Levine conduse înapoi pe malul noroios al riului și coti spre dreapta, urmînd firul apei. Raptorul se ținea în continuare, tenace.

Chiar în față, zăcînd în noroi, Levine văzu un alt schelet. Un alt schelet? De ce erau scheletele astea acolo? Dar nu era vreme de cugetare - conduse înainte, trecînd pe sub șirurile de coaste. Fără faruri, se apleca forțîndu-se să vadă la lumina lunii, căutînd obstacolele din fața lor.

În spatele mașinii, raptorul se chinui să înainteze. Dădu drumul pînzei de acoperiș și se prinse cu colții de cușcă, începînd să o tragă jos din mașină. Thome se aruncă înainte, prinse celălalt capăt al cuștii. Cușca se răsuci,



răsturnîndu-l pe Thome pe spate.

Se văzu într-o luptă pe viață și pe moarte cu raptorul - iar acesta din urmă cîștiga.

Thorne își prinse picioarele în jurul scaunului din față, încercînd să reziste. Raptorul mîrii; Thome simți furia animalului înnebunit că putea pierde priza.

– Uite! strigă Levine, întinzîndu-i o armă lui Thome.

Thome era întins pe spate, ținînd cușca cu ambele mîini.

Nu putea lua arma. Levine privi în urmă, analizînd situația. Se uită apoi în oglinda retrovizoare. În spate, văzu restul turmei încă urmărindu-i, mîrîind. Nu putea încetini. Thome nu putea da drumul cuștii.

Continuînd să conducă repede, Levine se răsuci pe scaun și ținti cu arma în spate.

Încercă să manevreze arma, știind că i-ar fi putut atinge accidental pe Thome sau pe Arby.

– Fii atent! striga Thome. Fii atent!

Levine reuși să scoată piedica și îndreptă țeava direct spre raptorul care încă se ținea cu colții de barele cuștii. Animalul ridică privirea și cu o mișcare rapidă prinse în dinți țeava. Ataca arma.

Levine trase.

Ochii raptorului se deschiseră larg cînd săgeata i se înfipse în gît. Scoase un sunet gîlgîitor, apoi intră în convulsii, căzînd din jeep - și smucind în cădere arma din mîinile lui Levine.

Thorne se ridică în genunchi și trase cușca înăuntru mașinii. Privi înăuntru, dar nu-și putu da seama în ce stare era Arby. Uitîndu-se în spate, văzu ceilalți raptori aflați încă în urmărire, dar care acum se aflau la douăzeci de iarzi distanță și pierdeau teren.

Radioul de bord șuieră.

– Doc, recunosc Thorne vocea lui Sarah.

– Da, Sarah.

– Unde sînteți?

– Urmam albia rîului, spuse Thome.

Norii de furtună dispăruseră. Era o noapte cu luna.

Înapoia lui, raptorii continuau să urmărească jeepul, dar rămîneau tot mai departe.

– Nu vă văd farurile, spuse Sarah.

– Nu mai avem.

Se făcu o pauză. Radioul pîrîi. Vocea ei deveni încordată:

– Ce s-a întîmplat cu Arby?

– L-am recuperat, spuse Thome.

– Slavă Domnului. Cum se simte?

– Nu știu. Trăiește.

Peisajul se deschise. Ajunseseră într-o vale largă, cu iarba argintată de lună. Thome privi împrejur, încercînd să se orienteze. Apoi își dădu seama: se întorseseră pe cîmpie, dar erau departe către sud, probabil de aceeași parte a riului cu foișorul. În cazul acesta, puteau ajunge pînă la drumul de pe culme, aflat undeva în stînga.

Drumul avea să-i ducă înapoi în luminișul unde se afla trailerul rămas. Și unde-ar fi putut fi în siguranță.

Îl înghionti pe Levine, arătînd către dreapta.

– Mergem într-acolo!

– Da, Doc.

– O sa ne întoarcem la trailer pe drumul de pe culme.

– Bine, spuse Sarah. O să dăm de voi.

Sarah privi către Kelly.

– Unde e drumul de coastă?

– Cred că e cel de-acolo, spuse Kelly, arătînd către șira coastei, la stîncile de deasupra lor.

– Bine, zise Sarah și ambală motorul.

Jeepul duduia peste cîmpie, cufundat în ierburile înalte. Mergeau repede. Raptorii nu se mai vedeau.

– Se pare că ne-au pierdut urma, spuse Thorne.

– Poate, făcu Levine.

Cînd ieșiseră din albie, văzuse cîteva animale țîșnind către stînga. Acum stăteau probabil ascunse în ierburi. Nu era sigur că aveau sa renunțe atît de ușor.

Jeepul forța drumul către stînci. În față văzură un drum în serpentine, urcînd dinspre vale. Era drumul de coastă, era sigur de asta.

Acum, ca terenul era mai blînd, Thome se strecură printre scaune și se aplecă peste cușca. Privi printre bare la Arby care gemea ușor.

Jumătate din fața băiatului era patată de sînge, iar cămașa îi era uda. Dar ochii îi erau deschiși și părea că-și poate mișca brațele și picioarele.

Thome se aplecă mai aproape de bare.

– Hei, fiule, zise el blînd. Ma auzi?

Arby dădu din cap, gemînd.

– Cum te simți acolo?

– Am avut și clipe mai bune, spuse Arby.

Jeepul rula pe drumul noroios și se îndrepta în sus, de-a lungul serpentinelor. Levine simți un fel de ușurare cînd se ridicară pe creastă, îndepărtîndu-se de vale. Se aflau pe drumul de culme și se îndreptau spre un loc sigur.

Privi către culme. Atunci, în lumina lunii văzu formele întunecate, aflate deja pe vîrfurile drumului, sărind în sus și-n jos.

Raptori.

Așteptîndu-i.

Opri.

– Acum ce facem?

– Dă-te la o parte, spuse Thorne încruntat. De-aici conduc eu.

## **Pe marginea haosului**

Thorne ajunse pe creastă și coti spre stînga, accelerînd. Drumul se întindea în bătaia lunii, o bandă îngustă între peretele de stîncă din stînga și prăpastia abruptă din dreapta. La douăzeci de picioare deasupra văzu raptorii, sărind și pufnind în fuga lor paralelă cu mașina.

Levine îi văzu și el.

– Ce facem? întrebă.

Thorne clătină din cap.

– Uită-te în trusa de scule. În torpedo. Găsește ceva.

Levine se aplecă grăbit, cotrobăind în beznă. Thorne știa că intraseră în necaz. Arma lor dispăruse. Se aflau într-un jeep cu acoperiș de pînză, iar raptorii îi înconjuraseră. Bănuia că se aflau la o jumătate de milă distanță de luminiș și de trailer încă o jumătate de milă.

Thorne încetini la curba următoare, îndepărtînd mașina de marginea prăpastiei.

Dincolo de curbă, văzu un raptor ghemuit în mijlocul drumului, așteptîndu-i, cu capul aplecat amenințător. Thorne accelerează către el. Raptorul sări în sus, cu labele din spate ridicate.

Ateriză pe capota mașinii, zgîriind cu ghearele tabla. Se izbi de parbriz, împrăștiind o pînză de crăpături fine în sticlă. Cu trupul animalului zăcînd pe parbriz, Thorne nu vedea nimic. Pentru că drumul era primejdios, frînă.

– Hei! strigă Levine, rostogolindu-se înainte.

Raptorul de pe capotă alunecă într-o parte. Acum Thorne putea să vadă iarăși și călcă pedala de accelerație. Levine căzu înapoi pe spate și mașina țîșni înainte. Dar trei raptori atacară mașina din lateral.

Unul sări către portieră și mușcă oglinda. Ochiul lucios al animalului era aproape de fața lui Thorne. Forță mașina către stînga, frecînd-o de peretele stîncos al drumului. La zece iarzi înainte, din perete se iveau bolovan. Aruncă o privire către raptorul care continua să se țină tenace, chiar în clipa în care bolovanul se izbi în

oglindă, smulgînd-o. Raptorul dispăru.

Drumul se lărgi puțin. Acum, Thome avea mai mult loc să manevreze. Simți o izbitură grea și ridică privirea să vadă pînza acoperișului sfișiindu-se deasupra capului. Gheare îi trecură pe lîngă ureche.

Răsuci mașina către dreapta, apoi din nou către stînga. Ghearele se retraseră, dar animalul rămăsese deasupra, îndoind cu greutatea trupului pînza. Alături, Levine scoase un cuțit mare de vînătoare și-l înfipse prin pînză. Imediat, alte gheare se iviră, sfișind mîna lui Levine. Acesta țipă de durere și scăpă cuțitul. Thome se aplecă și întinse mîna către podea, după el.

În oglinda retrovizoare, văzu încă doi raptori pe drumul din urma lor, urmărind jeepul.

Se apropiiau.

Dar drumul era mai larg acum și Thome accelerează. Raptorul de pe acoperiș privi în jos, prin parbrizul spart. Thome strînse cuțitul în pumn și-l înfipse în sus cu toată puterea, iar și iar... Nu părea se aibă vreun efect. Cum drumul cotea, trase de volan către dreapta, apoi către stînga, clătînînd mașina; raptorul de pe acoperiș pierdu priza și se rostogoli pe spate. În cădere, sfișie aproape toată pînza. Animalul sări la pămînt și lovi cei doi raptori care îi urmăreau. Impactul îi dezechilibra pe toți trei; căzură, mîrîind, în prăpastie.

– Și cu asta, basta! strigă Levine.

Dar, o clipă mai tîrziu, un alt raptor sări de pe stînci și fugi după ei, la numai cîțiva iarzi distanță de mașină.

Apoi, cu o ușurință înspăimîntătoare, raptorul sări în spatele jeepului.

De pe locul pasagerului, Levine se holbă cuprins de spaimă. Raptorul era cu totul în mașină, cu capul aplecat, cu labele din față ridicate, cu botul deschis, într-o poziție clară de atac. Șuiera către el.

„S-a terminat”, gîndi Levine.

Era șocat: întregul trup pomi să-i asude, se simți amețit și-și dădu seama într-o clipă că nu putea face nimic, că

erau ultimele clipe înainte de moarte. Creatura şuieră din nou, pocni din fălci, se ghemui să sară - și brusc o spumă albă îi apăru la colțurile gurii. Dădu ochii peste cap. Balele porniră să-i curgă din bot. Începu să se chircească vizibil, cu trupul cuprins de spasme. Se prăbuși pe o parte în spatele mașinii.

Din urmă, le văzu pe Sarah pe motocicletă și pe Kelly ținând în mână arma.

Thome încetini și Sarah trase lîngă ei. Îi dădu lui Levine cheia.

– Pentru cușcă! strigă ea.

Levine o luă cu gesturi țepe, aproape că o scăpă din mînă. Era șocat. Abia se mișca.

Neîndemînic. Aproape că murise, gîndi el.

– Ia-i arma, spuse Thome.

Levine privi către stînga, unde alți raptori alergau paralel cu mașina. Numără șase, dar erau probabil mai mulți. Încercă din nou să numere, cu mintea îngreunată...

– Ia naibii odată arma aia!

Levine luă pușca de la Kelly, simțindu-i în mîini metalul rece.

Mașina pomi să tușească, să încetinească, iar să tușească. Să înainteze în salturi.

– Ce-i asta? întrebă el, întorcîndu-se către Thome.

– Probleme, spuse Thome. Am rămas fără benzină.

Thome scoase mașina din viteză și o lăsă să meargă, pierzînd viteză. Înainte, se afla o ridicătură mică, iar dincolo de ea, după curbă, se vedea drumul coborînd din nou. Sarah venea pe motocicletă în spatele lor, scuturînd din cap.

Thome își dădu seama că singura lor șansă era să depășească ridicătura.

Spuse către Levine:

– Descuie cușca. Scoate-l de acolo.

Levine se mișca dintr-o dată repede, aproape cuprins de panică, dar se tîrî totuși în spate și introduse cheia în

lacăt. Cușca se deschise. Levine îl ajută pe Arby să iasă.

Thorne privi acul vitezometrului coborînd. Mergeau cu douăzeci și cinci de mile pe oră... apoi douăzeci... cincisprezece.

Raptorii, alergînd alături, începură să se apropie, simțind că mașina avea probleme.

Cincisprezece mile pe oră. Și încă încetineau...

– A ieșit, spuse Levine din spate. Închise ușa cuștii.

– Aruncă repede cușca, spuse Thome.

Cușca se rostogoli în spate, sărind în vale.

Zece mile pe oră.

Mașina părea să se tîrască.

Apoi se văzură trecuți de ridicătură, coborînd de cealaltă parte, prinzînd din nou viteză. Douăsprezece mile pe oră. Cincisprezece. Douăzeci. Luă curbele cu grijă, încercînd să nu frîneze.

– N-o să ajungem la trailer! țipă Levine cît îl țineau plămîinii, cu ochii măriți de spaimă.

– Știu.

Thome vedea către stînga trailerul, de care erau separați însă printr-o ușoară ridicătură de teren. N-o puteau depăși. Dar mai sus, drumul se bifurca, alunecînd către dreapta, către laborator. Și dacă-și amintea el bine, drumul cobora continuu.

Thome coti spre dreapta, îndepărtîndu-se de trailer.

Văzu acoperișul larg al laboratorului, o suprafață plată în lumina lunii. Urma drumul pe lîngă laborator, spre satul lucrătorilor. Văzu casa managerului în dreapta, apoi depozitul de provizii, cu pompele de benzină în față. Aveau oare vreo șansă să mai găsească benzină?

– Uite! se bîlbîi Levine, arătînd în spate. Uite! Uite! Thome privi peste umăr și văzu că raptorii rămăseseră în urmă, renunțînd la urmărire. În apropierea laboratorului, păreau să ezite.

– Nu ne mai urmăresc! strigă Levine.

– Mda, mormăi Thome. Dar unde-i Sarah? în spate,

motocicleta lui Sarah dispăruse.



## Trailer

Sarah Harding răsuci mînerile ghidonului și țișni înainte, peste ridicătură din fața. Trecu de culme și începu să coboare către trailer. Patru raptori mîrîiau în urmă. Acceleră, încercînd să le-o ia înainte, să cîștige cîtiva iarzi prețioși.

Pentru că avea nevoie de ei.

Se aplecă în spate și-i strigă lui Kelly:

– Uite ce-î! Trebuie să te miști repede!

– Poftim? strigă Kelly.

– Cînd ajungem la trailer, sari jos și intri. Nu mă aștepti.

Ai înțeles?

Kelly dădu din cap, încordată.

– Orice s-ar întîmpla, nu mă aștepti!

– Bine.

Harding forța motorul și pomi către trailer, apoi frînă brusc. Motocicleta aluneca pe iarba udă, se lovi de peretele trailerului. Dar Kelly deja sărise jos, gonind împiedicat către ușă; intra. Sarah avusese de gînd să tragă motocicleta înăuntru, dar raptorii erau foarte aproape, prea aproape. O aruncă spre ei și dintr-o mișcare sări prin cadrul ușii, aterizînd pe podea.

Se răsuci și trînti ușa cu piciorul, chiar în clipa în care primul dintre raptori se lovea de aceasta.

Înăuntrul trailerului întunecat, ținu ușa blocată pe cînd animalele izbeau în mod repetat în ea. Pipăi după încuietore, dar nu o găsi.

– Ian! Ușa asta se încuie?

Auzi vocea lui Malcolm, visătoare în întuneric.

– Viața este un cristal, spuse el.

– Ian, încearcă să fii atent!

Apoi Kelly veni lîngă ea, pipăind în sus și-n jos pe toc. Raptorii se izbeau în ușă.

După un timp, spuse:

– E aici. Lîngă podea.

Harding auzi un clinchet metalic și se îndepărtă.

Kelly se ridică și o luă de mînă. Raptorii băteau și mîriiau.

– O să fie totul bine, spuse liniștitor Harding.

Se apropie de Malcolm care zăcea încă în pat. Raptorii pocneau din fălci la fereastra de alături și zgîriau geamul cu ghearele. Malcolm îi privea calm.

– Gălăgioși, ticăloșii ăștia, nu?

Alături de el, trusa medicală era deschisă, iar o seringă zăcea pe pernă. Probabil că se injectase din nou singur.

Prin fereastră se vedeau animalele care încetaseră să mai atace geamul. Sarah auzi scrișnetul metalului venind dinspre ușă, apoi văzu raptorii tîrînd motocicleta. Săreau pe ea furioși. În scurt timp, aveau să găurească cauciucurile.

– Ian! Trebuie să ne mișcăm repede...

– Eu nu mă grăbesc, spuse el calm.

– Ce fel de arme avem aici? întreba ea.

– Arme... păi... nu știu... Oftă el. La ce ai nevoie de arme?

– Ian, te rog!

– Vorbești atît de repede, spuse el. Știi, Sarah, chiar că ar trebui să te relaxezi.

În trailerul cufundat în întuneric, Kelly era speriată, dar se mai liniștise cînd o auzise pe Sarah vorbind despre arme. Și Kelly începu să vadă că Sarah nu se lăsa oprită în nici un fel din cale. Voi să imite atitudinea ei, să creadă și ea că poate face orice-și pune în gînd.

Kelly ascultă glasul doctorului Malcolm și își dădu seama că acesta nu avea să le fie de nici un ajutor. Era drogat și nu-i păsa. Iar Sarah nu cunoștea trailerul. Kelly însă da; mai cotrobăise odată, în căutarea mîncării. Parcă-și mai amintea...

În beznă, deschise iute sertarele. Se chinui să vadă ceva. Era sigură ca unul dintre sertarele de jos avea un pachet marcat cu semnul morții. Poate ca înăuntru se afla vreo arma, gîndi ea.

O auzi pe Sarah spunînd:

– Ian, încearcă să gîndești!

Apoi, pe doctorul Malcolm:

– O, m-am gîndit, Sarah. Arh avut cele mai minunate gînduri. Știi, toate cadavrele acelea de la cuibul raptorilor sînt un exemplu minunat de...

– Nu acum, Ian!

Kelly cotrobăi prin sertare, lăsîndu-le deschise ca să știe în care căutase. Trecu mai departe și, la un moment dat, simți sub palme o pînză aspră. Se aplecă în față. Găsise.

Kelly scoase un pachet pătrat, învelit în pînză, surprinzător de greu.

– Sarah. Uite, spuse ea.

Sarah Harding duse pachetul la fereastră, în bătaia lunii. Desfăcu fermoarul și privi conținutul. Pachetul era împărțit în sectoare. Văzu trei calupuri pătrate dintr-o substanță cu aspect de cauciuc. Alături era un cilindru mic, argintiu, ca o butelie mică de oxigen.

– Ce-i asta?

– Am crezut ca e o idee bună, spuse Malcolm. Dar acum nu mai sînt sigur. De fapt...

– Ce-i asta? făcu ea, întrerupîndu-l, încercînd să-l țină atent.

– Nu sînt letale, spuse Malcolm. Trupa lui Alexander. Am vrut să avem...

– Ce-i asta? spuse ea, ținîndu-i dinaintea ochilor un calup.

– O fumigenă de teren. Ai să faci...

– Fum? spuse ea. Face numai fum?

– Da, dar...

– Ce-i asta? spuse ea, ridicînd cilindrul argintiu care avea o inscripție.

– O bombă cu colinesterază. Degajează un gaz. Produce paralizie pe termen scurt. Sau cel puțin așa se spune...

– Cît de scurt?

– Cîteva minute, cred, dar...

– Cum funcționează? întrebă ea din nou, răsucind cilindrul în mână.

La unul dintre capete avea un dop cu un cui. Sarah începu să-l scoată ca să arunce o privire la mecanism.

– Nu! zise el. Așa o declanșezi. Tragi cuiul și o arunci. Pornește în trei secunde.

– Bine, spuse ea.

Grăbită, strînse trusa medicală, aruncînd seringă înăuntru și închizînd capacul.

– Ce faci? întrebă alarmat Malcolm.

– Plecam de-aici, spuse Sarah în drum către ușă.

Malcolm oftă.

– E atît de bine să ai un bărbat pe lîngă casă, spuse el.

Cilindrul zbură prin aer, răsucindu-se în lumina lunii. Raptorii erau cam la cinci iarzi distanță, adunați în jurul motocicletei. Unul dintre ei ridică privirea și văzu cilindrul care ateriză în iarbă, la cîțiva pași distanță.

Sarah rămase lîngă ușă, așteptînd.

Nu se întîmplă nimic.

Nici o explozie.

Nimic.

– Ian! N-a mers!

Curios, unul dintre raptori țopăi către locul unde căzuse cilindrul. Se aplecă și ridică în colți obiectul lucios.

Sarah ofta.

– N-a mers...

– Hei, lasă, spuse Malcolm calm.

Raptorul scutură din cap, mușcînd cilindrul.

– Acum ce facem? spuse Kelly.

Se auzi o explozie puternică și un nor dens se răspîndi prin luminiș. Raptorii fură înghițiți de ceață.

Harding închise iute ușa.

– Și acum, ce facem? întreba Kelly.

Cu Malcolm sprijinindu-se de umărul ei, traversară luminișul. Norul de gaz se disipase cu cîteva minute în

urmă. Pe primul raptor îl găsiră zăcînd în iarbă, cu ochii deschiși, absolut nemișcat. Dar nu era mort: Harding îi văzu pulsînd venele de la gît. Animalul era doar paralizat. Sarah întrebă, adresîndu-i-se lui Malcolm:

- Cît o sa țină efectul?
- N-am nici o idee, spuse Malcolm. Cît vînt este?
- Deloc, Ian.
- Atunci o să dureze un timp.

Înaintara. Acum, raptorii zăceau împrejurul lor. Pășiră peste trupuri, simțînd mirosul de putred al carnivorelor. Unul dintre ei zăcea peste motocicletă. Sarah îl lăsă jos pe Malcolm, iar acesta se așeză cu un oftat. După o clipă, pomi să cînte: „Aș vrea să fiu în ținutul bumbacului, vremurile de odinioară nu se uită...”

Harding trase de ghidonul motocicletei, încercînd să o scoată de sub raptor. Animalul era prea greu.

– Lasă-mă pe mine, ceru Kelly și întinse mîinile către ghidon.

Harding merse în față. Fără să ezite, înconjură gîtul raptorului cu brațele și-i săltă capul. Simți un val de greață. Pielea fierbinte și solzoasă o zgîrie pe brațe și pe obraji. Icnî cînd ridică animalul de jos.

„În Dixieland... du-du-du-du... să trăiești și să mori în Dixie...”

- Ai reușit? o întrebă ea pe Kelly.
- Încă nu, spuse Kelly, trăgînd de ghidon.

## Sat

Sarah coborî cu motocicletă către satul lucrătorilor. Privind peste Kelly, văzu jeepul parcat la magazin, nu departe de stația de benzină. Frînă și coborîră cu toții. Kelly deschise ușa magazinului și-l ajută pe Malcolm să intre. Sarah aduse motocicletă în magazin și închise ușa.

– Doc? spuse ea.

– Sîntem aici, răspunse Thome. Cu Arby.

La lumina lunii care se filtra prin ferestre, magazinul arăta la fel cu oricare altul de pe marginea șoselei. Există un frigider cu ușă de sticlă pentru sucuri; cutiile nu se vedeau, din pricina murdăriei de pe geam. Un raft avea atîrnate pe el bomboane și acadele cu învelitorile verzui, prin care mișunau larve. În raftul cu reviste, titlurile erau vechi de cinci ani.

Într-o parte, erau rafturi cu provizii de bază: pastă de dinți, aspirină, loțiune de bronzat, șampon, perii. În continuare se aflau rafturile cu haine, tricouri, pantaloni scurți, ciorapi, rachete de tenis, costume de baie. Și cîteva suveniruri: brelocuri, scrumiere, pahare.

În mijlocul încăperii, ca o insulă, trona casa de marcat, un cuptor cu microunde și un filtru de cafea. Ușa cuptorului stătea larg deschisă; un animal își făcuse cuib înăuntru. Filtrul de cafea era crăpat și acoperit cu pînze de păianjen.

– Ce mizerie, se îngrozi Malcolm.

– Mie îmi convine locul, spuse Sarah.

Ferestrele erau bătute în cuie. Pereții păreau destul de solizi. Hrana din conserve mai putea fi folosită. Văzu un indicator care spunea „sală de odihnă”, ceea ce însemna că trebuia să existe și o baie. Aveau să fie în siguranță aici, cel puțin pentru o vreme.

Îl ajută pe Malcolm să se întindă pe podea. Apoi merse către locul unde Thome și Levine îngrijeau de puști.

– Am adus trusa medicală, anunță ea. Cum se simte?

– Cam bătut, spuse Thome. Cîteva tăieturi. Însă nimic

rupt. Capul arată cam rău.

– Mă dor toate, spuse Arby. Chiar și gura.

– Să caute cineva o lumină, ceru Sarah. Ia să mă uit, Arby. Bine, îți lipsesc vreo doi dinți, de aceea te doare. Dar se rezolvă. Tăietura de la cap nu-i chiar atât de urâtă. O șterse cu un pansament umed, apoi se întoarse către Thome:

– Cît mai este pînă la venirea elicopterului?

Thome privi ceasul de la mînă.

– Două ore.

– Și unde aterizează?

– Terenul e la cîteva mile de aici.

Fără să se oprească din îngrijirea lui Arby, Sarah dădu din cap.

– Bine. Deci avem două ore ca să ajungem la terenul de aterizare.

– Cum asta? întrebă Kelly. Mașina e în pană de benzină...

– Nu-ți face griji, spuse Sarah. Ne gîndim noi la ceva. O să fie bine...

– Întotdeauna spui asta, remarcă Kelly.

– Pentru că întotdeauna e adevărat, spuse Sarah. Gata, Arby, acum am nevoie de ajutorul tău. Am să te ridic în picioare și tu ai să-ți scoți tricoul...

Thome se trase lîngă Levine. Acesta avea o privire sălbatică și mișcări smucite.

Drumul cu jeepul părea să-l fi adus la limită.

– Despre ce vorbește? Sîntem prinși aici. Prinși! strigă el isteric. Nu putem merge nicăieri. Nu putem face nimic. Vă spun, o să murim cu toții...

– Ia mai taci, se răsti Thome, prinzîndu-l de braț și trăgîndu-l mai aproape. Nu supăra copiii!

– Ce mai contează? făcu Levine. Or să afle asta mai devreme sau mai tîrziu sau... Au! Mai ușor...

Thome îl strînse puternic de braț. Se aplecă spre el.

– Ești prea bătrîn ca să te porți ca un măgar, șopti. Adună-te, Richard! Mă auzi?

Levine dădu din cap.

– Bine. Uite ce e. Eu o să ies, să văd dacă funcționează pompele de benzină.

– N-au cum să funcționeze, spuse Levine. Nu, după cinci ani. Îți spun, asta-i pierdere de timp...

– Richard, rosti Thome. Trebuie să verificăm pompele! Se lăsă o clipă de tăcere. Cei doi se priviră în ochi.

– Adică vrei să ieși? făcu Levine.

– Da.

Levine se încruntă. Urmă o nouă pauză.

Ghemuită lângă Arby, Sarah întrebă:

– Unde e lumina, băieți?

– O clipă, spuse Thome și se aplecă spre Levine. Bine?

– Bine, spuse Levine, trăgând aer în piept.

Thome merse la ușa din față, o deschise și păși afară, în întuneric. Levine închise ușa după el. Thome auzi broasca închizându-se.

Imediat se întoarse și bătu ușor în geam. Levine deschise ușa de câteva degete.

– Pentru numele lui Dumnezeu, șopti Thome. Nu încuia!

– Dar m-am gândit...

– Nu încuia ușa, fir-ar să fie!

– Bine, bine... Îmi pare rău!

– Doamne, făcu Thome.

Închise din nou ușa și se întoarse către noaptea de afară.

Satul era liniștit. Thome auzea doar fișiitul cicadelor. Aproape prea liniște, gândi el. Dar poate că i se părea, prin comparație cu mîriiturile raptorilor. Thome rămase multă vreme cu spatele lipit de ușă, privind către terenul deschis. Nu văzu nimic.

În sfîrșit, merse pînă la jeep, deschise portiera și cotrobăi după radio. Îl atinse; alunecase sub scaunul pasagerului. Îl scoase și îl duse înapoi la magazin; bătu în ușă.

Levine o deschise și spuse:

– Nu e încuiată...



– Ia, făcu Thome, înmînîndu-i radioul, după care închise ușa.

Din nou se opri să pîndească. Nu se auzea nimic. Luna plină strălucea. Nu bătea vîntul.

Înaintă și privi de aproape pompele de benzină. Minerul primeia dintre ele era ruginit și acoperit cu pînze de păianjen. Scoase furtunul și apăsă. Nu se petrecu nimic. Mai strînse o dată. Nici o picătură. Bătu în geamul care acoperea contorul și acesta îi căzu în mînă. Înăuntru, un păianjen se strecură peste cifrele de metal.

Nu era nici un strop de benzină.

Trebuiau să găsească benzină, altfel nu puteau ajunge la elicopter. Se încruntă, gîndindu-se. Erau niște pompe simple, de felul celor pe care le puteai găsi în așezările izolate. Era și normal, de vreme ce se aflau pe o insulă.

Se opri să mediteze.

Erau pe o insulă... Asta însemna că toate obiectele erau aduse cu avionul sau barca. De cele mai multe ori cu barca. Bărci mici, din care proviziile se descărcau cu mîna. Ceea ce însemna...

La lumina lunii, se aplecă, cercetînd baza pompei. Exact cum prevăzuse, nu existau containere îngropate. Văzu o țeavă de plastic îngropată imediat la suprafață. Urmări direcția în care se îndrepta țeava - undeva, în partea laterală a magazinului.

Thome o urmă, mișcîndu-se cu atenție. Se opri o clipă să asculte, apoi își continuă drumul.

Ajunse lîngă perete și văzu ceea ce se aștepta să vadă: butoaie de cincizeci de galoane, înșirate lîngă zid. Erau trei, legate între ele. Probabil că toată benzina de pe insulă era turnată aici.

Bătu ușurel în butoaie. Erau goale. Ridică unul, sperînd să audă un clipocit. Nu aveau nevoie de mai mult de un galon sau două...

Nimic.

Butoaiele erau goale.

Cu siguranță, însă trebuiau să mai existe și altele. Făcu

iute un calcul. Un laborator de mărimea asta trebuia să aibă cel puțin vreo șase mașini, poate chiar mai multe. Chiar dacă mergeau cu economie, tot consumau treizeci, patruzeci de galoane pe săptămână. Ca să fie sigură, compania trebuia să depoziteze rezerva pe două, poate chiar pe șase luni.

Ceea ce însemna între zece și treizeci de butoaie. Iar butoaiile de oțel erau grele, prin urmare probabil că fuseseră depozitate în apropiere. Poate chiar la numai câțiva iarzi distanță...

Se întoarse încet, cercetînd locurile. Luna strălucea și acum putea să vadă mai bine.

Dincolo de magazin, era un spațiu deschis, după care se ridicau tufe mari de rododendroni, mascînd cărarea spre terenul de tenis. Plasa de sîrmă era acoperită cu plante agățătoare.

Spre stînga, se afla prima colibă. Nu-i vedea decît acoperișul întunecat. În dreapta terenului, lîngă magazin, creștea un desiș gros, deși se zărea o spărtură...

O cărare.

Înaintă, lăsînd în urmă magazinul. Apropiindu-se de spărtura întunecată, văzu o linie verticală și-și dădu seama că era o ușă de lemn, deschisă. Ascuns, în spatele desișului, se afla o magazie. Cealaltă ușă era închisă. Cînd se apropie, văzu un indicator ruginit, cu o inscripție roșie, scorjită. În lumina lunii, literele păreau negre.

PRECAUCION

NON FUMARE

INFLAMMABLE

Se opri să asculte. Auzi raptorii mîrîind în depărtare, dar păreau să fie foarte departe, tocmai sus, pe deal. Dintr-un motiv necunoscut, se țineau la distanță de sat.

Thorne așteptă, cu inima bătîndu-i, privind fix către intrarea întunecată a magaziei. Apoi se hotărî să intre. Aveau nevoie de benzină. Înaintă.

Cărarea spre magazie era udă din pricina ploii, dar înăuntru magazia era uscată. Se obișnuie cu întunericul.

Locul era strîmt, nu mai mult de patru metri pe patru. La lumina lunii, văzu aranjate la un capăt o duzină de butoaie ruginite. Alături, încă trei sau patru. Thome le clătină repede, unul după altul. Erau goale.

Toate, goale.

Simțindu-se înfrînt, Thome se întoarse către intrare. Se opri o clipă, privind afară. Atunci auzi sunetul inconfundabil al unei răsufări...

Înăuntrul magazinului, Levine trecea de la o fereastră la alta, încercînd să-l urmărească din priviri pe Thome. Trupul îi era încordat. Ce făcea Thome? Se îndepărtase atît de mult de magazin... Nu era un lucru înțelept. Levine continua să arunce priviri ușii din față; ar fi vrut s-o încuie. Cu ușa descuiată nu se simțea în siguranță.

Acum Thome intrase în tufișuri, dispărînd cu totul. Și trecuse ceva timp, cel puțin un minut sau două...

Levine privi pe fereastră și-și mușcă buzele. Auzi mîrîitul depărtat al raptorilor și-și dădu seama că aceștia rămăseseră la intrarea laboratorului. Nu urmăriseră vehiculele, nici măcar acum. De ce? se întrebă el. Nedumerirea asta îi făcea bine. Îl liniștea. Era o întrebare la care trebuia să răspundă. De ce raptorii nu înaintaseră de lîngă laborator, spre sat?

Îi veniră în minte tot felul de explicații. Raptorii aveau o teamă instinctivă față de laborator, locul nașterii lor. Își aminteau cuștile și nu mai voiau să fie prinși. Dar bănuia o explicație probabilă, mult mai simplă - zona constituia teritoriul altui animal. Era marcat și apărat, iar raptorii se fereau să intre. Chiar și tiranozaurul trecuse în grabă, fără să se oprească.

Al cui să fi fost teritoriul?

Levine privi nerăbdător pe fereastră, așteptînd.

- Ce se aude cu lumina aia? strigă Sarah, din partea cealaltă a încăperii. Am nevoie de lumină.

- Într-o clipă, spuse Levine.

La intrarea în magazie, Thome rămase tăcut, ascultînd.

Auzi o răsuflare ușoară, pufăită, ca a unui cal. Un animal mare, care aștepta. Sunetul venea de undeva, din dreapta lui. Thome întoarse încet privirile.

Nu văzu nimic. Luna strălucea puternic peste satul lucrătorilor. Distinse magazinul, pompa de benzină, forma întunecată a jeepului. Privind către dreapta, văzu un spațiu deschis și tufe de rododendroni. Dincolo de ele, terenul de tenis.

Nimic altceva.

Privi atent, cu urechile ciulite.

Pufăitul continua. Abia un pic mai tare decît o briză slabă. Dar asta nu era briză: copacii și tufele nu se mișcau.

Sau se mișcau?

Thome simțea că ceva nu e în regulă. Ceva aflat chiar sub ochii lui. Ceva ce putea fi văzut, dar pe care el nu reușea să-l vadă. Fortîndu-se să privească, avu impresia că ochii îi jucau feste. I se păru că zărește o mișcare ușoară în tufele din dreapta. Frunzele păreau să miște în lumina lunii. Să miște, apoi să se oprească iarăși.

Dar nu era sigur.

Thome privi înainte, chinuindu-se. Începu să se gîndească la faptul că nu tufele îi atrăseseră atenția, ci mai degrabă gardul de sîrmă. Pe mai toată întinderea, gardul era acoperit cu plante agățătoare, dar în cîteva locuri se vedea modelul de diamant al sîrmei împletite. Iar modelul ăsta avea ceva ciudat. Gardul părea să se miște.

Thome privi cu atenție. Poate chiar mișcă, gîndi el. Poate că este un animal, dincolo de gard, care se împinge în el, făcîndu-l să se miște. Dar nici asta nu prea părea să fie explicația.

Era altceva...

Brusc, luminile din magazin se aprinseră. Lumina trecu prin ferestre, aruncînd modele geometrice peste luminișul întunecat și peste tufele de lîngă terenul de tenis. Și, preț de o clipă - doar o clipă Thome văzu că tufele aveau o

formă ciudată și că, de fapt, erau doi dinozauri de șapte picioare înălțime, stînd unul lîngă altul și privind țintă către el.

Trupurile lor păreau acoperite cu un model de lumini și umbre care-i făceau să se confunde perfect cu frunzele din apropiere, ba chiar și cu gardul terenului de tenis. Thome era nedumerit.

Camuflajul lor fusese perfect - prea perfect - pînă ce luminile de la ferestrele magazinului îi surprinseseră.

Thome privi animalele cu răsufierea tăiată. Apoi își dădu seama că modelul de lumini și umbre era doar în partea de jos a trupului lor, pînă la jumătatea toracelui. Deasupra, aveau un model diamantat care le făceau să se confunde cu gardul.

Sub ochii lui Thome, modelul complex al pielii lor se șterse, animalele căpătară o nuanță cretoasă și începură să apară dungi verticale, potrivindu-se cu umbrele aruncate de ferestre.

Și, chiar sub ochii lui, dinozaurii dispărură din nou. Abia dacă le mai putea distinge, cu mare efort, conturul. Nici nu i-ar fi zărit, dacă n-ar fi știut că sînt acolo.

Erau cameleoni. Dar cu o putere de mimare pe care Thome n-o mai întîlnise...

Încet, bătu în retragere, adîncindu-se în întunericul din magazie.

– Dumnezeule! exclamă Levine, privind pe fereastră.

– Îmi pare rău, spuse Harding, dar a trebuit să aprind lumina. Băiatul ăsta are nevoie de ajutor. N-o pot face în întuneric.

Levine nu-i răspunse. Privea pe fereastră, încercînd să înțeleagă ceea ce văzuse.

Acum își dădu seama ce zărise în ziua în care Diego fusese ucis. Clipa aceea, în care i se păruse că ceva nu era în regulă... Levine știa acum. Dar asta depășea toate cunoștințele lui despre animalele terestre și...

– Ce este? se interesa Harding, venind lîngă el la

fereastră. E Thome?

– Privește, spuse Levine.

Ea privi printre gratii.

– La tufișuri? Unde? Ce trebuie să...

– Privește, repetă el.

Ea insistă ceva mai mult, apoi clătină din cap.

– Îmi pare rău, nu văd nimic.

– Pornește de la partea de jos a tufelor, îi spuse Levine. Apoi ridică ochii foarte încet... Privește... Și-ai să vezi conturul.

Îi auzi oftatul.

– Îmi pare rău...

– Atunci închide lumina, insistă el. Și ai să vezi.

Ea stinse lumina și, preț de o clipă, Levine zări animalele distinct, cu trupurile palide cu dungi verticale în lumina lunii. Aproape imediat, modelul începu să slăbească.

Harding se întoarse, se înghesui lângă el și de această dată văzu imediat animalele, după cum se așteptase Levine.

– Măi să fie, spuse ea. Sînt doi?

– Da. Unul lângă altul.

– Și... Modelul slăbește în intensitate?

– Da. Slăbește.

Sub ochii lor, dungile de pe piele fură înlocuite cu modelul frunzelor de rododendron din spate. Din nou, cei doi dinozauri deveniră invizibili. Dar un model atît de complex cerea ca straturile epidermei lor să fi fost aranjate în același fel cu cromatoforele nevertebratelor marine. Subtilitatea trecerii, rapiditatea schimbării...

Harding se încrunta.

– Ce sînt? întrebă ea.

– Cameleoni cu un meșteșug neegalat, firește. Deși nu sînt sigur că le-am putea spune cameleoni, de vreme ce, din punct de vedere tehnic, cameleonii au doar priceperea...

– Ce sînt? întrebă din nou, nerăbdătoare, Sarah.

– Aș spune că sînt Carnotaurus sastrei. Un specimen din Patagonia. Doi metri înălțime, cu cap ușor de recunoscut - observi botul scurt, ca de buldog, și o pereche de coame deasupra ochilor? Aproape ca niște aripioare...

– Sînt carnivore?

– Da, firește, au...

– Unde-i Thome?

– A intrat în niște tufe acum cîteva timp. Nu l-am văzut, dar...

– Ce facem? îl întrerupse ea.

– Să facem? se miră Levine. Nu prea înțeleg?

– Trebuie să facem ceva, șopti ea copilărește. Trebuie să-l ajutăm pe Thorne sa se întoarcă.

– Nu știu cum, spuse Levine. Animalele astea cîntăresc probabil cinci sute de funzi fiecare. Și sînt două. I-am spus de la început să nu iasă. Acum...

Harding se încruntă. Privind afară, porunci:

– Du-te și aprinde din nou lumina.

– Aș prefera să...

– Du-te și aprinde din nou lumina! Levine se ridică nervos. Tocmai făcuse o descoperire remarcabilă, o caracteristică nebanuită pînă acum la dinozauri - deși nu fără precedent printre vertebratele cu care se înrudeau -, și acum femeiușcă asta musculoasă lătra ordine către el. Levine se simțea ofensat. Nici n-o considera savant. Era o... naturalistă. Un cercetător de teren care uitase teoria. Unul dintre aceia care umblă prin rahat de animale și-și imaginează că face o cercetare adevărată. Numai o viața drăguță în natură, atît. Nu era pic de știință în...

– Aprinde! strigă Harding, privind pe fereastră.

El aprinse lumina și pomi înapoi către fereastră.

– Stinge!

Grăbit, se întoarse și-o stinse.

– Aprinde!

Aprinse iarăși lumina.

Sarah se ridică de lângă fereastră și traversă încăperea.

- Nu le place, spuse ea. Îi necăjește.
- Probabil că perioada refractară...
- Da, așa cred. Uite. Deschide astea...

Sarah luă o mînă de lanterne de pe un raft, i le înmînă, apoi luă baterii de pe raftul de alături.

- Sper să mai funcționeze.
- Ce ai de gînd să faci? se interesă Levine.
- Sa facem, rosti ea, rînjind. Noi, amîndoi.

Thome stătea în întunericul din magazie, privind afară prin ușile deschise. Cineva aprinsese și stinsese lumina din magazin. Apoi, un timp, rămăsese aprinsă. Acum se stinsese din nou.

Zona din fața magaziei era luminată numai de lună.

Auzi o mișcare, un fișit ușor. Percepu din nou răsufarea. Apoi îi văzu pe cei doi dinozauri mergînd pe etichetele din spate, cu coada țeapănă. Modelul de pe piele părea să se schimbe în timpul mersului și erau greu de urmărit, dar se îndreptau cu siguranță către magazie.

Ajunseră la intrare, silueta trupurilor conturîndu-se în sfîrșit limpede în lumina lunii.

Semănau cu niște tiranozauri miciuți, în afară de protuberantele de deasupra ochilor; aveau etichete din față foarte mici, aproape ca niște cioturi. Carnivorele își aplecară capul și priviră înăuntru, cu grijă. Pufăind, adulmecînd. Cozile li se legănau încet în spate.

Erau prea mari ca să intre și, preț de o clipă, Thome speră să nu încerce. Apoi primul își aplecă gîtul, mîrîi și păși înăuntru.

Thome își ținu răsufarea. Încercă să se gîndească la ce avea de făcut, dar nu-i venea nici o idee. Animalele erau metodice; primul se dădu la o parte, ca să-l lase și pe celălalt să intre.

Brusc, din latura magazinului, vreo șase spoturi luminoase căzură peste ei. Spoturile se mișcau, lovindu-le trupurile. Treceau dintr-o parte în alta, de parcă ar fi căutat ceva.



Dinozaurii se vedeau limpede și asta nu le plăcea. Miriiră și încercară să se ferească din lumină, dar spoturile se agitau continuu, găsindu-i, încrucișându-și drumurile peste ei. Pe cînd lumina trecea de colo-colo pe torsul lor, pielea pălea drept răspuns, reproducînd mișcarea razelor după trecerea spotului. Trupurile li se dungau cu alb, se întuneceau iarăși, apoi se dungau din nou...

Spoturile nu-și încetau mișcarea, doar că acum băteau direct în figura dinozaurilor, în ochii lor... Ochii uriași clipiră sub cornițe; animalele își răsuciră capetele și se aplecară, parcă încercînd să se ferească de muște.

Dinozaurii deveniră agitați. Se întoarseră cu spatele și mugiră puternic spre luminile mișcătoare.

Spoturile se deplasau în continuare rapid, fără să obosească, tăind noaptea. Modelul mișcărilor era complex, amețitor. Dinozaurii mugiră din nou și făcură un pas amenințător către lumini. Dar erau numai pe jumătate convinși. Se vedea limpede că nu le plăcea să aibă în preajmă luminile acelea mișcătoare. După o clipă, se retraseră, cu luminile urmărindu-i, împingîndu-i către terenul de tenis...

Thome înaintă.

O auzi pe Harding spunînd:

– Doc? Mai bine-ai ieși de acolo, înainte să se întoarcă!

Thome înaintă repede către lumini. Ajunse lîngă Levine și Harding, care legău mănunchiuri de lanterne minuscule.

Se întoarseră cu toții în magazin.

Înăuntru, Levine trînti ușa și se sprijini cu spatele de ea.

– N-am mai fost niciodată atît de speriat...

– Richard, spuse Harding cu răceală. Abține-te!

Traversa încăperea și puse lanternele pe tejghea.

– A fost o nebunie să ieșim, protestă Levine, ștergîndu-și fruntea.

Era plin de sudoare, iar cămașa îi era pătată.

– De fapt, a fost o nimica toată, îl puse la punct Harding.

Apoi, întorcîndu-se către Thome: Ai observat că aveau o perioadă refractară pentru răspunsul dermic? La repezeală, poți face comparație cu caracatița. Presupunerea mea a pomit de la ideea ca dinozaurii ăștia sînt aidoma celorlalte animale care se bazează pe camuflaj. În principiu, atacă numai în ambuscade. Nu sînt nici deosebit de iuți, nici prea activi. Stau nemișcați ore întregi, într-un mediu care nu suferă schimbări, dispărînd în fundal, așteptînd o pradă întîmplătoare. Dar dacă trebuie să se adapteze mereu la schimbările de lumină, știu că nu se mai pot ascunde. Încep să se teamă. Și dacă ajung să se teamă îndeajuns, pînă la urmă fug. Ceea ce s-a și întîmplat...

Levine se întoarce și privi furios către Thome.

– Asta numai din vina ta. Dacă nu te-ai fi îndepărtat, să te plimbi...

– Richard, spuse Harding, oprindu-l. Avem nevoie de benzina, altfel nu mai plecăm de aici. Tu nu vrei să plecăm?

Levine nu spuse nimic. Se smiorcăi.

– Oricum, zise Thome, în magazie nu era benzină.

– Hei, exclamă Sarah. Ia uite cine-i aici!

Arby se apropie, sprijinindu-se de Kelly. Se schimbaseră cu haine găsite în magazin: un sort de baie și un tricou pe care scria „Laboratoarele de bioinginerie InGen”, iar dedesubt, „Noi facem Viitorul”.

Arby avea un ochi învinețit, o vînație pe obraz și o tăietură pe frunte, pe care Harding i-o bandajase. Brațele și picioarele îi erau învinețite rău. Dar mergea și reuși chiar să așezeze un zîmbet ștrengăresc.

– Cum te simți, fiule? întrebă Thome.

– Știți ce-aș vrea acum cel mai mult? făcu Arby.

– Ce? întrebă Thome.

– O Coca-Cola dietetică, spuse Arby. Și o mulțime de aspirine.

Sarah se aplecă peste Malcolm, care mormăia încet,

privind în tavan.

- Cum se simte Arby? întrebă el.
- O să fie bine.
- Are nevoie de morfină?
- Nu. Nu cred.
- Bine, spuse Malcolm.

Întinse brațul, răsucindu-și manșeta.

Thome scoase cuibul de pasăre din cuptorul cu microunde și încălzi câteva conserve de carne. Găsi un pachet de farfurii de carton decorate cu modele de Halloween - bostani decupați și lileci - și scoase pe farfurii conținutul conservelor, ajutându-se cu lingura. Cei doi copii mîncară hămesiți.

Îi întinse o farfurie și lui Sarah, apoi se întoarse către Levine.

- Tu nu vrei?

Levine privea pe fereastră.

- Nu.

Thome ridică din umeri.

Arby se apropie cu farfuria în mînă.

- Mai este?
- Sigur, spuse Thome și-i întinse farfuria lui.

Levine se așeză lângă Malcolm.

- Ei, cel puțin am avut dreptate într-o problemă. Insula asta e o adevărată lume pierdută - un sistem ecologic neatins. Am avut dreptate încă de la început...

Malcolm ridică privirea.

- Glumești? spuse el. Ce te faci cu apatozaurii aceia morți?

- M-am gîndit și la asta, zise repede Levine. E limpede că raptorii i-au ucis. Apoi...

- Ce-au făcut? exclamă Malcolm. Și i-au tîrît la cuibul lor? Animalele astea cîntăresc sute de tone, Richard. O sută de raptoari n-ar putea să tîrască unul. Nu, nu, oftă el. Cadavrele trebuie să fi plutit pe rîu și au rămas agățate de mal. Raptorii și-au făcut cuibul acolo unde a existat o

sursă convenabila de hrană - apatozaurii morți.

– Se poate...

– Dar de ce atît de mulți apatozauri morți, Richard? De ce nu ajunge nici un animal la maturitate? Și de ce sînt atît de mulți prădători pe insula?

– Avem, firește, nevoie de mai multe date..., începu Levine.

– Nu, nu avem nevoie, spuse Malcolm. N-ai trecut prin laborator? Deja cunoaștem răspunsul.

– Care e? se enervă Levine.

– Prionii, răspunse Malcolm, închizînd ochii.

Levine se încruntă.

– Ce sînt ăia prioni?

Malcolm oftă.

– Ian, spuse Levine. Ce sînt ăia prioni?

– Pleacă, spuse Malcolm, dînd din mîină.

Arby era ghemuit într-un colt, aproape adormit. Thome răsuci un tricou și-l puse sub capul băiatului. Arby mormăi ceva și zîmbi.

În cîteva minute, începu să sforăie.

Thome se ridică și se apropie de Sarah, care stătea lîngă fereastră. Afară, cerul începea să se lumineze deasupra copacilor, devenind de un albastru-palid.

– Cît mai avem? întrebă ea.

Thome își privi ceasul de la mîină.

– Poate o oră.

Sarah începu să se plimbe.

– Trebuie să găsim benzină, decise ea. Dacă avem benzină, putem conduce jeepul la terenul de aterizare al elicopterului.

– Dar nu există benzină, spuse Thome.

– Trebuie să fie pe undeva, continuă ea să se plimbe. Ai încercat la pompe...

– Da. Sînt goale.

– Dar înăuntrul laboratorului?

– Nu cred.

– Unde în altă parte? în trailer?

Thome clătină din cap.

– E numai o remorcă. Celălalt avea un generator auxiliar și niște rezervoare de benzină. Dar s-a prăbușit de pe stînci...

– Poate că rezervoarele nu s-au spart în cădere. Mai avem motocicletă. Poate ajung pînă acolo și...

– Sarah, spuse el.

– Merită să încercăm.

– Sarah...

De la fereastră, Levine rosti încet:

– Capul sus! Avem musafiri!

## **Mamă bună**

În lumina de dinaintea zorilor, dinozaurii ieșiră din tufe și se îndreptară direct către jeep. Erau șase, cu ciocuri de rață mari și maronii, cu înălțimea de cincisprezece picioare, cu boturi încovoiate.

– Maiazaurii, spuse Levine. Nu știam că sînt și dintr-ăștia pe-aici.

– Ce fac?

Uriășele animale se îngrămădiseră împrejurul mașinii și începuseră să o sfișie.

Unul rupse acoperișul de pînză. Altul lovi bara de direcție, clătînînd mașina înainte și înapoi.

– Nu înțeleg, făcu Levine. Sînt hadrozauri. Ierbivore. Agresivitatea asta nu le e caracteristică.

– Mda, mormăi Thome.

Sub ochii lor, maiazaurii rostogoliră mașina. Jeepul se opri pe o parte. Unul dintre adulți dădu cu spatele și se urcă pe portieră. Picioarele lui uriașe îndoiră tabla înăuntru.

Dar cînd jeepul se rostogoli, două cutii albe de spumă expandată se rostogoliră la pămînt. Maiazaurii păreau să fie atenți la aceste cutii. Băgară botul în spumă, împrăștiind cu alb de jur împrejur. Păreau grăbiți, cuprinși parcă de frenezie.

– Ceva de mîncare? se miră Lavine. Un fel de conservă de dinozauri? Ceee?

Capacul unei cutii se deschise și văzură înăuntru un ou spart. Din ou ieșea o bucățică de carne. Maiazaurii încetiniră. Mișcările lor erau acum blînde, grijulii.

Trîmbițară și mîrîiră. Trupurile lor uriașe blocau priveliștea.

Se auzi un scîncet.

– Nu-i adevărat, spuse Levine.

Pe pămînt, se foia un animal micuț. Trupul îi era maroniu deschis, aproape alb.

Încercă să se ridice în picioare, dar căzu la loc. Abia

dacă avea o lungime de braț, iar în jurul gîtului îi atîrnau inele de piele încrețită. După o clipă, un al doilea animal se rostogoli lîngă el.

Harding oftă.

Încet, unul dintre maiazauri își aplecă țeasta uriașă și prinse cu blîndețe puiul în ciocul lat. Rămase cu gura deschisă și se ridică. Puiul stătea liniștit pe limba adultului, privind împrejur cu capul ridicat.

Fu ridicat și al doilea pui. Adulții tropăiră o vreme prin preajmă, ca și cum n-ar mai fi știut ce să facă, apoi, trîmbițînd puternic, se îndepărtară.

Lăsară în urmă o mașină sfărîmată.

– Cred că acum benzina nu mai este o problemă, spuse Thome.

– Cred că nu, răspunse Sarah.

Thome privi resturile mașinii, clătînînd din cap.

– Mai urît ca într-o ciocnire frontală, constată el. Parcă a trecut prin compactor. N-a fost construită pentru forțe atît de mari.

Levine pufni.

– Inginerii din Detroit nu se așteaptă ca pe mașina lor să se cațere un animal de cinci tone!

– Mi-ar fi plăcut să văd cum rezistă mașina noastră la așa ceva, spuse Thome.

– Asta pentru că am întărit-o noi?

– Da, zise Thorne. Am construit-o ca să reziste la forțe uriașe. Am testat-o cu computerul, i-am adăugat structurile acelea în fagure, toată...

– Stai puțin, îl întrerupse Harding, întorcîndu-se de la fereastră. Despre ce vorbești?

– Despre cealaltă mașină, spuse Thome.

– Care cealaltă mașină?

– Mașina pe care am adus-o noi. Explorer-ul.

– Firește, făcu ea, brusc însuflețită. Mai e o mașină. Am uitat cu totul! Explorer-ul!

– E de domeniul trecutului, spuse Thome. A făcut scurtcircuit noaptea trecută, cînd mă întorceam la trailer.

Am trecut printr-o baltă și am scurtcircuitat-o.

– Și ce? Poate că...

– Nu, clătină Thome din cap. Un scurt ca ăsta distruge RV-ul. E o mașină electrică. A crăpat.

– Sînt surprinsă că nu aveți siguranțe pentru asta.

– Păi, nu prea le-am pus, deși la această ultimă versiune... Se opri și clătină din cap. Nu-mi vine să cred.

– Mașina are siguranțe?

– Da. Eddie le-a pus în ultima clipă.

– Deci mașina ar mai putea funcționa?

– Probabil, dacă resetezi siguranțele.

– Unde e? întrebă ea, îndreptîndu-se spre motocicletă.

– Am lăsat-o pe drumul acela de coastă, care coboară către foișor. Dar, Sarah...

– E singura noastră șansă, i-o retează ea.

Scoase casca, potrive microfonul la obraz și duse motocicleta la ușă.

– Țineți legătura cu mine. Mă duc să găsesc mașina.

O priviră pe fereastră. În lumina din zori, ea se urcă pe motocicletă și pomi pe deal în sus.

Levine o privi îndepărtîndu-se.

– Ce șanse crezi că are?

Thome clatină din cap și-atît.

Radioul pîrii.

– Doc...

Thorne ridică receptorul.

– Da, Sarah.

– Urc dealul acum. Văd... sînt șase.

– Raptori?

– Da. Sînt... Ascultă. Am să încerc pe altă potecă. Văd...

Radioul pîrii.

– Sarah?

Legătura se întrerupea.

– ... fel de potecă... aici... cred că mai bine...

– Sarah, spuse Thome. Se întrerupe legătura.

– ... acum. Așa că... -ți-mi noroc.

Se auzi bîzîitul motorului, apoi un alt sunet, care ar fi



putut fi mîrîitul unui animal sau doar un zgomot static. Thome se aplecă, ținînd radioul aproape de ureche. Apoi, brusc, radioul păcăni și tăcu.

– Sarah?

Nici un răspuns.

– Poate că a închis, fu de părere Levine.

Thome clătină din cap.

– Sarah?

Nimic.

– Sarah? Ești acolo?

Așteptară.

Nimic.

– La naiba, spuse Thome.

Timpul trecea greu. Levine stătea la fereastră și privea afară. Kelly sforăia într-un colț. Arby stătea lângă Malcolm, adormit. Iar Malcolm mormăia o melodie inventată pe loc.

Thome ședea pe podea, în mijlocul încăperii, cu spatele sprijinit de tejghea. Din cînd în cînd, ridica receptorul și încerca să o cheme pe Sarah, dar nu primea nici un răspuns.

Încercă pe toate cele șase canale. Pe nici unul dintre ele nu primi vreun răspuns.

Pînă la urmă, renunță să mai încerce.

Radioul pîrii.

– ... blestemățiile astea. Niciodată nu funcționează ca lumea, mîrii ea. Nu-mi pot da seama... chestii... dracu'!

La capătul încăperii, Levine se ridică. Thome înșfăcă radioul.

– Sarah? Sarah?

– În sfîrșit, rosti ea cu voce spartă. Unde naiba ați fost, Doc?

– Ești bine?

– Firește că sînt bine.

– Ai ceva la radio. Se întrerupe...

- Da? Și ce să fac?
- Încearcă să deșurubezi capacul de la baterii. Probabil că e un contact prost...
- Nu. Întrebam de mașina.
- Ce? spuse Thome.
- Sînt în mașină, Doc. Am ajuns. Acum ce fac? Levine aruncă o privire către ceas, - Mai sînt douăzeci de minute pînă ajunge elicopterul, spuse el. Știi, s-ar putea să reușească.

## **Dodgson**

Dodgson se trezi, îndurerat și înțepenit, pe podeaua de beton a magaziei. Se ridică în picioare și privi pe fereastră. Văzu dungi roșii pe fundalul palid al cerului. Deschise ușa magaziei și ieși.

Ii era foarte sete și îl durea tot trupul. Porni pe sub copaci. Jungla era liniștită în zori.

Avea nevoie de apă. Mai mult decât orice, avea nevoie de apă. Undeva, în stînga lui, auzea gîlgîitul unui pîrîu. Se îndreptă într-acolo, grăbindu-se.

Printre copaci, vedea cerul luminîndu-se. Știa că Malcolm și grupul lui mai erau încă aici. Trebuiau să aibă un plan ca să scape de pe insulă. Dacă ei puteau scăpa, atunci putea și el.

Ajunse pe o ridicătură și privi în jos, către pîrîu. Părea limpede. Se grăbi să coboare la el, întrebîndu-se dacă nu cumva era poluat. Nu-i păsa. Înainte să ajungă la pîrîu, se împiedică de o liană și căzu, înjurînd.

Se ridică în picioare și privi în urmă. Atunci văzu că nu de o liană se împiedicase.

Era o bretea verde de rucsac.

Dodgson trase de bretea și de sub frunze apăru întregul rucsac. Era sfîșiat și pătat cu sînge închegat. Conținutul se răsturnă printre ferigi. Muștele bîziiuau peste tot. Dar văzu un aparat de fotografiat, o cutie metalică pentru hrană și un bidon de plastic pentru apă. Căută iute printre ferigi. Nu mai găsi mare lucru, în afară de niște bomboane topite.

Dodgson bău apa și își dădu seama că îi era foarte foame. Deschise cutia de metal, sperînd să dea peste niște hrană mai acătării. Dar cutia nu conținea hrană. Era plină cu polistiren.

Iar în mijloc, un radio.

Îl deschise. Luminița de la baterii se aprinse puternic. Trecu de pe un canal pe altul, auzind doar zgomot static.

Apoi, o voce de bărbat:

– Sarah? Aici Thome. Sarah?

După o vreme, o voce de femeie:

– Doc. Mă auzi? Am spus că sînt în mașină.

Dodgson ascultă și zîmbi.

Deci exista o mașină...

În magazin, Thome ținea radioul aproape de obraz.

– Bine, spuse el. Sarah? Ascultă cu atenție. Urcă în mașină și fă exact ce-ți spun.

– Bine, spuse ea. Dar mai întîi spune-mi: Levine e acolo?

– E aici.

Radioul pîrîi.

– Întreabă-l dacă e vreo primejdie din partea unui dinozaur verde, cam de șase picioare înălțime și cu frunte bombată.

Levine dădu din cap.

– Spune-i că da. Li se spune pachycephalozauri.

– A spus că da, răspunse Thome. Sînt pachycephalo-nu-mai-știu-cum și trebuie să ai grijă. De ce?

– Pentru că sînt vreo cincizeci în jurul mașinii!

## Explorer

Explorer-ul stătea în umbra din mijlocul drumului, sub copaci. Mașina se oprise chiar într-o depresiune, unde, fără îndoială, pe timpul nopții fusese o baltă mare. Balta devenise însă acum o mlaștină, datorită unei duzini de animale care stăteau în ea, beau și se rostogoleau pe marginile ei. Erau dinozaurii verzi și cu frunte bombată pe care Sarah îi urmărea de câteva minute, gîndindu-se ce să facă. Asta nu numai pentru că erau aproape de băltoacă, ci și pentru că stăteau în fața și pe lateralele mașinii.

Urmărise pachycephalozaurii cu neliniște. Harding petrecuse o mulțime de timp pe teren cu animalele sălbatice, dar de obicei cu animale pe care le cunoștea. După o lungă experiență, știa cît de mult se putea apropia și în ce condiții. Dacă ar fi fost o turmă de bivoli, ar fi trecut fără nici o ezitare prin mijlocul ei. Dacă ar fi fost o turmă de bizoni americani, ar fi mers cu grijă, dar tot ar fi trecut. Dacă ar fi fost o turmă de bivoli africani, nu s-ar fi apropiat.

Trase microfonul mai aproape de gură și întrebă:

– Cît timp mai avem?

– Douăzeci de minute.

– Atunci mai bine mă duc acolo, spuse ea. Vreo idee?

Se făcu pauza. Radioul pocni.

– Levine spune că nimeni nu știe nimic despre animalele astea, Sarah.

– Grozav!

– Levine spune că nu s-a recuperat niciodată un schelet complet. Așa că nimeni nu s-a putut exprima fată de comportamentul lor, în afară de faptul că, probabil, erau animale agresive.

– Grozav, repetă ea.

Sarah cerceta poziția mașinii și crengile de deasupra. Era o zonă umbrită, liniștită.

Radioul pîrii.

– Levine spune că poți încerca să treci printre ei. Dar fără mișcări bruște...

Sarah privi animalele și gîndi: frunțile acelea bombate trebuie să le folosească la ceva.

– Nu, mersi, spuse ea. Am să încerc altceva.

– Ce?

În magazin, Levine întrebă:

– Ce-a spus?

– Că o să încerce altceva.

– Ca de exemplu? făcu Levine.

Se apropie de fereastră și privi afară. Cerul se tot lumina. Se încruntă. Lucrul ăsta trebuia să aibă niște consecințe, gîndi el. Ceva ce știa că avea să se întîmple, dar la care nu se putea gîndi...

Ceva în legătură cu lumina zilei...

Și teritoriu.

Teritoriu.

Levine ridică din nou privirile către cer, încercînd să-și adune gîndurile. Ce avea să se schimbe dacă venea ziua? Scutură din cap, renunțînd pentru moment.

– Cît durează să pună siguranțele la loc?

– Doar un minut sau două, spuse Thome.

– Atunci s-ar putea să mai avem timp, rosti Levine. Dinspre radio se auzea zgomot static; o auziră pe Harding:

– Bine. Am ajuns lîngă mașină.

– Unde?

– Lîngă mașină, spuse ea. Într-un copac.

Harding se cățăară pe creangă, îndepărtîndu-se de trunchi, simțînd-o aplecîndu-se sub greutatea ei. Creanga părea destul de suplă. Se afla acum la zece picioare deasupra mașinii, clătînîndu-se în jos. Cîteva animale de dedesubt ridicaseră ochii spre ea, dar turma părea fără astîmpăr. Animalele care stăteau în noroi se ridicară și începură să se foiască.

Le urmări cozile biciuind agitate aerul.

Continuă să înainteze; creanga se aplecă și mai mult. Era alunecoasă din pricina ploii de peste noapte. Încercă să se potrivească deasupra mașinii. Până acum mergea destul de bine, gândi ea.

Brusc, unul dintre animale atacă trunchiul copacului în care se cățăraseră ea, izbindu-l cu putere. Impactul fu surprinzător de violent. Copacul se clătină, ramura pe care se cățăraseră Sarah se clătină în sus și-n jos; Sarah se forță să se țină bine.

La naiba, gândi ea.

Se ridică o dată cu creanga, coborî din nou, apoi pierdu priza. Miinile îi alunecară pe frunzele și coaja ude și căzu. În ultima clipă, își dădu seama că avea să cadă lângă mașină. Apoi lovi pământul, aterizînd în noroi.

Chiar lângă animale.

Radioul pîrii.

– Sarah? strigă Thome.

Nu veni nici un răspuns.

– Acum ce mai face? întrebă Levine, plimbîndu-se neliniștit. Aș vrea să văd ce face.

În colțul încăperii, Kelly se ridică, se frecă la ochi.

– De ce nu folosiți camerele video?

– Ce camere video? întrebă nedumerit Thome.

Kelly arată cu degetul către casa de marcat.

– Acela-i un computer.

– Chiar?

– Mda. Așa cred.

Kelly căscă și se așeză în scaunul din fața casei de marcat. Părea să fie un terminal simplu, deci nu avea acces la prea multe, dar merita să încerce. Conectă aparatul. Nu se întîmplă nimic. Închise și deschise comutatorul. Nimic.

Fără să vrea, își clătină picioarele și lovi un cablu de sub masă. Se aplecă și văzu că terminalul nu era conectat la

rețeaua electrică. Băgă ștecherul în priză.

Ecranul se aprinse și apărură un singur cuvânt: LOGIN.

Ca să treacă mai departe, știa că avea nevoie de o parolă. Arby avea o parolă. Îi aruncă o privire - dormea. Nu voia să-l trezească. Își aminti că scrisese parola pe o bucată de hîrtie pe care-o băgase în buzunar. Poate că mai era încă acolo, gîndi ea. Traversă încăperea, luă legătura de haine ude, murdare de noroi și începu să cotrobăie prin buzunare. Găsi portofelul, cheia de la casa lui și alte cîteva lucruri. În sfîrșit, în buzunarul de la spate găsi o bucată de hîrtie. Era udă și murdară de noroi. Cerneala se întinsese, dar încă se mai putea citi:

VIG/&\*849/

Kelly luă hîrtia și se întoarse la computer. Bătu caracterele cu grijă și apăsă tasta de confirmare. Ecranul se goli și apărură o altă imagine. Era surprinsă. Imaginea înfățișa altceva decît văzuse mai devreme, în trailer.

InGen

Site B Network Services

Intrase în sistem. Dar totul părea altfel. Poate pentru că nu intrase în rețeaua radio, gîndi ea. Probabil că intrase în sistemul de laborator. Avea o interfață mai accentuat grafică din pricină că terminalul era conectat prin cablu. Poate chiar prin fibre optice.

Din cealaltă parte a încăperii, Levine spuse:

– Kelly? Ce faci?

– Lucrez, răspunse ea.

Cu grijă, începu să tasteze. Șiruri de iconuri apărură rapid pe ecran, unul după altul.

Știa că privește un fel de interfață grafică, dar înțelesul imaginilor nu-i era limpede și nici nu avea legendă la ele. Cei care lucraseră cu acest sistem fuseseră probabil antrenați să le cunoască. Dar Kelly nu le știa. Voia să intre în sistemul video, dar nici una dintre imagini nu sugera această funcție. Deplasă cursorul pe ecran, gîndindu-se cum să facă.

Se hotărî să meargă pe ghicite. Alese iconul cu model de



diamant din colțul din stînga jos și clică pe el.

– O-ho, făcu Kelly, alarmată. Levine privi spre ea.

– S-a întîmplat ceva?

– Nu, spuse ea. E bine.

Clică iute pe frontispiciu și se întoarse la ecranul de dinainte. De data asta, încercă unul dintre iconurile triumphiulare.

Ecranul se schimbă iarăși:

InGen

Video Security Network

Asta e, gîndi ea. Imediat apărură imagini video. Pe monitorul casei de marcat, imaginile erau minuscule, dar acum se obișnuise cu teritoriul și manevră iute imaginile, folosind cursorul.

– Ce căutăm? întrebă ea.

– Explorer-ul, o lămuri Thome.

Kelly clică pe ecran. Imaginea se mări.

– L-am prins, exclamă ea.

– Chiar? făcu Levine, părănd surprins.

Kelly îl privi și spuse:

– Da, chiar.

Cei doi bărbați se apropiară și priviră ecranul peste umărul ei. Vedeau Explorer-ul și un drum umbrît. Vedeau pachycephalozaarii, mulți, foindu-se în jurul mașinii. Animalele loveau cauciucurile și bara de direcție.

Dar nu o vedeau nicăieri pe Sarah.

– Unde e? întrebă Thome.

Sarah Harding era sub mașină, cu fața în noroi. Se tîrîse acolo după ce căzuse - era singurul refugiu - și acum privea etichetele animalelor.

– Doc, șopti ea. Ești pe fir? Doc? Doc!

Dar blestematul de radio iarăși nu funcționa. Dinozaurii tropăiau și sforăiau, încercînd să o scoată de sub mașină.

Apoi își aminti că Thome spusese ceva despre deșurubatul capacului de la baterii.

Întoarse radioul și strînse mai tare capacul. Imediat, în

casă se auzi zgomot static.

– Doc, spuse ea.

– Unde ești? întrebă Thome.

– Sub mașină.

– De ce? Ai încercat deja?

– Ce să încerc?

– Să o pornești. Mașina...

– Nu, spuse ea. N-am încercat s-o pornesc, am căzut.

– Păi, dacă tot ești acolo dedesubt, poți verifica siguranțele, spuse Thome.

– Siguranțele sînt sub mașină?

– Unele. Uită-te în dreptul roților din față. Sarah se răsuci, alunecînd în noroi.

– Bine. Mă uit.

– E o cutie chiar înapoia barei de direcție. Puțin spre stînga.

– O văd.

– Poți s-o deschizi?

– Cred că da.

Se tîrî înainte și trase de încuietore. Capacul cedă. Privea acum trei comutatoare negre.

– Văd trei comutatoare și toate apăstate spre înainte.

– Înainte?

– Către partea din față a mașinii.

– Hmm, spuse Thome. N-are sens. Ce scrie pe ele?

– Scrie „15VV” și „02R”

– Bine, spuse el. Asta e explicația.

– Ce?

– Cutia e montată pe dos. Apasă toate comutatoarele. Ești uscată pe mîini?

– Nu, Doc. Sînt flească, zac în blestemăția asta de noroi.

– Atunci folosește-te de mîneca de la cămașă sau de altceva. Harding se trase mai aproape de bara de direcție.

Dinozaurii cei mai apropiați pufăiră și loviră bara. Se aplecară și-și răsuciră gîturile, încercînd să ajungă pînă la ea.

– Le miroase rău gura, spuse Sarah.

– Ce-ai spus?  
– Nimic, făcu ea și anclanșă comutatoarele unul după altul; auzi un bîzîit din mașina de deasupra. Bine. Am reușit. Mașina scoate un zgomot.

– Asta-i bine, spuse Thome.

– Acum ce fac?

– Nimic. Mai bine ai aștepta.

Se lăsă pe spate în noroi, privind labelle dinozaurilor.

– Cît timp mai avem? întrebă.

– Cam zece minute.

– Eu sînt blocată aici, Doc, anunță ea.

– Știu.

Privi animalele. Erau de jur împrejurul mașinii. Păreau să devină din ce în ce mai agitate. Băteau din picioare și pufăiau nerăbdătoare. De ce erau atît de neliniștite? se întrebă ea. Apoi, brusc, toate o zbughiră din loc. Fugiră către partea din față a mașinii și tot înainte pe drum. Sarah se răsuci și le privi fugind.

Se lăsă tăcerea.

– Doc? făcu ea.

– Da.

– De ce-au plecat?

– Rămîi sub mașină, spuse Thome.

– Doc?

– Nu vorbi.

Radioul se întrerupse.

Sarah așteptă, fără să știe ce avea să se întîmple. Auzise tensiunea din vocea lui Thome. Nu știa de ce. Dar acum auzea un sunet ușor și văzu două picioare lângă portiera soferului.

Două picioare cu cizme pline de noroi.

Cizme bărbătești...

Harding se încruntă. Recunoscuse încălțările. Recunoscuse pantalonii kaki, chiar și așa, murdari de noroi.

Era Dodgson.

Cizmele se întoarseră către portieră. Auzi clinchetul

încuietorii.

Dodgson urca în mașină.

Harding acționează atât de iute încât nu avu timp să gîndească. Icnind, se aruncă pe o parte, întinse miinile, prinse gleznele și trase cu putere. Dodgson căzu, scoțînd un strigăt de surpriză. Căzu pe spate și se răsuci furios.

O văzu și se încruntă.

– Fir-ar să fie, făcu el. Am crezut că te-am terminat pe vas...

Harding se înroși de furie și începu să se tîrască de sub mașină. Dodgson se ridică în genunchi și ea era pe jumătate ieșită, însă simți pămîntul cutremurîndu-se.

Imediat își dădu seama de ce. Îl văzu pe Dodgson privind peste umăr și lipindu-se de pămînt. Grăbit, pomi să se strecoare sub mașină, lîngă ea.

Ea se răsuci în noroi, privind în lungul mașinii. Văzu tiranozaurul apropiindu-se pe potecă. Pămîntul vibra la fiecare pas. Dodgson se tîra către centrul mașinii, apropiindu-se de Sarah, dar ca nu-l băgă în seamă. Privea labelle uriașe, cu gheare încovoiate, care se apropiară de mașină și se opriră. Tălpile aveau trei picioare lungime. Auzi mugetul tiranozaurului.

Se uită la Dodgson. Ochii lui erau măriți de groază. Tiranozaurul se opri lîngă mașină. Laba uriașă se întoarse. Auzi animalul uriaș adulmecînd deasupra. Apoi, mugind din nou, își lăsă capul în jos. Falca îi atinse solul. Nu-i putea vedea ochii, doar falca. Tiranozaurul adulmecă iarăși, încet.

Îi simțea.

Alături de ea, Dodgson tremura necontrolat. Dar Harding era Ciudat de calma. Știa ce avea de făcut. Iute, își schimbă poziția, sprijinindu-se cu ceafa și umerii de roata din spate a mașinii. Dodgson se întoarse chiar cînd cizmele ei începură să-i împingă picioarele. Să le scoată de sub mașină...

Îngrozit, Dodgson se luptă, încercînd să se tragă înapoi, dar poziția ei era mult mai puternică. Centimetru cu

centimetru, cizmele lui ieșeau în lumina rece a dimineții. Sarah gema pe cînd împingea, concentrîndu-se asupra fiecărui strop de energie. Cu voce pițigăiată, Dodgson spuse:

– Ce naiba faci?

Auzi mîrîitul tiranozaurului. Văzu laba uriașă mișcîndu-se.

– Oprește! Ai înnebunit? Oprește-te! strigă Dodgson.

Dar Harding nu se opri. Își sprijini cizma de umărul lui și împinse încă o dată.

Preț de cîteva clipe, Dodgson se luptă să reziste, apoi brusc trupul îi alunecă foarte ușor; văzu tiranozaurul prinzîndu-l de picior și trăgîndu-l pe Dodgson de sub mașină.

Dodgson înhăță în mîini cizma lui Sarah, încercînd să opună iarăși rezistență, încercînd s-o tragă după el. Ea își sprijini cealaltă cizmă de figura lui și lovi cu putere. Bărbatul alunecă.

Îi văzu chipul îngrozit, cenușiu, gura deschisă. Nici un cuvînt nu-i ieși de pe buze. Îi văzu degetele săpînd în noroi, lăsînd șanțuri adînci pe cînd era tîrît afară. Apoi tot trupul îi fu scos de sub mașină. Era ciudat de liniște. Îl văzu pe Dodgson răsucindu-se pe spate și privind în sus. Văzu umbra tiranozaurului acoperindu-l. Văzu capul uriaș coborînd, cu fălcile deschise.

Și-l auzi pe Dodgson începînd să țipe cînd fălcile se închideau peste trupul lui, care se ridica în aer.

Dodgson se simți smucit în aer, la douăzeci de picioare deasupra solului și continuă să țipe fără întrerupere. Știa că în orice clipă animalul putea să strîngă din fălci și el avea să moară. Dar fălcile nu se închiseră. Dodgson simți o durere înțepătoare în coaste, dar fălcile nu se închiseră.

Continuînd să țipe, Dodgson se simți cărat în junglă. Crengile înalte îi biciuiau fața. Răsuflarea fierbinte a animalului îi ardea trupul. Salivă îi cădea pe piept. Se gîndi că o să leșine de groază.

Dar fălcile nu se închiseră.

Înăuntrul magazinului, priveau cu toții cum Dodgson era purtat între fălcile tiranozaurului.

Prin radio, îi auziră țipetele îndepărtate.

– Vezi? spuse Malcolm. Există un Dumnezeu...

Levine se încruntă.

– Rex-ul nu l-a ucis, arată el către ecran. Uite, încă mai dă din brațe. De ce nu l-a ucis?

Sarah Harding așteaptă pînă ce țipetele slăbiră. Se tîri de sub mașină. Deschise portiera și urcă la volan. Cheia era în contact; o prinse cu degetele murdare de noroi. O răsuci.

Se auzi o tuse metalică, apoi un oftat. Luminile de bord se aprinseră. Apoi, liniște. Mergea mașina? Răsuci volanul și acesta se mișcă ușor. Deci direcția asistată funcționa.

– Doc...

– Da, Sarah.

– Mașina funcționează. Mă întorc.

– Bine, spuse el. Grăbește-te.

Băgă în viteză și simți transmisia prinzînd. Mașina era neobișnuit de silențioasă. De aceea, Sarah reuși să audă duduitul slab al elicopterului.

## Ziuă

Sarah conducea pe sub coroanele dese ale copacilor, înapoi către sat. Auzea crescînd sunetul elicopterului. Apoi acesta trecu mugind pe deasupra mașinii, nevăzut din pricina frunzișului. Sarah lăsase geamul în jos și asculta. Părea să se îndrepte către dreapta ei, către sud.

Radioul pîrîi.

– Sarah!

– Da, Doc.

– Ascultă, nu putem comunica cu elicopterul!

– Bine, spuse ea, înțelegînd ce trebuia să facă. Unde e terenul de aterizare?

– Către sud. Cam la o milă. E un luminiș. Ia-o pe drumul de coastă.

Sarah ajunse la intersecție. Văzu drumul de coastă pornind către dreapta.

– Bine, anunța ea. Am plecat.

– Spune-le să ne aștepte, spuse Thome. Apoi întoarce-te și ia-ne și pe noi.

– Toată lumea e bine? întrebă ea.

– Bine, răspunse Thome.

Ea urmă drumul, auzind o schimbare în sunetul elicopterului. Probabil că aterizase. Rotoarele continuau să funcționeze, șuierînd încet, ceea ce însemna că pilotul nu voia să oprească motoarele.

Drumul cotea către stînga. Sunetul elicopterului răsuna acum ca un duduie înfundat. Sarah accelerează, luînd forțat curba. Drumul era încă ud din pricina ploii din noaptea trecută. Mașina nu ridica nori de praf. Nu putea arăta nimănui că era acolo.

– Doc! Cît or să aștepte?

– Nu știu, răspunse Thome prin radio. Îl vezi?

– Încă nu, spuse ea.

Levine privi pe fereastră. Cercetă cerul care se lumina printre copaci. Dungile roșii dispăruseră.

Acum era de-un albastru strălucitor. Venise dimineața.  
Ziua...

Atunci îi veni ideea. Tremură, când își dădu seama. Se apropie de fereastra din partea cealaltă, privind către terenul de tenis. Urmări locul în care fuseseră carnotaurii noaptea trecută. Plecaseră...

După cum se și temea.

– Asta-i prost, spuse el.

– Abia acum e opt, anunță Thome, privindu-și ceasul.

– Cît o să-i mai ia? întrebă Levine.

– Nu știu. Trei, patru minute.

– Și ca să se întoarcă?

– Încă cinci minute.

– Sper să rezistăm atît de mult, zise Levine, încruntîndu-se.

– De ce? făcu Thome. Sîntem în regulă.

– În cîteva minute, o să avem aici lumina directă.

– Ei și?

Radioul păcăni.

– Doc, spuse Sarah. Îl văd. Văd elicopterul!

Sarah ajunse dincolo de ultima curbă și zări terenul de aterizare în stînga. Elicopterul era acolo, cu elicea în mișcare. Văzu o altă intersecție, din care pomea un drumeag spre stînga, la vale, intrînd în junglă, apoi ieșind în luminiș. Conduse pe acesta, coborînd printr-o serie de curbe strînse, forțîndu-se să meargă încet. Se afla acum din nou în junglă, sub coroanele arborilor. Terenul se îndreptă; Sarah traversă un pîrîu și accelerează.

Chiar în fața exista o spărtură între copaci, prin care se vedea luminișul luminat. Zări elicopterul. Rotoarele începură să se rotească mai iute - pleca! Observă pilotul în cabina lui rotundă, purtînd ochelari de soare. Pilotul verifica ceasul, întoarse capul către copilot și aparatul începu să se ridice de la sol.

Sarah claxona, accelerînd nebunește. Dar știa că ei n-o puteau auzi. Mașina sărea peste denivelări.



- Ce se întîmplă? strigă Thome. Sarah! Ce se întîmplă? Ea conducea înainte, cu capul scos pe geam, țișind:
- Așteptați! Așteptați!

Dar elicopterul se ridica deja în aer, ieșind din cîmpul ei vizual. Sunetul începu să slăbească. Cînd mașina se năpusti în luminiș, Sarah văzu elicopterul îndepărtîndu-se, pierzîndu-se dincolo de peretele de stîncă.

Elicopterul dispăru.

- Sa rămînem calmi, mormăia Levine, plimbîndu-se prin magazin. Spune-i sa se întoarcă imediat. Și să rămînem calmi.

Părea sa vorbească pentru sine. Se plimba de la un perete la altul, lovind scîndurile cu pumnii. Clătina din cap nefericit.

- Spune-i să se grăbească. Crezi că poate fi aici în cinci minute?

- Da, zise Thome. De ce? Care-i problema, Richard? Levine arăta spre fereastră.

- Ziua, spuse el. Aici sîntem prinși în capcană pe timp de zi.

- Și noaptea am fost tot în capcană, replică Thome. Și ne-am descurcat!

- Ziua e altfel, îl contrazise Levine.

- De ce?

- Pentru că noaptea, spuse el, aici e teritoriul carnotaurilor. Celelalte animale nu intră. N-am văzut alte creaturi prin preajmă, noaptea trecută. Dar, o dată cu venirea zilei, carnotaurii nu se mai pot ascunde. Nu în spații deschise, în lumină directă. Așa că pleacă. Și teritoriul nu le mai aparține.

- Ceea ce înseamnă...?

Levine aruncă o privire către Kelly, care stătea așezată în fața calculatorului. Ezită și spuse:

- Crede-mă pe cuvînt. Trebuie să plecăm de-aici imediat!
- Și unde să mergem?

Stînd la computer, Kelly asculta discuția dintre Thome și doctorul Levine. Se juca între degete cu hîrtia pe care Arby scrisese parola. Era foarte nervoasă. Felul în care vorbea doctorul Levine o făcea foarte nervoasă. Ar fi vrut ca Sarah să se înapoieze cît mai repede. Se simțea mai bine cu ea alături.

Kelly nu voia să se gîndească la situația în care se aflau. Se ținuse tare pînă ce venise elicopterul. Dar acum elicopterul plecase. Și observă că nici unul dintre bărbați nu pomenea nimic despre revenirea lui. Poate că știau ei ceva. Poate că știau că nu mai avea să se întoarcă...

Doctorul Levine spunea că trebuie să plece din magazin. Thome îl întreba pe doctorul Levine unde să meargă. Levine spunea:

– Aș prefera să plec de pe insulă, dar nu văd cum. Așa că va trebui să ne întoarcem la trailer. Acum, acolo este locul cel mai sigur.

Înapoi la trailer, gîndi ea. Unde merseseră ea și cu Sarah, ca să-l recupereze pe Malcolm. Kelly nu voia să se întoarcă la trailer.

Voia, în schimb, să se întoarcă acasă.

Încordată, Kelly netezi bucata de hîrtie udă, lipind-o de masă. Doctorul Levine se apropie.

– Lasă joaca, spuse el. Vezi dac-o poți găsi pe Sarah!

– Vreau acasă, scînci Kelly.

Levine oftă.

– Știu, Kelly, zise el. Cu toții vrem să ajungem acasă.

Și se îndepărtă din nou, grăbit, încordat.

Kelly dădu la o parte hîrtia, o întoarse pe partea cealaltă și o strecură sub tastatură, pentru cazul în care-ar mai fi avut nevoie de ea. Văzu ceva scris pe spatele hîrtiei. O scoase din nou la iveală. Citi:

**ZONA B – LEGENDĂ**

**ARIPA ESTICĂ ARIPIA VESTICĂ CHEI DE ÎNCĂRCARE  
LABORATOR CHEI DE ASAMBLARE INTRARE**

PERIFERIC MIEZ PRINCIPAL GEO TURBINĂ  
DEPOZIT SAT LUCRĂTORI MIEZ GEO  
STAȚIE BENZINĂ PISCINĂ/TENIS GRĂDINĂ VERDE  
CASĂ MANAGERI CĂRARE CONDUCTE GAZ  
SECURITATE UNU SECURITATE DOI CONDUCTE  
TERMICE  
DOC RÎU DEBARCADER SOLAR UNU  
DRUM MLAȘTINĂ DRUM RÎU DRUM CULME  
DRUM MUNTE DRUM STÎNCĂ STAUL

Își dădu seama de îndată: era o copie de pe monitorul computerului din casa lui Levine, din noaptea în care Arby recuperase fișierele din computer. Parcă trecuse de-atunci un milion de ani, parcă fusese în altă viață. Dar trecuseră abia... cît? Două zile?

Își aminti cît de mîndru fusese Arby cînd recuperase datele. Își aminti cum încercaseră să înțeleagă ceva din lista asta. Acum, firește, toate denumirile aveau un sens.

Erau locuri: laboratorul, satul lucrătorilor, magazinul, stația de benzină...

Privi lista.

*Nu, că asta-i bună, gîndi ea.*

– Doctore Thome, spuse ea. Cred c-ar fi bine să vă uitați la asta...

Thome privi fix ceea ce indica pe listă degetul fetei.

– Crezi? spuse el.

– Asta scrie aici: debarcader.

– Îl poți găsi, Kelly?

– Adică prin video? ridică ea din umeri. Pot să încerc.

– Fă-o, spuse Thome.

Privi cum Levine, aflat în cealaltă parte a încăperii, lovește iarăși pereții.

Ridică receptorul.

– Sarah? Aici Doc.

Radioul pîrîi.

– Doc? Trebuie să opresc un minut.

– De ce? întrebă Thome.

Sarah Harding oprise pe marginea drumului de coasta. La vreo cincizeci de iarzi înainte, văzu tiranozaurul, coborînd pe drum. Îl ținea pe Dodgson în bot. Și Dodgson încă mai trăia!

Trupul i se mișca. Crezu chiar că-l aude țipînd.

Fu surprinsă să descopere că nu simțea nimic pentru el. Privi fără emoție cum tiranozaurul părăsește drumul și coboară panta spre junglă.

Sarah pomi mașina și înaintă cu atenție.

La consola computerului, Kelly rula imaginile video, una după alta, pînă ce găsi un doc de lemn, acoperit de un debarcader deschis la capătul cel mai îndepărtat. Interiorul debarcaderului părea în stare bună; nu erau prea multe liane și ierburi care să-l acopere. Văzu o șalupă legată de doc, legănîndu-se. Văzu trei butoaie cu benzină într-o parte. Si dincolo de debarcader se vedeau apa și soarele; părea un rîu.

– Ce crezi? făcu ea către Thome.

– Cred că merită să încercăm, spuse acesta, privind peste umărul ei. Dar unde e? Găsești o hartă?

– Poate.

Se chinui să ajungă înapoi la afișajul principal, cel cu iconuri ciudate.

## InGen Site B Network Services

Arby se trezi și se apropie să vadă ce făcea.

– Drăguță grafică... Ai intrat și tu?

– Da, răspunse ea. Am intrat. Dar nu reușesc să mă descurc.

Levine pășea în continuare nervos, privind pe fereastră.

– E bine, spuse el, dar se luminează din ce în ce mai tare. Nu înțelegeți? Trebuie să scăpăm de aici. Clădirea

asta are un singur perete. E potrivită pentru tropice, dar e practic o magazie!

– O să reușim, îl asigură Thome.

– Încă trei minute, poate. Adică, uite, spuse Levine.

Se apropie de ușă și o izbi cu pumnul.

– Ușa asta e...

Cu un pocnet, lemnul din jurul încuietorii zbură în țandări și ușa se deschise brusc. Levine fu aruncat înăuntru, aterizând brutal pe podea.

Un raptor stătea șuierînd în prag...

## **O cale de scăpare**

Așezată la consolă, Kelly înghețase de groază. Îl privi pe Thorne aruncându-se dintr-o parte, izbind cu toată greutatea ușa, trântind-o peste raptor. Surprins, animalul fu aruncat în spate.

Ușa îi prinse o labă. Thome se sprijini de ușă. De cealaltă parte, animalul mîriia și lovea.

– Ajutați-mă! strigă Thome.

Levine se ridică clătinîndu-se în picioare și fugi la ușă, adăugind și greutatea lui.

– Ți-am spus eu! urlă el, plin de reproș.

Brusc, magazinul fu înconjurat de raptori. Mîriind, atacau ferestrele, mușcau grilajul de metal. Se izbeau în pereții de lemn, răsturnînd rafturile, împrăștiind pe podea conservele și sticlele. În cîteva locuri, lemnul începuse să crape.

Levine strigă în spate, către Kelly:

– Găsește o cale de scăpare!

Kelly privi totul îngrozită. Uitase de computer.

– Haide, Kel. Concentrează-te.

Ea se întoarse din nou înspre ecran, nesigură. Selectă crucea din colțul stîng. Nu se întîmplă nimic. Selectă cercul din stînga sus. Brusc, începură să apară iconuri, umplînd rapid tot ecranul.

InGen

SitB B Network Services

– Nu-ți face griji, trebuie să existe o cheie, o încurajă Arby. Trebuie doar să știm cum...

Dar Kelly nu-l asculta. Apăsă alte butoane și selecta la întîmplare, încercînd să declanșeze ceva, să capete o explicație. Orice...

Brusc, întreaga imagine pomi să se distorsioneze, să se răsucescă.

– Ce-ai făcut? întrebă Arby alarmat.

Kelly asuda.

– Nu știi, spuse ea, retrăgându-și mâinile de pe tastatură.

– E mai rău, zise Arby. Mai mult ai stricat... Imaginea continua să se strângă, iconurile distorsionându-se sub ochii lor.

– Haideți, copii! strigă Levine.

– Încercăm! răspunse Kelly.

– Devine un cub, spuse Arby.

Thome împinse frigiderul înalt, cu ușă de sticlă, în fața intrării. Raptorul izbi din nou, răsturnând cutiile dinăuntru.

– Unde sînt armele? întrebă Levine.

– Sarah are trei în mașină.

– Grozav!

La ferestre, unele gratii erau atît de îndoite încît spărgeau sticla. Pe peretele din dreapta, lemnul era crăpat, deschizîndu-se în spărturi largi.

– Trebuie să scăpăm de aici, strigă Levine către Kelly. Trebuie să găsim o cale!

Fugi în spatele magazinului, în baie. O clipă mai tîrziu se întoarse.

– Sînt și în spate!

Totul se petrecea foarte repede.

Pe ecran, Kelly văzu un cub rotitor pe care nu știa cum să-l oprească.

– Haide, Kel, spuse Arby, privind-o cu ochii umflați. Poți. Concentrează-te. Haide...

Toți cei din încăpere strigau. Kelly privi cubul de pe ecran, simțindu-se pierdută și fără speranță. Nu mai știa ce să facă. Nu mai știa de ce stă acolo. Nu mai știa ce rost aveau toate. De ce nu era Sarah acolo?

Din spatele ei, Arby spuse:

– Haide. Ia iconurile pe rînd, Kel. Poți. Haide. Concentrează-te!

Dar ea nu se putea concentra. Nu putea selecta iconurile, se roteau prea repede pe ecran. Probabil

existau procesoare paralele care se ocupau de grafica afișată. Kelly rămase privind. Porni să se gîndească la o mulțime de lucruri - lucruri care-i veneau întîmplător în minte.

Cablul de sub birou...

Legătură prin fir...

Multă grafică...

Sarah vorbindu-i în trailer...

– Haide, Kel. Trebuie s-o faci. Găsește o scăpare!

În trailer, Sarah spunea: „Cei mai mulți oameni îți dau sfaturi greșite.”

– E important, Kel, insista Arby, tremurînd lîngă ea.

Kelly știa că Arby se concentra asupra computerului în care vedea calea de a bloca evenimentele. Calea...

Peretele se crăpă, o scîndură lată de o palmă se rupse înspre interior și un raptor își strecură capul în încăpere, mîrîind și pocnind din fălci.

Nu-i ieșea din minte cablul de sub birou. Cablul de sub birou... Lovise cu piciorul cablul de sub birou.

Cablul de sub birou...

– E important, spuse Arby.

Atunci îi veni ideea.

– Nu, exclamă ea. Nu e important!

Și coborî de pe scaun, strecurîndu-se sub birou.

– Ce faci? țipă Arby.

Dar Kelly găsisese deja răspunsul. Văzu cablul computerului intrînd în podea. Văzu o tăietură în lemn. Pipăi podeaua, trăgînd de ea cu degetele. Brusc, reuși să deschidă un panou. Privi în jos. Beznă.

Da.

Era destul loc să se tîrască pe acolo. Ba nu, mai mult. Un tunel.

– Aici! strigă ea.

Frigiderul se prăbuși. Raptorii năvăliră prin ușă. Din lateral, alte animale forțau intrarea prin pereți, răsturnînd lăzile. Raptorii dădură buzna în încăpere, mîrîind. Găsiră legătura de haine ude ale lui Arby și



porniră s-o sfișie furioși.  
Vînau cu mișcări iuți.  
Dar oamenii plecaseră.

## Evadare

Kelly era în frunte, ținând în mîna o lanternă. Mergeau în șir indian printre zidurile ude de beton. Se aflau într-un tunel cu latura de patru picioare, străbătut pe latura stîngă de seturi de cabluri metalice. Pe lîngă tavan treceau țevi de apă și gaz. Tunelul mirosea a statut. Kelly auzi chițcăitul șoarecilor.

Ajunseră la o intersecție în Y. Kelly privi cu atenție în ambele părți. Spre dreapta era un pasaj lung și drept, pierdut în beznă. Ducea probabil la laborator, gîndi ea. La stînga, tunelul era mult mai scurt, cu trepte la capăt.

Se îndreptă spre stînga.

Se tîrî printr-o deschizătură îngustă în beton și împinse trapa de lemn de deasupra. Ieși într-o magazie mică, plină de cabluri și țevi ruginite. Soarele se strecura prin ferestrele sparte. Ceilalți urcară în urma ei.

Privi afara pe fereastră și o văzu pe Sarah Harding coborînd cu mașina dealul, în direcția lor.

Harding conducea Explorer-ul de-a lungul rîului. Kelly stătea lîngă ea pe scaunul din față. Văzură un indicator de lemn, anunțînd debarcaderul din față.

– Deci grafica de pe ecran ți-a dat ideea, Kelly? întrebă cu admirație Sarah.

Kelly dădu din cap în semn că da.

– Mi-am dat seama, brusc, că nu conta ce aveam pe ecran. Conta doar faptul că vedeam o mulțime de date manipulate, milioane de pixeli rotindu-se acolo și asta însemna că trebuie să existe un cablu. Iar pentru un cablu e nevoie de spațiu.

Destul spațiu ca să poată umbla un instalator, în cazul în care era nevoie de vreo reparație.

– Deci te-ai uitat sub birou.

– Da, spuse ea.

– Asta-i foarte bine, aprobă Harding. Cred că oamenii ăștia îți datorează viața.

– Nu cred, zise Kelly, ridicînd din umeri.

Sarah îi aruncă o privire scurtă.

– Toată viața, ceilalți oameni vor încerca să-ți fure meritele. Nu ți le refuza chiar tu.

Pe lîngă rîu, drumul era noroios și năpădit de ierburi. Auziră strigătele depărtate ale dinozaurilor, undeva în spatele lor. Harding coti pe lîngă un copac prăbușit, apoi văzură debarcaderul.

– Hopa, spuse Levine. Am un presentiment urît.

Văzută din afară, clădirea era ruinată și năpădită de ierburi. Acoperișul se găurise în cîteva locuri. Nimeni nu rosti nici un cuvînt, în clipa cînd Harding trase Explorer-ul în fața unor uși duble, încuiate cu un lacăt ruginit. Coborîră din mașina și înaintară prin noroi pînă la glezne.

– Chiar crezi că au vreo barcă pe-aici? făcu Arby cu îndoială în glas.

Malcolm se sprijini de Harding, în vreme ce Thome izbi cu toată greutatea în uși. Lemnul putred se crăpa. Lacătul căzu la pămînt.

– Ține-l, spuse Harding și trecu brațul lui Malcolm peste umărul lui Thome.

Apoi, cu piciorul, făcu o spărtură în ușa, suficientă pentru a se tîri înăuntru.

Intră imediat în beznă. Kelly se grăbi s-o urmeze.

– Ce vezi? întrebă Levine, trăgînd de scînduri ca să lărgească gaura. Un păianjen păros trecu iute peste scînduri, fugind.

– E o barcă aici, spuse Harding. Și arată bine.

Levine băgă capul prin gaură.

– Sa fiu al naibii, exclamă el. Chiar s-ar putea să plecăm de aici!

## Răsplată

Lewis Dodgson se prăbuși.

Căzu din gura tiranozaurului, cu capul în jos și se lovi de marginea dură a unui val de pământ. I se tăie răsuflarea și pe moment ameți. Deschise ochii și văzu un zid de noroi uscat. Simți în nări un miros de putreziciune. Apoi auzi un sunet care-l îngheță: un scîncet subțire.

Se ridică într-un cot și văzu că se afla în cuibul tiranozaurului. Zidul de pământ îl înconjura inaccesibil, din toate părțile.

Erau trei pui, printre care și acela cu piciorul învelit în folia de aluminiu. Puii scînceau excitați, împiedicîndu-se în vreme ce se îndreptau către el.

Dodgson se ridică în picioare, nesigur. Celălalt tiranozaur adult se afla la capătul îndepărtat al cuibului, mirînd. Cel care-l adusese stătea alături, profilîndu-se deasupra lui.

Dodgson privi puii apropiindu-se, cu gîturile îndoite și dinții mici și ascuțiți. Apoi se întoarse, vrînd să fugă. Într-o clipă, adultul apleca botul, răsturnîndu-l pe Dodgson. Apoi, ridică iarăși capul, așteptînd. Veghind.

Ce dracu' se întîmplă? gîndi Dodgson. Se ridică la loc, cu grijă. Din nou fu răsturnat. Puii scînciră și se apropiară și mai mult. Le văzu trupurile minjite cu resturi de came și excremente. Le simți mirosul. Se ridică în patru labe și începu să se îndepărteze tîrîș.

Fu prins de picior și ținut. Privi în urmă și văzu tiranozaurul care-l cărase în fălci.

Animalul îl ținu blînd un moment. Apoi mușcă și oasele se rupseră și se sfărîmară.

Dodgson țipă de durere. Nu se mai putea mișca. Nu mai putea face altceva decît să țipe.

Puii înaintară și mai iute. Preț de cîteva clipe, păstrară distanța, zvîcnind cînd și cînd din capete ca să muște fulgerător. Cînd văzură că Dodgson nu mai mișcă, unul sări pe piciorul lui și începu să muște din carnea

sîngerîndă. Altul i se cățără pe pîntece și-i înfipse dinții în coaste.

Al treilea i se urcă pe față și-l mușcă de obraz. Dodgson urlă. Văzu puiul smulgîndu-i carnea de pe figură. Singele curgea din botul animalului. Puiul își lăasă capul pe spate și înghiți, apoi se întoarse, deschise din nou fălcile și mușcă adînc din gîtul lui Dodgson...

## **A ȘAPTEA CONFIGURAȚIE**

„Restabilizarea parțială poate apărea după eliminarea elementelor distructive. Supraviețuirea este parțial determinată de evenimente întâmplătoare”

IAN MALCOLM

## Plecare

Barca lăasă în urmă râul din junglă și se cufundă în întuneric. Pereții peșterii întorceau ecoul motorului; Thome manevra prin curentul iute. Spre stînga, era o cascadă luminată de o rază rătăcită. Apoi ieșiră la lumină, între peretele înalt și valurile violente, în plin ocean. Kelly scoase un strigăt de victorie și-și aruncă brațele în jurul gîtului lui Arby, care se încruntă și zîmbi.

Levine privi în urmă către insulă.

– Trebuie să recunosc, nu m-am gîndit c-o să reușim. Dar cu camerele video pe care le-am instalat și cu legătura în stare de funcționare, cred c-o să putem aduna în continuare date, pînă ce vom avea un răspuns definitiv pentru dispariția speciilor...

Sarah Harding îl privi gînditoare.

– Poate că da, poate că nu!

– De ce nu? E o Lume Pierdută perfectă!

Ea îl cercetă pieziș.

– Ba deloc, spuse. Sînt prea mulți prădători, îți mai amintești?

– Așa se pare, dar nu știm...

– Richard, îl întrerupse ea. Ian și cu mine am verificat. Pe insula asta s-a făcut o greșeală cu mulți ani în urmă. Pe cînd laboratorul încă mai producea...

– Ce greșeală?

– Manufacturau pui de dinozauri și nu știau cu ce să-i hrănească. Un timp, le-au dat lapte de capră, și asta-i bine. Este un produs hipoalergic. Dar cînd carnivorele au crescut, le-au dat un extract special cu proteine animale. Iar extractul se fabrica din carne de oaie!

– Și ce-i rău în asta? făcu Levine.

– În grădinile zoologice nu se folosește niciodată carne de oaie, spuse ea. Din pricina pericolului de infecție.

– Infecție, repetă cu voce joasă Levine. Ce fel de infecție?

– Prioni, interveni Malcolm din partea cealaltă a bărcii.

Levine îi privi timp.

– Prionii, spuse Harding, sînt entitățile cele mai simple cauzatoare de boală, chiar mai simple decît virușii. De fapt, sînt doar niște fragmente de proteine. Sînt atît de simpli, încît nici măcar nu pot invada un organism, trebuie să fie mai întîi ingerati. Dar o dată înghițiți, produc boli: jigodia, la oi; boala vacilor nebune; și kuru, o boală cerebrală la om. Iar dinozaurii au căpătat o boală prionică numită DX, de la un lot de extract proteic infectat. Laboratorul s-a luptat ani de zile cu boala, încercînd să scape de ea.

– Și n-a reușit?

– Un timp, a părut că da. Dinozaurii se dezvoltau bine. Dar s-a întîmplat ceva. Boala a început să se răspîndească. Prionii sînt eliminați o dată cu fecalele, așa că este posibil...

– În fecale? se miră Levine. Compzii mîncău fecale...

– Da, compzii sînt infectați cu toții. Compzii sînt prădători mici; ei răspîndesc proteinele, infectînd și alte prădătoare. Pînă la urmă, toți raptorii s-au îmbolnăvit.

Raptorii atacă animale sănătoase, pe care nu le prind întotdeauna. O mușcătură și animalul este infectat. Astfel, pas, cu pas, infecția s-a răspîndit din nou pe toată insula. De aceea mor devreme animalele. Iar decesele rapide aprovizionează un număr mare de prădătoare, mai mare decît ar fi de așteptat...

Levine era neliniștit.

– Știi, mărturisi el, unul dintre compzi m-a mușcat și pe mine...

– Eu nu mi-aș face griji, spuse Harding. S-ar putea să faci o mică encefalită, dar probabil că n-o să fie decît o durere de cap. Te duc la un doctor în San Jose.

Levine începu să asude. Își șterse fruntea cu mîna.

– De fapt, nu prea mă simt bine.

– E nevoie de o săptămînă, Richard, preciză Harding. Sînt sigură c-o să scapi cu bine.

Levine se lăsă moale în scaun, cu un aer nefericit.

– Dar lucrul cel mai important, spuse Sarah, este că



insula asta n-o să ne spună nimic despre dispariția speciilor...

Malcolm privi în spate către stînci.

– Poate că așa trebuie să fie, interveni el. Pentru că dispariția speciilor a fost întotdeauna un mare mister. Pînă acum s-a întîmplat de cinci ori pe planeta asta și nu de fiecare dată din pricina vreunui asteroid. Toată lumea e interesată de evenimentul din cretacic în care au murit dinozaurii, dar mai există astfel de evenimente și în jurasic și în triasic. Deși au fost severe, nu se compară cu evenimentul din permian, cînd a dispărut optzeci la sută din viața de pe planetă, în mare și pe uscat. Nimeni nu știe de ce s-a petrecut respectiva catastrofă. Dar mă întreb dacă nu cumva noi o să fim cauza celei ce va urma...

– Cum adică? întrebă Kelly.

– Ființele umane sînt atît de distrugătoare, spuse Malcolm. Uneori, îmi vine să cred că sîntem un fel de ciumă ce va curăța pămîntul. Distrugem atît de bine, încît mă gîndesc că asta e funcția noastră principală. Poate că, o dată la cîțiva eoni, unele animale ajung în stare să le ucidă pe toate celelalte, să facă curățenie și să lase evoluția să treacă la o nouă fază.

Kelly clătină din cap. Se întoarce cu spatele la Malcolm și veni să se așeze lîngă Thome.

– Apleci urechea la chestia asta? făcu el. Eu nu prea aș lua-o în serios. E doar o teorie. Oamenii nu se pot stăpîni să nu le inventeze, dar toate teoriile sînt niște fantezii. Și încă în stare de schimbare! Cînd America era un ținut nou, oamenii credeau în ceva numit flogiston. Știi ce-i asta? Nici nu contează, pentru că nu există. Mai credeau că patru umori controlează comportamentul. Și mai credeau că Pămîntul are o vechime de doar cîteva mii de ani. Acum credem că Pămîntul are patru miliarde de ani și credem în fotoni și electroni și credem că întreg comportamentul uman este controlat de ego și de respectul de sine... Aceste credințe sînt mai bune, mai

științifice.

– Chiar așa?

Thome ridică din umeri.

– Și asta e tot o fantezie. Nu e adevărat. Ai văzut vreodată un „respect de sine”? Îmi aduci și mie unul pe o farfurie? Dar un foton? Poți?

Kelly scutură din cap.

– Nu, dar...

– Nici n-ai să poți vreodată. Pentru că lucrurile astea nici nu există. Oricât de în serios le-ar lua oamenii, spuse Thome. Peste câteva sute de ani, oamenii se vor gândi la noi și vor râde. Vor spune: „Știi în ce credeau oamenii? Credeau în fotoni și electroni. Poți să-ți imaginezi ceva atât de prostesc?” Și vor râde cu poftă, pentru că atunci vor avea alte fantezii, mai bune, mai noi. Thome clătină din cap. În același timp, simți cum mișcă barca? Asta-i marea. E adevărată. Simți sarea din aer? Simți lumina pe piele? Toate astea sînt adevărate. Ne vezi împreună. Și asta-i adevărat. Viața e minunată. E un dar - să trăiești, să vezi și să respiri. Nu mai există nimic altceva. Acum uită-te la busolă și spune-mi unde-i sudul. Vreau să merg la Puerto Cortes. A venit vremea să ne întoarcem acasă...

## **Precizări**

Acest roman este o operă de ficțiune. M-am inspirat din lucrările cercetătorilor din multe domenii. Sînt îndatorat în special lucrărilor și speculațiilor lui John Alexander, Mark Boguski, Edwin Colbert, John Conway, Philip Currie, Peter Dodson, Niles Eldredge, Stephen Jay Gould, Donald Griffin, John Holland, John Homer, Fred Hoyle, Stuart Kauffman, Christopher Langton, Ernst Mayr, Mary Midgley, John Ostrom, Norman Packard, David Raup, Jeffrey Schank, Manfred Schroeder, George Gaylord Simpson, Bruce Weber, John Wheeler și David Weishampel.

Îmi rămîne să spun doar că vederile exprimate în această carte sînt ale mele, nu ale lor, și să reamintesc cititorilor că, la un secol și jumătate după Darwin, aproape toate punctele teoriei evoluției sînt încă puternic combătute și dezbătute.

{1} Călugărița (manta religioasă) = insectă din ordinul ortopterelor, având, popular, reputația de ucigașă, datorită faptului că în timpul acuplării femela devorează masculul, începând de la cap (n.tr.).

{2} Fascie = înveliș rezistent al mușchilor, având aspect de membrană albicioasă (n.tr.).

{3} Concentrația anticorpilor din sânge, care crește în infecții virale sau bacteriene (n. tr.).

{4} Metodă de depistare a bacteriilor, prin însămînțarea, cu fragmente de țesut bănuț a fi infectat, a unui mediu nutritiv pentru bacterii (n.tr.).

{5} Progesteron, FSH (hormon foliculo-stimulant) = hormoni sexuali feminini cu acțiune asupra gestației (n.tr.).

{6} Print = text tipărit la o imprimantă, expunând informațiile cuprinse într-un fișier de calculator (n.tr.).

{7} Rejet = reacție de respingere, de obicei de ordin imunologic; fragmentul respins este eliminat din organism (n.tr.).

{8} Agregat plachetar = dop plachetar = cheag sanguin - formațiune uscată care conține o rețea insolubilă și depozite de hematii, constituind un baraj pentru pierderile de sânge datorate străpungerii vaselor de sânge mici și mijlocii. Astfel de cheaguri se pot forma și patologic, prin perturbarea coagulabilității; cheagurile astfel formate călătoresc prin sistemul vascular, putând produce baraje cardiace, cerebrale, pulmonare etc. (n. tr.).